

**PROGRAM OCHRONY
ŚRODOWISKA DLA
POWIATU LĘBORSKIEGO
NA LATA 2026-2031
Z UWZGLĘDNIENIEM
PERSPEKTYWY
NA LATA 2032-2037**

powi

Wykonawca:
Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja
43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10
tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98
biuro@eko-precyzja.eu

Spis treści

Spis treści	3
1. Wykaz skrótów	5
2. Wstęp.....	6
2.1. Cel i zakres opracowania	6
2.2. Podstawy prawne	7
2.3. Charakterystyka powiatu lęborskiego.....	7
2.3.1. Położenie	7
2.3.2. Budowa geologiczna	10
2.3.3. Warunki klimatyczne.....	12
2.3.4. Demografia	16
3. Założenia Programu ochrony środowiska	18
3.1. Dokumenty międzynarodowe	18
3.2. Dokumenty krajowe	20
3.3. Dokumenty wojewódzkie	26
4. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	29
5. Ocena stanu środowiska na terenie powiatu lęborskiego	31
5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza	31
5.1.1 Źródła zanieczyszczeń powietrza.....	31
5.1.2. Źródła zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego występujące na terenie powiatu lęborskiego	34
5.1.3 Jakość powietrza	45
5.1.4. Odnawialne Źródła Energii (OZE)	54
5.1.5. Zagadnienia horyzontalne	60
5.1.6. Tendencje zmian stanu środowiska	61
5.1.7. Analiza SWOT	62
5.2. Zagrożenia hałasem	63
5.2.1. Stan wyjściowy	63
5.2.2. Źródła hałasu.....	63
5.2.3. Monitoring poziomu hałasu	68
5.2.4. Zagadnienia horyzontalne	70
5.2.5. Tendencje zmian stanu środowiska	70
5.2.6. Analiza SWOT	71
5.3. Pola elektromagnetyczne	72
5.3.1. Stan wyjściowy	72
5.3.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego.....	74
5.3.3. Monitoring poziomu pola elektromagnetycznego	77
5.3.4. Zagadnienia horyzontalne	78
5.3.5. Tendencje zmian stanu środowiska	79
5.3.6. Analiza SWOT	79
5.4. Gospodarowanie wodami	80
5.4.1. Wody powierzchniowe	80
5.4.2. Obszary zagrożone powodzią	86
5.4.3. Obszary zagrożone suszą	89
5.4.4. Jakość wód powierzchniowych	91
5.4.5. Wody podziemne	100
5.4.6. Jakość wód podziemnych.....	107
5.4.7. Zagadnienia horyzontalne	108
5.4.8. Tendencje zmian stanu środowiska	109
5.4.9. Analiza SWOT	109
5.5. Gospodarka wodno-ściekowa	110
5.5.1. Zaopatrzenie w wodę	110
5.5.2. Odprowadzanie ścieków.....	111
5.5.3. Zagadnienia horyzontalne	115
5.5.4. Tendencje zmian stanu środowiska	115

5.5.5. Analiza SWOT	116
5.6. Zasoby geologiczne.....	117
5.6.1. Przepisy prawne	117
5.6.2. Stan aktualny.....	118
5.6.3. Zagadnienia horyzontalne	123
5.6.4. Tendencje zmian stanu środowiska	124
5.6.5. Analiza SWOT	124
5.7. Gleby	125
5.7.1. Stan aktualny	125
5.7.2. Zagadnienia horyzontalne	136
5.7.3. Tendencje zmian stanu środowiska	137
5.7.4. Analiza SWOT	137
5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	138
5.8.1. Gospodarowanie odpadami komunalnymi	138
5.8.2. Odpady wytwarzane na terenie powiatu łębskiego	139
5.8.3. Zapobieganie powstawaniu odpadów	148
5.8.4. Zagadnienia horyzontalne	150
5.8.5. Tendencje zmian stanu środowiska	152
5.8.6. Analiza SWOT	152
5.9. Zasoby przyrodnicze	153
5.9.1. Formy ochrony przyrody	153
5.9.2. Grunty leśne i tereny zieleni	179
5.9.3. Korytarze ekologiczne	181
5.9.4. Zagadnienia horyzontalne	183
5.9.5. Tendencje zmian stanu środowiska	184
5.9.6. Analiza SWOT	185
5.10. Zagrożenia poważnymi awariami	186
5.10.1. Stan aktualny	186
5.10.2. Zagadnienia horyzontalne	187
5.10.3. Tendencje zmian stanu środowiska	187
5.10.4. Analiza SWOT	188
6. Syntetyczny opis realizacji dotychczasowego Programu Ochrony Środowiska	189
7. Zidentyfikowane problemy środowiskowe na terenie powiatu łębskiego	194
8. Najważniejsze sukcesy środowiskowe na terenie powiatu łębskiego	197
9. Cele Programu Ochrony Środowiska, zadania i ich finansowanie	199
9.1. Wyznaczone cele i zadania	199
9.2. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ dla powiatu łębskiego	200
9.3. Harmonogram realizacji zadań własnych Powiatu Łębskiego wraz z ich finansowaniem	216
9.4. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem	220
10. System realizacji Programu Ochrony Środowiska	239
10.1. Współpraca z interesariuszami	240
10.2. Edukacja ekologiczna	241
10.3. Sprawozdawczość	244
10.4. Monitoring realizacji Programu	244
10.5. Źródła finansowania	248
Spis tabel	254
Spis rysunków	255

1. Wykaz skrótów

Analiza SWOT	Narzędzie służące do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń.
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
CRFOP	Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
IUNG PIG	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy
JCWP	Jednolita część wód powierzchniowych
JCWpd	Jednolita część wód podziemnych
JST	Jednostka Samorządu Terytorialnego
KOWR	Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa
KPGO	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
KPOŚK	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
KPZPO	Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów
MRP	Mapy Ryzyka Powodziowego
MZP	Mapy Zagrożenia Powodziowego
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OSChR	Okręgowa Stacja Chemiczna – Rolnicza
OSP	Ochotnicza Straż Pożarna
OUG	Okręgowy Urząd Górniczy
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGL LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
PoliŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
POP	Program Ochrony Powietrza
POŚ	Program Ochrony Środowiska
ppk	punkt pomiarowo-kontrolny
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PSG	Polska Spółka Gazownictwa
PSZOK	Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych
PWP	Pozwolenie Wodno-Prawne
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RDW	Ramowa Dyrektywa Wodna
RIPOK	Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych
RPO	Regionalny Program Operacyjny
RWMŚ	Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
UE	Unia Europejska
UM	Urząd Marszałkowski Województwa
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
wod-kan	Wodno-kanalizacyjne
ZDR	Zakłady Dużego Ryzyka
ODR	Ośrodek Doradztwa Rolniczego
ZDW	Zarząd Dróg Wojewódzkich
ZZR	Zakłady Zwiększonego Ryzyka

2. Wstęp

2.1. Cel i zakres opracowania

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037 jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie powiatu lęborskiego. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, realizacja Programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Opracowanie jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia dokumentu, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie poszczególnych zagadnień. Niniejsze opracowanie zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska na terenie powiatu, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska.

Przedmiotowy dokument wspomaga dążenie do uzyskania sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochronę i rozwój jego walorów oraz racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska z uwzględnieniem konieczności jego ochrony. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla *Program Ochrony Środowiska*, a ocenę efektów jego realizacji, zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) dokonuje się okresowo, co 2 lata.

Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska na terenie powiatu lęborskiego w odniesieniu m.in. do ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej. W opracowaniu znajduje się ich charakterystyka, ocena stanu aktualnego oraz określenie stanu docelowego. Identyfikacja potrzeb powiatu w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących przepisów prawnych, polega na sformułowaniu celów nadrzędnych oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę działań/przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie powiatu lęborskiego.

Poprzedni POŚ pn. „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2021-2025 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2026-2030” został przyjęty Uchwałą Nr XX/153/2020 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 25 sierpnia 2020 r. w sprawie uchwalenia "Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2021-2025 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2026-2030".

2.2. Podstawy prawne

Obowiązek wykonania Programu ochrony środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska ((Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.)¹, a w szczególności:

„Art. 17. 1. Organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1.

Art. 18. 1. Programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy.

Art. 18. 2. Z wykonania Programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.”

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego tworzony jest w celu realizacji polityki ochrony środowiska na szczeblu powiatowym.

Dokument został opracowany w oparciu o *Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych Programów Ochrony Środowiska* [Ministerstwo Środowiska, 2015 r.] wraz z zaktualizowanymi załącznikami z 2020 r.

2.3. Charakterystyka powiatu lęborskiego

2.3.1. Położenie

Powiat Lęborski jest zlokalizowany w północnej części województwa pomorskiego. Powiat lęborski od zachodu graniczy z powiatem słupskim, od wschodu z powiatem wejherowskim, od południa z powiatem kartuskim oraz powiatem bytowskim, natomiast północną granicę powiatu lęborskiego stanowi Morze Bałtyckie.

Powiat lęborski ma powierzchnię 70 753 ha. Jego siedzibą jest Miasto Lębork. W skład powiatu lęborskiego wchodzi 5 gmin:

- **Miasto Lębork:**

Lębork jest gminą miejską zlokalizowaną w centralnej części powiatu lęborskiego. Ma on powierzchnię 1 786 ha, co daje 2,52% powierzchni całego powiatu. Znajduje się tu siedziba powiatu.

- **Miasto Łeba:**

Łeba jest gminą miejską leżącą w północnej części powiatu lęborskiego, nad Morzem Bałtyckim. Ma ona powierzchnię 1 656 ha, co stanowi 2,34% powierzchni powiatu.

- **Gmina Cewice:**

Gmina Cewice jest gminą wiejską zlokalizowaną w południowej części powiatu lęborskiego. Ma ona powierzchnię 18 761 ha, co stanowi 26,52% powierzchni całkowitej powiatu lęborskiego.

¹ Z uwzględnieniem zapisów ustaw zmieniających, w tym Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r., poz. 1101).

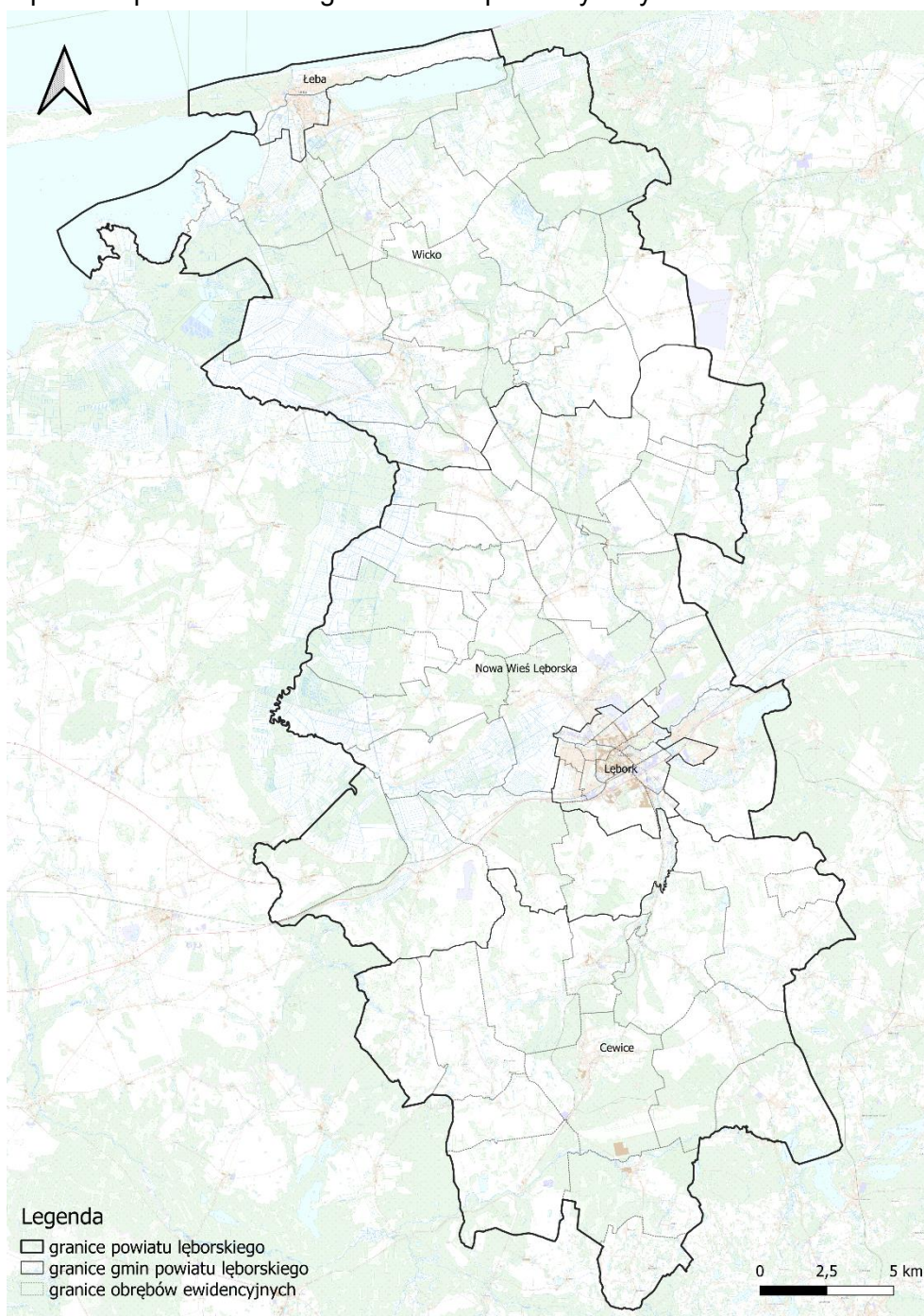
- **Gmina Nowa Wieś Lęborska:**

Gmina Nowa Wieś Lęborska jest gminą wiejską zlokalizowaną w środkowej części powiatu lęborskiego. Ma ona powierzchnię 27 053 ha, co stanowi 38,38% powierzchni całkowitej powiatu.

- **Gmina Wicko:**

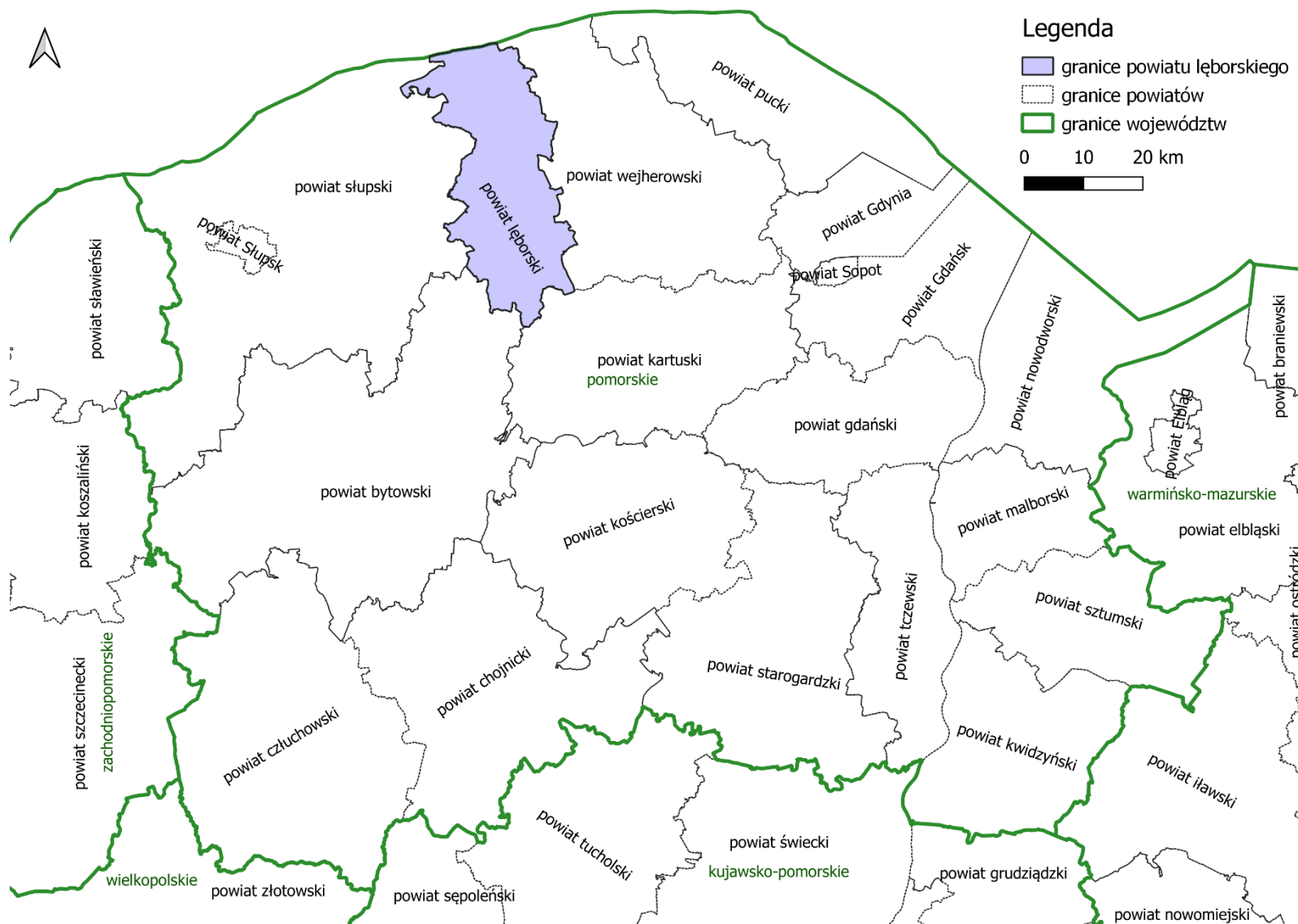
Gmina Wicko jest gminą wiejską zlokalizowaną w północnej części powiatu lęborskiego. Ma ona powierzchnię 21 497 ha, co stanowi 30,38% powierzchni całkowitej powiatu.

Położenie powiatu przedstawiono graficznie na poniższych rysunkach.

Rysunek 1. Powiat lęborski w podziale na gminy

źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

Rysunek 2. Położenie powiatu na tle województw

źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

2.3.2. Budowa geologiczna

Obszar powiatu łębskiego położony jest w zachodniej części platformy wschodnioeuropejskiej, w granicach tzw. wyniesienia Łeby. W profilu pokrywy osadowej platformy występują wapienie, mułowce i iłowce ordowiku oraz seria iłowców syluru. Brak jest osadów dewonu i karbonu (luka stratygraficzna). Utwory permu górnego reprezentowane są przez anhydryt, gipsy, wapienie i sole kamienne. Powyżej występują dolnotriasowe iłowce margliste, mułowce wapniste i piaskowce. Kolejna luka stratygraficzna obejmuje trias środkowy i górny, jurę oraz dolną kredę. Silnie zredukowane są natomiast utwory jury, obejmujące ropy piaszczyste i piaski. Kreda górna reprezentowana jest przez piaski, ropy, iłowce, mułowce, gezy, piaski glaukonitowe oraz występujące rzadziej, margle. Utworami trzeciorzędowymi występującymi na obszarze powiatu są piaski glaukonitowe, mułki i ropy. Bezpośrednio na utworach trzeciorzędowych występuje pokrywa osadów zlodowaceń środkowopolskich, na którą składają się dwa poziomy glin zwałowych (zlodowacenia odry i warty) oraz towarzyszące im piaski i żwiry wodnolodowcowe, mułki, piaski zastoiskowe. W glinie zwałowej zlodowacenia odry występują porwaki osadów trzeciorzędowych. Osady zlodowaceń środkowopolskich osiągają maksymalną miąższość do ponad 70 m. Profil osadów tego piętra rozpoczynają piaski i mułki zastoiskowe o miąższości kilkunastu metrów, przykryte piaskami i żwirami wodnolodowcowymi. Powyżej występuje poziom gliny zwałowej, w wielu miejscach położonej bezpośrednio na utworach trzeciorzędowych. Miąższość glin wynosi na ogół około 10 m, ale w obniżeniach podłoża może dochodzić do 50 m. Profil osadów zaliczonych do zlodowacenia warty wygląda następująco: piaski, mułki i ropy zastoiskowe (o miąższości 15–25 m) są przykryte piaskami i żwirami wodnolodowcowymi (o miąższości około 35 m). Powyżej spoczywa poziom glin zwałowych o miąższości średnio ponad 20 m, a maksymalnie do około 60 m. W wielu miejscach poziomy glin odry i warty są nierozdzielone – i odsłaniają się na powierzchni w zboczach pradoliny Łeby. Najstarszymi osadami zlodowaceń północnopolskich są mułki i piaski zastoiskowe, osiągające maksymalnie około 50 m miąższości. Na powierzchni terenu odsłaniają się w środkowej części Wysoczyzny Łębskiej. Powyżej spoczywają piaski wodnolodowcowe dolne, wykształcone jako piaski grubo- i średnioziarniste z domieszką żwirów. Osiągają one bardzo znaczne miąższości dochodzące do ponad 60 m, zwłaszcza po południowej stronie Pradoliny Łeby, gdzie tworzą wychodnie w zboczach pradoliny. Opisane osady przechodzą obocznie w piaski, żwiry i głązy lodowcowe, miejscami wodnomorenowe, o miąższości do kilkunastu metrów, występujące w postaci soczewek lub poziomów o charakterze erozyjnym. Po ustaniu sedymentacji wodnolodowcowej, pradolina była w holocenie miejscem akumulacji: piasków i mułków jeziornych, piasków i mad rzecznych, gytii oraz torfów. U podnóża stromych stoków gromadziły się osady deluwialne, a przy ujściach bocznych dolin sypane były rozległe stożki napływowe, rozmywane i transportowane w głąb pradoliny.²

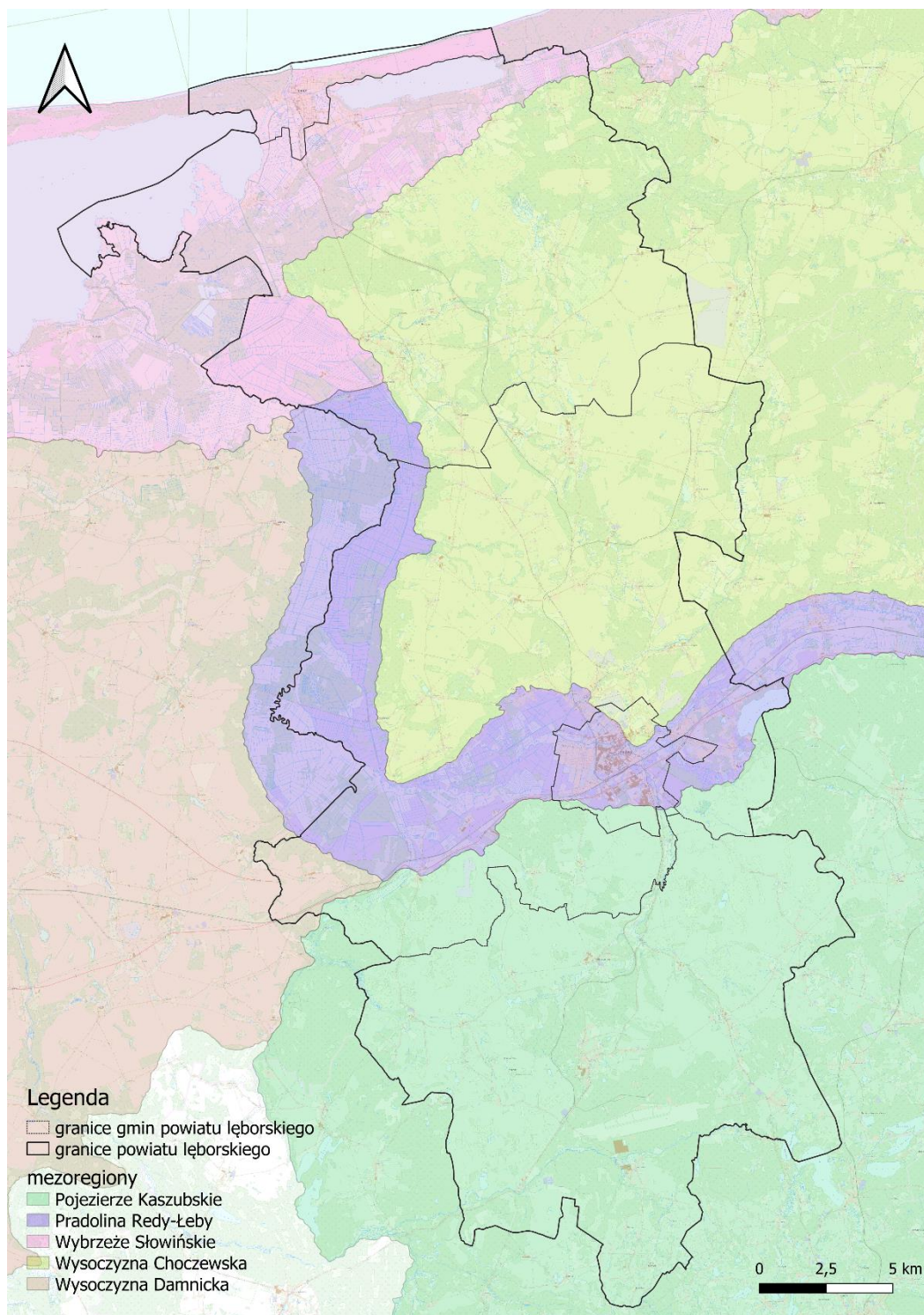
Zgodnie z podziałem fizyko-geograficznym Polski powiat łębski leży w obrębie następujących jednostek³:

- Megaregion Pozaalpejska Europa Środkowa (3):
 - Prowincja Niż Środkowoeuropejski (31):
 - Podprowincja Pobrzeża Południowobałtyckie (313):
 - Makroregion Pobrzeże Koszalińskie (314.5):

² Źródło: Objaśnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski 1:50 000. Arkusze: Łębork, Łeba,

³ Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data.

- Mezuregion Pradolina Redy-Łeby (313.46);
- Mezuregion Wysoczyzna Damnicka (313.44);
- Mezuregion Wysoczyzna Choczewska (313.45);
- Mezuregion Wybrzeża Słowińskie (313.41);
- Podprowincja Pojezierza Południowobałtyckie (314-316);
 - Makroregion Pojezierze Wschodniopomorskie (313.4):
 - Mezuregion Pojezierze Kaszubskie (314.51).

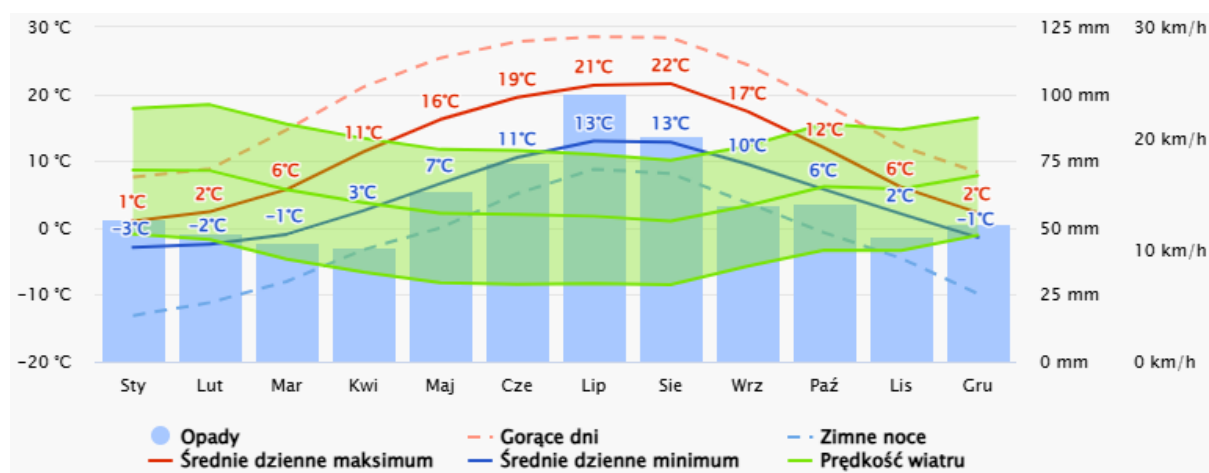
Rysunek 3. Położenie powiatu lęborskiego na tle mezoregionów

źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

2.3.3. Warunki klimatyczne

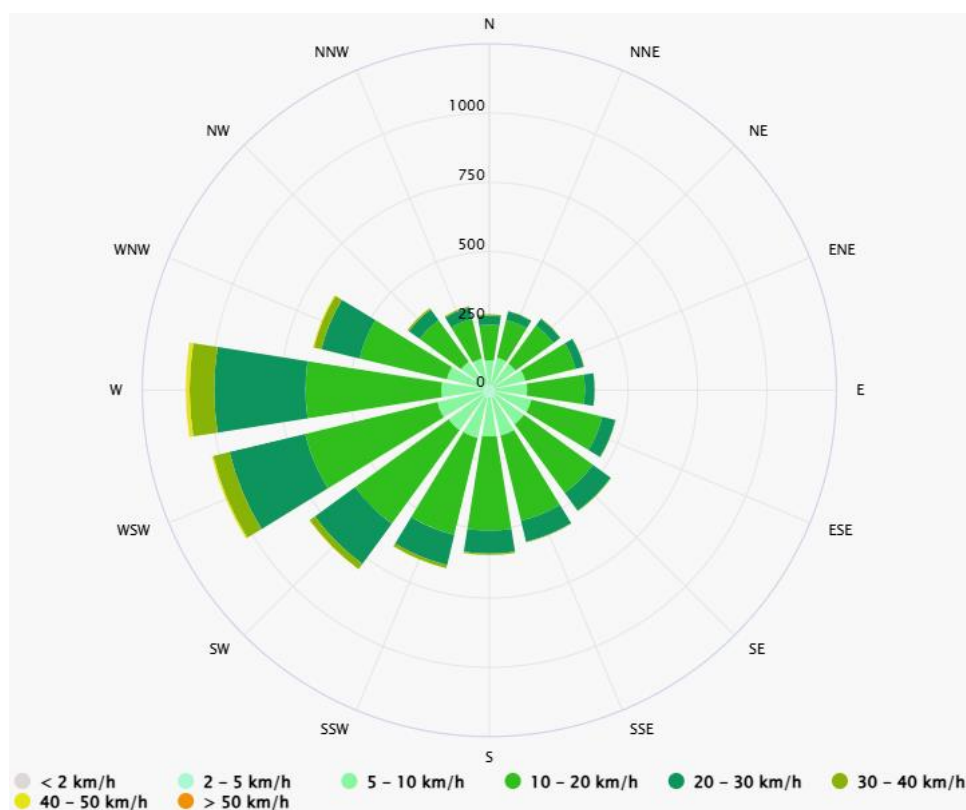
Zgodnie z klasyfikacją Okołowicza i Martyn powiat lęborski leży w pomorskim regionie klimatycznym o silnym wpływie Morza Bałtyckiego. Efektem tego wpływu są łagodniejsze zimy i chłodniejsze miesiące letnie, niż w pozostałych częściach kraju. Średnia temperatura roczna wynosi około 7,5°C, natomiast średnioroczna suma opadów atmosferycznych oscyluje wokół 650 mm. Na terenie powiatu przeważają wiatry wiejące z kierunków zachodnich oraz południowo-zachodnich.

Średnie temperatury, opady oraz prędkość wiatru przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 4. Średnie temperatury, opady oraz prędkość wiatru występujące na terenie powiatu lęborskiego

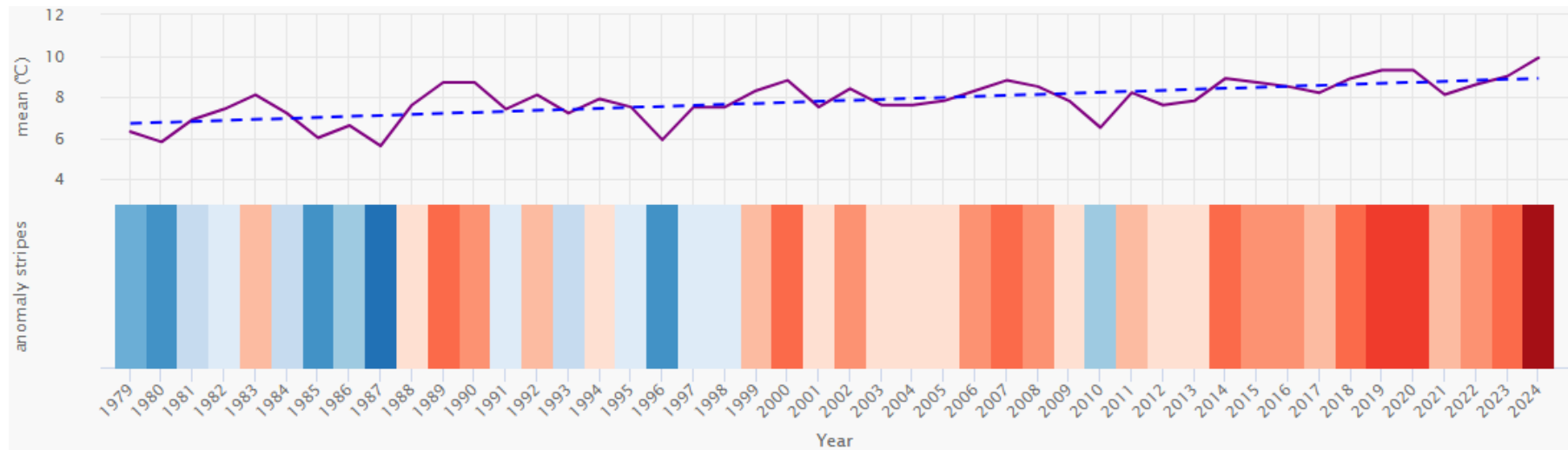
źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 03.10.2025 r.]

Rysunek 5. Róża wiatrów powiatu lęborskiego

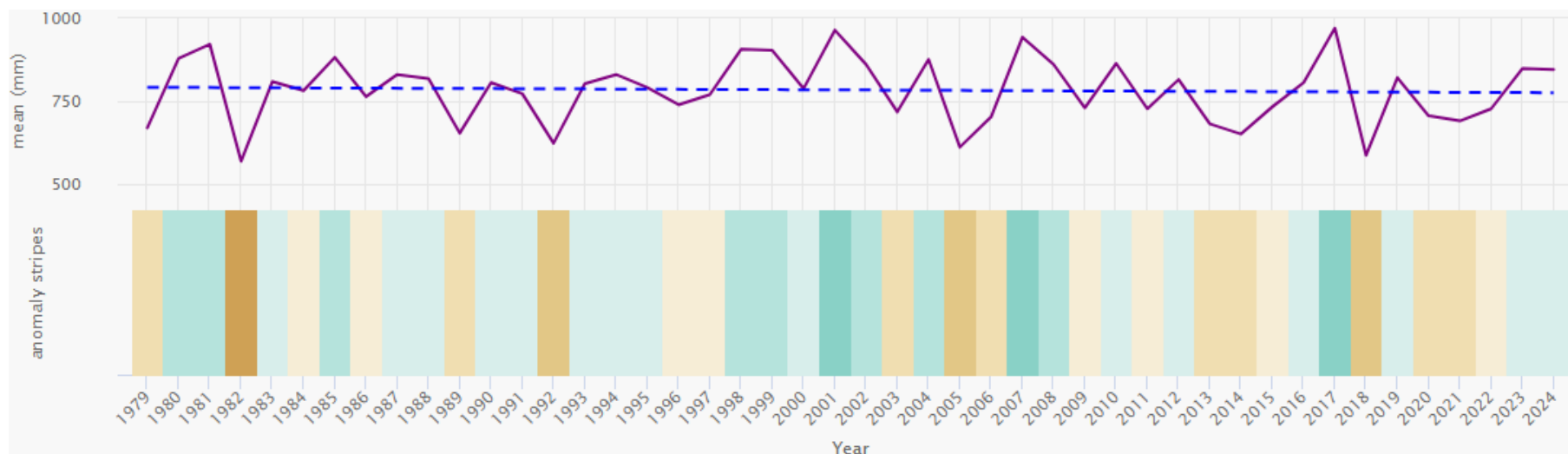
źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 03.10.2025 r.]

Poniższy wykres przedstawia szacunkową wartość średniej rocznej temperatury powiatu łębskiego. Przerywana niebieska linia to liniowy trend zmian klimatycznych. Linia trendu biegnie w górę od lewej do prawej, co oznacza, że trend temperatury jest dodatni i w powiecie robi się cieplej z powodu zmian klimatu.

Rysunek 6. Roczna zmiana temperatury na terenie powiatu łębskiego
źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 03.10.05.2025 r.]

Natomiast poniższy wykres przedstawia roczną zmianę opadów.

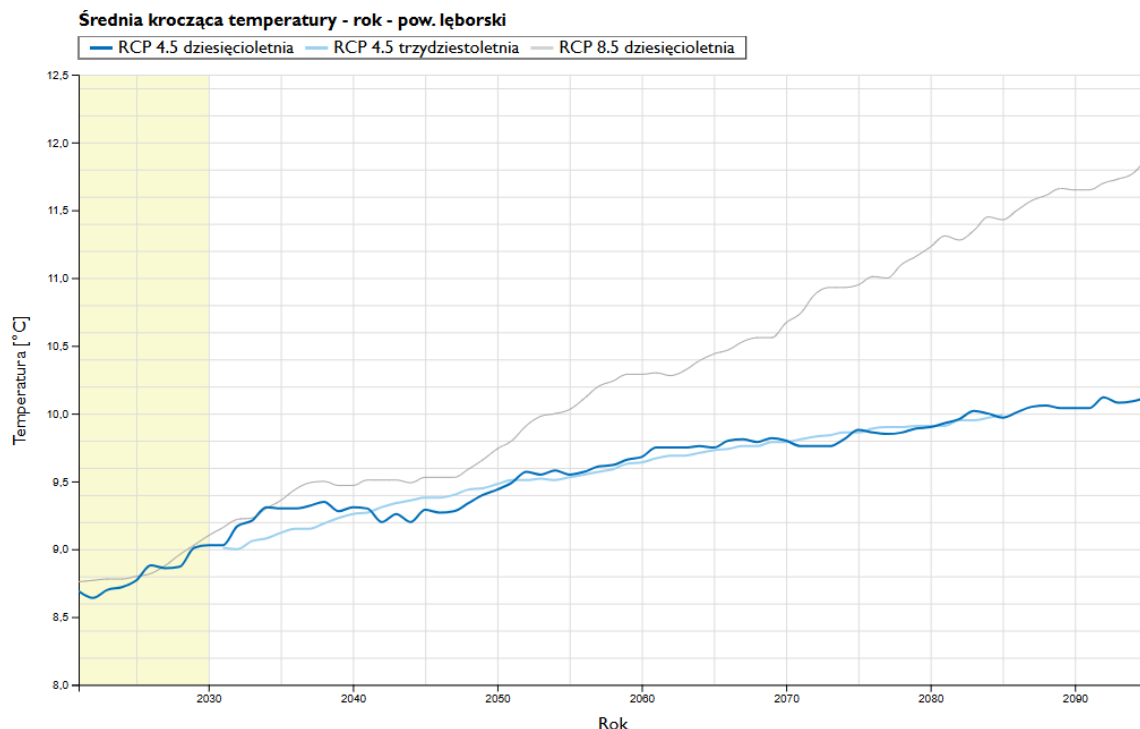

Rysunek 7. Roczna zmiana opadów na terenie powiatu łębskiego
źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 03.10.2025 r.]

Górny wykres przedstawia szacunkową średnią sumę opadów. Przerywana niebieska linia to liniowy trend zmian klimatycznych. Jeśli linia trendu biegnie w górę od lewej do prawej, to trend opadów jest pozytywny i w powiecie robi się coraz bardziej wilgotno z powodu zmian klimatu. Jeśli jest pozioma, to nie widać wyraźnego trendu, a jeśli spada, to warunki stają się z czasem coraz bardziej suche.

W dolnej części wykresu znajdują się tzw. paski opadów. Każdy kolorowy pasek reprezentuje sumę opadów w danym roku - zielony kolor oznacza lata bardziej wilgotne, a brązowy lata bardziej suche.

Poniższy rysunek przedstawia scenariusz zmiany klimatu w powiecie lęborskim. Taki scenariusz jest przewidywany przy obecnym tempie wzrostu emisji gazów cieplarnianych (RCP 8.5⁴).

Rysunek 8. Scenariusze zmian klimatu w powiecie lęborskim

źródło: <https://klimada2.ios.gov.pl/klimat-scenariusze-portal/> [data dostępu: 03.10.2025 r.]

Postępujące w ostatnich latach zmiany klimatu dotyczą przede wszystkim globalnego ocieplenia i wzrostu natężenia ekstremalnych zjawisk pogodowych. Tendencje te wiążą się w dużej mierze z globalnym rozwojem gospodarczym. Społeczność międzynarodowa, w tym w szczególności Unia Europejska, podejmuje szereg działań w zakresie przeciwdziałania niekorzystnym zmianom klimatu. Polska jako członek Unii Europejskiej, również zobowiązuje się do podjęcia działań zapobiegających zmianom klimatu, w tym przede wszystkim dokonania transformacji przemysłu w kierunku obniżenia emisji tzw. gazów cieplarnianych, głównie dwutlenku węgla (CO₂).

Zmiany klimatu wywierają istotny wpływ na dostawy energii. Ograniczenie działalności elektrowni opartych na spalaniu węgla i przejście w kierunku zwiększenia udziału OZE w produkcji energii powoduje uzależnienie od ogólnie rozumianej pogody (np. siła wiatru i promieniowanie słoneczne). Uzależnienie to generuje wyzwania w zakresie ciągłości dostaw energii. W Polsce natomiast dominują wciąż elektrownie węglowe, które jednak także nie są odporne na nietypowe zjawiska pogodowe, w tym w szczególności na długotrwałe susze oraz na fale upałów. Związane jest to z procesem chłodzenia. Dodatkowo w okresach wyższych temperatur letnich wzrasta popyt na energię elektryczną ze względu na coraz większą liczbę użytkowanych energochłonnych urządzeń klimatyzacyjnych.

⁴ RCP8.5 - Representative Concentration Pathways 8.5 [W/m²] Scenariusz zakładający utrzymanie aktualnego tempa wzrostu emisji gazów cieplarnianych, nazywany "business as usual" - w roku 2100 osiągnięcie koncentracji CO₂ na poziomie 1230 ppm (względem 410 ppm w 2020 r.) oraz wymuszenia radiacyjnego 8.5 [W/m²]. Oznacza wzrost średniej temperatury Ziemi o 4.5°C względem RZEC epoki przedindustrialnej.

2.3.4. Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego z 2024 roku, liczba ludności na terenie powiatu łębskiego wynosiła 63 448 osób, z czego 32 526 osób stanowiły kobiety, a 30 922osób to mężczyźni. Gęstość zaludn ienia w powiecie wynosiła 89,7 os/km².

Szczegółowe informacje na temat demografii zostały zamieszczone w poniższych tabelach.

Tabela 1. Dane demograficzne powiatu łębskiego

Ludność [os.]	
Liczba ludności ogółem	63 448
Liczba mężczyzn	30 922
Liczba kobiet	32 526
Wskaźnik ludności	
Ludność na 1 km ²	89,7
Zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców	- 3,6
Wskaźnik urbanizacji	58,00
Współczynnik feminizacji [os.]	105
Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem [%]	
W wieku przedprodukcyjnym	19,5
W wieku produkcyjnym	57,5
W wieku poprodukcyjnym	23,0

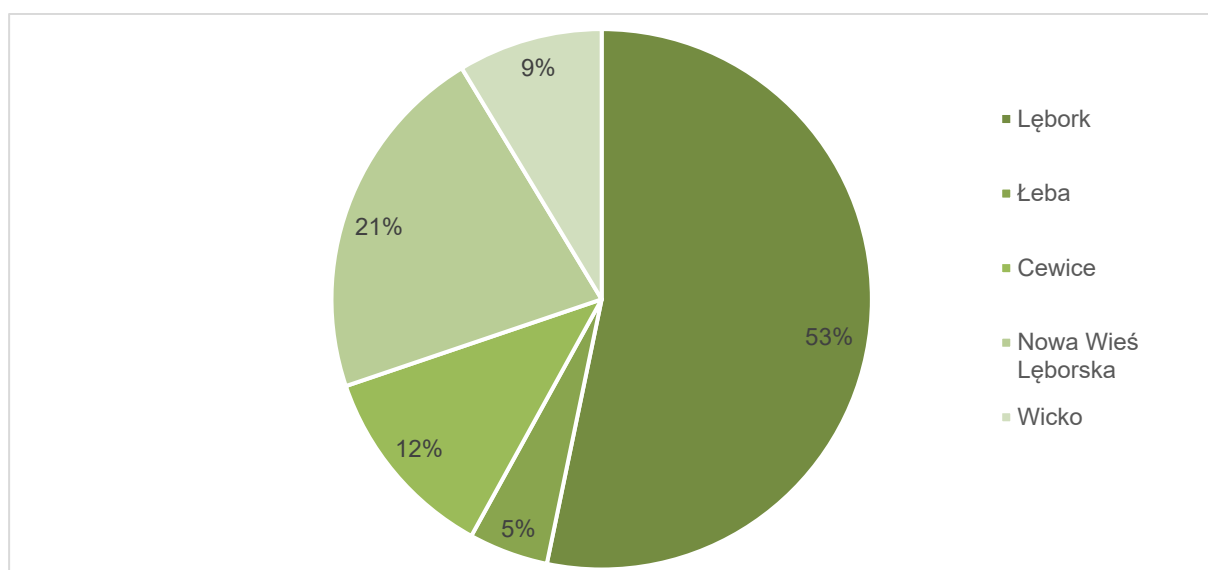
źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r. [data dostępu: 03.10.2025 r.]

Tabela 2. Liczba ludności powiatu łębskiego w latach 2015-2024

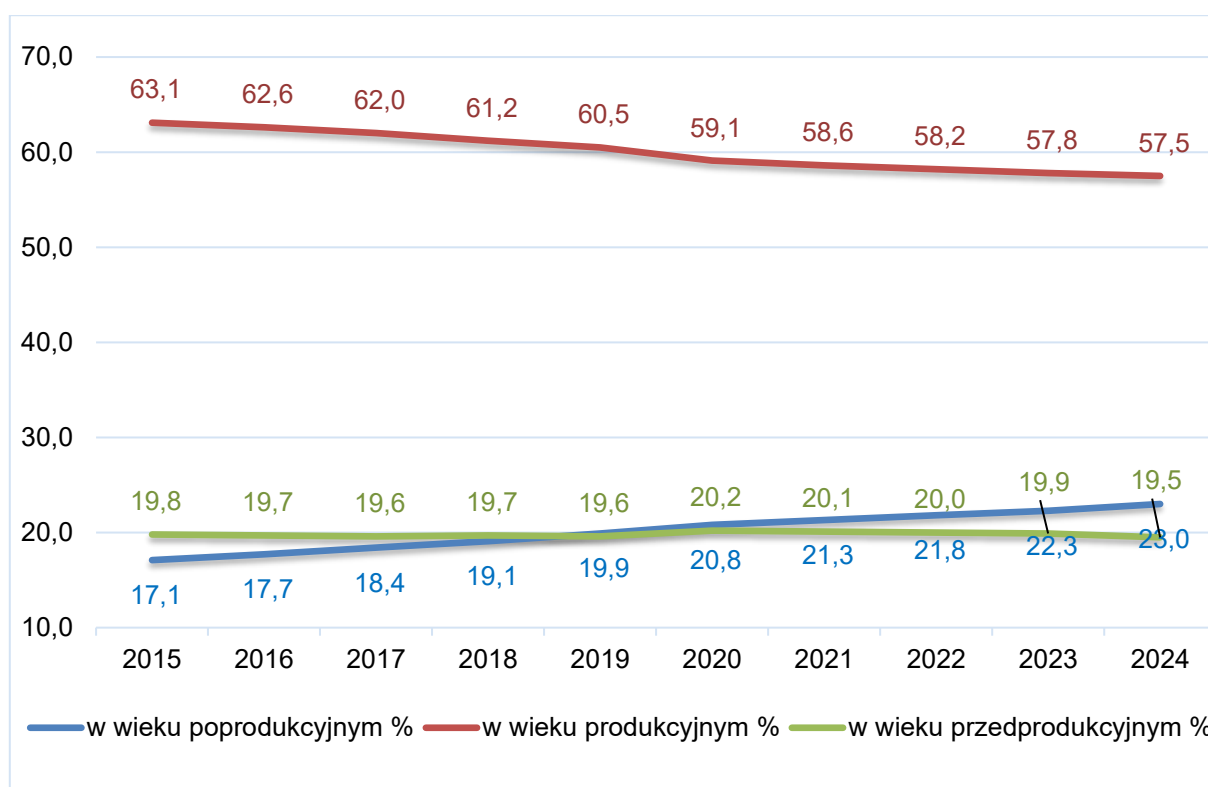
Rok	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2015	66 187	32 626	33 561
2016	66 177	32 572	33 605
2017	66 333	32 639	33 694
2018	66 280	32 609	33 671
2019	66 115	32 559	33 556
2020	64 329	31 538	32 791
2021	64 130	31 422	32 708
2022	63 900	31 244	32 656
2023	63 677	31 084	32 593
2024	63 448	30 922	32 526

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r. [data dostępu: 03.10.2025 r.]

Na poniższym rysunku przedstawiono udział ludności w poszczególnych gminach.

Rysunek 9. Udział ludności w poszczególnych gminach powiatu łębskiego
źródło: GUS [data dostępu: 03.10.2025 r.], opracowanie własne

Rysunek 10. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem
źródło: GUS [data dostępu: 03.10.2025 r.], opracowanie własne

Powyższy rysunek przedstawia udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem. Z powyższych zestawień wynika, że liczba ludności w ostatnich latach maleje. Zaobserwować można również wystąpienie procesu starzenia się społeczeństwa, przejawiającego się we wzrastającej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym. Utrzymanie się takiej sytuacji będzie prowadzić do coraz większego obciążenia ekonomicznego grupy w wieku produkcyjnym.

3. Założenia Programu ochrony środowiska

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037 zgodny jest z dokumentami wyższego szczebla, tj. dokumentami europejskimi, krajowymi i wojewódzkimi.

3.1. Dokumenty międzynarodowe

3.1.1. Zrównoważona Europa 2030 - Polityka, strategia i przepisy UE dotyczące celów środowiskowych oraz celów w dziedzinie energii i klimatu do 2030 roku

Ramy klimatyczno-energetyczne do roku 2030 obejmują cele unijne i cele polityczne na okres od 2021 do 2030 r. Kluczowe cele na 2030 r.:

- co najmniej 55% redukcji emisji gazów cieplarnianych (od poziomów z 1990 r.).

Cel 55% emisji gazów cieplarnianych jest realizowany przez unijny system handlu uprawnieniami do emisji, rozporządzenie w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego z celami redukcji emisji państw członkowskich oraz rozporządzenie w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa. W ten sposób wszystkie sektory przyczynią się do osiągnięcia celu 55%, zarówno poprzez redukcję emisji, jak i zwiększenie pochłaniania.

W ramach Europejskiego Zielonego Ładu Komisja zaproponowała we wrześniu 2020 r. podniesienie celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r., w tym emisji i pochłaniania, z 40% do co najmniej 55% w porównaniu z 1990 r. Komisja przyjrzała się działaniom wymagany we wszystkich sektorach, w tym zwiększonej efektywności energetycznej i energii odnawialnej, i rozpoczęła proces przygotowywania szczegółowych wniosków ustawodawczych do czerwca 2021 r. W celu wdrożenia i osiągnięcia zwiększonych ambicji. Umożliwi to UE przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu i realizację zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego poprzez aktualizację jej wkładu ustalonego na szczeblu krajowym.

3.1.2. Międzynarodowa ochrona środowiska – Globalny Program Działań Szczytu Ziemi: Agenda 21

Jeden z najważniejszych programów międzynarodowych dotyczących zrównoważonego rozwoju ludzkości i ochrony zasobów środowiska naturalnego. Przewiduje on działania na poziomie globalnym, narodowym i lokalnym prowadzone w celu koordynacji wysiłków w rozwiązywaniu problemów światowej ekologii i polityki rozwoju. Program dotyczy wszystkich dziedzin życia w których człowiek oddziałuje na środowisko.

Najważniejsze założenia i cele Agendy 21 to m.in.:

- ochrona i wspomaganie zdrowia człowieka;
- zrównoważony rozwój osiedli ludzkich (powstrzymanie kryzysu ekologicznego miast);
- ochrona atmosfery (przeciwdziałanie efektowi cieplarnianemu, zanikaniu warstwy ozonowej, kwaśnym deszczom);
- bezpieczne wykorzystanie toksycznych substancji chemicznych;
- bezpieczne gospodarowanie odpadami stałymi i ściekowymi, niebezpiecznymi i radioaktywnymi;
- zrównoważone gospodarowanie gruntami rolnymi;
- powstrzymanie niszczenia lasów;
- ochrona i zagospodarowanie zasobów wód słodkich;

- zachowanie różnorodności biologicznej (krajowe oceny różnorodności biologicznej, opracowanie strategii ich zachowania);
- przeciwdziałanie pustoszczeniu i suszy;
- edukacja ekologiczna.

Agenda stała się priorytetowym dokumentem dla formułowania celów wszystkich dziedzin życia społeczno-gospodarczego, opartych na zasadzie zrównoważonego rozwoju. W oparciu o przyjęte w niej zasady organizowane są międzynarodowe i europejskie systemy wspierania rozwoju.

3.1.3. Dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (dyrektywa OOS)

Dyrektywa nr 85/337/EWG dotyczy oceny oddziaływania wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko. Innymi dokumentami o międzynarodowej randze i charakterze przestrzennym, stanowiącymi podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, sygnowane przez stronę polską, m.in.: Konwencja Ramsarska o obszarach wodno-błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.), Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo), Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r., Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskim (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.), Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r., Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz z Protokołem.

3.1.4. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (dyrektywa SOOŚ)

Celem Dyrektywy nr 2001/42/WE „jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko”.

3.1.5. Pozostałe dokumenty o międzynarodowej randze

Innymi dokumentami o międzynarodowej randze i charakterze przestrzennym, stanowiącymi podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, sygnowane przez stronę polską, m.in.: Konwencja Ramsarska o obszarach wodno-błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.), Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo), Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r., Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskim (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.), Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r., Konwencja ONZ

o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz z Protokołem.

3.2. Dokumenty krajowe

3.2.1. Polityka ekologiczna państwa 2030

W systemie dokumentów strategicznych PEP2030 stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). W związku z powyższym, cel główny PEP2030, tj. Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, został przeniesiony wprost ze Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Cele szczegółowe PEP2030 zostały określone w odpowiedzi na zidentyfikowane w diagnozie najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający zharmonizowanie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Realizacja celów środowiskowych będzie wspierana przez cele horyzontalne.

Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Kierunki interwencji:

- Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód;
- Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania;
- Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb;
- Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej.

Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.

Kierunki interwencji:

- Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu;
- Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym;
- Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa;
- Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT.

Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Kierunki interwencji:

- Przeciwdziałanie zmianom klimatu;
- Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Cel szczegółowy IV: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa.

Kierunki interwencji:

Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji.

Cel szczegółowy V: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Kierunki interwencji:

Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Polityka ekologiczna państwa 2030 uchyla Strategię „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” w części dotyczącej Celu 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska i Celu 3. Poprawa stanu środowiska.

3.2.2. Strategia Produktyności 2030

Uchwała nr 154 Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie przyjęcia "Strategii produktywności 2030"

Cel główny Strategii Produktyności: Progresywny, zrównoważony i inkluzywny wzrost produktywności oparty na wykorzystaniu wiedzy oraz nowych technologii, zwłaszcza cyfrowych

- Obszar I. Zasoby naturalne:
 - Cel szczegółowy: Wzrost wydajności surowcowej gospodarki,
 - Cel szczegółowy: Wzrost wykorzystania surowców odnawialnych i biomasy w gospodarce.

3.2.3. Strategia „Sprawne i Nowoczesne Państwo 2030”

Strategia jest dokumentem, którego głównym celem jest sprawne i nowoczesne państwo służące obywatelom, środowisku oraz gospodarce, który wpisuje się w działania realizujące cel szczegółowy III SOR: Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.

3.2.4. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030

Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. w sprawie przyjęcia "Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030"

1. Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska
 - Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska,
 - Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom.

3.2.5. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku

Uchwała nr 105 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku"

- Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności
- Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.

3.2.6. Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022

Uchwała Nr 67 Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie przyjęcia „Strategii rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022”.

1. Cel 3: Rozwój odporności na zagrożenia bezpieczeństwa narodowego

a) Priorytet 3.1. – Zwiększanie odporności infrastruktury krytycznej

- Kierunek interwencji 3.1.3. – Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce,

2. Cel 4: Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa

a) Priorytet 4.1. – Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego

- Kierunek interwencji 4.1.1. – Wzmocnienie relacji między rozwojem regionalnym kraju a polityką obroną;
- Kierunek interwencji 4.1.2. – Koordynacja działań i procedur planowania przestrzennego uwzględniających wymagania obronności i bezpieczeństwa państwa;
- Kierunek interwencji 4.1.3. – Wspieranie rozwoju infrastruktury przez sektor bezpieczeństwa;
- Kierunek interwencji 4.1.4. – Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa.

3.2.7. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030"

1) Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym

- Kierunek interwencji 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych;
- Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów;

2) Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych

- Kierunek interwencji 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach.

3.2.8. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030

Uchwała Nr 184/2020 Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030

Cel szczegółowy 2: Poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej

Poprawa stanu zdrowia obywateli zależy przede wszystkim od zmian w stylu życia i środowiska, które mają wpływ na powstawanie wielu chorób. Konieczne jest m.in. wykorzystanie w większym stopniu nowych technologii i rozwiązań organizacyjnych ograniczających negatywne oddziaływanie smogu czy środków transportu, zwłaszcza wykorzystujących napęd oparty na spalaniu produktów pochodzących z ropy naftowej.

3.2.9. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030

Uchwała Nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030"

1. Cel szczegółowy 1: Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:

- 1.2. Rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej:
 - 1.2.4. Wspieranie rozwoju ekonomii społecznej i solidarnej.

3.2.10. Polityka energetyczna Polski do 2040 roku

2 lutego 2021 r. Rada Ministrów na posiedzeniu przyjęła uchwałę dotyczącą Polityki Energetycznej Polski do 2040 r. (PEP 2040). Dokument jest mapą drogową rozwoju sektora energetycznego w Polsce. Celem polityki energetycznej państwa jest: bezpieczeństwo energetyczne, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych.

Cele szczegółowe:

1. Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych
 - a. Projekt strategiczny 1: Transformacja regionów węglowych;
2. Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej:
 - a. Projekt strategiczny 2: Rynek mocy;
 - b. Projekt strategiczny 3: Wdrożenie inteligentnych sieci elektroenergetycznych;
3. Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych:
 - a. Projekt strategiczny 3A: Budowa Baltic Pipe;
 - b. Projekt strategiczny 3B: Budowa drugiej nitki Rurociągu Pomorskiego;
4. Rozwój rynków energii:
 - a. Projekt strategiczny 4A: Wdrażanie Planu działania (mającego służyć zwiększeniu transgranicznych zdolności przesyłowych energii elektrycznej);
 - b. Projekt strategiczny 4B: Hub gazowy;
 - c. Projekt strategiczny 4C: Rozwój elektromobilności;
5. Wdrożenie energetyki jądrowej:
 - a. Projekt strategiczny 5: Program polskiej energetyki jądrowej;
6. Rozwój odnawialnych źródeł energii:
 - a. Projekt strategiczny 6: Wdrożenie morskiej energetyki wiatrowej;
7. Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji:
 - a. Projekt strategiczny 7: Rozwój ciepłownictwa systemowego;
8. Poprawa efektywności energetycznej:
 - a. Projekt strategiczny 8: Promowanie poprawy efektywności energetycznej.

3.2.11. Krajowy plan gospodarki odpadami 2028

Uchwała Nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2028

Cele w zakresie odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji:

- 1) wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów;

- 2) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym w zakresie ZPO żywności;
- 3) osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych:
 - a. 55% dla roku 2025,
 - b. 60% dla roku 2030,
 - c. 65% dla roku 2035;
- 4) minimalizacja ilości składowanych odpadów:
 - a. do 30% w roku 2025,
 - b. do 20% w roku 2030,
 - c. do 10% w roku 2035;
- 5) zwiększenie recyklingu organicznego poprzez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”;
- 6) zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia;
- 7) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami;
- 8) zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów;
- 9) zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu;
- 10) utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy wytworzonych w 1995 r.;
- 11) ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk.

3.2.12. Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008) stanowi podstawę do opracowania programów zapobiegania powstawaniu odpadów, których celem będzie przerwanie powiązania pomiędzy wzrostem gospodarczym a wytwarzaniem odpadów mających wpływ na środowisko. W Krajowym programie zapobiegania powstawaniu odpadów wyznaczono następujące cele strategiczne:

Cele ilościowe w odniesieniu do ogólnej masy wytwarzanych odpadów:

1. utrzymanie wzrostu gospodarczego przy całkowitej masie wytwarzanych odpadów na stałym poziomie,
2. ograniczenie obciążenia PKB odpadami.

Cele ilościowe w odniesieniu do priorytetowych strumieni odpadów:

- cel: ograniczenie masy wytworzonych odpadów w stosunku do wielkości produkcji,
- cel: ograniczenie masy wytworzonych odpadów w stosunku do ilości wyprodukowanej energii,
- cel: ograniczanie uciążliwości dla środowiska odpadów poprzez wzrost liczby wytwarzanych w Polsce produktów objętych ekoznakowaniem,
- cel: zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych,
- cel: zmniejszenie masy odpadów opakowaniowych w stosunku do masy produktów,

- cel: ograniczenie marnotrawienia żywności,
- cel: wzrost ponownego użycia, m.in. poprzez stworzenie sieci wymiany i napraw sprzętu elektrycznego i elektronicznego, oraz zbierania i przygotowanie ZSEE do ponownego użycia.

Cele jakościowe

W odniesieniu do produktów i produkcji: ograniczanie oddziaływania na środowisko na etapie wydobywania surowców produkcji i surowców, logistyki konsumpcji, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczenia stosowania szkodliwych substancji.

3.2.13. Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)

Dokument strategiczny Ministra Klimatu i Środowiska pn. „Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)” określa działania naprawcze do realizacji w perspektywie krótkoterminowej do 2025 r., średnioterminowej do 2030 r. oraz długoterminowej do 2040 r., które będą nie tylko spójne z dotychczas realizowaną polityką poprawy jakości powietrza oraz przeciwdziałania zmianom klimatu na poziomie krajowym oraz wojewódzkim i gminnym, ale przede wszystkim będą określać nowe kierunki działań w tym obszarze.

Dokument ma na celu skoordynowanie działań wynikających z krajowych ram polityki dotyczącej jakości powietrza w powiązaniu z obszarami polityk odnoszących się do sektora bytowo-komunalnego, czystej energii, ciepła oraz odnawialnych źródeł energii, a także transportu.

Celem głównym aKPOP jest pilna poprawa stanu powietrza w strefach, w których w wyniku oceny jakości powietrza, przeprowadzanej corocznie przez GIOŚ, stwierdzone są w dalszym ciągu przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych wybranych substancji w powietrzu oraz ochrona zdrowia i komfortu życia mieszkańców oraz środowiska naturalnego jako całość.

3.2.14. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

Minister Aktywów Państwowych w dniu 30 grudnia 2019 r. przekazał do Komisji Europejskiej Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030, wypełniając tym samym obowiązek nałożony na Polskę przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK) został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2019 r. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:

- 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005,

- 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając:
 - 14% udziału OZE w transporcie,
 - roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie,
- wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007,
- redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.

3.2.15. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK)

Polska przystępując do Unii Europejskiej zobowiązała się do wypełnienia wymogów dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991 r., str. 40-52, z późn. zm.; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 002, str. 26) zgodnie z określonymi w negocjacjach i zapisanymi w Traktacie Akcesyjnym terminami i okresami przejściowymi. W rozmowach przedakcesyjnych wynegocjowane zostały bowiem dostosowawcze okresy przejściowe na wprowadzenie przepisów ww. dyrektywy do końca 2015 r. Dlatego też, aby zidentyfikować faktyczne potrzeby w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej oraz uszeregować ich realizację w taki sposób, aby wywiązać się ze zobowiązań traktatowych, utworzono Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK). Program ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 16 grudnia 2003 r. KPOŚK stanowi wykaz aglomeracji, które muszą zostać wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków w terminach określonych w Programie. W 2022 r. Rada Ministrów przyjęła VI aktualizację Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych.

3.3. Dokumenty wojewódzkie

3.3.1. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Pomorskiego

Uchwała Nr 618/L/23 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 stycznia 2023 roku

Klimat i jakość powietrza

- C.1.1 Poprawa stanu jakości powietrza
- C1.2. Adaptacja do zmian klimatu
- C1.3. Wspieranie transformacji energetycznej

Zagrożenia hałasem

- C2. Poprawa klimatu akustycznego

Pola elektromagnetyczne

- C3. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Gospodarowanie wodami

- C4.1 Czyste wody i bezpieczeństwo przeciwpowodziowe
- C4.2. Zabezpieczenie przed powodzią i suszą, w tym ochrona terenów naturalnej retencji wodnej
- C4.3 Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych oraz rozwój błękitnozielonej infrastruktury

Gospodarka wodno-ściekowa

- C5. Racjonalna gospodarka wodno – ściekowa

Zasoby geologiczne

- C6.Optymalizacja i racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż

Gleby

- C7. Przywrócenie i utrzymanie dobrego stanu gleb

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

- C8. Racjonalna gospodarka odpadami

Zasoby przyrodnicze

- C9. Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej

Zagrożenia poważnymi awariami

- C.10. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych dla ludzi i środowiska oraz minimalizacja ich skutków

3.3.2. Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030

Uchwała Nr 376/XXXI/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2021 r.

Strategia wskazuje trzy cele strategiczne (CS), mające charakter ogólny i określające pożądane stany docelowe w ujęciu problemowym. Niniejszy POŚ wpisuje się w następujące cele:

1. TRWAŁE BEZPIECZEŃSTWO

- Bezpieczeństwo środowiskowe;
- Bezpieczeństwo energetyczne;
- Bezpieczeństwo zdrowotne.

3.3.3. Program ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu

Uchwała nr 603/XLVIII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 listopada 2022 roku zmieniającej uchwałę nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 roku w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu.

Wykaz planowanych działań naprawczych w strefach województwa pomorskiego:

1. Ograniczenie emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych, usługowych w gminach strefy pomorskiej.;
2. Edukacja ekologiczna
3. Inwentaryzacja źródeł niskiej emisji – ogrzewania lokali mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej w gminach województwa pomorskiego;
4. Opracowanie i przyjęcie w gminach województwa pomorskiego szczegółowego harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych;
5. Stworzenie przez poszczególne gminy województwa pomorskiego systemu wspierającego mieszkańców we wdrażaniu uchwał antysmogowych oraz jego funkcjonowanie;
6. Koordynowanie przez Samorząd Wojewódzki wdrażania uchwały antysmogowej.

3.3.4. „Uchwała antysmogowa”

Uchwała Nr 309/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze miast województwa pomorskiego, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Uchwała Nr 310/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa pomorskiego, z wyłączeniem Gminy

Miasta Sopotu i obszaru miast, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

3.3.5. Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa pomorskiego

Uchwała Nr 57/VI/24 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 lipca 2024 roku w sprawie Programu ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa pomorskiego

3.3.6. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2030

Uchwała nr 173/XV/25 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 23 maja 2025 r.

4. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037 jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie powiatu. Według założeń, przedstawionych w niniejszym dokumencie, realizacja Programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Opracowanie, jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia opracowania, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie zagadnień, będących zagadnieniami techniczno-ekonomicznymi, związanymi z przyszłymi projektami.

Sporządzony *Program* zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska na terenie powiatu lęborskiego, źródła jego zanieczyszczeń, analizę SWOT, propozycje oraz opis celów i zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska. Program wspomaga dążenie do uzyskania w powiecie sukcesywnego ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochronę i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie z uwzględnieniem konieczności ochrony środowiska. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla *Program Ochrony Środowiska*, a dowodów jego osiągania dostarcza ocena efektów działalności środowiskowej, dokonywana okresowo (zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) Starosta Powiatu Lęborskiego co 2 lata przedstawia Radzie Powiatu Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska). Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w powiecie lęborskim w odniesieniu m.in. do ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożeń hałasem, pola elektromagnetycznego, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, gleb, gospodarki odpadami, zasobów przyrodniczych, zagrożeń poważnymi awariami, edukacji ekologicznej, z podaniem ich charakterystyki, oceną stanu aktualnego umożliwiającą tym samym identyfikację obszarów problemowych. Identyfikacja potrzeb powiatu w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących w kraju przepisów prawnych i regulacji prawnych Unii Europejskiej, polega na sformułowaniu celów średniookresowych oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie powiatu lęborskiego.

W niniejszym opracowaniu opisano stan środowiska na terenie powiatu lęborskiego. Wyznaczono w tym zakresie następujące obszary interwencji, w których uwzględniono stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza;
- Zagrożenia hałasem;
- Pola elektromagnetyczne;
- Gospodarowanie wodami;
- Gospodarka wodno-ściekowa;
- Gleby;
- Zasoby geologiczne;

- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów;
- Zasoby przyrodnicze;
- Zagrożenia poważnymi awariami,
- Edukacja ekologiczna.

Na podstawie stanu środowiska przeprowadzono analizę SWOT. Analiza SWOT jest narzędziem służącym do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń (w przypadku niniejszego opracowania – środowiska). Od tych elementów pochodzi jej nazwa: **S** – strenghts (silne strony); **W** – weaknesses (słabe strony); **O** – opportunities (szanse), **T** – threats (zagrożenia). W przypadku badań środowiska przyrodniczego analiza polega na określeniu słabych i silnych stron poszczególnych elementów środowiska także szans oraz zagrożeń tworzonych przez czynniki wewnętrzne oraz zewnętrzne.

Na ich podstawie wyznaczono cele i kierunki interwencji, a także strategię ich realizacji na poziomie powiatu. Narzędziem pomocniczym w realizacji założonych celów są zadania przedstawione w rozdziale 9. *Cele Programu Ochrony Środowiska, zadania i ich finansowanie*. Wyznaczone zadania są spójne z planowanymi inwestycjami powiatu lęborskiego.

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania Programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów Programu. Z tego powodu w rozdziale 10. *System realizacji Programu Ochrony Środowiska*, sformułowano zasady zarządzania środowiskiem, które stanowią podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych.

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych. W tym celu w rozdziale 9. *Cele Programu Ochrony Środowiska, zadania i ich finansowanie* przedstawiono potencjalne źródła finansowania wyznaczonych zadań.

5. Ocena stanu środowiska na terenie powiatu lęborskiego

5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

5.1.1 Źródła zanieczyszczeń powietrza

Źródła zanieczyszczeń powietrza możemy podzielić:⁵

- A. ze względu na pochodzenie,
- B. ze względu na to w jaki sposób następuje rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń ze źródeł emisji,
- C. ze względu na postać w jakiej zostały uwolnione do atmosfery.

A. Źródła zanieczyszczeń powietrza możemy podzielić ze względu na pochodzenie na:

- 1) Źródła pochodzenia naturalnego:
 - bagna (metan CH₄, dwutlenek węgla CO₂, siarkowodor H₂S, amoniak NH₃),
 - pożary lasów (dwutlenek węgla CO₂, tlenek węgla-CO, pył),
 - gleby i skały ulegające erozji,
 - wyładowania atmosferyczne (tlenki azotu NO_x),
 - bakterie i inne organizmy (metan CH₄),
 - roślinność i grzyby (pyłki, zarodniki).
- 2) Źródła pochodzenia antropogenicznego:

Większość zanieczyszczeń powietrza jest związana z działalnością człowieka. Antropogeniczne źródła można podzielić na różne kategorie w zależności od przyjętych kryteriów. Jednym z nich jest podział wg sektorów gospodarki, gdzie wyróżniamy cztery podstawowe kategorie:

- energetyczne – na które składają się procesy wydobywania (kopalnie, szyby wiertnicze) i spalania paliw,
- przemysłowe – przemysł ciężki (przeróbka ropy naftowej, hutnictwo, cementownie, przemysł chemii organicznej), metalurgiczny, produkcja i stosowanie rozpuszczalników, przemysł spożywczy, przemysł farmaceutyczny i inne,
- komunikacyjne – transport lądowy (samochodowy, kolejowy, powietrzny) i wodny,
- komunalno-bytowe – paleniska domowe, kotłownie lokalne, gospodarstwa rolne, zagospodarowywanie odpadów (składowiska odpadów, oczyszczalnie).

B. Podział źródeł ze względu na to, w jaki sposób następuje rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń ze źródeł emisji:

- 1) punktowe (emisja z pojedynczych źródeł, najczęściej z wysokich kominów),
- 2) liniowe (np. szlaki komunikacyjne),
- 3) powierzchniowe (emisja z wielu różnorodnych źródeł, np. z obszarów zamieszkałych).
Do źródeł powierzchniowych zalicza się źródła powodujące tzw. „niską emisję” – emisję pyłów i gazów do atmosfery z emitorów znajdujących się na wysokości do 40 m.

⁵ Źródło: <https://www.niebieskiatmoludek.pl/strefa-wiedzy/zrodla-zanieczyszczen-powietrza/>

C. Zanieczyszczenia powietrza ze względu na postać, w jakiej zostały uwolnione do atmosfery można podzielić na:

- 1) zanieczyszczenia pierwotne, które występują w powietrzu w takiej postaci, w jakiej zostały uwolnione do atmosfery,
- 2) zanieczyszczenia wtórne, będące produktami przemian fizycznych i reakcji chemicznych, zachodzących między składnikami atmosfery i jej zanieczyszczeniem (produkty tych reakcji są niekiedy bardziej szkodliwe od zanieczyszczeń pierwotnych) oraz pyłami uniesionymi ponownie do atmosfery po wcześniejszym osadzeniu na powierzchni ziemi.

Skład powietrza w troposferze cały czas się zmienia. Niektóre substancje znajdujące się w powietrzu są wysoce reaktywne tzn. mają większą skłonność do wchodzenia w reakcję z innymi substancjami w celu tworzenia nowych związków. Wówczas mogą się utworzyć tzw. zanieczyszczenia wtórne, które są szkodliwe dla naszego zdrowia i środowiska. Katalizatorem, który sprzyja procesom reakcji chemicznej lub je wywołuje, jest ciepło, w tym ciepło wytwarzane przez Słońce. Zanieczyszczenia powietrza związane z niską emisją mogą być powodem wielu negatywnych skutków dla środowiska oraz żywych organizmów.

Podstawowe rodzaje zanieczyszczeń powietrza wraz z ich źródłami zgromadzono w poniższej tabeli.

Tabela 3. Rodzaje zanieczyszczeń oraz źródła zanieczyszczeń powietrza

Zanieczyszczenia	Źródło emisji
Pył ogółem	spalanie paliw, unoszenie pyłu w powietrzu
B(a)P	spalanie paliw, produkt uboczny spalania drewna i odpadów oraz produkcji koksu i stali
SO ₂ (dwutlenek siarki)	spalanie paliw zawierających siarkę
NO (tlenek azotu)	spalanie paliw
NO ₂ (dwutlenek azotu)	spalanie paliw, procesy technologiczne
NO _x (suma tlenków azotu)	spalanie paliw w wysokich temperaturach
CO (tlenek węgla)	produkt niepełnego spalania
O ₃ (ozon)	powstaje naturalnie oraz z innych zanieczyszczeń będących utleniaczami
Dioksyiny	spalanie odpadów, spalanie materii organicznej
WWA	spalanie paliw kopalnych (węgiel, ropa naftowa, torf), dymy z zakładów przemysłowych i domowych kotłowni, spaliny samochodowe i ścieranie opon, duże awarie w przemyśle naftowym

źródło: opracowanie własne na podstawie: <https://polskialarmsmogowy.pl/zdrowie/wplyw-na-zdrowie-pm10-pm2-5-bap-wwa/>, <https://www.concawe.eu/wp-content/uploads/2017/09/Polish-Jakosc-powietrza-wprowadzenie.pdf>

Zanieczyszczenia powietrza związane z niską emisją mogą być powodem wielu negatywnych skutków dla środowiska oraz żywych organizmów.

Tabela 4. Skutki zanieczyszczeń powietrza dla środowiska i organizmów żywych

Zanieczyszczenia	Skutki dla środowiska i żywych organizmów
Pył zawieszony	PM – czyli pył zawieszony są to cząstki unoszące się w powietrzu, między innymi sól morską, tzw. czarny węgiel (głównie drobiny węgla w czystej postaci), pył oraz skroplone cząstki niektórych substancji chemicznych. W zależności od rozmiaru tych cząstek wyróżnić można: PM _{2.5} – cząstki o średnicy do 2,5 µm, czyli do 2,5 tysięcznych milimetra. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) uważa PM _{2.5} za najbardziej szkodliwe dla człowieka zanieczyszczenie atmosferyczne. Do jego negatywnych skutków na organizm człowieka można zaliczyć choroby układu krążenia (miażdżyca) i układu oddechowego (podrażnienie naskórka i śluzówki, zapalenie górnych dróg oddechowych, choroby alergiczne, astma, nowotwory płuc, gardła i krtani) oraz skrócenie średniej długości życia nawet o 8 miesięcy. Średnioroczne dopuszczalne stężenie PM _{2.5} ustalono na poziomie 20 µg/m ³ (od 2020 roku). Wcześniej (do 2020 roku) dawka ta była wyższa o 5 µg/m ³ . PM ₁₀ – to cząstki o średnicy do 10 µm, będące mieszaniną substancji organicznych i nieorganicznych zawierających substancje toksyczne (m.in. benzo(a)piren, metale ciężkie oraz dioksyny i furany). Podobnie jak PM _{2.5} wpływają one niekorzystnie na układy oddechowy i krążenia, mogą powodować m.in. problemy z oddychaniem, zapalenie płuc i zapalenie oskrzeli. Dopuszczalna dzienna dawka tego zanieczyszczenia to 50 µg/m ³ (nie może zostać przekroczona więcej niż 35 razy w roku), a średnioroczna – 40 µg/m ³ .
B(a)P	Benzo(a)piren powoduje raka płuc, problemy z oddychaniem oraz podrażnienie oczu, nosa i gardła. Jego stężenie w powietrzu nie powinno przekraczać 1 ng/m ³ (czyli 0,001 µg/m ³).
Dwutlenek siarki	Dwutlenek siarki, powstający podczas spalania paliw, ma negatywny wpływ na błony śluzowe układu oddechowego oraz powoduje zmniejszenie wydolności dróg oddechowych.
Tlenki azotu	Tlenki azotu powodują zwiększenie się podatności na infekcje układu oddechowego, zwiększa prawdopodobieństwo ataków astmatycznych oraz uszkadza komórki układu immunologicznego w płucach.
Dioksyny	Dioksyny kumulują się w organizmie wpływając negatywnie na odpowiedź immunologiczną organizmu. W dużych stężeniach mogą wywoływać choroby dermatologiczne takie jak trądzik chlorowy.
Tlenek węgla	Tlenek węgla ma negatywny wpływ na układ naczyniowo-sercowy człowieka. Przenikając do układu krwionośnego łączy się z hemoglobiną tworząc karboksyhemoglobinę, która nie jest zdolna do przenoszenia tlenu. Kontakt z dużym stężeniem tlenu węgla może spowodować śmierć, natomiast dłuższa ekspozycja ma wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa zawału serca oraz hamuje odpowiedź immunologiczną organizmu.
Ozon	Ozon w górnych warstwach atmosfery jest gazem niezbędnym do przetrwania życia, natomiast w warstwach dolnych cechuje się negatywnym wpływem na żywe organizmy. Atakuje on komórki błony śluzowej wyściełające drogi oddechowe, płuca oraz oskrzela a także zmniejsza odporność na infekcje.
WWA	Najpowszechniej występującymi wielopierścieniowymi węglowodorami aromatycznymi są benzo(a)piren oraz naftalen. Długotrwałe narażenie na WWA może powodować występowanie nowotworów, chorób oczu, nerek oraz wątroby a także zmniejszając odpowiedź immunologiczną organizmu. Do najbardziej narażonych tkanek organizmu ludzkiego należą: nabłonek, szpik kostny, jądra i tkanki układu chłonnego.

źródło: opracowanie własne na podstawie: <https://ideologia.pl/przyczyny-i-skutki-zanieczyszczenia-powietrza/>

5.1.2. Źródła zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego występujące na terenie powiatu lęborskiego

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie pomorskim jest emisja antropogeniczna. W zakresie pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu największy udział stanowi emisja pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), w zakresie tlenków azotu jest to emisja z transportu (emisja liniowa), w odniesieniu do tlenków siarki największa emisja pochodzi z działalności przemysłowej (emisja punktowa). Udział w stężeniach zanieczyszczeń w powietrzu na obszarze województwa ma również ich napływ z obszaru Polski oraz Europy.

Istotnym źródłem emisji w województwie pomorskim jest transport drogowy, który wpływa na stężenia zanieczyszczeń zwłaszcza na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu. Zanieczyszczenia komunikacyjne w postaci pyłów powstają głównie w wyniku ścierania się hamulców, opon i nawierzchni dróg oraz unosu zanieczyszczeń z powierzchni dróg, natomiast tlenki azotu są emitowane z rur wydechowych. Transport drogowy ma znaczący udział w emisji całkowitej tlenków azotu (NO_x) w województwie pomorskim.

Przemysł zlokalizowany na obszarze województwa pomorskiego to głównie przemysł: stoczniowy, energetyczny, drzewno-papierniczy oraz petrochemiczny. Natomiast ze względu na dużą wysokość kominów zanieczyszczenia eksportowane są w znacznym stopniu poza granice województwa.

Do lokalnych źródeł emisji zanieczyszczeń zalicza się emisję komunalno-bytową tzw. „niską emisję”, która pochodzi z domów ogrzewanych indywidualnie paliwami stałymi. Sektor ten odpowiada głównie za emisję pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu.⁶

1) Zanieczyszczenia z sektora energetycznego

Spalanie paliw kopalnych (węgiel kamienny, gaz ziemny, olej lekki) i produkcja energii stanowi jeden z najbardziej niekorzystnych dla środowiska rodzajów działalności człowieka. Wynika to zarówno z ogromnej ilości użytkowanej energii, jak i z istoty przemian energetycznych, którym energia musi być poddawana w celu dostosowania do potrzeb odbiorców.⁷

System ciepłowniczy

Największym dostawcą energii cieplnej na terenie powiatu lęborskiego jest Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Lęborku.

Długość sieci ciepłowniczej w 2024 r. wyniosła 37,319 km. Ciepło docierało do 540 obiektów.

Przedsiębiorstwo eksploatuje następujące kotły:

- K-1 (zasilany biomasą) o mocy 5,1 MW;
- K-2 (zasilany węglem) o mocy 5,8 MW;
- K-3 (zasilany węglem) o mocy 5,8 MW;
- K-4 (zasilany węglem) o mocy 8,0 MW;
- K-5 (zasilany węglem) o mocy 11,6 MW;
- K-6 (zasilany węglem) o mocy 11,6 MW;

⁶ Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim Raport wojewódzki za rok 2024, Gdańsk 2025

⁷ Źródło: <https://www.eea.europa.eu/pl/publications/sygnały-eea-2017-kształtowanie-przyszłości>

- EC ORC (zasilana biomasą) o mocy 5,68 MW.

Produkcja w 2024 r. wynosiła 303,405,00 GJ.

Pozostali mieszkańcy zaopatrywani są w ciepło przez indywidualne źródła ciepła oraz lokalne kotłownie. Powszechnie jako paliwo stosowany jest węgiel.

Kotłownie lokalne zasilają w ciepło większe obiekty użyteczności publicznej lub też handlowe, usługowe i przemysłowe oraz wielorodzinne budynki mieszkalne. Wytwarzane ciepło wykorzystywane jest na potrzeby własne obiektu.

System gazowniczy

Operatorem oraz właścicielem infrastruktury gazowej jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. – Oddział Zakład Gazowniczy w Gdańsku.

Na terenie powiatu dystrybucja sieci gazowej odbywa się tylko w gminie Lębork oraz gminie Nowa Wieś Lęborska.

Przez teren powiatu lęborskiego przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia:

- DN 700 MOP 8,4 MPa relacji Szczecin – Gdańsk;
- DN 200 MOP 5,5 MPa relacji Sopieszyno – Lębork.

Gazociągi te, wraz ze stacją gazową wysokiego ciśnienia, są eksploatowane przez OGP GAZ-SYSTEM oddział w Gdańsku.

Dane na temat sieci gazowej na terenie powiatu lęborskiego przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 5. Podstawowe dane techniczne dotyczące sieci gazowej na terenie powiatu lęborskiego

Wskaźnik	Jednostka	Rok		
		2022	2023	2024
Długość czynnej sieci ogółem	m	202 336	213 604	218 997
Długość czynnej sieci przesyłowej	m	21 067	21 067	21 067
Czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	szt.	4 505	4 596	4 764
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	4 294	4 381	4 490
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	51,3	51,7	51,2
Odbiorcy gazu (gospodarstwa domowe)	szt.	11 226	11 707	11 812
Odbiorcy gazu (gospodarstwa domowe) ogrzewający mieszkania gazem	szt.	5 046	5 293	5 362
Zużycie gazu przez gospodarstwa domowe w MWh	MWh	70 762,1	72 987,1	73 299,5

źródło: GUS, stan na dzień 31.12.2024 r. [data dostępu: 06.10.2025 r.]

2) Zanieczyszczenia z sektora przemysłowego

Emisja przemysłowa związana jest ze źródłami punktowymi, pochodzącymi z zakładów przemysłowych, głównie z procesów spalania paliw w celach energetycznych oraz procesów technologicznych.

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, na terenie powiatu lęborskiego funkcjonują trzy podmioty posiadające pozwolenia zintegrowane, wydane przez Marszałka Województwa Pomorskiego:

- Zakład Zagospodarowania Odpadów „Czysta Błękitna Kraina” Sp. z o. o. z siedzibą w Czarnówku, 84 – 351 Nowa Wieś Lęborska;
- Alteams Poland Sp. z o.o. ul. Abrahama 10, 84-300 Lębork,
- Wienerberger Cegielnie Lębork Sp. z o.o., ul. Łączna 2, 84-300 Lębork.

Ponadto na terenie powiatu lęborskiego funkcjonują dwa podmioty posiadające pozwolenia zintegrowane, wydane przez Starostę Lęborskiego:

- Farm Frites Poland S.A. ul. Abrahama 13, 84-300 Lębork;
- Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ul. Pionierów 11, 84-300 Lębork, Kotłownia Rejonowa KR-1 w Lęborku (przy ul. Wojska Polskiego 24a i ul. Traugutta w Lęborku).

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Starostwo Powiatowe w Lęborku, na terenie powiatu lęborskiego funkcjonuje 24 podmiotów posiadających aktualne pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. Zostały one zebrane w tabeli poniżej.

Tabela 6. Wykaz podmiotów posiadających aktualne pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres podmiotu	Adres źródła emisji	Okres trwania pozwolenia
1.	Zakład Przerobu Drewna Lasów Państwowych	ul. WP 25, 84-300 Lębork	ul. WP 25, 84-300 Lębork	22.11.2025 r.
2.	Zakłady Metalowe Charbrowo Sp. z o.o.	Charbrowo 47, 84-352 Wicko	Charbrowo 47, 84-352 Wicko	06.12.2025 r.
3.	Zakład Usług Spawalniczo-Lakierniczych "SPAW-MAL" s.c. Michał Misiewicz & Piotr Szablowski	ul. B. Krzywoustego 1, 84-300 Lębork	ul. B. Krzywoustego 1, 84-300 Lębork	13.12.2025 r.
4.	RUBEN Sp. z o.o.	ul. Królewska 34, 83-342 Kamienica Królewska	Kamieniec 7, 83-313 Cewice	17.12.2025 r.
5.	KNK Krzysztof Krawczyk, Grażyna Krawczyk s.c.	ul. Bolesława Krzywoustego 1, 84-300 Lębork	ul. Bolesława Krzywoustego 1, 84-300 Lębork	16.07.2027 r.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres podmiotu	Adres źródła emisji	Okres trwania pozwolenia
6.	TIM OUTSOURCING Piotr Kałużny Sp. Komandytowa	ul. Pionierów 15, 84-300 Lębork	ul. Pionierów 15, 84-300 Lębork	09.10.2027 r.
7.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe STAGAL Jerzy Staszewski	ul. Bolesława Krzywoustego 1, 84-300 Lębork	ul. Bolesława Krzywoustego 1, 84-300 Lębork	19.12.2027 r.
8.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe "ROBEX" Sp. z o.o.	ul. Kaszubska 28, 84- 300 Lębork	ul. Kaszubska 28, 84- 300 Lębork	22.02.2028 r.
9.	PUH Adrian Lipiński	ul. Chrzanowskiego 8, 81-338 Gdynia	ul. Wspólna 3 84-360 Łeba	12.12.2028 r.
10.	TE Connectivity Industrial Poland Sp. z o.o.	ul. Grunwaldzka 38, 84- 351 Nowa Wieś Lęborska	ul. Grunwaldzka 38, 84- 351 Nowa Wieś Lęborska	03.01.2029 r.
11.	POL-DRÓG GDAŃSK Sp. z o.o.	ul. Wawelska 106, 64- 920 Piła	Kębłowo Nowowiejskie, gm. Nowa Wieś Lęborska	28.04.2029 r.
12.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe "S&S" Danuta, Piotr, Janusz Smolis	Lubowidz 35a, 84-300 Lębork	Lubowidz 35a, 84-300 Lębork	25.06.2029 r.
13.	PPU MIMAL	ul. Bolesława Krzywoustego 1, 84-300 Lębork	ul. Bolesława Krzywoustego 1, 84-300 Lębork	07.11.2029 r.
14.	PPH AMG Sp. z o.o.	ul. Wileńska 26, 84-300 Lębork	ul. Wileńska 26, 84-300 Lębork	03.03.2030 r.
15.	MEYN POLSKA Sp. z o.o.	ul. Sportowa 24, 84-300 Lębork	ul. Sportowa 24, 84-300 Lębork	22.06.2030 r.
16.	NFM PRODUCTION Sp. z o.o.	ul. Słupska 1d, 84-300 Lębork	ul. Słupska 1d, 84-300 Lębork	13.01.2032 r.
17.	CEFETRA POLSKA Sp. z o.o.	ul. 10 Lutego 16, 81-364 Gdynia	ul. Kaszubska 30, 84- 300 Lębork	12.06.2032 r.
18.	Lafarge Cement S.A.	ul. Warszawska 110, 28- 366 Małogoszcz	ul. Wicka Rogali, 84-300 Lębork	16.07.2033 r.
19.	Tartak „DREWBAL” Przerób Drewna Zenon Szreder	ul. Dworcowa 11, 84- 351 Nowa Wieś Lęborska	ul. Dworcowa 11, 84- 351 Nowa Wieś Lęborska	23.10.2033 r.
20.	Danfoss Poland Sp. z o.o.	ul. Chrzanowskiego 5, 05-825 Grodzisk Mazowiecki	Żelazkowo 14, 84-351 Nowa Wieś Lęborska	26.01.2034 r.

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres podmiotu	Adres źródła emisji	Okres trwania pozwolenia
21.	Przedsiębiorstwo Prywatne WIM-WOLBORSCY Izabela Wolborska-Łysiak	Lubowidz 35B, 84-300 Lubowidz	ul. Techniczna 7, 84-300 Lubowidz	09.07.2034 r.
22.	PPH JUOR R. Rydzewska, D. Orziński, A. Orziński	ul. Techniczna 1, 84-353 Lubowidz	ul. Techniczna 1, 84-353 Lubowidz	11.07.2024 r.
23.	Przedsiębiorstwo Usług Technicznych INTERCOR Sp. z o.o.	ul. Okólna 10, 42-400 Zawiercie	Pogorzelice dz. nr 239/7 (239/2) obr. Pogorzelice, gm. Nowa Wieś Lęborska	09.10.2034 r.
24.	Tomasz Formela	Pieski 59C, 84-313 Pieski	Pieski 59C, 84-313 Pieski	09.01.2035 r.

źródło: Starostwo Powiatowe w Lęborku

W poniższej tabeli przedstawiono emisję zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w latach 2021-2024 na terenie powiatu lęborskiego.

Tabela 7. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych

Emisja \ Rok	2021	2022	2023	2024
Zanieczyszczenia gazowe				
ogółem [t/r]	129 207	129 664	113 166	127 091
ogółem (bez dwutlenku węgla) [t/r]	713	748	506	529
dwutlenek siarki [t/r]	118	133	84	70
tlenki azotu [t/r]	100	98	84	102
tlenek węgla [t/r]	480	493	320	345
dwutlenek węgla [t/r]	128 494	128 916	112 660	126 562
Zanieczyszczenia pyłowe				
ogółem [t/r]	25	24	17	16
ze spalania paliw [t/r]	23	22	16	14

źródło: GUS [data dostępu: 03.10.2025 r.]

3) Zanieczyszczenia z sektora komunikacyjnego

System transportowy na terenie powiatu lęborskiego obejmuje:

- transport samochodowy,
- transport kolejowy,
- komunikację publiczną.

Transport samochodowy

Negatywne oddziaływanie na środowisko szczególnie odczuwalne jest w pobliżu dróg charakteryzujących się znacznym natężeniem ruchu kołowego. Sektor transportu charakteryzuje się bardzo dużą dynamiką zmian, zarówno w zakresie liczby pojazdów poruszających się po drogach i jakości tych pojazdów. Jednocześnie na terenie powiatu nieustannie poprawiany jest stan istniejącej infrastruktury poprzez szukanie nowych rozwiązań w po stronie infrastruktury drogowej.

Głównymi zanieczyszczeniami emitowanymi w związku z ruchem samochodowym są:⁸

- tlenek i dwutlenek węgla,
- węglowodory,
- tlenki azotu,
- pyły zawierające metale ciężkie,
- pyły ze ścierania się nawierzchni dróg i opon samochodowych.

Dla stanu powietrza atmosferycznego istotne znaczenie ma emisja NO_x oraz metali ciężkich. Duże znaczenie ma również tzw. emisja wtórna z powierzchni dróg, która zależy w dużej mierze od warunków meteorologicznych. Komunikacja jest również źródłem emisji benzenu oraz innych związków organicznych. Na wielkość tych zanieczyszczeń wpływa stan techniczny samochodów, stopień zużycia substancji katalitycznych oraz jakość stosowanych paliw. Gwałtowny rozwój transportu, przejawiający się wzrostem ilości samochodów na drogach oraz aktualny stan infrastruktury dróg spowodował, iż transport jest uciążliwy dla środowiska naturalnego. W przypadku substancji toksycznych emitowanych przez silniki pojazdów do atmosfery, źródła te trudno zinwentaryzować pod kątem emisji zanieczyszczeń, gdyż zwykle nie ma dla nich materiałów sprawozdawczych. Na podstawie znanych wartości średniego składu paliwa, szacowany przeciętny skład spalin silnikowych przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 8. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo).

Składnik	Silniki benzynowe	Silniki wysokoprężne	Uwagi
Azot	24 – 77	76 – 78	nietoksyczny
Tlen	0,3 – 8	2 – 18	nietoksyczny
Para wodna	3,0 – 5,5	0,5 – 4	nietoksyczny
Dwutlenek węgla	5,0 – 12	1 – 10	nietoksyczny
Tlenek węgla	0,5 – 10	0,01 – 0,5	toksyczny
Tlenki azotu	0,0 – 0,8	0,0002 – 0,5	toksyczny
Węglowodory	0,2 – 3	0,009 – 0,5	toksyczny
Sadza	0,0 – 0,04	0,01 – 1,1	toksyczny
Aldehydy	0,0 – 0,2	0,001 – 0,009	toksyczny

źródło: Jakubowski, J. (1976). Motoryzacja a środowisko. Warszawa: Wydawnictwo Komunikacji i Łączności

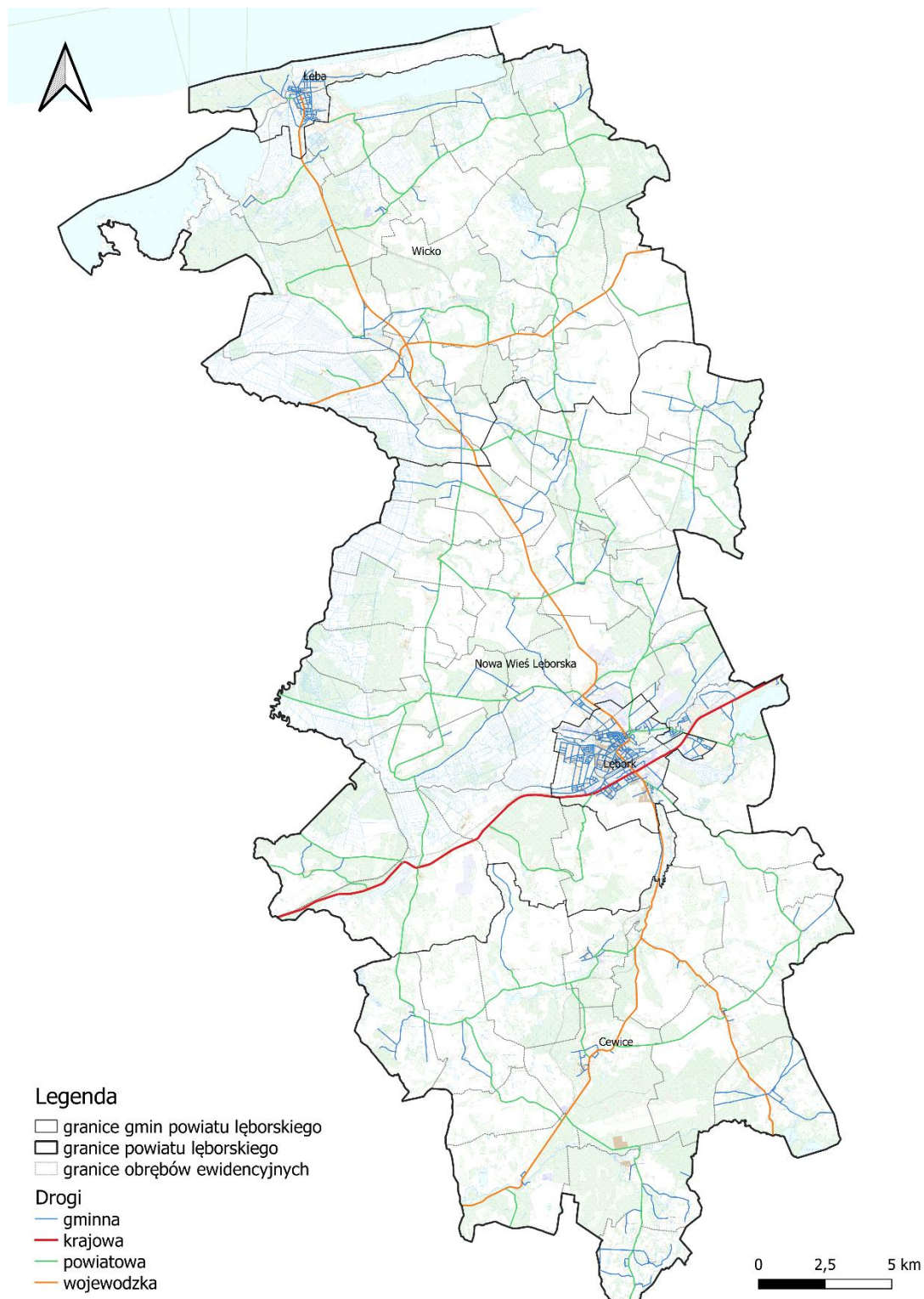
⁸ Źródło: Strefy Czystego Transportu w polskich miastach Dlaczego potrzebujemy czystego powietrza?, 1. Transport jako źródło emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, Warszawa 2023

Sieć komunikacyjna powiatu współtworzona jest przede wszystkim przez transport drogowy.

- Drogi krajowe:
 - Droga krajowa nr 6 o długości 22,087 km;
- Drogi wojewódzkie:
 - Droga wojewódzka nr 212 o długości 13,57 km;
 - Droga wojewódzka nr 213 o długości 18,834 km;
 - Droga wojewódzka nr 214 o długości 45,853 km;
- Drogi powiatowe:
 - nr 1183G (Stowięcino) - Redkowice – Nowa Wieś Lęborska o długości 12,101 km;
 - nr 1187G (Czerwieniec) - Laska - do DK 6 o długości 4,192 km;
 - nr 1302G Łeba (ul. Noweścińska) – Nowećin - Szczecurze o długości 4,902 km;
 - nr 1303G Żarnowska - DW nr 214 o długości 3,089 km;
 - nr 1304G DW nr 214 - Charbrowski Bór – Krakulice - Charbrowo (DW nr 214) o długości 6,321 km;
 - nr 1305G Górka - DW nr 213 (Poraj) o długości 1,539 km;
 - nr 1306G DW nr 214 – Stęknica – Łebieniec – Sarbsk – Ulinia - (Sasino-Choczewo) o długości 13,794 km;
 - nr 1307G Skarszewo – Wrzeście – Wrześcienko - stacja kolejowa Wrzeście o długości 6,177 km;
 - nr 1309G DP nr 1306G (Ulinia) – Bargędzino – Łebień -Garzcegorze – Janowice o długości 23,001 km;
 - nr 1310G DP nr 1183G - Chocielewko Dolne - DK nr 6 (Leśnice) o długości 7,030 km;
 - nr 1311G DW nr 214 (Krępa Kaszubska) - Rozgorze – Janowice –Redkowice – Chocielewko o długości 14,087 km;
 - nr 1312G Gęs – Łędziechowo – Łebień - Rekowo Lęborskie o długości 9,637 km;
 - nr 1315G Garczegorze - Wilkowo Nowowiejskie - DP nr 1322G o długości 6,019 km;
 - nr 1316G od DW nr 214 - Nowa Wieś Lęborska (ul. Młynarska) - DP nr 1322G o długości 1,671 km;
 - nr 1317G DW nr 213 – Wojciechowo - (Zwartowo) o długości 3,485 km;
 - nr 1318G Bąsewice – Tawęcino - Rekowo Lęborskie – Brzezinki - (Gdętowo) o długości 7,308 km;
 - nr 1320G Pogorzelice – Unieszyno – Maszewo – DW nr 212 o długości 15,935 km;
 - nr 1321G Unieszynko – Karwica – Lesiaki - DW nr 212 o długości 6,118 km;
 - nr 1322G Lębork (ul.Syrokomli) - Kębłowo Nowowiejskie - (Kisewo –Żelazna - DW nr 213) o długości 5,952km;
 - nr 1324G DP nr 1320G (Unieszyno - Maszewo) - Cewice (ul. PKWN) o długości 3,095 km;
 - nr 1325G DK nr 6 – Dziechlino – Małoszyce – Lębork (ul.Małoszycka) o długości 8,305 km;
 - nr 1326G Cewice – Łebunia o długości 4,523 km;
 - nr 1327G Łebunia – Popowo o długości 4,319 km;
 - nr 1328G DW nr 212 – Siemirowice – Pieski – Smolniki o długości 9,425 km;
 - nr 1329G Lębork – Mosty – Lubowidz - (Dąbrówka Wlk.) o długości 2,415 km;
 - nr 1330G Lębork ul. Kaszubska - (Rozłaski Bór - Nawcz) o długości 8,496 km;
 - Droga nr 1334G Oskowo - (Jasień - Pomysk Wlk.) o długości 1,702 km;

- Droga nr 1336G DP nr 1330G-Popowo - (Strzepcz - Wejherowo) o długości 6,552 km;
- Drogi gminne,
- Drogi wewnętrzne.

Na poniższym rysunku przedstawiono graficznie układ dróg na tle powiatu lęborskiego.

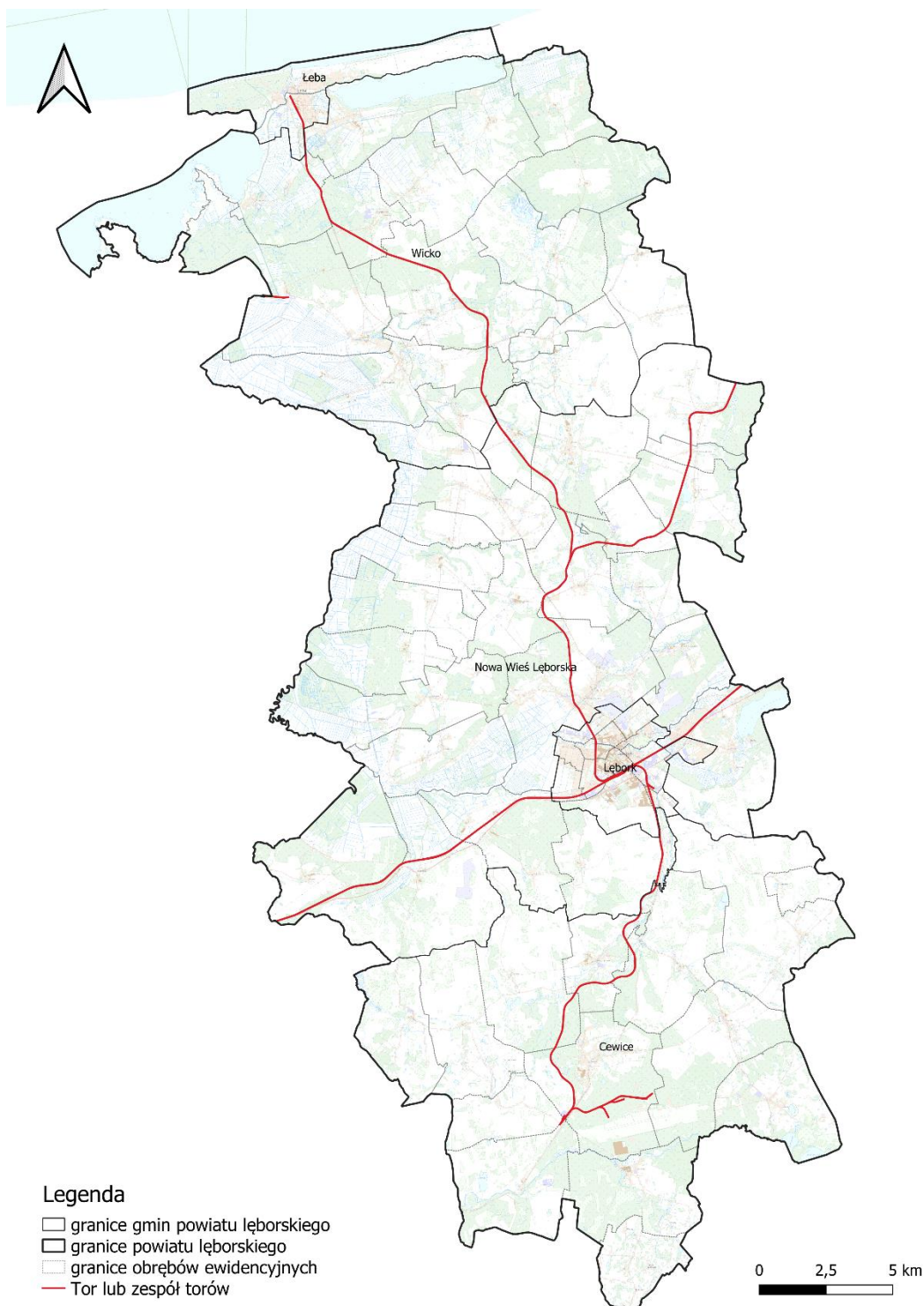

Rysunek 11. Układ dróg na terenie powiatu lęborskiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoportal.gov.pl

Transport kolejowy

Na obszarze powiatu lęborskiego zlokalizowane są linie kolejowe:

- 202 Gdańsk Główny – Stargard;
- 229 Pruszcz Gdański – Łeba;
- 230 Wejherowo – Garczegorze;
- 237 Lębork – Maszewo Lęborskie;

Rysunek 12. Układ torów kolejowych przebiegających przez teren powiatu lęborskiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoportal.gov.pl

Komunikacja publiczna

Zgodnie z danymi GUS, stan na dzień 31.12.2024 r., na terenie powiatu łębskiego zlokalizowane były 342 przystanki autobusowe.

Na terenie powiatu łębskiego funkcjonuje Przewozy Autobusowe GRYF sp. z o.o. sp. k., która obsługuje 9 linii autobusowych:

- 40 Łębork - Cewice - Siemirowice – Przeryte;
- 41 Łębork - Cewice – Oskowo;
- 42 Łębork - Darżewo / Cewice – Oskowo;
- 43 Łębork - Żelazkowo / Janowice – Łębork;
- 45 Łębork - Garczegorze - Sarbsk – Łeba;
- 46 Łębork - Garczegorze – Bąsewice;
- 47 Łębork - Garczegorze – Strzeszewo;
- 48 Łębork - Garczegorze - Wicko – Krakulice;
- 50 Łębork - Garczegorze - Wicko – Łeba.

Drogi dla rowerów

Szczegółowe dane odnośnie dróg rowerowych w powiecie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 9. Długość dróg dla rowerów [km] na terenie powiatu łębskiego

Gmina	Rok			
	2021	2022	2023	2024
Łębork	19,7	20,2	23,4	23,7
Łeba	9,0	11,2	12,2	12,2
Cewice	5,2	6,0	6,0	6,0
Nowa Wieś Łębska	15,4	16,8	17,0	17,8
Wicko	15,4	15,8	17,9	17,9
POWIAT	64,7	70,0	76,5	77,6

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r. [stan na dzień 06.10.2025 r.]

4) Zanieczyszczenia z sektora komunalno-bytowego

Głównym źródłem tego rodzaju zanieczyszczeń powietrza może być:

- stosowanie paliw wysokoemisyjnych w starych, o niskiej sprawności urządzeniach grzewczych,
- spalanie odpadów w piecach indywidualnych gospodarstw domowych,
- zły stan techniczny znacznej części kotłów, w których odbywa się spalanie paliw w celach grzewczych.

Zanieczyszczenia z tzw. niskiej emisji mają największy wpływ na stan jakości powietrza. Szczególny wzrost zanieczyszczeń z palenisk domowych odczuwany jest w sezonie grzewczym. Zjawisku sprzyja tzw. inwersja termiczna oraz niska temperatura powietrza i bezwietrzne dni. Wzrasta wtedy stężenie zanieczyszczeń głównie takich jak: B(a)P oraz pył zawieszony PM10 i PM2,5.

5) *Inne zanieczyszczenia antropogeniczne tzw. emisja niezorganizowana*⁹

Emisja niezorganizowana to przeciwieństwo do źródeł emisji zorganizowanej, których głównym kryterium klasyfikacji jest praktyczna możliwość kontroli emisji poprzez pomiary natężenia przepływu gazów odlotowych z procesu technologicznego (tzw. odgazów procesowych) i stężeń substancji w nich zawartych. Źródła, które według tego kryterium nie należą do źródeł emisji zorganizowanej, można podzielić na dwa rodzaje:

- **emisje z nieszczelności:** emisje do środowiska powstające w wyniku stopniowej utraty szczelności elementów wyposażenia przeznaczonego do przesyłania cieczy lub gazów. Zazwyczaj emisja spowodowana jest nadciśnieniem w przewodach instalacji. Przykładem emisji lotnych mogą być wycieki z kołnierzy połączeniowych, pomp lub innych elementów wyposażenia oraz „wycieki” z urządzeń do magazynowania produktów gazowych lub ciekłych. Do emisji dochodzi w wyniku dyfuzji, z tego też względu emisję tę klasyfikuje się jako podgrupę rodzaju „emisje z dyfuzji”,
- **emisje powodowane dyfuzją:** emisje powstające w normalnych warunkach eksploatacji w wyniku bezpośredniego kontaktu substancji lotnych lub pyłących ze środowiskiem, w wyniku którego dochodzi do dyfundowania (samorzutnego przenikania) wykorzystywanych substancji do powietrza. Głównymi mechanizmami dyfuzji prowadzącej do emisji gazów jest parowanie i sublimacja, ale również w zakresie tej definicji zawiera się samorzutne uwalnianie pyłów powstających podczas niektórych operacji. Do kategorii tej zalicza się również wtórną emisję pyłów (porywanie pyłów), wywołaną erozją wietrzną.

Do emisji powodowanych dyfuzją należą następujące rodzaje źródeł:

- suszenie (suszenie masy, suszenie powierzchni po lakierowaniu lub drukowaniu),
- magazynowanie cieczy w zbiornikach bezciśnieniowych (lub z poduszką gazową) umożliwiające uwalnianie gazów z nadciśnieniem cieczy do atmosfery w trakcie jej przechowywania lub podczas napełniania zbiornika, gdy opary są wypierane ze zbiornika w trakcie jego napełniania,
- magazynowanie „świeżych” produktów stałych, zawierających w swojej masie pozostałości procesowe, np. mocznika lub produktów niestabilnych chemicznie, umożliwiające częściowy rozkład, np. w wyniku hydrolizy,
- magazynowanie materiałów sypkich na otwartym terenie,
- transportu materiałów z wykorzystaniem przenośników, przesypów, ładowarek,
- emisje pośrednie, np. w wyniku nieszczelności układów chłodniczych w obszarze procesowym i przedostawania się zanieczyszczeń do układu chłodniczego, a następnie ich dyfuzję w trakcie odparowywania w wieżach chłodniczych lub chłodniach wentylatorowych,
- konserwacja maszyn z wykorzystaniem LZO (VOC).

Źródła emisji powodowanej dyfuzją mogą mieć następujący charakter:

- źródła punktowe (odpowietrzenia, układy oddechowe zbiorników, przesypy),
- źródła liniowe (transportery taśmowe),
- źródła powierzchniowe (otwarte zbiorniki, laguny i odstojniki, komory napowietrzania ścieków, hałdy magazynowe i place składowe),
- źródła przestrzenne (instalacje zlokalizowane poza budynkami).

⁹ Źródło: <https://wszystkooemisjach.pl/69/emisja-niezorganizowana-dokumenty-referencyjne-bat>

5.1.3 Jakość powietrza

Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa pomorskiego wyznaczono strefy:

- Aglomeracja Trójmiejska – kod strefy PL2201;
- strefa pomorska – kod strefy PL2202, do której należy powiat lęborski.

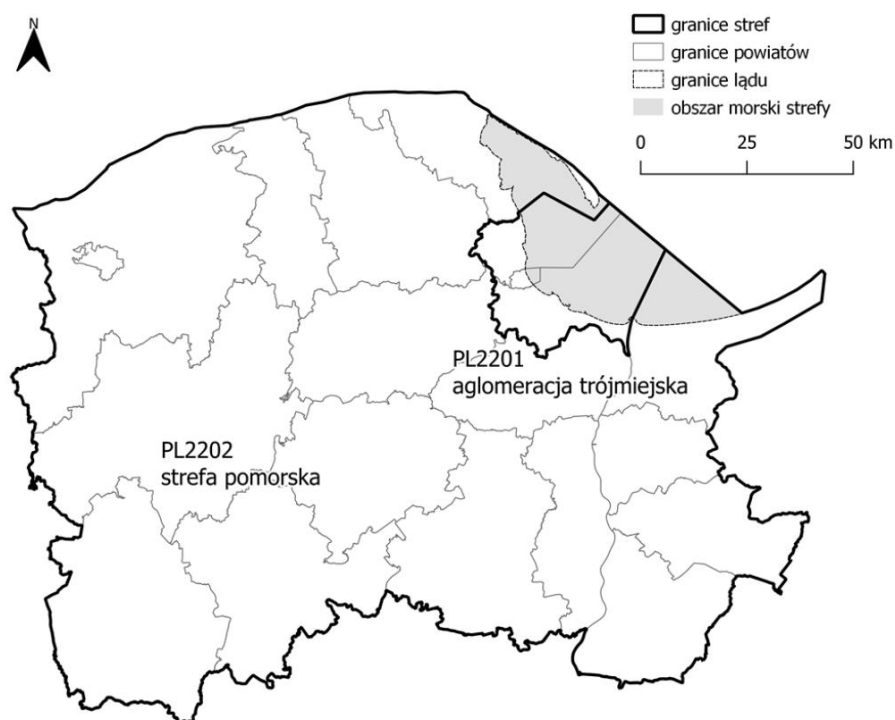
Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, była prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2020 r. poz. 2279). Są to równocześnie substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu) i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

- dwutlenek siarki SO₂,
- dwutlenek azotu NO₂,
- tlenek węgla CO,
- benzen C₆H₆,
- ozon O₃,
- pył PM₁₀,
- pył PM_{2.5},
- ołów Pb w PM₁₀,
- arsen As w PM₁₀,
- kadm Cd w PM₁₀,
- nikiel Ni w PM₁₀,
- benzo(a)piren B(a)P w PM₁₀.

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje:

- dwutlenek siarki SO₂,
- tlenki azotu NO_x,
- ozon O₃.

Rysunek 13. Podział województwa pomorskiego na strefy ochrony powietrza

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskiego, raport wojewódzki za rok 2024

Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy - zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Poniżej zestawiono klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza:

- Klasa A - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego,
- Klasa C - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy,
- Klasa D1 - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu),
- Klasa D2 - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Informacje odnośnie stref zanieczyszczeń w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczeń zebrano w poniższej tabeli.

Tabela 10. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza

Poziom stężenie	Klasa strefy	Wymagane działania
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom dopuszczalny		
nie przekracza poziomu dopuszczalnego	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego	C	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom docelowy		
nie przekracza poziomu docelowego	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego
powyżej poziomu docelowego	C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu
W przypadku, gdy dla ozonu określony jest poziom celu długoterminowego		
poniżej poziomu celu długoterminowego	D1	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego
powyżej poziomu celu długoterminowego	D2	dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego

* z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu MŚ w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim raport wojewódzki za rok 2024

Tabela 11. Kryteria klasyfikacji stref ze względu na ochronę zdrowia ludzi w zakresie: SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, PM₁₀, PM_{2,5}, Pb, As, Cd, Ni, B(a)P i O₃

Zanieczyszczenie	Normowany poziom	Czas uśredniania	Klasa A	Klasa C
dwutlenek siarki	dopuszczalny	1-godz.	nie więcej niż 24 stężenia 1-godz. S ₁ > 350 µg/m ³	więcej niż 24 stężenia 1-godz. S ₁ > 350 µg/m ³
dwutlenek siarki	dopuszczalny	24-godz.	nie więcej niż 3 stężenia 24-godz. S ₂₄ > 125 µg/m ³	więcej niż 3 stężenia 24-godz. S ₂₄ > 125 µg/m ³
dwutlenek azotu	dopuszczalny	1-godz.	nie więcej niż 18 stężeń 1-godz. S ₁ > 200 µg/m ³	więcej niż 18 stężeń 1-godz. S ₁ > 200 µg/m ³

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Zanieczyszczenie	Normowany poziom	Czas uśredniania	Klasa A	Klasa C
dwutlenek azotu	dopuszczalny	rok	$S_a \leq 40 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$S_a > 40 \mu\text{g}/\text{m}^3$
tlenek węgla	dopuszczalny	8-godz.	$S_{8\text{max}} \leq 10 \text{ mg}/\text{m}^3$	$S_{8\text{max}} > 10 \text{ mg}/\text{m}^3$
benzen	dopuszczalny	rok	$S_a \leq 5 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$S_a > 5 \mu\text{g}/\text{m}^3$
pył zawieszony PM10	dopuszczalny	24-godz.	nie więcej niż 35 stężeń 24-godz. $S_{24} > 50 \mu\text{g}/\text{m}^3$	więcej niż 35 stężeń 24-godz. $S_{24} > 50 \mu\text{g}/\text{m}^3$
pył zawieszony PM10	dopuszczalny	rok	$S_a \leq 40 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$S_a > 40 \mu\text{g}/\text{m}^3$
pył zawieszony PM2,5	dopuszczalny - faza II*	rok	$S_a \leq 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (klasa A1)	$S_a > 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (klasa C1)
pył zawieszony PM2,5	dopuszczalny – faza I*	rok	$S_a \leq 25 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$S_a > 25 \mu\text{g}/\text{m}^3$
ołów	dopuszczalny	rok	$S_a \leq 0,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$S_a > 0,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$
arsen	docelowy	rok	$S_a \leq 6 \text{ ng}/\text{m}^3$	$S_a > 6 \text{ ng}/\text{m}^3$
kadm	docelowy	rok	$S_a \leq 5 \text{ ng}/\text{m}^3$	$S_a > 5 \text{ ng}/\text{m}^3$
nikiel	docelowy	rok	$S_a \leq 20 \text{ ng}/\text{m}^3$	$S_a > 20 \text{ ng}/\text{m}^3$
benzo(a)piren	docelowy	rok	$S_a \leq 1 \text{ ng}/\text{m}^3$	$S_a > 1 \text{ ng}/\text{m}^3$
ozon	docelowy	8-godz.	nie więcej niż 25 dni ze stężeniem $S_{8\text{max}_d} > 120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (średnio dla ostatnich 3 lat)	więcej niż 25 dni ze stężeniem $S_{8\text{max}_d} > 120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (średnio dla ostatnich 3 lat)

Objaśnienia do tabeli:

S_a – stężenie średnie roczne, S_1 – stężenie 1-godzinne,

S_{24} – stężenie średnie dobowe,

$S_{8\text{max}}$ – maksimum ze stężeń średnich ośmiogodzinnych kroczących (obliczanych ze stężeń 1-godzinnych) w ciągu roku kalendarzowego,

$S_{8\text{max}_d}$ – maksimum dobowe ze stężeń średnich ośmiogodzinnych kroczących obliczanych ze stężeń średnich jednogodzinnych; każdą wartość średnią ośmiogodzinną przypisuje się dobie, w której kończy się ośmiogodzinny okres uśredniania,

ołów, arsen, kadm, nikiel, benzo(a)piren – oznaczane w pyłe zawieszonym PM10,

* kryteria klasyfikacji stref dla PM2,5:

faza I – obowiązująca w Polsce do dnia 31 grudnia 2019 r. (dodatkowa klasyfikacja),

faza II – obowiązująca w Polsce od dnia 1 stycznia 2020 r.

źródło: GIOŚ, Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim raport wojewódzki za rok 2024

Tabela 12. Kryteria dodatkowej klasyfikacji stref dla ozonu (O_3) ze względu na ochronę zdrowia ludzi (w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego - do osiągnięcia w 2020 roku)

Zanieczyszczenie	Normowany poziom	Czas uśredniania	Klasa D1	Klasa D2
Ozon	cel długoterminowy	8-godz.	$S_{8max} \leq 120 \mu g/m^3$ w ocenianym roku	$S_{8max} > 120 \mu g/m^3$ w ocenianym roku

Objaśnienia do tabeli:

S_{8max} – maksimum ze stężeń średnich ośmiogodzinnych kraczących (obliczanych ze stężeń 1-godzinnych) w ciągu roku kalendarzowego.

źródło: GIOŚ, Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim raport wojewódzki za rok 2024

Roczna ocena została wykonana zgodnie z obowiązującymi zasadami, bazującymi na przepisach prawnych. Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów.

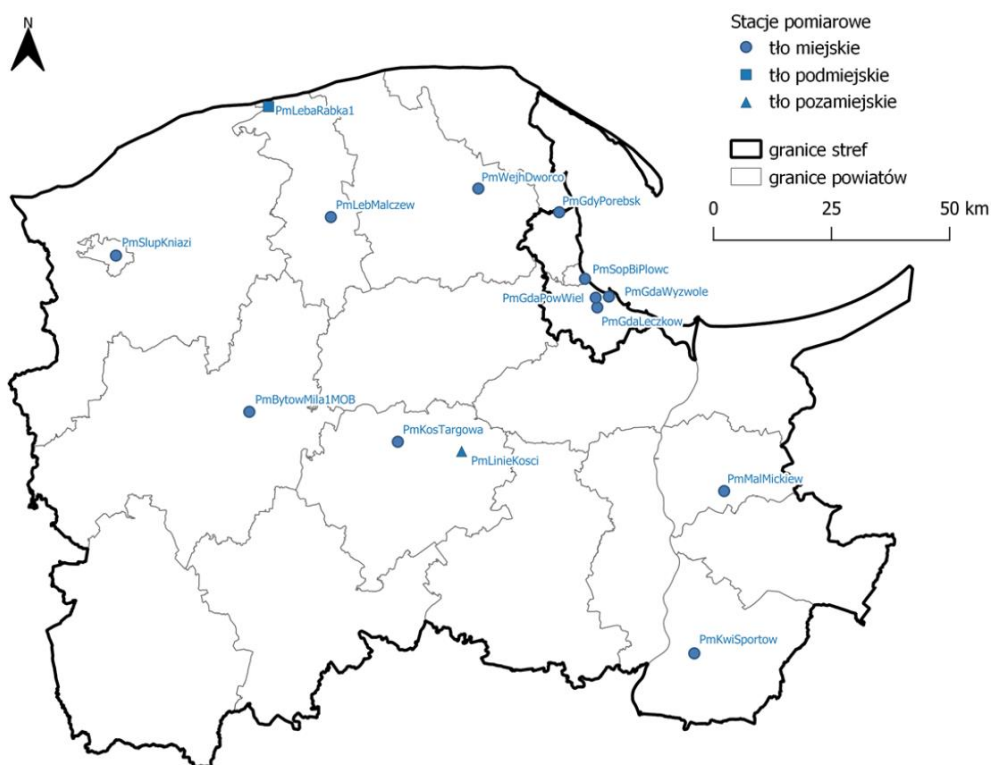
W 2024 r. w ramach systemu PMŚ, na terenie województwa pomorskiego funkcjonowało ogółem 14 stacji pomiarowych. Pomiary realizowane były przez:

- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – monitoring w wojewódzkiej sieci stacji pomiarowych, w ramach ogólnopolskiego systemu monitoringu powietrza – 9 stacji pomiarowych,
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy (IMGW-PIB) – 1 stacja pomiarowa,
- Agencję Regionalnego Monitoringu Atmosfery Gdańsk-Gdynia-Sopot (ARMAG) – 4 stacje pomiarowe.

Na terenie powiatu lęborskiego w 2024 roku funkcjonowały dwa punkty pomiarowe:

- w Łebie przy ul. Rąbka 1A;
- w Lęborku przy ul. Malczewskiego.

Lokalizację stacji pomiarowych wykorzystanych w Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie pomorskim prezentuje poniższy rysunek.

Rysunek 14. Lokalizacja stacji pomiarowych na terenie województwa pomorskiego
źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim, raport wojewódzki za rok 2024

Osiągnięte w latach 2022-2024 klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w rocznych ocenach dokonanych z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy pomorskiej

strefa pomorska	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
2022	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1 ²⁾
2023	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1 ²⁾
2024	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2

²⁾ Dla pyłu PM2,5 –dla poziomu dopuszczalnego I fazy strefa pomorska uzyskała klasę A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim, raport wojewódzki za lata 2022, 2023 oraz 2024

Wyniki rocznej oceny dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy pomorskiej w ostatnich latach:

- w latach 2022-2024 wystąpiło przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu;
- w latach 2022-2023 wystąpiło przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10.

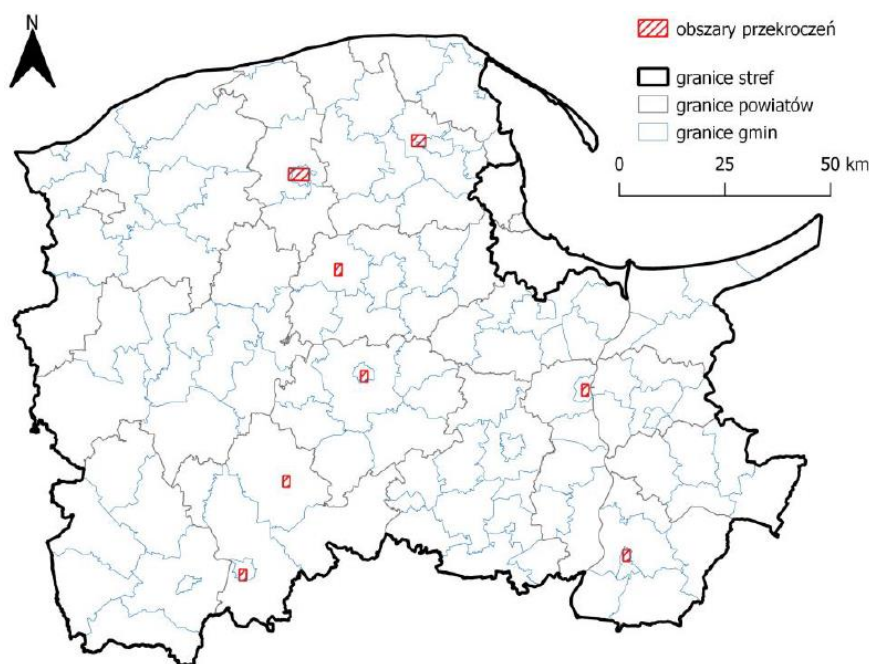
Na przestrzeni lat zaobserwowano poprawę jakości powietrza pod kątem występowania benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10. W latach 2022-2023 zaklasyfikowano do klasy C, natomiast w 2024 roku do klasy A.

Na przeważającym obszarze województwa pomorskiego w ostatnich latach występuje niski poziom zanieczyszczenia powietrza (poniżej poziomów dopuszczalnych/docelowych) w odniesieniu do: dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz oznaczanych w pyłe zawieszonym PM₁₀ metali: ołowiu, arsenu, kadmu i niklu.

Największym problemem w województwie pomorskim, pomimo dotrzymania poziomu docelowego w roku 2024, są wysokie stężenia benzo(a)pirenu, zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀. Rokrocznie wysokie wartości stężeń tego zanieczyszczenia rejestrowano w okresach grzewczych (styczeń – marzec, październik – grudzień). W poprzednich latach przekroczenia poziomu docelowego B(a)P rejestrowano w strefie pomorskiej (Lębork, Kościerzyna). Główną przyczyną przekroczeń jest emisja pochodząca z indywidualnego ogrzewania budynków. W sezonie letnim rejestrowany jest wzrost stężeń ozonu, spowodowany obecnością w atmosferze jego prekursorów oraz w dużej mierze warunkami meteorologicznymi.

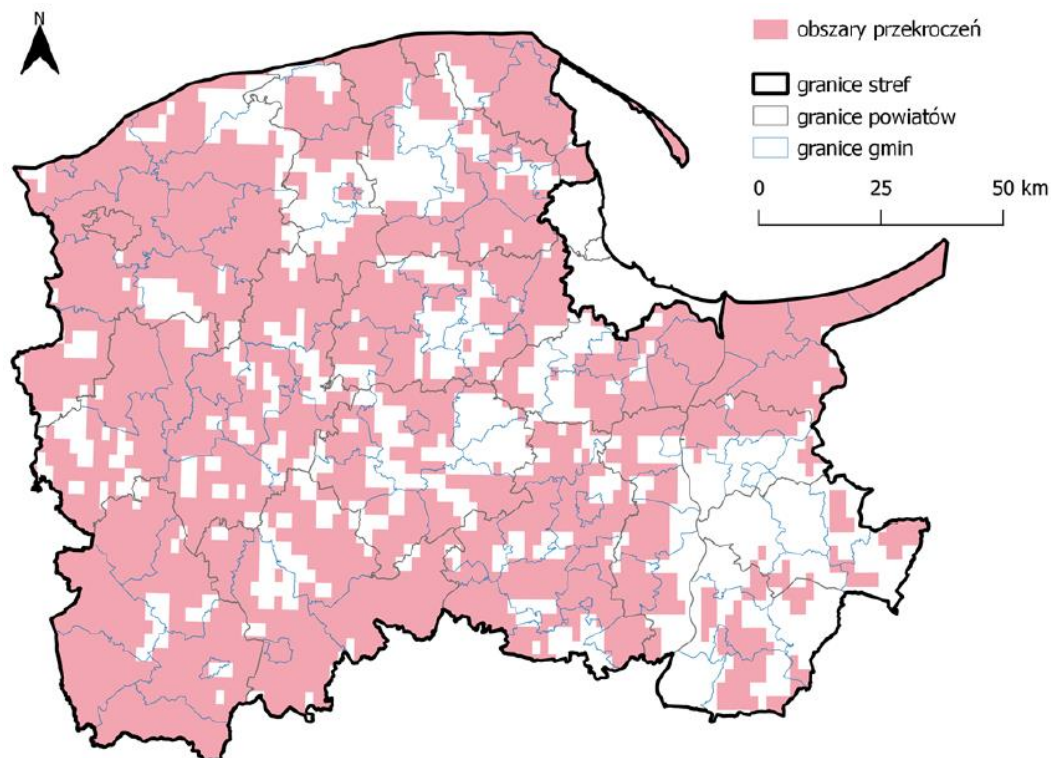
Działania w zakresie poprawy jakości powietrza w województwie pomorskim są realizowane w ramach programów ochrony powietrza dla stref województwa pomorskiego, w których został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu (uchwała nr 602/XLVIII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 listopada 2022 roku i uchwała nr 603/XLVIII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 listopada 2022 roku), oraz w ramach programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracji trójmiejskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny dwutlenku siarki (uchwała nr 669/LII/23 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 marca 2023).

Na poniższym rysunku przedstawiono występowanie przekroczenia poziomu benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀, określonych ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie pomorskim w 2023 roku - ostatnim roku występowania przekroczenia.

Rysunek 15. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie pomorskim w 2023 roku
źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim raport wojewódzki za rok 2023

Poniższy rysunek przedstawia zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla O_3 , określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi, w województwie pomorskim w 2024 roku.

Rysunek 16. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla O_3 , określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi, w województwie pomorskim w 2024 roku.

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim raport wojewódzki za rok 2024

Z analizy oszacowanych granic obszarów przekroczeń poziomu długoterminowego ozonu wynika, iż obszary te obejmują blisko połowę powierzchni województwa – ok. 48%, która zamieszкана jest przez ok. 30% mieszkańców województwa. Częściowo obejmuje zachodnią część powiatu gdańskiego.

W latach 2022-2024 roku dla strefy pomorskiej przeprowadzono ocenę roczną pod kątem ochrony roślin. Ich wyniki przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 14. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.

strefa pomorska	Symbol klasy wynikowej		
	SO_2	NO_x	O_3 ¹⁾
2022	A	A	A
2023	A	A	A
2024	A	A	A

¹⁾Dla ozonu wg poziomu celu długoterminowego, strefa pomorska otrzymała klasę D2

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim raport wojewódzki za rok 2024, Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim raport wojewódzki za rok 2023, Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim raport wojewódzki za rok 2022

W odniesieniu do kryterium ochrony roślin, w latach 2022-2024 pomiary jakości powietrza oraz wyniki modelowania nie wykazały przekroczeń poziomów dopuszczalnych określonych dla dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz poziomu docelowego ozonu. Przekroczenia w strefie pomorskiej stwierdzono w przypadku poziomu celu długoterminowego ozonu.

W poniższej tabeli przedstawiono wartości średniorocznych stężeń substancji w powietrzu.

Tabela 15. Wartości stężeń średniorocznych na terenie powiatu lęborskiego

Substancja	Wartości stężeń średniorocznych na terenie powiatu lęborskiego w poszczególnych latach		Poziom dopuszczalny/ docelowy ¹⁰
	2022	2023	
Dwutlenek azotu nr CAS 10102-44-0 [µg/m ³]	4-10	3-10	40
Dwutlenek siarki nr CAS 7446-09-5 [µg/m ³] ¹¹	1-3	1-3	20
Pył zawieszony PM10 [µg/m ³]	10-23	1-20	40
Pył zawieszony PM2,5 [µg/m ³]	6-19	7-15	20
Benzen nr CAS 71-43-2 [µg/m ³]	0,4-0,8	0,5-1,0	5
Ołów nr CAS 7439-92-1 [µg/m ³] ¹²	0,002-0,004	0,003-0,006	0,5

źródło: Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Gdańsku

Zgodnie z powyższymi danymi na terenie powiatu lęborskiego nie zanotowano przekroczeń wartości średniorocznych stężeń substancji w powietrzu. w latach 2022-2023.

¹⁰ dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz.U. 2021 poz. 845)

¹¹ Poziom dopuszczalny jako wartość średnioroczna dla SO₂ jest określony w polskim prawie jedynie pod kątem ochrony roślin, co oznacza, że norma ta nie dotyczy stref będących aglomeracjami lub miastami, o których mowa w ustawie Prawo ochrony środowiska.

¹² Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10

5.1.4. Odnawialne Źródła Energii (OZE)

Wraz z rosnącym zapotrzebowaniem na energię przy jednoczesnym wyczerpywaniu się zasobów konwencjonalnych wzrasta zainteresowanie alternatywnymi sposobami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Energia odnawialna jest to energia pochodząca z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwana z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływów morskich, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych).¹³ Odnawialne źródło energii to natomiast źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.¹⁴

Biogaz

Biogaz to paliwo gazowe otrzymywane w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, z wyłączeniem gazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Biogaz powstaje w wyniku fermentacji metanowej ścieków. Przyjmuje się, iż ze 100 m³ osadu o zawartości suchej masy na poziomie 5% można uzyskać od 10 do 30 m³ gazu, który może być wykorzystany do produkcji energii cieplnej, elektrycznej, do napędzania pojazdów bądź przesyłany wprost do sieci gazowej.¹⁵

Biomasa

Biomasę stanowią organiczne, niekopalne substancje o pochodzeniu biologicznym, które mogą być wykorzystywane w charakterze paliwa do produkcji ciepła lub wytwarzania energii elektrycznej.¹⁶ Do najważniejszych rodzajów tego typu paliw należą:

- drewno,
- słoma i odpady pochodzące z produkcji rolniczej,
- odpady organiczne,
- oleje roślinne,
- tłuszcze zwierzęce,
- osady ściekowe,
- rośliny szybko rosnące, takie jak: wierzba wiciowa, miskant olbrzymi (trawa słoniowa), słonecznik bulwiasty, ślaziołec pensylwański, rdest sachaliński.

Biomasa jest obecnie źródłem energii o największym potencjale. Udział paliw takich jak słoma, drewno czy wierzba energetyczna w bilansie energetycznym kraju systematycznie wzrasta. Po odliczeniu areału upraw do celów spożywczych oraz upraw na potrzeby produkcji

¹³ Źródło: Energia ze źródeł odnawialnych w 2015 r., Warszawa 2016, Główny Urząd Statystyczny

¹⁴ Źródło: <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/3520,pojecie.html>

¹⁵ Źródło: [https://orka.sejm.gov.pl/WydBAS.nsf/0/3D66B00AC9EB43DDC1257567002E78FE/\\$file/Infos_51.pdf](https://orka.sejm.gov.pl/WydBAS.nsf/0/3D66B00AC9EB43DDC1257567002E78FE/$file/Infos_51.pdf)

¹⁶ Źródło: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady WE nr 1099/2008

komponentów biopaliw, ostateczna powierzchnia możliwa do wykorzystania pod uprawy substratów energetycznych na terenie kraju wynosi około 600-700 tys. ha.¹⁷

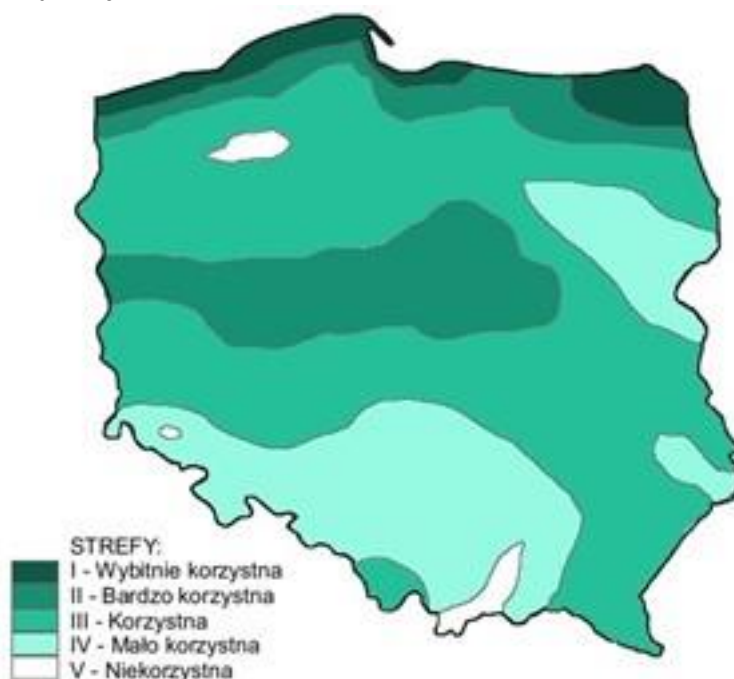
Energia wiatru

Energię wiatru stanowi energia kinetyczna wiatru wykorzystywana do produkcji energii elektrycznej w turbinach wiatrowych. Potencjał elektrowni wiatrowych jest określany przez możliwości generowania przez nie energii elektrycznej. Tereny o korzystnym potencjale wyznacza się na podstawie badań kierunku, siły oraz częstotliwości występowania wiatrów.¹⁸

Na tej podstawie sporządzono strefy energetyczne wiatru oraz podzielono powierzchnię kraju zgodnie z potencjałem energetycznym. Według IMGW obszar Polski można podzielić na 5 stref energetycznych warunków wiatrowych:

- Strefa I – wybitnie korzystna,
- Strefa II – bardzo korzystna,
- Strefa III – korzystna,
- Strefa IV – mało korzystna,
- Strefa V – niekorzystna.

Zgodnie z podziałem wprowadzonym przez Ośrodek Meteorologii IMGW, który przedstawia poniższy rysunek teren powiatu łębskiego w większości leży w strefie I – wybitnie korzystnej oraz II – bardzo korzystnej.

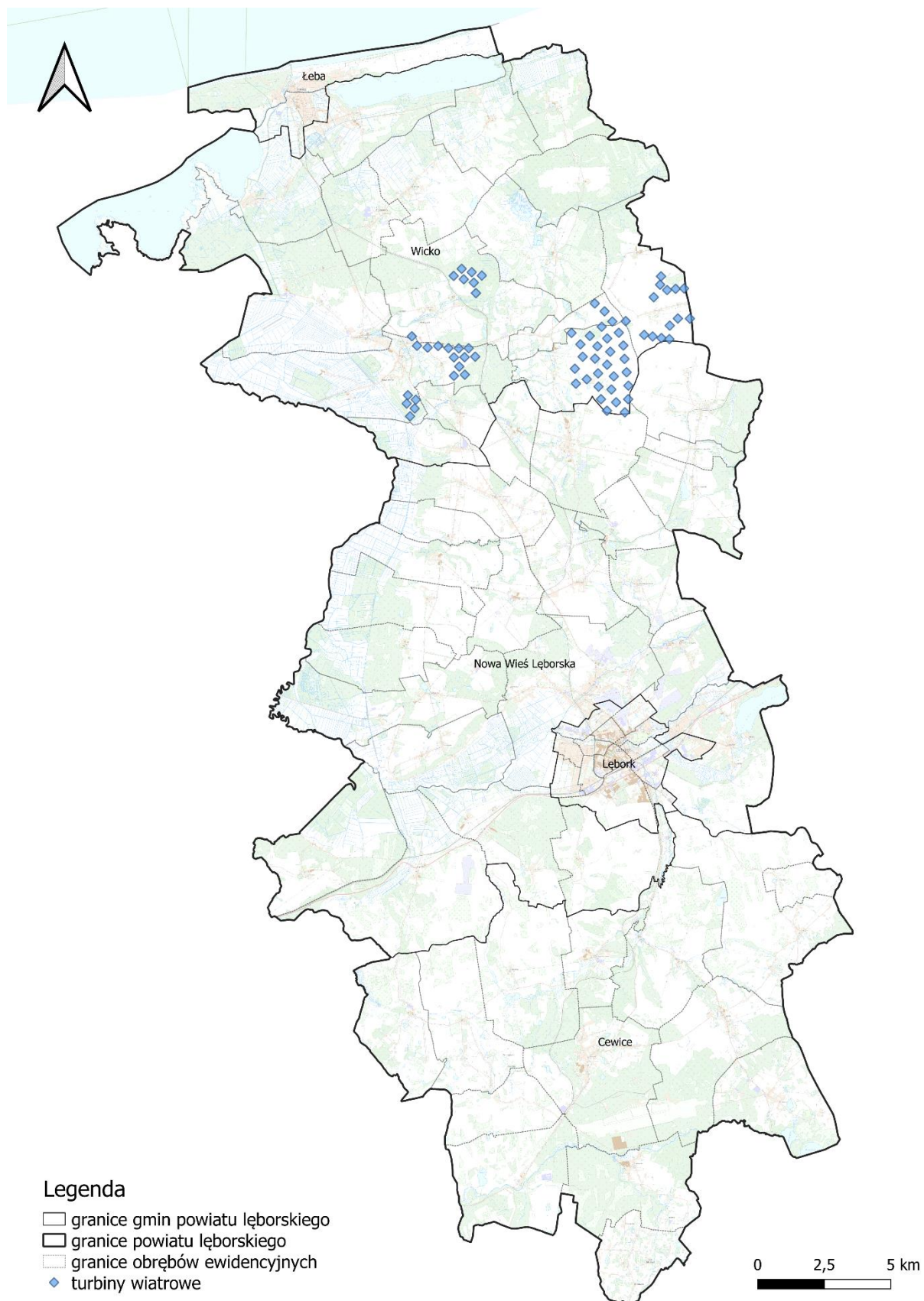
Rysunek 17. Strefy energetyczne warunków wiatrowych
źródło: imgw.pl

Na terenie powiatu łębskiego funkcjonuje 69 turbin wiatrowych.

Ich lokalizacje przedstawiono na poniższym rysunku.

¹⁷ Źródło: Ginalski Z. 2016. Substraty dla biogazowni rolniczych. DR O/Radom

¹⁸ Źródło: <https://mae.com.pl/oferta-mae/baza-wiedzy/odnawialne-zrodla-energii/energia-sloneczna-2>

Rysunek 18. Lokalizacja turbin wiatrowych na tle powiatu lęborskiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT10k

Farma wiatrowa Wicko składa się z 20 elektrowni wiatrowych o mocy zainstalowanej 40 MW i należy do TAURON Ekoenergia sp. z o.o.

Wpływ na faunę¹⁹

Użytkowanie farm wiatrowych może wpływać negatywnie na awifaunę poprzez:

- utratę lub fragmentację istniejących siedlisk;
- zmianę dotychczasowych wzorców wykorzystania terenów;
- prawdopodobieństwem śmiertelnych zderzeń z elementami wiatraków;
- tworzenie efektu bariery.

Na chiropterofaunę poprzez:

- utraty tras przelotu;
- zmiany tras przelotu;
- śmiertelne kolizje;
- utratę miejsc żerowania lub kryjówek.

Użytkowanie turbin generuje hałas mechaniczny (emitowany przez przekładnię i generator) oraz szum aerodynamiczny – generowany przez obracające się łopaty wirnika. W związku z tym zaleca się, aby podczas budowy instalacji służących do pozyskiwania energii z wiatru:

- dobrze dobrać lokalizację inwestycji,
- ograniczyć do minimum negatywne oddziaływanie na awifaunę oraz chiropterofaunę,
- prace budowlane prowadzić poza okresem lęgowym ptaków, gdyż zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt zabrania się niszczenia siedlisk i ostoi oraz gniazd gatunków chronionych, natomiast terminy i sposoby wykonywania prac budowlanych muszą być dostosowane w sposób umożliwiający zminimalizowanie ich wpływ na biologię poszczególnych gatunków i ich siedliska.

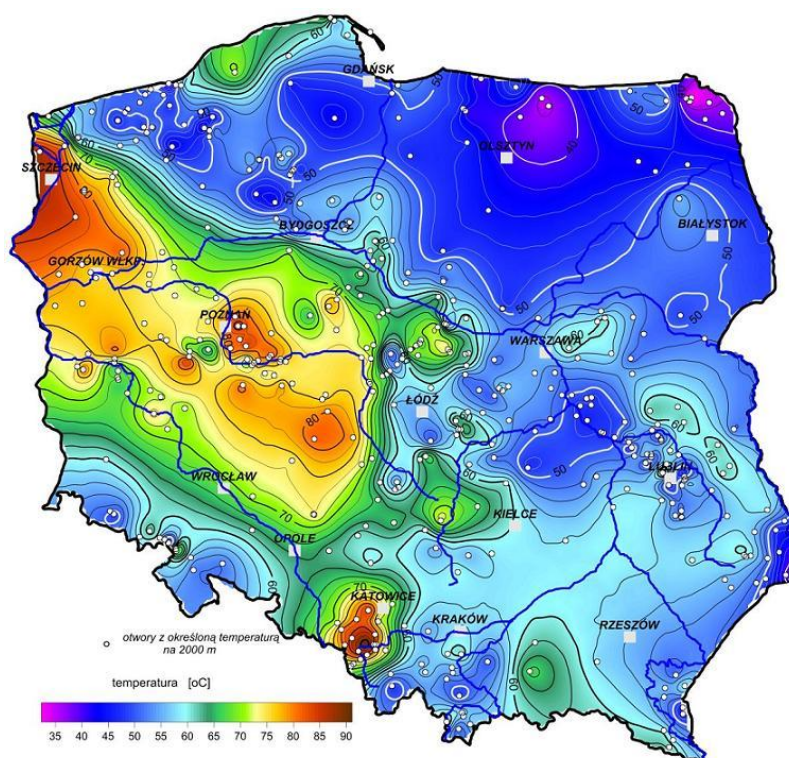
Energia geotermalna

Rozwój energetyki w Polsce, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju jest możliwy poprzez pozyskanie i wykorzystanie zasobów energii odnawialnej między innymi geoenergetyki, która wykorzystuje energię geotermiczną, a dokładniej jej część – energię geotermalną. Geoenergia jest energią pochodzącą z okresu kształtowania się planety, która została wzbogacona energią pochodzącą z rozpadów pierwiastków promieniotwórczych. Energia geotermalna jest niewyczerpalna, gdyż jest stale uzupełniana strumieniem ciepła z wnętrza ziemi o temperaturze ok. 6000°C. Energia geotermalna jest częścią energii geotermicznej i jest zawarta w wodach, parze wodnej oraz otaczających skałach. W warunkach geologicznych Polski energia geotermalna zakumulowana jest głównie w podziemnych zbiornikach geotermalnych w tzw. naturalnych basenach sedymentacyjno-strukturalnych, które wypełnione są wodami geotermalnymi o zróżnicowanych poziomach temperatury. Na terenie Polski wstępują tereny o temperaturze wód geotermalnych od 20 do ok 80-90°C. Możliwości wykorzystania wód geotermalnych zależą głównie od ich poziomu temperatury, wykorzystuje się je w ciepłownictwie na cele grzewcze oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej, ogrzewania pomieszczeń gospodarczych oraz upraw w gruncie.²⁰

¹⁹ Źródło: https://www.lgdzpt.pl/wp-content/uploads/2018/08/folder_ZPT_Energia-3.pdf

²⁰ Źródło: P. Kubski, "Przegląd zasobów i wykorzystania energii geotermalnej w Polsce Overview of resources and utilization of geothermal energy in Poland," pp. 14–16, 2012

Mapa rozkładu temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t. przedstawiona została poniżej.

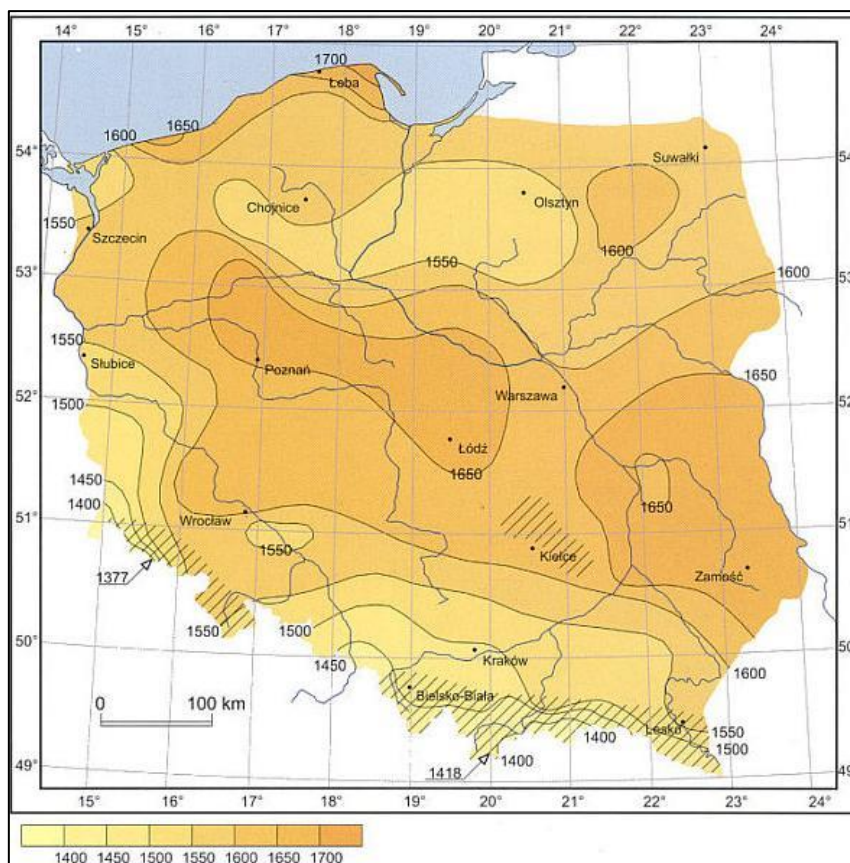
Rysunek 19. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu
źródło: Szewczyk 2010, Państwowy Instytut Geologiczny

Warto jednak zaznaczyć, iż możliwe jest wykorzystanie energii wód podskórnych i ciepła ziemi przy zastosowaniu indywidualnych pomp ciepła. Rozwiązania tego typu mogą znaleźć zastosowanie w domach jednorodzinnych oraz budynkach użyteczności publicznej w terenach o rozproszonej zabudowie.

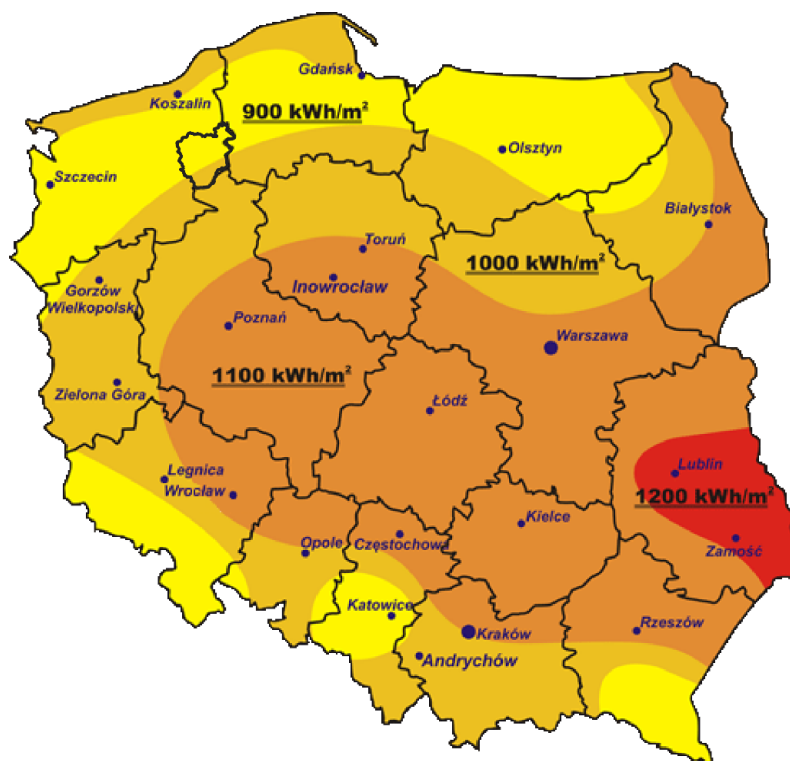
Energia słońca

Energia promieniowania słonecznego wykorzystywana jest w dwojaki sposób: do produkcji energii elektrycznej bądź ciepła. Ciepło może być pozyskiwane w sposób bierny poprzez nagrzewanie pomieszczeń bezpośrednim promieniowaniem bądź poprzez systemy cieczowych lub powietrznych kolektorów słonecznych służących ogrzewaniu mieszkań, podgrzewaniu wody użytkowej itp. Konwersja promieniowania na prąd elektryczny odbywa się natomiast poprzez zastosowanie ogniw fotowoltaicznych bądź elektrowni termicznych. Zastosowanie kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych może okazać się zasadne już nawet w przypadku użytkowania przez pojedyncze gospodarstwa domowe, w zależności od stopnia zapotrzebowania na ciepłą wodę użytkową oraz energię elektryczną. Poniższe rysunki przedstawiają dwa najważniejsze czynniki wpływające na opłacalność inwestycji związanych z wykorzystaniem energii słonecznej.²¹

²¹ Źródło: Nowak W. i Stachel A., 2011. Kolektory słoneczne i panele fotowoltaiczne jako źródło energii w małych instalacjach ciepłych i elektroenergetycznych. Automatyka – Energetyka – Zakłócenia

Rysunek 20. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski
źródło: imgw.pl

Rysunek 21. Mapa nasłonecznienia Polski
źródło: cire.pl

Powiat lęborski zlokalizowany jest w strefie, gdzie średnioroczna suma promieniowania słonecznego wynosi 900-1000 kWh/m².

Powiat lęborski posiada trzy instalacje odnawialnych źródeł energii (OZE) – dwie zlokalizowane w Domu dla Dzieci „Zakątek” oraz Domu dla Dzieci „Siedlisko” przy ul. Ogrodowej 8C i 8D w Nowej Wsi Lęborskiej oraz jedna instalacja fotowoltaiczna zamontowana na budynku Branżowego Centrum Umiejętności przy Powiatowym Centrum Edukacyjnym im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Lęborku.

Obecnie prowadzone są czynności związane z przekazaniem systemów do eksploatacji.

Ponadto powiat lęborski zamierza realizować w najbliższym czasie dwa projekty inwestycyjne obejmujące montaż kolejnych instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej. Projekty te są częścią działań ukierunkowanych na zwiększenie efektywności energetycznej, obniżenie kosztów zużycia energii elektrycznej oraz redukcję emisji gazów cieplarnianych na obszarze powiatu.

Zgodnie z danymi Energa Operator S.A. Oddział w Koszalinie na terenie powiatu lęborskiego funkcjonuje 2 537 instalacji fotowoltaicznych (stan na dzień 21/04/2025 r) o łącznej mocy 135 625 kW.

Na terenie miasta Lębork funkcjonują instalacje fotowoltaiczne na 13 budynkach użyteczności publicznej. Instalacje zostały zamontowane na budynkach przedszkoli, szkół, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Centrum Sportu i Rekreacji.

Energia cieków wód powierzchniowych

Potencjalna i kinetyczna energia cieków wód powierzchniowych wykorzystywana jest do wytwarzania energii w elektrowniach wodnych. Potencjał energii wodnej zależy od spadu i przepływu. Przepływy ze względu na dużą zmienność w czasie muszą być przyjęte na podstawie wieloletnich obserwacji dla przeciętnego roku przy średnich warunkach hydrologicznych. Spad to różnica wysokości poziomu wody na dwóch stanowiskach. Rzeczywiste możliwości wykorzystania zasobów wodnych są znacznie mniejsze. Do energii odnawialnej zalicza się tylko i wyłącznie produkcję energii elektrycznej w elektrowniach na dopływie naturalnym (przepływowych). Planując tego typu inwestycję należy wziąć pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze (ocena zasobów przez IMGW, warunków geomorfologicznych i geologicznych), techniczne (tryb pracy elektrowni, specyfikacja techniczna turbin, wydajność, środowiskowe (przede wszystkim formy ochrony przyrody: obszary Natura 2000, prawne (pozwolenie wodnoprawne zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego), ekonomiczne oraz społeczne (np. turystyka).

5.1.5. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zgodnie z analizami wykonanymi na potrzeby projektu KLIMADA 2.0 ²² , w następnych latach warunki klimatyczne Polski zmieniają się. Przewidywane jest zwiększenie się temperatury powietrza. W miesiącach grudzień, styczeń, luty obserwowany jest największy wzrost średniej temperatury powietrza, zmniejszy się liczba dni z ujemną temperaturą. Porównując dekadę 2021-2030 z dekadą 2091-2100, średnia różnica temperatury w powiecie lęborskim może się zwiększyć o nawet 2°C.
-----------------------------------	--

²² Projekt KLIMADA to opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu

	Efektom tego może być ograniczenie zapotrzebowania na energię potrzebną do ogrzewania pomieszczeń mieszkalnych, co jednocześnie spowoduje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Zwiększenie się ilości dni upalnych, może z kolei spowodować wzrost zapotrzebowania na energię (urządzenia klimatyzacyjne). Większa ilość dni słonecznych przyczyni się natomiast do polepszenia się warunków słonecznych, wyjątkowo ważnych przy korzystaniu z energii odnawialnej. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań temperatur oraz zapotrzebowania energetycznego, wdrożenie rozproszonych, niskoemisyjnych źródeł energii oraz wykorzystywanie energii odnawialnej.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie ochrony powietrza, można zaliczyć wszelkiego rodzaju awarie sieci przesyłowych oraz awarie w zakładach przemysłowych. Awaria instalacji przemysłowych lub przesyłowych może doprowadzić do uwolnienia dużych ilości lotnych związków chemicznych do powietrza. Substancje takie mogą cechować się negatywnym wpływem na organizmy żywe oraz środowisko naturalne. Zasięg skażenia po awarii przemysłowej jest zależny od lokalnych uwarunkowań terenowych, klimatu oraz pogody i w zależności od tych parametrów może pokryć bardzo duży obszar.
Działania edukacyjne	Jednym z najważniejszych zadań starostwa powiatowego jest zwiększanie świadomości ekologicznej ich mieszkańców – zwłaszcza tych dorosłych. Cel ten można osiągnąć poprzez organizowanie szkoleń oraz akcji edukacyjnych podejmujących tematykę zmian klimatu, sposobów minimalizowania ich skutków, ograniczania niskiej emisji oraz minimalizacji negatywnego wpływu na powietrze atmosferyczne.
Monitoring środowiska	Monitoring powietrza w województwie pomorskim prowadzony jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska: Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Gdańsku.

5.1.6. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
- wzrost świadomości społecznej na temat zagrożeń powodowanych przez zanieczyszczone powietrze; - wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii; - coraz więcej podejmowanych działań mieszkańców związanych z poprawą jakości powietrza (wymiany kotłów, termomodernizacje); - wzrost odbiorców gazu; - rozwój sieci rowerowej;	- występowanie zjawisk ekstremalnych takich jak intensywne opady deszczu oraz występowanie fal upałów i susz; - poprawa stanu powietrza na terenie strefy pomorskiej;

5.1.7. Analiza SWOT

OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Szereg prowadzonych działań zmierzających do obniżenia zanieczyszczeń powietrza z niskiej emisji. 2. Coraz większe zainteresowanie mieszkańców montażem instalacji OZE. 3. Możliwość efektywnego wykorzystania energii słonecznej dzięki korzystnym warunkom naturalnym. 4. Brak przekroczeń zanieczyszczeń w strefie pomorskiej. 5. Obecność, na terenie powiatu, stacji pomiarowych systemu monitoringu jakości powietrza;	1. Wciąż występujące na terenie powiatu tradycyjne, nie ekologiczne źródła ciepła, w których spalane są paliwa niskiej jakości. 2. Występowanie liniowych i punktowych źródeł zanieczyszczeń. 3. Emisja zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych. 4. Niska efektywność energetyczna starszych budynków mieszkaniowych. 5. Wzrost ilości samochodów powodujących emisję spalin. 6. Wciąż niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Stopniowe zastąpienie ogrzewania węglowego, bardziej ekologicznym systemem (ciepło systemowe, gaz, OZE). 2. Modernizacja kotłowni opartych na spalaniu węgla, a także urządzeń przemysłowych emitujących zanieczyszczenia do powietrza. 3. Termomodernizacja budynków. 4. Rosnąca świadomość klimatyczna mieszkańców. 5. Realizacja programów wsparcia finansowego mieszkańców ze środków wojewódzkich, krajowych i unijnych. 6. Dostępność unijnych funduszy wsparcia dla instalacji OZE, rozwoju elektromobilności, adaptacji do zmian klimatu, likwidacji źródeł niskiej emisji oraz poprawy efektywności energetycznej budynków. 7. Rozwój komunikacji publicznej, zwłaszcza na terenach wiejskich; 8. Edukacja ekologiczna mieszkańców ze szczególnym naciskiem na zagadnienia dotyczące zagrożeń związanych ze spalaniem w piecach paliw niskiej jakości oraz odpadów,	1. Zanieczyszczenie powietrza wynikające z tzw. niskiej emisji, w tym spalania odpadów komunalnych w piecach domowych. 2. Wzrost natężenia ruchu pojazdów samochodowych szlakami komunikacyjnymi przebiegającymi przez teren powiatu. 3. Ograniczone zasoby finansowe, mogące hamować realizację inwestycji proekologicznych. 4. Zanieczyszczenia powietrza pochodzące spoza obszaru powiatu. 5. Zanieczyszczenia powietrza wynikające z działalności przemysłowej. 6. Wysokie ceny przyjaznych środowisku nośników energii. 7. Zmiany klimatyczne, prowadzące do ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak susze czy intensywne opady, wpływające na infrastrukturę i jakość życia. 8. Niska świadomość mieszkańców dotycząca zjawiska tzw. „niskiej emisji”, 9. Spalanie w kotłach odpadów oraz paliw o niskiej jakości, 10. Korzystanie z przestarzałych kotłów na paliwa stałe.

5.2. Zagrożenia hałasem

5.2.1. Stan wyjściowy

Hałas definiuje się jako wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziałujące na organizm ludzki. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja – wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy vibracje),
- hałas – dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz,
- poziom hałasu – równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy Prawo ochrony środowiska. W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego L_{Aeq} i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość $L_{Aeq} < 52$ dB
- średnia uciążliwość 52 dB $< L_{Aeq} < 62$ dB
- duża uciążliwość 63 dB $< L_{Aeq} < 70$ dB
- bardzo duża uciążliwość $L_{Aeq} > 70$ dB

5.2.2. Źródła hałasu

Hałas drogowy

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu L_{AeqD} w porze dziennej i L_{AeqN} w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45–56 dB. Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w poniższej tabeli.

Poziomy dopuszczalne zostały określone dla dwóch grup wskaźników mających zastosowanie:

- w prowadzeniu długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, w szczególności do sporządzania map akustycznych oraz Programów ochrony środowiska przed hałasem:
 - L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia od godz. 6:00 – 18:00, pory wieczoru od godz. 18:00 – 22:00 oraz pory nocy od godz. 22:00 – 6:00;
 - L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku od godz. 22:00-6:00,
- do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby:
 - L_{AeqD} jest to równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia, rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 – 22:00,
 - L_{AeqN} – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy, rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 – 6:00.

Tabela 16. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe ²³		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{AeqD}	L_{AeqN}	L_{AeqD}	L_{AeqN}
a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży ²⁴ c) Tereny domów opieki d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁵ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁶	68	60	55	45

źródło: Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112)

²³ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych

²⁴ W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy

²⁵ W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy

²⁶ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych

Natężenie ruchu pojazdów poruszających się drogami na terenie powiatu łębskiego na przestrzeni lat ulega zwiększeniu, przez co negatywne oddziaływanie akustyczne nasila się. Hałas, oddziałując bezpośrednio na tereny sąsiadującej zabudowy, stanowi główne źródło zagrożenia. Hałas drogowy stanowi dominujące źródło na terenie powiatu, zarówno pod względem wielkości jak i zasięgu oddziaływania.

Tabela 17. Liczba zarejestrowanych pojazdów w powiecie łębskim w latach 2021-2024

Kategoria pojazdów	Lata			
	2021	2022	2023	2024
samochody osobowe	42 925	43 936	45 087	38 307
motocykle ogółem	2 048	2 175	2 311	2 090
motocykle o pojemności silnika do 125 cm ³	609	659	724	640
autobusy ogółem	276	282	287	226
samochody ciężarowe	6 057	6 173	6 373	4 816
samochody ciężarowo - osobowe	169	166	162	100
ciągniki samochodowe	55	389	394	312
ciągniki rolnicze	1 464	1 520	1 583	1 512
motorowery	2 676	2 722	2 744	2 509

źródło: GUS [data dostępu: 06.10.2025 r.]

Drogi dojazdowe i osiedlowe charakteryzuje duża zmienność natężenia ruchu w ciągu doby, ruch jest największy podczas dnia, a w czasie nocy spada znacząco. Charakteryzują się one także mniejszym udziałem pojazdów ciężkich. Stopień zagrożenia hałasem obszarów położonych wokół dróg jest zależny od struktury ruchu, rodzaju drogi, stanu i rodzaju nawierzchni, ale także ukształtowania terenu. Na stopień zagrożenia hałasem wpływa również typ zabudowy zlokalizowanej wokół dróg oraz sposób jej zagospodarowania i użytkowania.

Na terenie powiatu łębskiego głównym źródłem hałasu drogowego są:

- Droga krajowa nr 6;

W trakcie okresowego rocznego przeglądu dróg przeprowadzonego w czerwcu 2024 r. stan drogi krajowej nr 6 został oceniony jako dobry za wyjątkiem odcinka od km 259+609 do km 263+100 (stan dostateczny).

- Drogi wojewódzkie:²⁷
 - Droga wojewódzka nr 212, gdzie w:
 - 0+000 - 0+830 stan nawierzchni jest zły;
 - 0+830 - 4+150 stan nawierzchni jest zadowalający;
 - 4+150 - 13+570 stan nawierzchni jest dobry;
 - Droga wojewódzka nr 213, gdzie w:
 - 44+986 46+000 stan nawierzchni jest zadowalający;
 - 46+000 48+800 stan nawierzchni jest dobry;
 - 48+800 49+350 stan nawierzchni jest zły;
 - 49+350 49+730 stan nawierzchni jest dobry;
 - 49+730 51+010 stan nawierzchni jest niezadowalający;
 - 51+010 52+100 stan nawierzchni jest zadowalający;
 - 52+100 60+820 stan nawierzchni jest dobry;
 - Droga wojewódzka nr 214, gdzie w:
 - 1+214 27+089 stan nawierzchni jest dobry;
 - 27+089 32+200 stan nawierzchni jest niezadowalający;
 - 32+200 33+900 stan nawierzchni jest dobry;
 - 33+900 35+880 stan nawierzchni jest dobry;
 - 35+880 38+050 stan nawierzchni jest niezadowalający;
 - 38+050 41+300 stan nawierzchni jest zadowalający;
 - 41+300 47+067 stan nawierzchni jest dobry;
- Drogi powiatowe:
 - 1183G o stanie niezadowalającym;
 - 1187G o stanie zadowalającym;
 - 1302G o stanie dobrym;
 - 1303G o stanie dobrym;
 - 1304G o stanie zadowalającym;
 - 1305G o stanie dobrym;
 - 1306G o stanie dobrym;
 - 1307G o stanie dobrym;
 - 1309G o stanie dobrym;
 - 1310G o stanie zadowalającym;
 - 1311G o stanie dobrym;
 - 1312G o stanie dobrym;
 - 1315G o stanie dobrym;
 - 1316G o stanie dobrym;
 - 1317G o stanie dobrym;

²⁷ gdzie skala oceny stanu technicznego nawierzchni dróg wojewódzkich Województwa Pomorskiego wykonana została w 2016 r. wg. instrukcji przeprowadzania przeglądów dróg w ZDW w Gdańsku przez firmę wyłonioną na podstawie przeprowadzonego postępowania pn. „Okresowe przeglądy pięcioletnich dróg wojewódzkich na terenie działania ZDW w Gdańsku”.

STAN DOBRY – nieuszkodzona powierzchnia, nie występują koleiny i deformacje – nie wymaga zabiegu,
STAN ZADOWALAJĄCY – zachodzi potrzeba wykonania zabiegów utrzymaniowych do wielkości 20 % powierzchni, nawierzchnia wykazuje niewielkie odkształcenia i spękania,

STAN NIEZADOWALAJĄCY – od 20% do 60% powierzchni wykazuje znaczne odkształcenia (wyboje, koleiny, złuszczenia, spękania), co wskazuje na utratę jej nośności,

STAN ZŁY – ponad 60% powierzchni wskazuje znaczne odkształcenia, konieczne jest natychmiastowe podjęcie działań naprawczych.

- 1318G o stanie zadowalającym;
- 1320G o stanie dobrym;
- 1321G o stanie dobrym;
- 1322G o stanie dobrym;
- 1324G o stanie dobrym;
- 1325G o stanie średnim;
- 1326G o stanie dobrym;
- 1327G o stanie dobrym;
- 1328G o stanie dobrym;
- 1329G o stanie dobrym;
- 1330G o stanie dobrym;
- 1334G o stanie dobrym;
- 1336G o stanie dobrym;
- Drogi gminne,
- Drogi wewnętrzne.

Zarówno wzdłuż drogi krajowej jak i dróg wojewódzkich oraz powiatowych brak jest zabezpieczeń akustycznych.

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego klimatu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej wartości dopuszczalnej lub na tym poziomie oraz na zmniejszaniu poziomu hałasu do co najmniej dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany. Do głównych działań zapobiegawczych należą przede wszystkim ekrany akustyczne, wały ziemne, ewentualnie pasy zieleni, lokalizowane w obszarze rozwiązań ochronnych. Do najczęstszych metod stosowanych w miejscu powstawania hałasu należą np. wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza obręb dzielnic mieszkalnych poprzez budowę obwodnic, zakaz wjazdu pojazdów ciężarowych do centrów miast, stosowanie nawierzchni „cichych”, ogólna poprawa stanu nawierzchni dróg i ulic, zachęcanie kierowców do korzystania z transportu zbiorowego, budowa i promowanie urządzeń typu Park&Ride, kontrole prędkości, stosowanie środków uspokojenia ruchu w obrębie osiedli mieszkalnych.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy powodowany jest eksploatacją instalacji lub urządzeń związanych z prowadzoną działalnością przemysłową. Obejmuje dźwięki emitowane przez maszyny i urządzenia, procesy technologiczne, a także instalacje i wyposażenie małych zakładów rzemieślniczych i usługowych. Do tego rodzaju hałasu zalicza się także dźwięki emitowane przez urządzenia obiektów handlowych np.: wentylatory i urządzenia klimatyzacyjne. Hałas ten ma charakter lokalny i występuje głównie na terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowymi. Poziom hałasu jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy od wykorzystywanych maszyn i urządzeń, zastosowanej izolacji hal produkcyjnych oraz prowadzonych procesów technologicznych. W przypadku przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu przez zakłady przemysłowe, wydawane są dla zakładu decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu (odrębnie dla pory dziennej i nocnej). Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.

Na terenie powiatu lęborskiego funkcjonuje wiele różnorodnych zakładów o charakterze przemysłowym, jednak emitowany przez nie hałas nie jest przyczyną pogorszenia klimatu akustycznego.

Hałas kolejowy

Hałas kolejowy może być generowany wzdłuż odcinków szlakowych i mieć charakter lokalny. Hałas ten jest jednak znacznie mniej uciążliwy niż hałas drogowy. Największa uciążliwość akustyczna występuje w pasie 300 m od linii kolejowej.

Przez powiat lęborski przebiegają trzy linie kolejowe mogące być potencjalnymi źródłami hałasu:

- Linia kolejowa nr 202 relacji Gdańsk Główny – Stargard;
- Linia kolejowa nr 229 relacji Pruszcz Gdański – Łeba;
- Linia kolejowa nr 237 relacji Lębork – Bytów.

Na stopień zagrożenia hałasem kolejowym wpływa struktura ruchu, rodzaj torowiska oraz jego stan. Im większy udział pociągów towarowych w strukturze ruchu, tym większy wpływ linii kolejowych na klimat akustyczny. Na stopień zagrożenia hałasem wpływa także prędkość pociągów, ukształtowanie i użytkowanie terenu wokół źródeł hałasu, oraz zabudowa wraz ze sposobem jej zagospodarowania i użytkowania.

Hałas lotniczy

Ten rodzaj uciążliwości akustycznych związany jest z funkcjonowaniem portów lotniczych, lotnisk sportowych, turystycznych czy wojskowych. Cechami charakterystycznymi hałasu lotniczego są: oddziaływanie na duże powierzchnie terenu, wysokie poziomy emisji hałasu wszystkich typów statków powietrznych zwłaszcza w operacjach startu i lądowania.²⁸

Na terenie powiatu lęborskiego nie funkcjonują lądowiska ani lotniska.

Na terenie powiatu nie występują uciążliwości akustyczne związane z ruchem lotniczym.

5.2.3. Monitoring poziomu hałasu

Pomiary hałasu środowiskowego prowadzone są w ramach:

- Państwowego Monitoringu Środowiska,
- działalności kontrolnej Inspekcji Ochrony Środowiska,
- realizacji obowiązków prawnych nałożonych na zakłady przemysłowe jak również na zarządzających drogami, liniami kolejowymi lub lotniskami.

Państwowy Monitoring Środowiska (PMŚ)

Celem Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) jest uzyskanie danych i ich ocena oraz obserwacja zmian stanu środowiska, w tym stanu akustycznego. Uzyskane informacje służą zapewnieniu ochrony przed hałasem, realizowanej przez poprawne planowanie przestrzenne oraz instrumenty ochrony środowiska, takie jak mapy akustyczne, Programy ochrony przed hałasem oraz rozwiązania techniczne zmierzające do zminimalizowania oddziaływania źródła hałasu (np. budowa ekranów akustycznych, wałów ziemnych, zakładanie pasów zieleni). Na terenie województwa pomorskiego niezmiennie od kilkunastu lat

²⁸ Źródło: https://www.krakow.wios.gov.pl/Press/publikacje/raporty/raport12/4_halas.pdf

decydujące znaczenie dla odczuwania uciążliwości hałasowej ma hałas komunikacyjny, tj. dźwięki powstające w związku z komunikacją samochodową.

Na podstawie art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska dla terenów:

- o których mowa w art. 118 ust. 2 – na podstawie strategicznych map hałasu lub wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu L_{AeqD} , L_{AeqN} , L_{DWN} i L_N , z uwzględnieniem w szczególności danych demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu;
- innych niż tereny, o których mowa w art. 118 ust. 2 – na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu L_{AeqD} , L_{AeqN} , L_{DWN} i L_N lub innych metod oceny poziomu hałasu.

Strategiczne mapy hałasu sporządza się co 5 lat. Stanowią podstawę oceny klimatu akustycznego, ich celem jest graficzne przedstawienie rozkładu pola akustycznego na danym obszarze. Opracowanie strategicznych map hałasu stanowi podstawę do sporządzenia Programów ochrony środowiska przed hałasem. Programy te mają na celu wskazanie odpowiednich działań naprawczych minimalizujących zagrożenie hałasem.

W ostatnich latach na terenie powiatu lęborskiego w ramach PMŚ wykonywano badania poziomu hałasu kolejowego.

W 2023 r. przeprowadzono badania linii kolejowej 202 Gdańsk Główny – Starogard Gdański (odcinek Wejherowo – Lębork).

Charakterystykę punktu pomiarowego wraz z wynikami zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 18. Charakterystyka punktu pomiarowego wraz z wynikami pomiaru hałasu kolejowego.

Nazwa punktu pomiarowego	Współrzędne		Opis pomiaru	Wyniki [dB]		Wartości dopuszczalne [dB]	
				L_{AeqD}	L_{AeqN}	L_{AeqD}	L_{AeqN}
P1	17.800444	54.554806	Punkt pomiarowy usytuowany przy granicy działki nr 53/11 - Mosty ul. Długa 74. Teren płaski. Podłoże gruntowe.	66,9	60,9	61	56

źródło: RWMS w Gdańsku

Według dostarczonych sprawozdań przekroczenia dopuszczalnych wartości wystąpiły w porze dnia L_{AeqD} (od godziny 6:00 do godziny 22:00) o 5,9 dB oraz w porze nocy L_{AeqN} (od godziny 22:00 do godziny 6:00) o 4,9 dB.

Na terenie powiatu lęborskiego nie wykonano pomiarów hałasu lotniczego oraz drogowego w latach 2022-2024.

5.2.4. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Wzrost średnich temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym powoduje zwiększenie się poziomów dźwięków – zwłaszcza tych generowanych przez urządzenia mechaniczne oraz elektryczne. Wzrost temperatury wymusza również, intensywniejsze działanie układów chłodzących co również może powodować uciążliwości dla środowiska, zwłaszcza w gminach, gdzie naturalny krajobraz uległ największym przekształceniom. Aby zmniejszyć negatywny wpływ wysokich temperatur należy zwiększać ilość terenów zielonych oraz niwelować efekt tzw. „miejskiej wyspy ciepła”.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie zagrożenia hałasem można zaliczyć wszelkiego rodzaju zdarzenia losowe powodujące nagłe zwiększenie emisji dźwięku.
Działania edukacyjne	Zwiększenie świadomości mieszkańców dotyczącej zagrożenia nadmiernym poziomem hałasu w powietrzu, zwłaszcza przy nieustannie rosnącej ilości pojazdów mechanicznych, powinno być jednym z priorytetów jednostek samorządu terytorialnego. Ważnym krokiem w tym kierunku może być organizacja szkoleń dla mieszkańców powiatu, mających na celu propagowanie wiedzy na temat zagrożeń związanych z hałasem, niwelowania ich skutków oraz ustanawianie stref ciszy.
Monitoring środowiska	Monitoring poziomów dźwięku w województwie pomorskim prowadzony jest przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Gdańsku. Badania obejmują okolice dróg o dużym natężeniu ruchu, okolice linii kolejowych oraz lotniska.

5.2.5. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
- wzrost świadomości społecznej na temat zagrożeń powodowanych przez hałas; - rozwój inwestycji drogowych; - rozwój infrastruktury i taboru cichych pojazdów elektrycznych	- dynamiczny przyrost liczby pojazdów i wzrost natężenia ruchu; - rozwój urbanizacji;

5.2.6. Analiza SWOT

ZAGROŻENIA HAŁASEM	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Systematyczne prace związane z ograniczeniem nadmiernego hałasu na terenie powiatu – remonty, modernizacje dróg. 2. Obecność linii kolejowych na których odbywa się ruch pasażerski.	1. Nadmierny poziom hałasu na terenach położonych wzdłuż dróg. 2. Niedostateczna ilość zabezpieczeń akustycznych wzdłuż dróg wojewódzkich. 3. Drogi wymagające modernizacji. 4. Możliwość wystąpienia hałasu związanego z działalnością gospodarczą;
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Monitorowanie poziomów hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych z największym natężeniem ruchu. 2. Budowa ekranów akustycznych na obszarach narażonych na nadmierny poziom hałasu. 3. Dbanie o poprawny stan techniczny nawierzchni ciągów komunikacyjnych. 4. Dostępność technik i technologii ograniczania emisji hałasu do środowiska i jego tłumienia. 5. Realizacja strategii i Programów w zakresie ochrony środowiska przed hałasem oraz transportu (m.in. budowy obwodnic).	1. Niedostateczny poziom środków finansowych oraz funduszy na inwestycje zmierzające do poprawy stanu środowiska akustycznego. 2. Rosnąca liczba pojazdów, zwiększająca natężenie ruchu drogowego. 3. Negatywny wpływ gwałtownych zjawisk pogodowych na drogi. 4. Rozwój urbanizacji. 5. Dopuszczalne normy nie gwarantujące komfortu mieszkańców.

5.3. Pola elektromagnetyczne

5.3.1. Stan wyjściowy

Źródłami naturalnego pola elektromagnetycznego, w którym człowiek żyje „od zawsze”, są Ziemia (wytworząca w swoim jądrze pole magnetyczne), zjawiska atmosferyczne (związane z wyładowaniami elektrycznymi), Słońce (wytworzące promieniowanie w zakresie od podczerwieni do nadfioletu, w tym światło widzialne, jak również wiatr słoneczny), zjawiska kosmiczne oraz każda materia o temperaturze przekraczającej temperaturę zera bezwzględnego.²⁹

Człowiek wskutek rozwoju cywilizacyjnego rozpoczął wytwarzanie sztucznych źródeł pola elektromagnetycznego. Każde urządzenie zasilane energią elektryczną, czy to z sieci energetycznej, czy bateryjnie, wytwarza pole elektromagnetyczne. Sztuczne pole elektromagnetyczne może więc stanowić efekt zamierzony lub uboczny. Z wytwarzanym polem elektromagnetycznym mamy do czynienia w przypadku wszystkich urządzeń radiowych czy mikrofalowych. Należą do nich zarówno duże obiekty, takie jak nadawcze stacje radiowe i telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiolokacyjne i radionawigacyjne, jak również zdecydowanie mniejsze urządzenia, m.in. CB radio, radiotelefony wykorzystywane np. przez służby ratunkowe, telefony komórkowe, piloty do zdalnego sterowania (np. centralnym zamkiem w samochodzie lub bramą garażową), urządzenia do identyfikacji radiowej RFID, punkty dostępowe sieci Wi-Fi, telefony bezsznurowe DECT, urządzenia wyposażone w interfejs Bluetooth. Szczególny rodzaj urządzeń celowo wytwarzających pole elektromagnetyczne stanowią urządzenia stosowane w medycynie: do diagnozowania pacjentów oraz w fizykoterapii i rehabilitacji.³⁰

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) – dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. Zgodnie z powyższym ochrona przed polami polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach,
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku określone są w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448) w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2022 r. poz. 263) i zebrano je w tabeli nr 29.³¹

²⁹ Źródło: Pole elektromagnetyczne a człowiek, Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2019

³⁰ Źródło: Pole elektromagnetyczne a człowiek, Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2019

³¹ Oba rozporządzenia zastąpiły rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192 poz. 1883)

Tabela 19. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności.

Parametr fizyczny Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego		Składowa elektryczna E (V/m)	Składowa magnetyczna H (A/m)	Gęstość mocy S (W/m ²)
Lp.	1	2	3	4
1.	0 Hz	10000	2500	ND
2.	od 0 Hz do 0,5 Hz	ND	2500	ND
3.	od 0,5 Hz do 50 Hz	10000	60	ND
4.	od 0,05 kHz do 1 Hz	ND	3 / f	ND
5.	od 1 kHz do 3 kHz	250 / f	5	ND
6.	od 3 kHz do 150 kHz	87	5	ND
7.	od 0,15 MHz do 1 MHz	87	0,73 / f	ND
8.	od 1 MHz do 10 MHz	87 / f ^{0,5}	0,73 / f	ND
9.	od 10 MHz do 400 MHz	28	0,073	2
10.	od 400 MHz do 2000 MHz	1,375 x f ^{0,5}	0,0037 x f ^{0,5}	f / 200
11.	od 2 GHz do 300 GHz	61	0,16	10

Oznaczenia:

f – wartość częstotliwości pola elektromagnetycznego z tego samego wiersza kolumny „Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego”. ND – nie dotyczy.

Objaśnienia:

Dopuszczalne poziomy podane w tabeli określono do oceny oddziaływania pól elektromagnetycznych emitowanych podczas użytkowania stałych sieci elektroenergetycznych i radiokomunikacyjnych. Wymagania te nie mają zastosowania do oceny pól elektromagnetycznych emitowanych przez elektryczne urządzenia przenośne i urządzenia użytkowane w mieszkaniach. Ocena oddziaływania pola elektromagnetycznego w środowisku pracy określona jest odrębnymi przepisami.

Dla miejsc dostępnych dla ludności rozumianych jako wszelkie miejsca, z wyjątkiem miejsc, do których dostęp ludności jest zabroniony lub niemożliwy bez użycia sprzętu technicznego, ustalane według istniejącego stanu zagospodarowania i zabudowy nieruchomości – parametry charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko (kolumny 2, 3 i 4 w tabeli), reprezentują wartości graniczne natężenia pola elektrycznego i magnetycznego oraz gęstości mocy i odpowiadają:

wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych E i magnetycznych H o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz, podanym z dokładnością do jednego miejsca znaczącego;

wartości równoważnej gęstości mocy S dla pól elektromagnetycznych o częstotliwości od 10 MHz do 300 GHz, podanej z dokładnością do jednego miejsca znaczącego po przecinku.

Dla częstotliwości od 100 kHz do 10 GHz wartości E₂, H₂ oraz S w tabeli należy uśredniać w ciągu 6 minut, przy czym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych muszą być dotrzymane w każdym 6-minutowym okresie czasu. Dla częstotliwości wyższych niż 10 GHz wartości E₂, H₂ oraz S w tabeli należy uśredniać w ciągu t minut, przy czym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych muszą być dotrzymane w dowolnym t-minutowym okresie czasu, gdzie $t = 68 / f^{1,05}$, f oznacza częstotliwość wyrażoną w GHz. W przypadku ekspozycji krótkotrwałych, wywoływanych przez pola impulsowe, wartości szczytowe natężeń pól elektrycznych E i magnetycznych H nie powinny przekraczać n-krotności odpowiednich poziomów odniesienia określonych w tabeli, przy czym:

w zakresie częstotliwości do 100 kHz: $n = 1,4$. Uwaga: Dla impulsów o czasie trwania t_p należy przyjąć częstotliwość równoważną obliczoną jako $f = 1/(2t_p)$.

w zakresie częstotliwości od 100 kHz do 10 MHz: $n = 10a$, gdzie $a = 0,176 + 0,665 \times \log(f/100)$, f oznacza częstotliwość wyrażoną w kHz.

w zakresie częstotliwości od 10 MHz do 300 GHz: $n = 32$.

W przypadku ekspozycji krótkotrwałych, wywoływanych przez pola impulsowe, wartość szczytowa równoważnej gęstości mocy S w zakresie częstotliwości powyżej 10 MHz nie powinna przekraczać 1000-krotności odpowiednich poziomów odniesienia określonych w tabeli.

źródło: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448)

5.3.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego

Na terenie powiatu lęborskiego źródła promieniowania niejonizującego stanowią:³²

- linie i stacje elektroenergetyczne najwyższego, wysokiego, średniego i niskiego napięcia,
- urządzenia radiokomunikacyjne,
- urządzenia radionawigacyjne i radiolokacyjne,
- stacje transformatorowe,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- radiostacje amatorskie i stacje CB-radio,
- stacje bazowe łączności radiotelefonicznej,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne pracujące w przemyśle, placówkach naukowo-badawczych,
- urządzenia powszechnego użytku emitujące pola elektromagnetyczne, np. pojedyncze aparaty telefonii komórkowej.

Marszałek Województwa nie wydał pozwoleń dla instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne.

Elektroenergetyka

Dostarczaniem energii elektrycznej dla wszystkich odbiorców na terenie powiatu lęborskiego oraz działaniami w zakresie eksploatacji sieci, obsługi jego mieszkańców, konserwacji sieci i usuwania awarii zajmuje się ENERGIA OPERATOR SA Oddział w Koszalinie.

Powiat lęborski zasilany jest z:

- GPZ Lębork Krzywoustego o napięciu transformacji 110/15 kV, 2 transformatory 110/15 kV (miasto Lębork);
- GPZ Lębork Nowy Świat o napięciu transformacji 110/15 kV, 2 transformatory 110/15 kV (miasto Lębork);
- GPZ Wicko o napięciu transformacji 110/15 kV, 2 transformatory 110/15 kV (gmina Wicko);
- PZ Łeba o napięciu transformacji 15 kV (miasto Lębork);
- PZ Cewice o napięciu transformacji 15 kV (gmina Cewice);
- RS Wojciechowo o napięciu transformacji 100 kV (gmina Wicko).

Na terenie powiatu lęborskiego znajdują się:

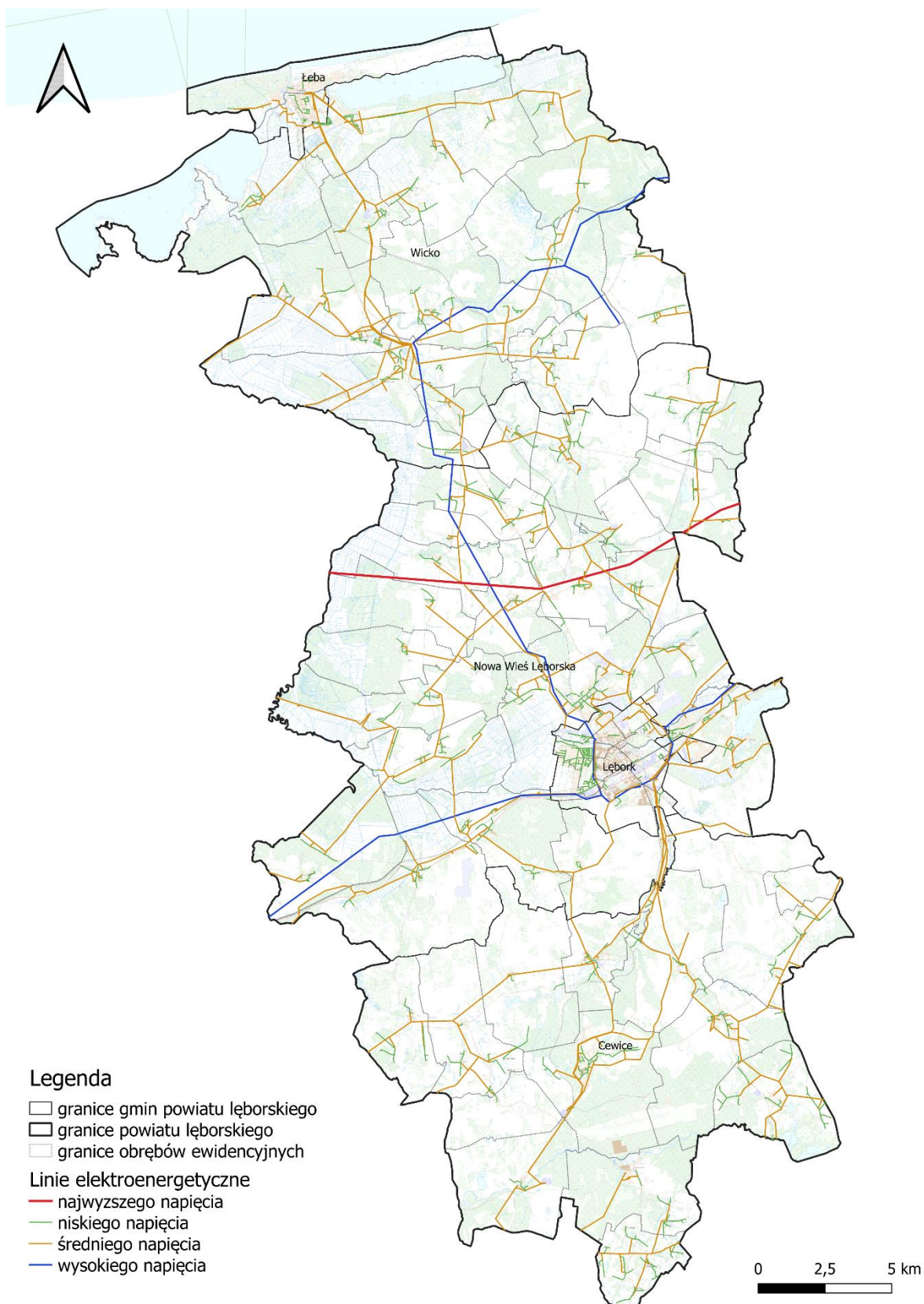
- linie wysokiego napięcia 110 kV: 63 km linii napowietrznych;
- linie średniego napięcia 15 kV: 381 km linii napowietrznych oraz 278 km linii kablowych;
- linie niskiego napięcia 0,4 kV: 253,6 km linii napowietrznych oraz 577 km linii kablowych.

Na terenie powiatu lęborskiego znajduje się 434 stacji transformatorowych 15/0,4 kV słupowych oraz 106 wewnętrznych.

Ponadto, zgodnie z danymi PSE przez teren powiatu lęborskiego przebiega sieć najwyższego napięcia (400 kV) relacji Słupsk – Żarnowiec.

³² Źródło: Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2024 w województwie pomorskim, GIOŚ, Gdańsk, Czerwiec 2025

Przebieg linii elektroenergetycznych na terenie powiatu lęborskiego przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 22. Napowietrzne linie elektroenergetyczne na tle powiatu lęborskiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoportal.gov.pl

Instalacje wytwarzające pola elektromagnetyczne

Instalacjami wytwarzającymi PEM są także stacje bazowe telefonii komórkowej, przedstawiono je na poniższym rysunku.

Rysunek 23. Stacje bazowe telefonii komórkowej na terenie powiatu lęborskiego
źródło: <https://si2pem.gov.pl/> [data dostępu: 06.10.2025 r.]

5.3.3. Monitoring poziomu pola elektromagnetycznego

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych (PEM) i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ), a okresowe badania poziomów tych pól prowadzi Główny Inspektor Ochrony Środowiska (GIOŚ).

Podstawą prawną prowadzenia monitoringu pól elektromagnetycznych jest art. 123 ustawy Poś oraz art. 23 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2023 r. poz. 824).

Podstawowym założeniem monitoringu PEM jest śledzenie poziomów sztucznie wytworzonych pól elektromagnetycznych w środowisku w odniesieniu do wartości poziomów dopuszczalnych określonych dla miejsc dostępnych dla ludności rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019, poz. 2448). Minimalna wartość dopuszczalna poziomu PEM dla częstotliwości objętych monitoringiem (80 MHz-40GHz) wynosi 28 V/m.

Badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzone są przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach PMŚ, w sposób ujednolicony dla całego kraju, od roku 2008. W styczniu 2021 r. rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2020 poz. 2311), wprowadziło nowe założenia monitoringu PEM.

Zgodnie z nowym rozporządzeniem na terenie każdego województwa punkty pomiarowe wyznacza się w dwuletnim cyklu pomiarowym dla stałej sieci monitoringu na obszarach miast oraz w czteroletnim cyklu pomiarowym dla monitoringu badawczego na terenach gmin wiejskich.

W ramach stałej sieci monitoringu punkty wyznacza się w każdym mieście, według zasady:

- poniżej 20 000 mieszkańców – 1 punkt pomiarowy;
- w przedziale od 20 000 do 50 000 mieszkańców – 2 punkty pomiarowe;
- w przedziale powyżej 50 000 do 100 000 mieszkańców – 3 punkty pomiarowe;
- w przedziale powyżej 100 000 do 200 000 mieszkańców – 4 punkty pomiarowe;
- powyżej 200 000 mieszkańców – 4 punkty pomiarowe (dodatkowo 3 punkty pomiarowe na każde rozpoczęte kolejne 100 000 mieszkańców).

W ramach monitoringu badawczego wyznacza się jeden punkt pomiarowy w każdej gminie wiejskiej.

Na terenie powiatu łębskiego pomiary pól elektromagnetycznych (PEM) w ramach państwowego monitoringu środowiska w okresie 2022-2024 Inspekcja Ochrony Środowiska przeprowadziła we wszystkich latach omawianego okresu. Łącznie wykonano pomiary w 6 punktach zlokalizowanych zarówno na terenie miast (5 punktów w zakresie stałej sieci monitoringu), jak też na terenie gmin wiejskich (1 punkt w ramach monitoringu badawczego).

Charakterystykę punktów pomiarowych oraz wyniki z przeprowadzonych na terenie powiatu łębskiego w omawianym okresie pomiarów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20. Charakterystyka punktów pomiarowych oraz wyniki z przeprowadzonych na terenie powiatu lęborskiego pomiarów

Nazwa punktu pomiarowego	Lokalizacja punktu pomiarowego	Współrzędne punktu		Wynik z 0,5 godz. pomiaru [V/m]
		Długość geograficzna E	Szerokość geograficzna N	
2022 rok				
Stała sieć monitoringu				
G_2022_D_5	Lębork ul. Dygasińskiego 1	17.75275	54.537711	<0,8
G_2022_D_6	Lębork ul. Czołgistów 37-33	17.743539	54.539169	0,93
2023 rok				
Stała sieć monitoringu				
G_2021_E_7	Łeba ul. Tysiąclecia	17.558339	54.761031	<0,8
2024 rok				
Stała sieć monitoringu				
G_2022_D_5	Lębork ul. Dygasińskiego 1	17.75275	54.537711	<0,8
G_2022_D_6	Lębork ul. Czołgistów 37-33	17.743539	54.539169	<0,8
Monitoring badawczy				
G_2024_GW_11	Nowa Wieś Lęborska ul. Kębłowska	17.756317	54.556669	<0,8

źródło: RWMS w Gdańsku

W wyniku przeprowadzonych w latach 2022-2024 pomiarów monitoringowych pól elektromagnetycznych na terenie powiatu lęborskiego nie stwierdzono przekroczeń poziomów dopuszczalnych PEM określonych dla miejsc dostępnych dla ludności. Minimalny poziom dopuszczalny dla częstotliwości objętych monitoringiem, tj. 80 MHz-40 GHz, wynosi od 2020 r. 28 V/m (zgodnie z rozporządzeniem z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku).

Wszystkie zmierzone wartości pomiarów pól elektromagnetycznych były bardzo niskie – poniżej (w 5 punktach) lub niewiele większe (w 1 punkcie) od dolnego progu czułości sondy pomiarowej, wynoszącego w województwie pomorskim 0,8 V/m.

5.3.4. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Wzrost temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym może powodować zmiany w rozchodzeniu się pól elektromagnetycznych wokół emiterów, a w efekcie mieć negatywny wpływ na ludzi oraz środowisko. W celu zmniejszenia takiego wpływu należy zwiększać powierzchnię
----------------------------	---

	terenów zielonych oraz brać pod uwagę czynniki klimatyczne, podczas wybierania lokalizacji dla źródeł promieniowania elektromagnetycznego.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie PEM można zaliczyć wszelkiego rodzaju awarie urządzeń powodujące nadmierną emisję promieniowania mogącą negatywnie wpłynąć na środowisko oraz organizmy żywe.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne na terenie powiatu powinny skupić się wokół zwiększenia świadomości mieszkańców na temat zagrożeń związanych z promieniowaniem elektromagnetycznym oraz urządzeniami, które takie promieniowanie emitują.
Monitoring środowiska	Monitoring poziomów PEM w województwie pomorskim prowadzony jest przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Gdańsku.

5.3.5. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
- utrzymujące się niskie wartości pól elektromagnetycznych; - stała weryfikacja zgłoszeń w zakresie eksploatacji instalacji wytwarzania pól elektromagnetycznych;	wzrastająca ilość urządzeń będących źródłami promieniowania elektromagnetycznego;

5.3.6. Analiza SWOT

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- Stąły monitoring poziomu pól elektromagnetycznych. - Brak przekroczeń poziomu promieniowania PEM na terenie powiatu.	- Lokalizacja potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w bezpośredniej bliskości zabudowy mieszkaniowej. - Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej i elektroenergetycznej zwiększający ryzyko wzrostu natężenia pól elektromagnetycznych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Stąła kontrola istniejących oraz planowanych inwestycji mogących emitować promieniowanie elektro-magnetyczne. - Rozwój monitoringu państwowego (także w zakresie promieniowania elektro-magnetycznego m.in. monitoring sieci 5G). - Uwzględnianie w dokumentach planistycznych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego w sposób jak najmniej negatywnie wpływający na mieszkańców.	- Wzmacnianie istniejących pól elektromagnetycznych przez nowe emitory. - Dynamiczny rozwój telekomunikacji oraz wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną.

5.4. Gospodarowanie wodami

5.4.1. Wody powierzchniowe

Powiat lęborski znajduje się w zasięgu władz Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku i należy do regionu wodnego dolnej Wisły w Obszarze Dorzecza Wisły.

Podstawową dla omawianego obszaru rzeką jest Łeba. Podstawową sieć hydrograficzną uzupełniają naturalne ciek wodne oraz kanały, które zestawiono w poniższych tabelach.

Tabela 21. Wykaz rzek na terenie powiatu lęborskiego

Nazwa ciek	Długość [km]
Bargędzińska Struga	4,004
Białogardzka Struga	10,941
Bukowina	17,19
Charbrowska Struga	19,579
Chelst	11,375
Dopływ poniżej Unieszyna	3,581
Dopływ spod Krępy Kaszubskiej	2,858
Dopływ spod Rekowa Lęborskiego	3,669
Dopływ z Cewic	4,667
Dopływ z jez, Czarnego	6,65
Dopływ z jez, Lubowidzkiego	3,766
Dopływ z Karwicy	2,303
Dopływ z Łabieńca	5,322
Dopływ z Łebienia	4,772
Dopływ z Łebunia	3,282
Dopływ z Maszewka	7,733
Dopływ z polderu Charbrowo	7,192
Dopływ z Tawęcina	2,281
Dopływ z Ulinii	4,268
Dopływ ze Strzelęcina	0,254
Dopływ ze Świchówka	0,994
Kanał Żarnowski	6,566
Kisewska Struga	16,066
Łeba	46,31
Mielnicki Kanał	4,9
Nowęciński Kanał	3,321
Okalica	20,027

Nazwa ciek	Długość [km]
Pogorzelica	7,566
Reknica	7,628
Rzechciana	0,006
Sitnica	12,024
Smolnicki Rów	8,374
Sopot	7,634
Stara Łeba	0,208
Struga Potęgowska	0,35
Struga Rybnicka	4,641
Świniucha	4,896
Unieszynka	9,848

źródło: PGW WP RZGW w Gdańsku

Tabela 22. Kanały na terenie powiatu lęborskiego

Nazwa kanału	Długość [km]
kanał Łabędzki	4,857
kanał Żarnowski	7,049
kanał Breński	6,686
kanał C	1,553
kanał Chocielewski	3,214
kanał Dziki	1,486
kanał Łeba II	3,039
kanał F-1	0,357
kanał F-2	0,958
kanał F-3	0,406
kanał F-4	1,956
kanał G-2 Rozgórz	0,305
kanał Gromadzki	4,737
kanał Harcerzy	2,741
kanał Jeziorny	0,391
kanał Kęblowski	3,397
kanał Leśnicki	1,678
kanał Lubowidzki	3,799
kanał Luciński	3,198
kanał Mielnicki /Łebski/	5,285
kanał Nowęciński	3,704
kanał Pompowy	6,656

Nazwa kanału	Długość [km]
kanał Porajski	5,947
kanał Przylebski	17,747
kanał S-1	0,113
kanał S-2	1,271
kanał S-3	0,415
kanał S-4	0,163
kanał S-5	0,779
kanał S-6	0,47
kanał Saperski	1,099
kanał Strumień Leśny	4,127
kanał Ulgi	0,135
kanał Uliński	2,786

źródło: PGW WP RZGW w Gdańsku

Ponadto wody powierzchniowe reprezentowane są przez jeziora wśród których największe jest jezioro Łebsko. Zgodnie z danymi Interaktywnego Atlasu Limnologicznego, podstawowe parametry jeziora Łebsko przedstawiają się następująco: powierzchnia – 7 140 ha, pojemność 117 521 tys. m³, głębokość maksymalna – 6,3 m, głębokość średnia – 1,6, długość linii brzegowej 55, 88 km. Należy przy tym podkreślić, że w granicach powiatu lęborskiego, znajduje się tylko część wskazanego jeziora, a pozostała część położona jest na terenie powiatu słupskiego.

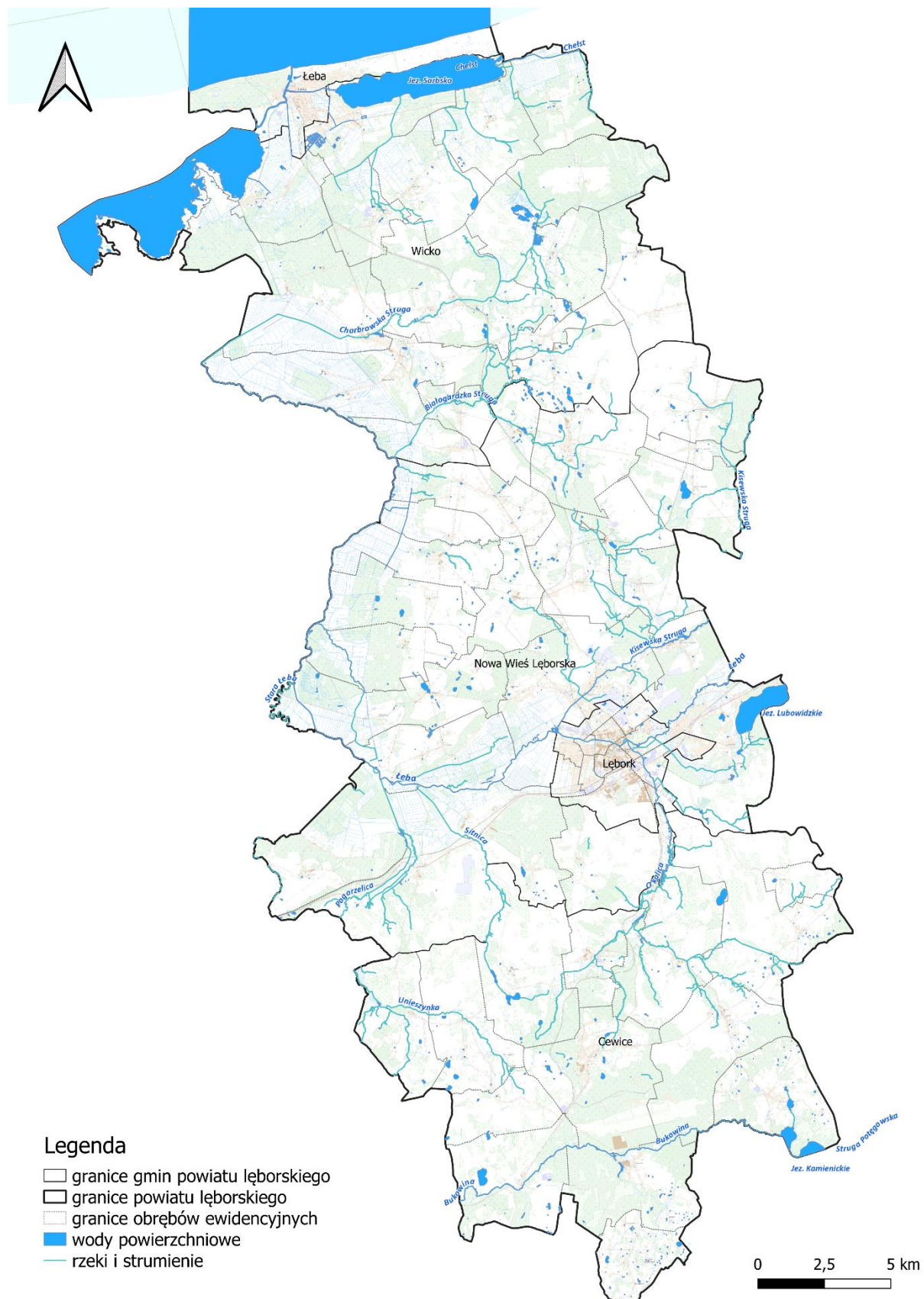
Charakterystykę pozostałych jezior przedstawiono w formie tabelarycznej.

Tabela 23. Jeziora w granicach powiatu lęborskiego

Nazwa	Położenie	Powierzchnia (ha)	Pojemność (tys. m ³)	Głębokość maksymalna (m)
Jezioro Brody	Gmina Cewice, rzeka Struga Krępkowska	10,19	319	7,8
Jezioro Lubowidzkie	Gmina Nowa Wieś Lęborska, rzeka Węgorza	160,33	12 706	15,6
Jezioro Mały Lubowidz	Gmina Nowa Wieś Lęborska, kanał Jeziorny	3,68	b.d.	b.d.
Jezioro Sarbsko	Gmina Wicko, rzeka Chelst	680,44	8 074	3,2
Jezioro Święte	Gmina Cewice, rzeka Bukowina	29,28	b.d.	3,9
Jezioro Kamienieckie	Gmina Cewice, rzeka Bukowina	31,05	b.d.	4,8
Jezioro Bukowińskie	Gmina Cewice, ciek bez nazwy w zlewni rzeki Bukowina	6,9	624	9,7
Jezioro Oskowo	Gmina Cewice, ciek bez nazwy w zlewni rzeki Bukowina	17,32	646	8,5

źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2016 – 2020 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2021-2025

Na poniższym rysunku przedstawiono układ hydrologiczny powiatu.

Rysunek 24. Wody powierzchniowe na tle powiatu lęborskiego
źródło opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

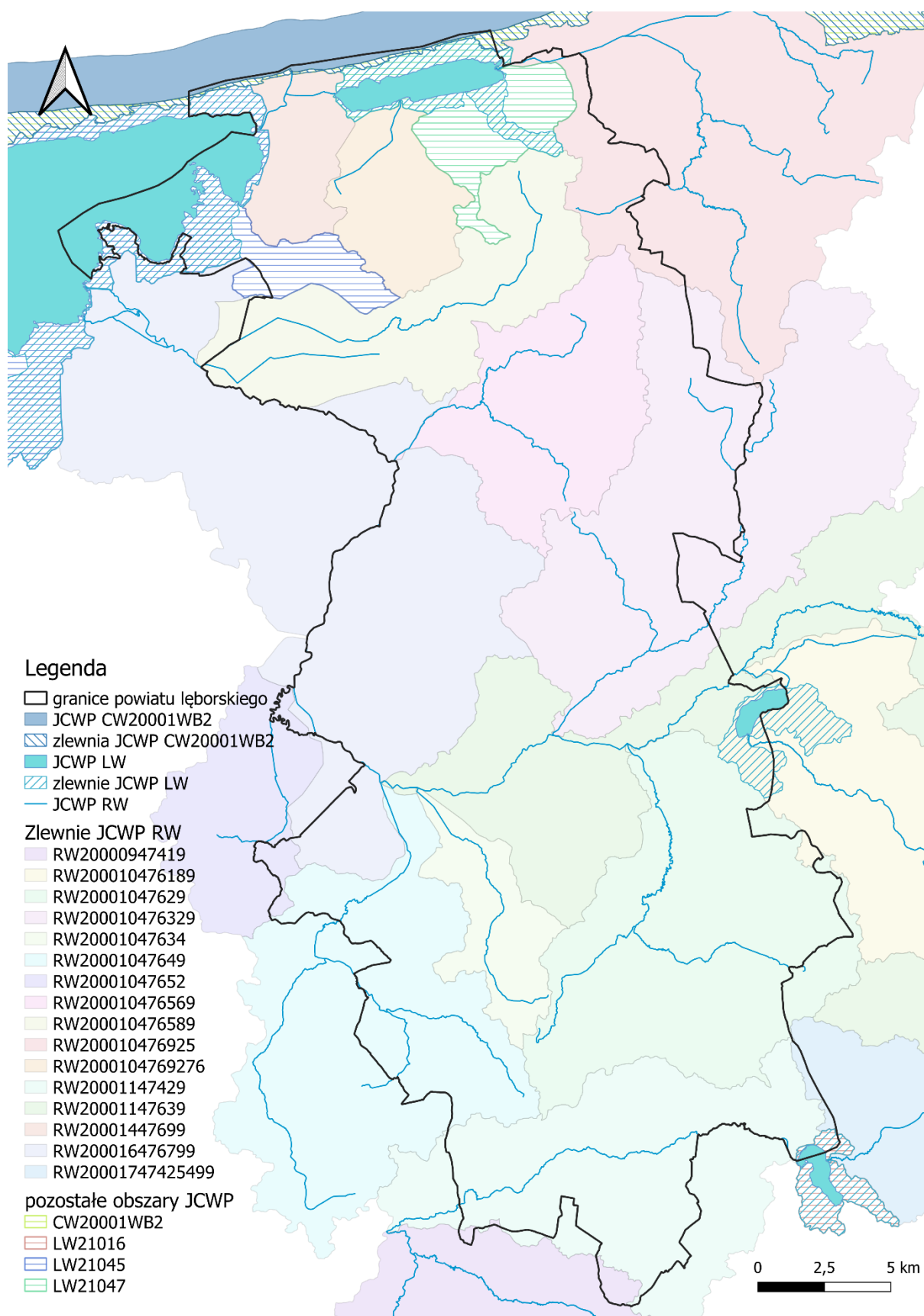
W poniższej tabeli zestawiono JCWP przybrzeżnych, rzecznych i jeziornych, w obrębie których znajduje się powiat łębski.

Tabela 24. Wykaz JCWP, na obszarze których leży powiat łębski

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP
Jednolite części wód powierzchniowych przybrzeżnych		
1.	CW20001WB2	Polskie wody przybrzeżne Basenu Gotlandzkiego
Jednolite części wód powierzchniowych rzeczne		
2.	RW20000947419	Łupawa z dopływem z Mydlity do Bukowiny
3.	RW20001147429	Bukowina od jez. Kamienickiego do ujścia
4.	RW20001047649	Pogorzelica
5.	RW20001747425499	Struga Potęgowska
6.	RW20001147639	Łeba od Dębnicy do Pogorzelicy
7.	RW2000104769276	Dopływ z Łabieńca
8.	RW20001047634	Sitnica
9.	RW200010476569	Białogardzka Struga
10.	RW20001447699	Łeba od jez. Łebsko z Chełstem od jez. Sarbsko
11.	RW200016476799	Łeba od Pogorzelicy do jez. Łebsko
12.	RW20001047652	Stara Łeba
13.	RW200010476589	Charbrowska Struga
14.	RW200010476925	Chełst do jez. Sarbsko
15.	RW200010476329	Kisewska Struga
16.	RW20001047629	Okalica
17.	RW200010476189	Węgorza
Jednolite części wód powierzchniowych jeziorne		
18.	LW21040	Lubowidzkie
19.	LW21045	Łebsko
20.	LW21047	Sarbsko
21.	LW21016	Kamienickie

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>, dostęp: 06.10.2025 r.

Lokalizację ww. JCWP przedstawiono na poniższej mapie.

Rysunek 25. JCWP wraz z zlewniami w zasięgu których znajduje się powiat lęborski
źródło opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

5.4.2. Obszary zagrożone powodzią

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 t.j.) powódź to: „czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych”.

Ze względu na źródło oraz mechanizmy powstania, powodzie występujące na obszarze Polski dzieli się na:

- powodzie rzeczne o mechanizmie naturalnego wezbrania,
- powodzie rzeczne powstałe w wyniku przelania lub zniszczenia obwałowań przeciwpowodziowych,
- powodzie rzeczne zimowe o mechanizmie zatorowym,
- powodzie opadowe, związane z zalaniem terenu wodami pochodzącymi bezpośrednio z opadów deszczu lub z topnienia śniegu,
- powodzie od wód podziemnych,
- powodzie od strony morza,
- powodzie powstałe w wyniku zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących.³³

Mapy zagrożenia powodziowego

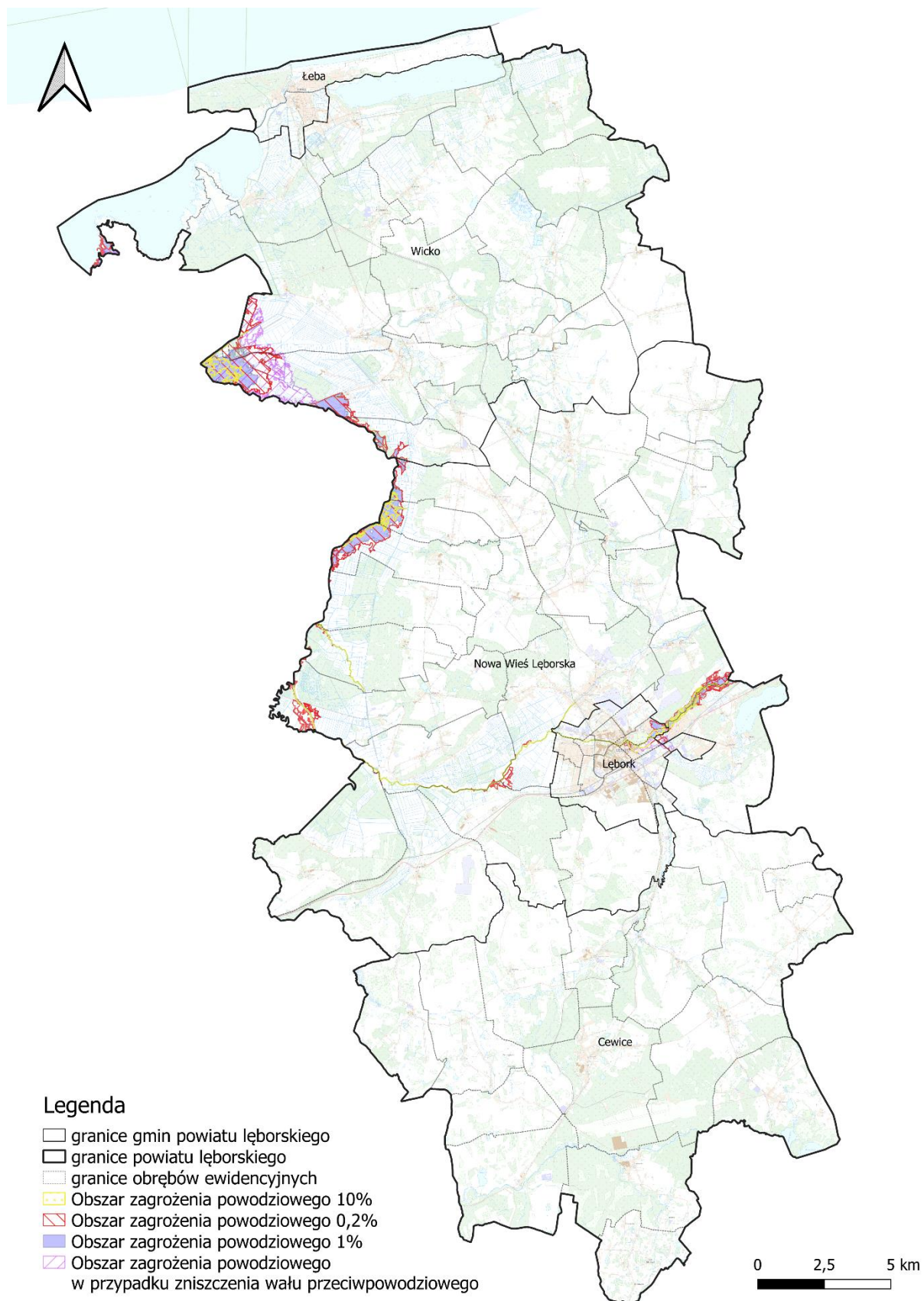
Zgodnie z wymogami Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dawniej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej) przygotowuje mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP). Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się w szczególności:

1. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;
2. obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w tym:
 - a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
 - b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
 - c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
 - d) pas techniczny;
3. obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia:
 - a) wału przeciwpowodziowego,
 - b) wału przeciwsztormowego,
 - c) budowli piętrzącej.

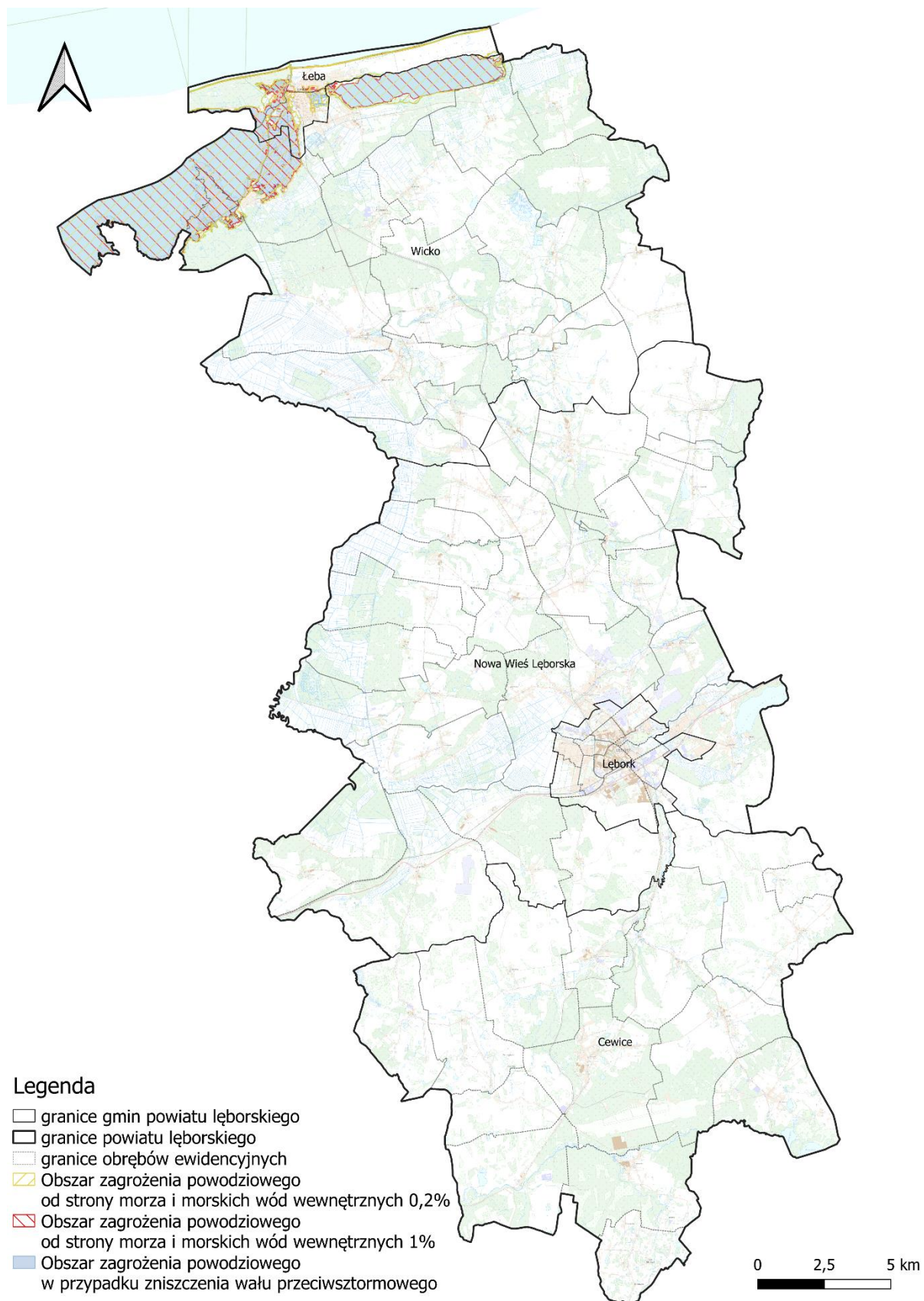
Na poniższym rysunku przedstawiono fragmenty mapy zagrożenia powodziowego od rzek oraz od morza dla powiatu lęborskiego.

³³

Źródło:
https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/resources/help/ISOK_Dokumentacja_uzytkownika_Hydroportal_v.1.00.pdf

Rysunek 26. Mapa zagrożenia powodziowego od rzek powiatu lęborskiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 27. Mapa zagrożenia powodziowego od rzek powiatu lęborskiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PGW WP

5.4.3. Obszary zagrożone suszą

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Wyróżnia się następujące typy suszy:

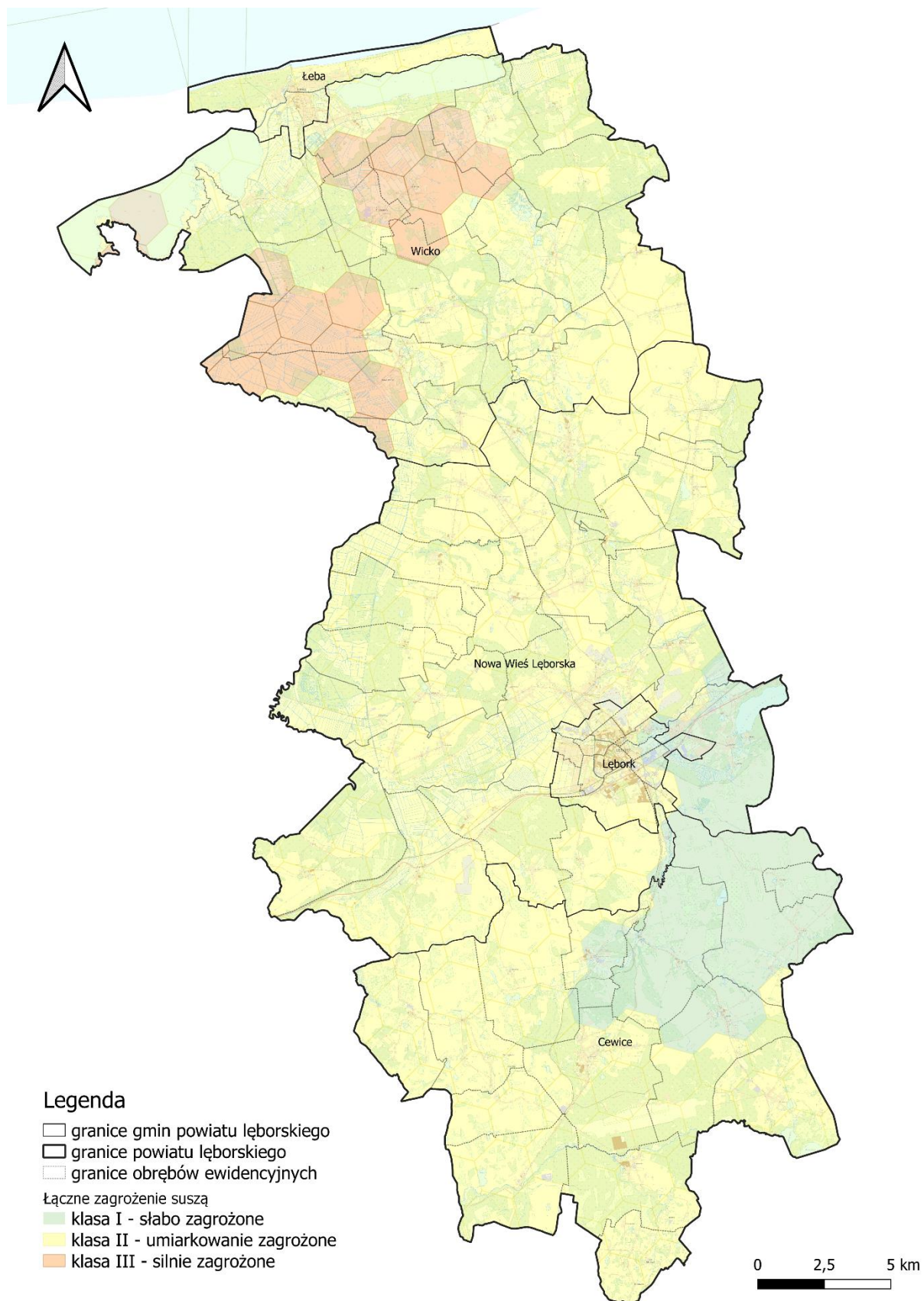
- o susza atmosferyczna – występuje, kiedy mamy do czynienia z deficytem opadów. Zwana również suszą meteorologiczną. Jest to pierwszy etap rozwoju zjawiska suszy. Pojawia się wówczas, gdy opady występują poniżej średniej wieloletniej lub jest ich całkowicie brak.
- o susza rolnicza - pojawia się, gdy wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Zwana również suszą glebową. Jest bezpośrednią konsekwencją wydłużającej się suszy atmosferycznej.
- o susza hydrologiczna - przejawia się długotrwałym obniżeniem ilości wody w rzekach i jeziorach. Zwana również „niżówką hydrologiczną”. Dotyczy wód powierzchniowych. Występuje wtedy, kiedy przepływ w rzekach spada poniżej przepływu średniej wartości wieloletniej.
- o susza hydrogeologiczna - susza definiowana jako długotrwałe obniżenie zasobów wód podziemnych. Zjawisko tego rodzaju suszy jest zwykle poprzedzone powyższymi rodzajami suszy. Wstępna faza objawia się m.in. wysychaniem studni.³⁴

Susza, obok zjawiska powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych i bezpośrednich zjawisk naturalnych oddziałujących na środowisko, gospodarkę i lokalne społeczności. Jednakże w przeciwieństwie do powodzi nie ma praktycznie możliwości prowadzenia działań doraźnych, które przyczynią się do zminimalizowania skutków suszy.

W walce z suszą potrzebne są działania długofalowe, strategiczne które poprzez swą ilość przyczynią się do minimalizowania jej skutków. Takim działaniem jest m.in. opracowanie planu przeciwdziałania skutkom suszy, który jest głównym, strategicznym dokumentem w Polsce, zgodnie z którym prowadzi się walkę z suszą.

Dnia 15 lipca 2021 r. przyjęto Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1615 z późn. zm.). Celem dokumentu jest wskazanie najistotniejszych kierunków działań, które pomogą zapobiec kryzysowi wodnemu w Polsce. Dzięki realizacji jego założeń możliwe będzie zapewnienie odpowiedniej ilości i co najmniej dobrej jakości wody niezbędnej dla społeczeństwa, środowiska i wszystkich sektorów gospodarki narodowej. Realizacja działań zawartych w Planie przyczyni się do ograniczenia zjawiska suszy oraz minimalizowania skutków suszy. Wraz z planami gospodarowania wodami oraz planami zarządzania ryzykiem powodziowym stanowić będzie program przyczyniający się do zintegrowanej ochrony wód i gospodarki wodami. Jego celem jest zapewnienie dobrej jakości oraz wystarczającej ilości wód służących wszystkim działom gospodarki narodowej oraz środowisku naturalnemu. W ramach opracowania Planów zostanie dokonana identyfikacja i hierarchizacja obszarów zagrożonych wystąpieniem zjawiska suszy na poszczególnych obszarach dorzeczy, ocena potrzeb w zakresie ochrony przed suszą. Zostanie również opracowany zestaw działań mający na celu zapobieganie i łagodzenie skutków suszy na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę.

³⁴ Źródło: <https://www.gov.pl/web/susza/susza>

Rysunek 28. Klasy łącznego zagrożenia suszą na tle powiatu lęborskiego
źródło opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

5.4.4. Jakość wód powierzchniowych

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ) wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych (w tym substancji priorytetowych w matrycy będącej wodą) należą do kompetencji inspekcji ochrony środowiska. W zakresie obowiązków leży również prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny jako jednego z biologicznych elementów jakości wód jest badany przez wykonawców zewnętrznych, a jego ocena jest przekazywana do GIOŚ. Badania substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, są zlecane przez GIOŚ. Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, realizacja monitoringu wód powierzchniowych ma na celu m.in. pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami i oceny osiągnięcia celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód powierzchniowych, czyli oddzielnym i znaczącym elementom wód powierzchniowych, takim jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny; sztuczny zbiornik wodny; struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części; morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Podstawę prawną dokonanej klasyfikacji stanu wód stanowi Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1475).

Ocenę stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.) JCWP zlokalizowanych na terenie powiatu lęborskiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Tabela 25. Ocena stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie powiatu lęborskiego na podstawie oceny stanu GIOŚ za okres 2014-2019 oraz 2019-2024

Nazwa JCWP	Typ JCWP	Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
						Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
Polskie wody przybrzeżne Basenu Gotlandzkiego CW20001WB2	PbO	187,44	słaby stan ekologiczny [2014-2019] zły stan ekologiczny [2019-2024]	stan chemiczny poniżej dobrego [2014-2024]	zły stan wód [2014-2024]	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [chlorofil]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości)	dobry stan chemiczny	zagrożona
Kamienickie LW21016	WSd_b	1,57	zły stan ekologiczny [2014-2024]	stan chemiczny poniżej dobrego [2014-2019] brak klasyfikacji [2019-2024]	zły stan wód [2014-2024]	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
Lubowidzkie LW21040	WSd_a	1,58	dobry stan ekologiczny [2014-2019] brak klasyfikacji [2019-2024]	stan chemiczny dobry [2014-2019] brak klasyfikacji [2019-2024]	dobry stan wód [2014-2019] brak klasyfikacji [2019-2024]	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	niezagrożona
Łebsko LW21045	Kond	71,38	zły stan ekologiczny [2014-2019] słaby stan ekologiczny [2019-2024]	stan chemiczny dobry [2014-2019] stan chemiczny poniżej dobrego [2019-2024]	zły stan wód [2014-2024]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym (troć wędrowna, węgorz europejski)	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren (w) kadm (w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona
Sarbsko LW21047	Kond	6,26	zły stan ekologiczny [2014-2019] słaby stan ekologiczny [2019-2024]	stan chemiczny dobry [2014-2019] stan chemiczny poniżej dobrego [2019-2024]	zły stan wód [2014-2024]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym (troć wędrowna)	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren (w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Nazwa JCWP	Typ JCWP	Powierzchnia zlewni JCWP [km²]	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
						Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
Białogardzka Struga RW200010476569	PNp	18,66	umiarkowany stan ekologiczny [2014-2019] dobry stan ekologiczny [2019-2024]	stan chemiczny dobry [2014-2019] stan chemiczny poniżej dobrego [2019-2024]	zły stan wód [2014-2024]	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona
Bukowina od jez. Kamienickiego do ujścia RW20001147429	RzN	20,64	umiarkowany stan ekologiczny [2014-2019] słaby stan ekologiczny [2019-2024]	stan chemiczny poniżej dobrego [2014-2019] stan chemiczny dobry [2019-2024]	zły stan wód [2014-2024]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Bukowina od ujścia do ujścia Smolnickiego Rowu (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Bukowina od ujścia do ujścia Smolnickiego Rowu (dla troci wędrownej)	dobry stan chemiczny	zagrożona
Charbrowska Struga RW200010476589	PNp	26,75	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP) [2014-2019] umiarkowany stan ekologiczny [2019-2024]	stan chemiczny poniżej dobrego [2014-2024]	zły stan wód [2014-2024]	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	zagrożona

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Nazwa JCWP	Typ JCWP	Powierzchnia zlewni JCWP [km²]	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
						Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
Chelst do jez. Sarbsko RW200010476925	PNp	64,99	umiarkowany stan ekologiczny [2014-2024]	stan chemiczny poniżej dobrego [2014-2024]	zły stan wód [2014-2024]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Chelst w obrębie JCWP oraz na dopływie Kanał Biebrowski w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona
Dopływ z Łabieńca RW2000104769276	PNp	5,32	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP) [2014-2019] słaby stan ekologiczny [2019-2024]	stan chemiczny dobry [2014-2024]	brak danych [2014-2019] zły stan wód [2019-2024]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	zagrożona
Kisewska Struga RW200010476329	PNp	33,68	dobry stan ekologiczny [2014-2019] umiarkowany stan ekologiczny [2014-2024]	brak klasyfikacji [2014-2024]	brak danych [2014-2019] zły stan wód [2019-2024]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Kisewska Struga od ujścia do ujścia Reknicy (dla łososia); zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Kisewska Struga w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)	dobry stan chemiczny	zagrożona

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Nazwa JCWP	Typ JCWP	Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
						Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
Łeba od Dębnicy do Pogorzeli RW20001147639	RzN	71,30	umiarkowany stan ekologiczny [2014-2024]	stan chemiczny poniżej dobrego [2014-2024]	zły stan wód [2014-2024]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Łeba od ujścia Pogorzeli do ujścia Węgorzy (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Łeba w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona
Łeba od jez. Łebsko z Chelstem od jez. Sarbsko RW20001447699	RzN_uj	18,77	słaby potencjał ekologiczny [2014-2024]	stan chemiczny dobry [2014-2019] stan chemiczny poniżej dobrego [2014-2024]	zły stan wód [2014-2024]	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Łeba w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Łeba w obrębie JCWP (dla troci wędrownej oraz węgorza europejskiego) oraz na dopływie Chelst od ujścia do jez. Sarbsko (dla troci wędrownej)	dobry stan chemiczny	zagrożona

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Nazwa JCWP	Typ JCWP	Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
						Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
Łeba od Pogorzeli do jez. Łebsko RW200016476799	Rz_org	52,93	umiarkowany stan ekologiczny [2014-2019] dobry stan ekologiczny [2019-2024]	stan chemiczny poniżej dobrego [2014-2024]	zły stan wód [2014-2024]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Łeba w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Łeba w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona
Łupawa z dopływem z Mydlity do Bukowiny RW20000947419	PN	32,57	zły stan ekologiczny [2014-2024]	stan chemiczny poniżej dobrego [2014-2024]	zły stan wód [2014-2024]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Łupawa w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)	dobry stan chemiczny	zagrożona
Okalica RW20001047629	PNp	27,93	dobry stan ekologiczny [2014-2019] umiarkowany stan ekologiczny [2019-2024]	stan chemiczny poniżej dobrego [2014-2024]	zły stan wód [2014-2024]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Okalica od ujścia do ujścia Sopotu (dla łososia); zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Okalica w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Nazwa JCWP	Typ JCWP	Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
						Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
Pogorzelnica RW20001047649	PNp	40,16	umiarkowany stan ekologiczny [2014-2024]	brak danych [2014-2019] stan chemiczny poniżej dobrego [2019-2024]	zły stan wód [2014-2024]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Pogorzelnica od ujścia do ujścia Unieszyńki (dla łososia); zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Pogorzelnica od ujścia do ujścia Unieszyńki (dla troci wędrownej)	dobry stan chemiczny	zagrożona
Sitnica RW20001047634	PNp	12,02	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP) umiarkowany stan ekologiczny [2019-2024]	brak danych [2014-2024]	brak danych [2014-2019] zły stan wód [2019-2024]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	zagrożona
Stara Łeba RW20001047652	PNp	10,82	dobry stan ekologiczny [2014-2019] umiarkowany stan ekologiczny [2019-2024]	brak klasyfikacji [2014-2024]	brak danych [2014-2019] zły stan wód [2019-2024]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Stara Łeba w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)	dobry stan chemiczny	zagrożona
Struga Potęgowska RW20001747425499	P_poj	14,08	umiarkowany stan ekologiczny [2014-2024]	stan chemiczny poniżej dobrego [2014-2019] stan chemiczny dobry [2019-2024]	zły stan wód [2014-2024]	dobry stan ekologiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [związki tributylocyny(w), ołów(w), kadm(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Nazwa JCWP	Typ JCWP	Powierzchnia zlewni JCWP [km²]	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
						Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
Węgorza RW200010476189	PNp	25,14	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP) [2014-2019] umiarkowany stan ekologiczny [2019-2024]	brak danych [2014-2019] stan chemiczny dobry [2019-2024]	brak danych [2014-2019] zły stan wód [2014-2024]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	niezagrożona

Kond - Jezioro przymorskie, podlegające wpływom wód morskich, o naturalnie podwyższonej przewodności elektrolitycznej, polimiktyczne

PbO - Otwarte wybrzeże

P_poj - Potok w systemie rzeczno-jeziorowym Pojezierzy

PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty

RzN - Rzeka nizinna

Rz_org - Rzeka w dolinie o dużym udziale torfowisk

WSd_a - Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane

WSd_b - Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, polimiktyczne

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 08.10.2025 r.]

W kategorii JCWP typu CW (czyli wód przybrzeżnych) w obrębie powiatu lęborskiego znajduje się jedna jednostka – Polskie wody przybrzeżne Basenu Gotlandzkiego (CW20001WB2) o powierzchni zlewni 187,44 km².

W latach 2014–2019 oceniono jej stan ekologiczny jako słaby, a w okresie 2019–2024 – jako zły, co wskazuje na dalsze pogorszenie jakości ekosystemu przybrzeżnego. Stan chemiczny przez cały analizowany okres utrzymywał się poniżej dobrego, a ogólny stan wód sklasyfikowano jako zły.

Cel środowiskowy dla tej jednostki określono na umiarkowany stan ekologiczny, z łagodzeniem wskaźnika chlorofilu (pozostałe parametry mieszczą się w II klasie jakości). Choć chemia w ramach celu środowiskowego została oceniona jako dobra, ogólny stan JCWP jest zły, a jednostka uznana za zagrożoną nieosiągnięciem wymaganego poziomu jakości wód.

Ta JCWP odzwierciedla typowy problem wód przybrzeżnych Bałtyku – presję eutrofizacji i zanieczyszczeń organicznych, które w połączeniu z czynnikami hydromorfologicznymi i zasoleniem utrudniają osiągnięcie dobrego stanu środowiska morskiego.

W grupie JCWP typu LW, obejmującej jeziora, analizie poddano cztery jednostki: Kamienickie, Lubowidzkie, Łebsko i Sarbsko.

Większość z nich znajduje się w niekorzystnym stanie ekologicznym i chemicznym, a jedynie Jezioro Lubowidzkie utrzymuje się w dobrym stanie zarówno ekologicznym, jak i chemicznym, co czyni je niezagrażonym w kontekście osiągnięcia celów środowiskowych.

Jezioro Kamienickie przez cały analizowany okres (2014–2024) charakteryzuje się złym stanem ekologicznym i chemicznym poniżej dobrego, a ocena ryzyka wskazuje, że woda ta jest zagrożona.

Jezioro Łebsko, jedno z największych w regionie, prezentuje słaby do złego stan ekologiczny i chemiczny poniżej dobrego, co potwierdza jego zły stan ogólny i wysokie ryzyko nieosiągnięcia dobrego stanu wód.

Podobnie Jezioro Sarbsko wykazuje zły stan ekologiczny, a w ostatnim okresie także pogorszenie stanu chemicznego.

W opisach celów środowiskowych dla jezior Łebsko i Sarbsko pojawia się wspólny element – konieczność zapewnienia drożności cieków dla migracji ryb o znaczeniu gospodarczym, takich jak troć wędrowna czy węgorz europejski. Wskazuje to na dążenie do zintegrowanego podejścia, łączącego poprawę jakości wód z odbudową funkcji ekosystemowych.

Podsumowując, jeziora regionu Łeby i Łupawy pozostają w dużej mierze w stanie niezadowolającym, a ich stan ekologiczny jest w większości zły lub słaby. Główne przyczyny to zanieczyszczenia biogenne, słaba wymiana wód i problemy z eutrofizacją, co w długim okresie stwarza ryzyko utrwalenia niekorzystnych warunków ekologicznych.

Najliczniejszą grupę stanowią JCWP typu RW, obejmujące rzeki i ich dopływy. W zestawieniu znajduje się ponad kilkanaście cieków, w tym główne rzeki Pomorza, jak Łeba, Łupawa, Bukowina czy Pogorzelnica oraz mniejsze dopływy: Okalica, Kisewska Struga, Charbrowska Struga, Sitnica, Węgorza i inne.

Większość z nich znajduje się w umiarkowanym, słabym lub złym stanie ekologicznym, a stan chemiczny najczęściej określany jest jako poniżej dobrego. W konsekwencji ogólny stan

wód prawie wszystkich rzek sklasyfikowano jako złe, co odzwierciedla trudną sytuację hydrograficzną regionu.

W opisie celów środowiskowych powtarza się motyw zapewnienia drożności cieków dla migracji ryb (szczególnie łosia i troci wędrownej). Wskazuje to na świadomość, że poprawa stanu ekologicznego nie jest możliwa bez odtworzenia ciągłości ekologicznej rzek, obecnie często przerywanej przez jazy, przepusty i inne bariery hydrotechniczne.

Część cieków, takich jak Charbrowska Struga, Sitnica czy Węgorza, nie mogła zostać w pełni oceniona z powodu braku badań biologicznych. Tam, gdzie dostępne były dane chemiczne, wskazywały one często na przekroczenia dla związków takich jak benzo(a)piren, kadm, ołów czy związki tributyllocyny – typowe dla obszarów o presji rolniczej i przemysłowej.

Mimo podejmowanych działań (np. zwiększenia drożności, ograniczenia emisji zanieczyszczeń), znaczna część JCWP rzek jest zagrożona nieosiągnięciem dobrego stanu wód do 2027 r.. Tylko nieliczne jednostki, jak np. Węgorza, uznane zostały za niezagrożone.

Podsumowując, rzeki analizowanego obszaru pozostają w niekorzystnej kondycji ekologiczno-chemicznej, a ich poprawa wymaga zarówno działań renaturyzacyjnych, jak i ograniczenia dopływu zanieczyszczeń z terenów rolniczych i osadniczych.

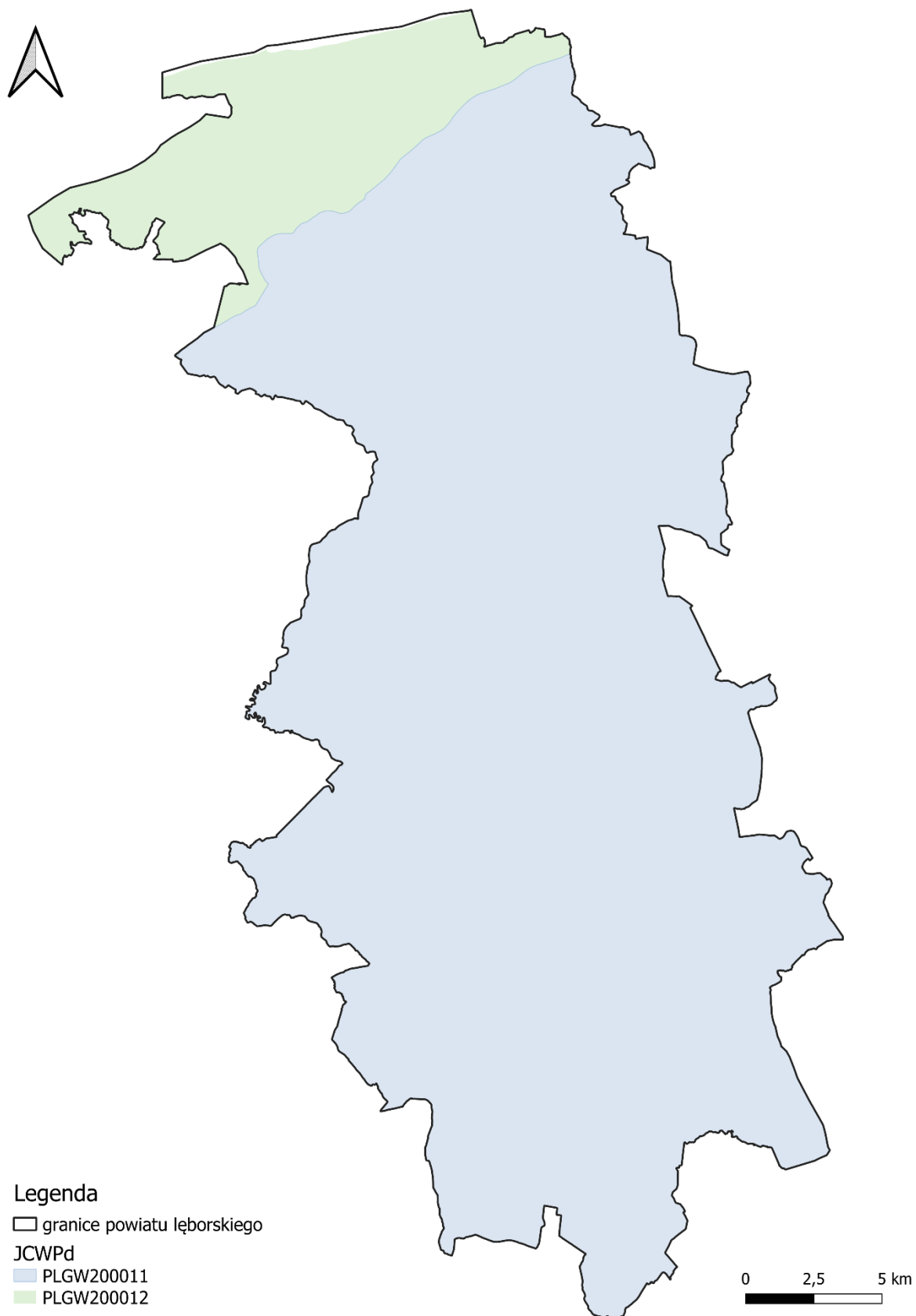
5.4.5. Wody podziemne

Powiat łębski leży w obrębie dwóch JCWPd. Ich charakterystykę przedstawiono poniżej.

Tabela 26. Charakterystyka JCWPd na terenie powiatu łębskiego

Kod JCWPd	GW200011	GW200012
Powierzchnia JCWPd [km ²]	3 926,77	450,59
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	Dolnej Wisły	Dolnej Wisły
Obszar bilansowy	Zlewnia Raduni i Motławy, Zlewnia Słupi, Zlewnia Łupawy, Zlewnia Łeby, Zlewnia Redy- Piaśnicy, Brda, Wda, Wieprza i Grabowa	Zlewnia Słupi, Zlewnia Łupawy, Zlewnia Łeby, Zlewnia Redy- Piaśnicy
Cele środowiskowe	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny
	dobry stan ilościowy	dobry stan ilościowy
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona	niezagrożona

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 07.10.2025 r.]

Rysunek 29. Lokalizacja JCWPd w zasięgu których leży powiat lęborski
źródło opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Powiat lęborski obejmują swoim zasięgiem trzy Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP):

- GZWP nr 107 „Pradolina rzeki Łeba”;
- GZWP nr 108 „Zbiornik międzymorenowy Salino”;
- GZWP nr 114 „Zbiornik międzymorenowy Maszewo”.

GZWP nr 107 „Pradolina rzeki Łeba”³⁵

Główny zbiornik wód podziemnych nr 107 jest położony w północnej części województwa pomorskiego. Wyodrębniono go w wodonośnych strukturach zachodniej części pradoliny Redy–Łeby. Jego granice wyznaczają krawędzie morfologiczne Wysoczyzny Żarnowieckiej i Pojezierza Kaszubskiego. Zasięg zbiornika od północnego zachodu ogranicza występowanie słonych wód podziemnych otaczających Jeziora Łebsko i Gardno oraz zagrożenia związane z ingresją wód morskich Bałtyku wywołaną spiętrzeniami sztormowymi. Wschodnią granicę zbiornika wytyczono na podstawie działu wód powierzchniowych, rozdzielających zlewnię Łeby i Redy na stożku napływowym w rejonie Strzebielina.

W północnej części obszaru do granic zbiornika włączono niewielkie części Wysoczyzny Żarnowieckiej, gdzie dobrze wykształcone warstwy międzymorenowe spełniają kryteria GZWP i łączą się bezpośrednio z warstwą wodonośną zbiornika.

GZWP nr 107 występuje w piaszczysto-żwirowych utworach wodolodowcowych zlodowacenia Wisły, wypełniających pradolinę Redy–Łeby. Strop warstwy wodonośnej występuje płytko pod powierzchnią terenu na głębokości 0,5–5 m, tylko w obrębie stożków napływowych nieco głębiej – do 10 m. Na powierzchni terenu w zachodniej części zbiornika ciąglą pokrywają występują torfy. Średnia miąższość warstwy wodonośnej wynosi ok. 40 m, chociaż lokalnie sięga nawet do 80 m. Współczynnik filtracji oscyluje między 26,4–96,0 m/d, a wodoprzewodność – 240–2500 m²/d. Wydajność potencjalna otworu przekracza 1680 m³/d, a miejscami nawet 12 880 m³/d. W strefie krawędziowej wody zbiornika kontaktują się z wodami międzymorenowych poziomów wodonośnych Pobrzeża Kaszubskiego i Pojezierza Kaszubskiego. Zwierciadło wody, najczęściej swobodne, stabilizuje się płytko pod powierzchnią terenu na rzędnych od 45 m n.p.m. we wschodniej części zbiornika do ok. 4 m n.p.m. w rejonie Jeziora Łebsko. Na obszarach wysoczyzn morenowych, otaczających zbiornik od północy i południa, zwierciadło wody wznosi się do 50–100 m n.p.m. Na tych obszarach, oddalonych o ok. 5–10 km od granic zbiornika, znajdują się główne strefy zasilania GZWP nr 107.

W obrębie GZWP nr 107 dominują wody średniej jakości (klasa Ic), wymagające prostego uzdatnienia. Tylko w północno-wschodniej części zbiornika w obrębie Pobrzeża Kaszubskiego występują wody klasy Ib, spełniające standardy wód do picia. Mineralizacja ogólna najczęściej nie przekracza 300 mg/dm³, twardość wynosi średnio 3–5 mval/dm³. W wodzie występują podwyższone stężenia związków żelaza i manganu, średnio 0,1–1,0 mg Fe/dm³ i 0,01–0,15 mg Mn/dm³. Stężenie chlorków nie przekracza 30 mg/dm³, a siarczanów 52 mg/dm³. Zanieczyszczenia typu antropogenicznego stwierdzono we wschodniej części zbiornika w rejonie dawnego wylewiska gnojowicy oraz w Lęborku, w otoczeniu nieczynnego składowiska odpadów komunalnych. Mają one jednak charakter lokalny. Występują tam podwyższone stężenia związków azotu, żelaza, utlenialności, suchej pozostałości i niektórych

³⁵ Informator PSH – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Warszawa, 2017 r.

metali. Na obszarach spływu wód do zbiornika występują w przeważającej mierze wody wysokiej jakości klasy Ia i Ib.

Zasoby dyspozycyjne zbiornika oszacowano na podstawie obliczeń analitycznych. Wynoszą one 160 800 m³/d i stanowią ok. 25% zasobów odnawialnych. Aktualna eksploatacja wód podziemnych na ujęciach wiejskich jest prowadzona w wysokości ok. 16 000 m³/d.

GZWP nr 108 „Zbiornik międzymorenowy Salino”³⁶

Główny zbiornik wód podziemnych nr 108 „Zbiornik międzymorenowy Salino” jest położony w obrębie Pobrzeża Koszalińskiego. Administracyjnie znajduje się w województwie pomorskim. Charakterystyczną cechą zbiornika jest jego położenie hydrograficzne na wododziale rzeki Łeby (45%) i Piaśnicy (55%). Średnie z wielolecia opady roczne dla GZWP na podstawie danych z IMGW określono na 830 mm.

GZWP nr 108 wydzielono w obrębie czwartorzędowego piętra wodonośnego, w którym można wyróżnić dwa główne użytkowe poziomy wodonośne. Pierwszy z nich określany jako górny (międzymorenowy) jest związany z kompleksem osadów piaszczysto-żwirowych należących do złodowacenia Wisły. Drugi – dolny (podglinowy) obejmuje utwory wodnolodowcowe złodowaceń środkowopolskich oraz miejscami osady piaszczyste miocenu.

Górny poziom międzymorenowy na obszarze GZWP nr 108, poza oknem hydrogeologicznym, jest dwudzielny. Dwie warstwy wodonośne są oddzielone od siebie glinami zwałowymi lub mułkami. Strop tego poziomu występuje na rzędnej 20–50 m n.p.m. Rzędne spągu są określone na kilka metrów poniżej poziomu morza. W przypadku okna hydrogeologicznego, gdzie obie warstwy górnego poziomu się łączą spąg występuje na rzędnej ok. 40 m n.p.m. Poziom wodonośny górny (międzymorenowy) jest poziomem zbiornikowym GZWP nr 108. Wodoprzewodność jest zmienna strefowo. Średnio mieści się w granicach 240–1200 m²/d, osiągając maksymalnie 6000 m²/d w Mierzyнку. Wydajność potencjalna studni przekracza 1680 m³/d. Zwierciadło tego poziomu ma charakter napięty, jedynie w miejscach kontaktu warstw wodonośnych zwierciadło jest swobodne. Przez obszar GZWP nr 108 przebiega strefa wododziału zlewni hydrogeologicznej Łeby i Piaśnicy. W tym przypadku wody podziemne rozplývają się do baz drenażu, którymi są: pradolina Łeby, dolina Piaśnicy i pradolina Redy. Przepływy wód podziemnych do poszczególnych baz drenażu są dość zróżnicowane, z czego największy przedział dotyczy przepływu w kierunku północnym na teren niziny nadmorskiej – 70–180 m/rok.

Dolny poziom wodonośny (podglinowy) ma zdecydowanie gorsze parametry hydrogeologiczne. Strop dolnego poziomu występuje na rzędnych od 0 do – 40 m n.p.m. zapadając w kierunku północnym. Wydajność potencjalna studni eksploatujących dolny poziom w większości nie przekracza 1680 m³/d. Zwierciadło wody ma charakter napięty, przy czym spadki hydrauliczne w poziomie dolnym są znacznie mniejsze niż w górnym. Zasilanie wód podziemnych odbywa się na drodze infiltracji efektywnej opadów atmosferycznych. W wyniku różnicy ciśnień piezometrycznych (2 m) między dwoma poziomami wodonośnymi, następuje przesiąkanie wód z górnego do dolnego poziomu.

W związku ze słabszym rozpoznaniem oraz gorszymi parametrami hydrogeologicznymi dolnego poziomu, za poziom zbiornikowy GZWP nr 108 uznano poziom górny (międzymorenowy).

³⁶ Informator PSH – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Warszawa, 2017 r.

Zarówno jakość wód podziemnych poziomu zbiornikowego, jak i wód w dolnej warstwie wodonośnej, określono wg Kleczkowskiego (1990a) jako klasy Ia i Ib. Są to wody typu HCO₃-Ca-Mg.

Zagospodarowanie obszaru GZWP oraz strefy wokół zbiornika ma charakter rolniczy (80%) i leśny (15%). Hodowla zwierząt gospodarskich jest ograniczona i skupia się na terenach poza granicami GZWP. Gminne wysypisko śmieci zlokalizowane w Choczewie jest objęte siecią piezometrów w ramach monitoringu wód podziemnych. Z klasy obiektów liniowych, mogących mieć wpływ na pogorszenie stanu środowiska można jedynie zaliczyć drogę krajową nr 213 (Słupsk–Gdynia).

Na terenie GZWP nr 108 jest zlokalizowanych 14 czynnych ujęć wód podziemnych, 1 ujęcie awaryjne i 1 zlikwidowane. Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne ustalono na 18 943 m³/d, przy czym pobór osiąga wartość 1217 m³/d. Największym ujęciem jest ujęcie gminne w Choczewie, eksploatowane z wydajnością ponad 900 m³/d. Wszystkie ujęcia bazują na górnym poziomie wodonośnym.

Zasoby dyspozycyjne oszacowane na drodze modelowania matematycznego, w trudnym, wododziałowym obszarze, na którym położony jest GZWP nr 108, wyniosły 16 900 m³/d (65% zasobów odnawialnych), z czego 12 600 m³/d przypada na górny – użytkowy poziom GZWP nr 108.

Analizując naturalną odporność wód podziemnych zbiornika na zanieczyszczenia wzięto pod uwagę przede wszystkim miąższość i rodzaj nadkładu utworów geologicznych oraz warunki w strefie aeracji. Miąższość nadkładu waha się od ok. 40 m (czas przesączania ok. 25 lat), natomiast miąższość strefy aeracji wynosi kilka metrów. W nadkładzie poziomu wodonośnego występują przeważnie gliny. Stopień zagrożenia wód podziemnych wynikający z przesłanek hydrogeologicznych na obszarze GZWP nr 108 jest ogólnie słaby i niski. Z uwagi na naturalną odporność wód podziemnych na zanieczyszczenia wyznaczono strefę ochronną o powierzchni 10,5 km².

GZWP nr 114 „Zbiornik międzymorenowy Maszewo”³⁷

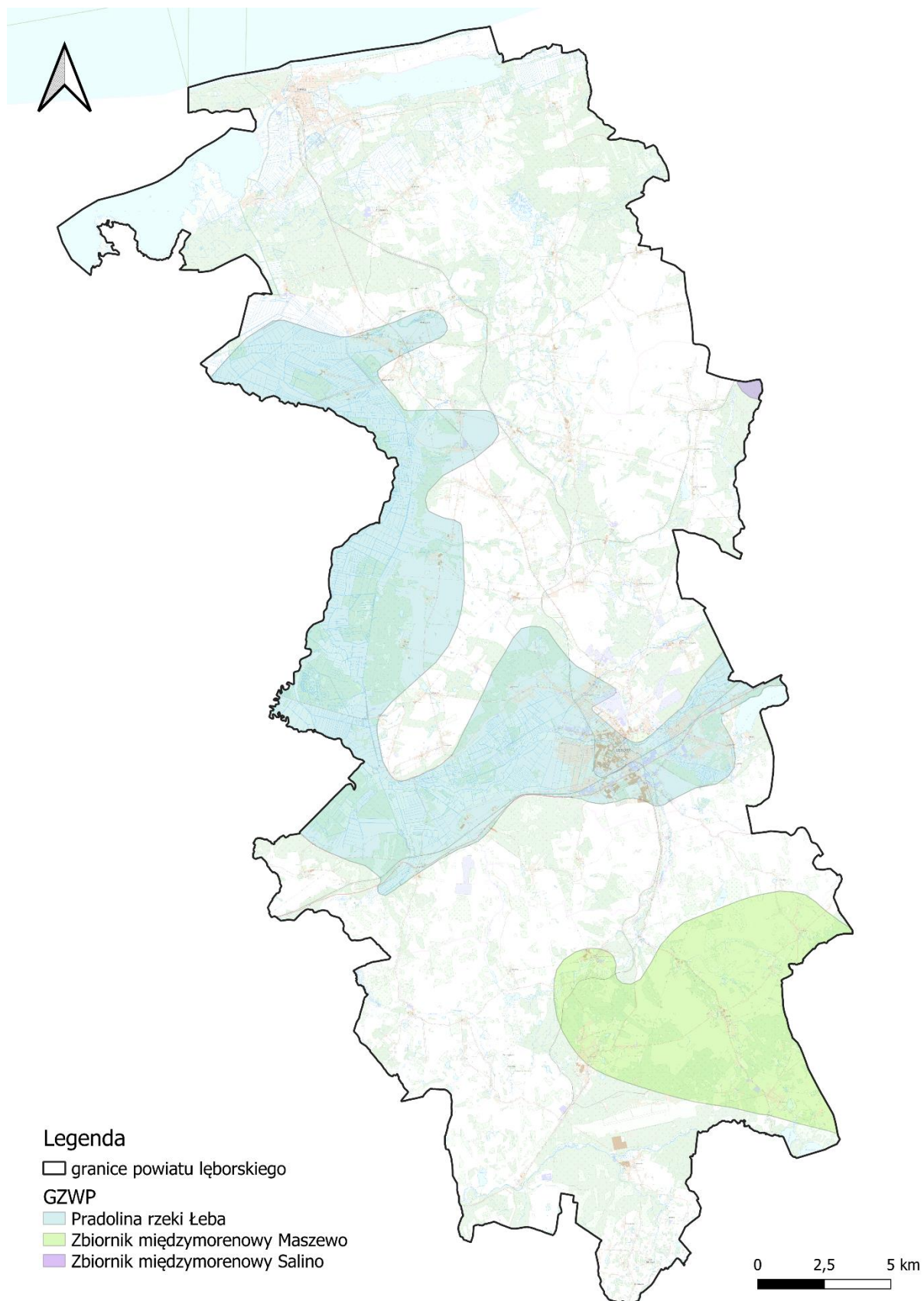
Główny zbiornik wód podziemnych nr 114 zbiornik międzymorenowy Maszewo, o powierzchni 81,8 km² jest położony w województwie pomorskim, na terenie powiatów: lęborskiego, wejherowskiego i kartuskiego. Zbiornik ten znajduje się w strefie wododziałowej zlewni Łeby i Łupawy. Główne znaczenie użytkowe mają w tym rejonie wody w osadach piaszczystych czwartorzędu, a podrzędne trzeciorzędu. GZWP tworzą, na dominującym obszarze, dwa czwartorzędowe poziomy wodonośne związane z osadami wodnolodowcowymi, zlodowaceń Wisły i starszych. Miąższość każdego z nich sięga 20–30 m, a w miejscach okien hydrogeologicznych, gdzie poziomy łączą się ze sobą, miąższość warstw wynosi ok. 50 m. Największą miąższość GZWP osiąga w swej południowo-zachodniej i wschodniej części, tam też wodoprzewodność warstw jest najwyższa, osiąga wartości do 1200 m³/d. Inne parametry hydrogeologiczne zbiornika są także bardzo wysokie; wydatek jednostkowy wynosi najczęściej 480–960 m³/d na 1 m depresji, a wydajność potencjalna pojedynczej studni mieści się w przedziale 2160–2880 m³/d i często sięga powyżej 2880 m³/d. Zbiornik ma ograniczoną strefę dopływu lateralnego, a jego zasilanie odbywa się głównie drogą infiltracji opadów. Główną bazą drenażu dla wód zbiornika jest pradolina Łeby, a lokalnie Bukowina – prawobrzeżny dopływ Łupawy. Wody poziomu zbiornikowego cechują się z reguły dobrym

³⁷ Informator PSH – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Warszawa, 2017 r.

stanem chemicznym (klasa II). Są to wody zwykłe, typu $\text{HCO}_3\text{-Ca}$, wymagające prostego uzdatniania ze względu na stężenia jonów żelaza i manganu, oraz lokalnie związków azotu. Na części obszaru jakość wód odpowiada I klasie.

Zasoby odnawialne określone w badaniach modelowych dla obszaru GZWP wynoszą 46 848 m³/d, a moduł zasobów 573,6 m³/d × km². Zasoby dyspozycyjne oszacowano w wysokości 30 432 m³/d, co stanowi 65% kwoty zasobów odnawialnych. Średni pobór wód podziemnych w 2000 r. wynosił w granicach zbiornika 6312 m³/d, tj. ok. 21% zasobów dyspozycyjnych. Zmienność budowy geologicznej i warunków hydrogeologicznych obszaru zbiornika sprawiają, że jego podatność na zanieczyszczenia jest bardzo zróżnicowana. Na niemal połowie obszaru GZWP czas migracji zanieczyszczeń konserwatywnych z powierzchni terenu do pierwszego poziomu wodonośnego wynosi poniżej 25 lat. Najniższą naturalną odporność (czas przesiąkania pionowego <5 lat) wyznaczono na obszarze sandru związanego z doliną Bukowiny, przy południowej granicy zbiornika. Obszar ochronny dla GZWP wyznaczono zgodnie z przepisami wykonawczymi obowiązującymi w 2001 r. i obejmuje on, poza zbiornikiem, także obszar spływu wód do zbiornika w granicach izochrony 100-letniego dopływu wód – łącznie 133,2 km². Do czasu opracowania dokumentacji dla GZWP nr 114 najistotniejszym elementem ochrony wód podziemnych było usytuowanie niemal całego zbiornika i jego strefy zasilania na terenach objętych ochroną prawną: Kaszubskiego Parku Krajobrazowego i Obszaru Chronionego Krajobrazu. Ograniczenia związane m.in. z użytkowaniem gruntów i wód, odprowadzaniem ścieków, uwzględniono w planach zagospodarowania przestrzennego gmin w związku z utworzeniem obszarów ochronnych przyrody, dlatego w dokumentacji nie wskazano dodatkowych zakazów i nakazów związanych z ochroną GZWP nr 114.

Położenie GZWP na tle powiatu lęborskiego zostało przedstawione poniżej.

Rysunek 12. GZWP na tle Powiatu Lęborskiego
źródło opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

5.4.6. Jakość wód podziemnych

Badania w zakresie stanu wód podziemnych prowadzone są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wykonawcą badań, na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy.

Badania i ocenę stanu wód podziemnych wykonuje się dla tzw. jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), dla których określany jest stan ilościowy (informacje o dostępnych zasobach, poborze, poziomie zwierciadła) i stan chemiczny. Badania na potrzeby oceny stanu wód podziemnych prowadzone są w ramach monitoringu diagnostycznego i monitoringu operacyjnego. Monitoring diagnostyczny odbywa się raz na trzy lata i obejmuje obszar całego kraju, natomiast w latach pomiędzy monitoringiem diagnostycznym realizowany jest monitoring operacyjny, w ramach którego badane są jednolite części, zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu.

Warunki, jakie musi spełnić stan chemiczny i ilościowy, aby określany był jako dobry znajdują się w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2148, z późn. zm.).

Systematycznie prowadzony jest monitoring wód podziemnych. Oceny wykonywane są co 4 lata.

Na terenie powiatu lęborskiego w roku 2022 zostały przeprowadzone badania stanu chemicznego wód podziemnych w 5 punktach pomiarowych o numerach: 24, 2239, 9169, 3301, 9733 (wg ID Monitoring). W przypadku 4 punktów uzyskały one II klasę jakości oznaczającą dobry stan chemiczny, w punkcie pomiarowym o numerze 2239 stwierdzono III klasę oznaczającą stan umiarkowany.

Jak wynika z poniższej tabeli stan wód podziemnych na terenie powiatu lęborskiego określany jest jako dobry.

Tabela 27. Kompleksowa ocena stanu JCWPd na terenie powiatu lęborskiego

Nr JCWPd	Stan wód	Rok 2012	Rok 2016	Rok 2019	Rok 2022
11	chemiczny	dobry	dobry	dobry	dobry
	Ilościowy	dobry	dobry	dobry	dobry
12	chemiczny	dobry	dobry	dobry	dobry
	Ilościowy	dobry	dobry	dobry	dobry

źródło: <https://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html> [data dostępu: 07.10.2025 r.]

Zgodnie art. 4.1 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 t.j.) celem środowiskowym dla JCWPd jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do niej zanieczyszczeń; zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa stanu oraz ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem wód, tak aby osiągnąć i utrzymać ich dobry stan.

5.4.7. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Przeprowadzone analizy wskazują na zwiększenie się prawdopodobieństwa występowania powodzi błyskawicznych, wywołanych gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, mogącymi spowodować zalewanie obszarów, na których gospodarka przestrzenna prowadzona jest w sposób nieodpowiedni. Przewidywane jest również skrócenie się okresu zalegania warstwy śnieżnej co może mieć skutki pozytywne (mniejsze prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi roztopowych) jak i negatywne (niedobór wód i susze). Planowane działania mają na celu usprawnienie funkcjonowania w warunkach nadmiaru, jak i niedoboru wody. Osiągnięcie tego planowane jest poprzez zreformowanie struktur gospodarki wodnej z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatu, opracowanie i wdrożenie metod oceny ryzyka powodziowego i ryzyka podtopień, odpowiednie zarządzanie ryzykiem powodziowym oraz przywracanie i utrzymanie dobrego stanu wód, ekosystemów wodnych. Zgodnie z projektem KLIMADA³⁸, rekomendowanymi kierunkami działań adaptacyjnych są: – zwiększenie poziomu ochrony przeciwpowodziowej, przeciwdziałanie osuwiskom i deficytowi wodnemu; – powiązanie systemu dolin rzecznych z systemem obszarów chronionych; – uwzględnianie problemu gwałtownych zmian temperatury, ulewnych opadów, oblodzenia i silnych wiatrów w inwestycjach budowlanych, transportowych i energetycznych; – rozwijanie alternatywnych źródeł produkcji energii na poziomie lokalnym; – tworzenie systemów wczesnego ostrzegania mieszkańców przed zagrożeniami powodziowymi.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska w zakresie gospodarowania wodami należą powódzie, podtopienia oraz susze. • <u>Zagrożenie powodziowe oraz zagrożenie podtopieniami</u> MZP wskazuje, iż teren powiatu jest narażony na występowanie powodzi. • <u>Susza</u> Powiat Lęborski jest narażony na występowanie suszy. Dużym zagrożeniem dla wód jest spływ zanieczyszczeń z powierzchni ziemi, nielegalne zrzuty ścieków.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne dotyczące gospodarowania wodami powinny dotyczyć zagadnień takich jak: racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi oraz ochrona wód przed zanieczyszczeniami.
Monitoring środowiska	Monitoring wód powierzchniowych w województwie pomorskim prowadzony jest przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Gdańsku. W ramach monitoringu prowadzone są badania wód rzecznych i jeziornych. Wykonawcą monitoringu wód podziemnych (chemicznego i ilościowego) jest Państwowa Służba Hydrogeologiczna (PSH). Kontrolą sytuacji hydrologicznej zajmuje się również PGW WP Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej.

³⁸Projekt KLIMADA to opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu

5.4.8. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
- stały monitoring wód powierzchniowych i podziemnych; - utrzymujący się dobry stan JCWPd;	- przeważający zły stan JCWP; - zmiany klimatyczne sprzyjające występowaniu suszy lub powodzi.

5.4.9. Analiza SWOT

GOSPODAROWANIE WODAMI	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- Rozbudowana sieć hydrologiczna. - Stały monitoring wód powierzchniowych i podziemnych. - Dobry stan ilościowy i jakościowy JCWPd.	- Zły stan wód JCWP, w obrębie których leży powiat. - Brak oceny niektórych JCWP. - Narażenie na suszę a także na występowanie powodzi i podtopień.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Poprawa retencji na terenie powiatu. - Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków tam, gdzie jest to uzasadnione ekonomicznie i zgodne z przepisami prawa. - Kontrola umów i dowodów potwierdzających korzystanie z usług asenizacyjnych. - Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie prawidłowego użytkowania wód podziemnych. - Inwestycje w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej, nowoczesnych technologii i gospodarki o obiegu zamkniętym.	- Podatność wód na zanieczyszczenia pochodzenia antropogenicznego w całym powiecie. - Przedostawanie się do wód powierzchniowych zanieczyszczeń z dzikich składowisk odpadów, nieszczelnych zbiorników bezodpływowych i kanalizacji. - Niedostosowanie do pojawiających się ekstremalnych zjawisk atmosferycznych (powodzi i suszy) oddziałujących na stan wód. - Spływy powierzchniowe, wymywanie nawozów i środków ochrony roślin z pól.

5.5. Gospodarka wodno-ściekowa

5.5.1. Zaopatrzenie w wodę

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę na terenie powiatu łębskiego realizowane jest przez:

- Przedsiębiorstwo Wodociągowe Łeba - Wicko Sp. z o.o. (gm. Łeba, gm. Wicko);
- Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Łęborku (gm. Łębork);
- Gminny Zakład Usług Komunalnych w Nowej Wsi Łębskiej (gm. Nowa Wieś Łębska);
- Gmina Cewice.

Łączna długość eksploatowanej sieci wodociągowej na terenie powiatu wg stanu na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 494,0 km i korzystało z niej 95,0% mieszkańców.

Ogólną charakterystykę sieci wodociągowej funkcjonującej na terenie powiatu łębskiego zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 28. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu łębskiego

Wskaźnik	Rok	Powiat	Gmina				
			Łębork	Łeba	Cewice	Nowa Wieś Łębska	Wicko
Długość eksploatowanej sieci wodociągowej [km]	2021	449,3	126,6	43,2	73,5	124,0	82,0
	2022	481,5	127,5	43,2	83,0	125,7	102,1
	2023	487,6	128,9	43,2	85,3	127,5	102,7
	2024	494,0	129,7	43,2	87,9	130,0	103,2
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	2021	9 140	3 060	1 018	1 245	2 442	1 375
	2022	9 372	3 156	1 022	1 294	2 485	1 415
	2023	9 544	3 181	1 024	1 303	2 543	1 493
	2024	9 689	3 238	1 031	1 324	2 603	1 493
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [os.]	2021	60 773	33 796	3 100	6 673	11 921	5 283
	2022	60 616	33 606	3 030	6 705	12 013	5 262
	2023	60 455	33 456	2 956	6 702	12 087	5 254
	2024	60 279	33 258	2 950	6 737	12 113	5 221
Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności [%]	2021	94,8	98,3	97,7	89,6	88,0	94,4
	2022	94,9	98,4	97,7	89,9	88,2	94,6
	2023	94,9	98,4	97,8	90,0	88,4	95,0
	2024	95,0	98,4	97,7	90,1	88,6	95,0
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca [m ³]	2021	37,2	37,6	58,8	31,2	32,4	42,0
	2022	37,1	37,1	57,4	29,4	33,8	44,1
	2023	35,8	33,9	58,8	32,2	34,9	41,5
	2024	35,6	33,7	66,0	30,5	33,4	43,4

Wskaźnik	Rok	Powiat	Gmina				
			Łębork	Łeba	Cewice	Nowa Wieś Łębska	Wicko
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku [dam ³]	2021	4 140,1	2 622,4	454,8	289,1	482,9	290,9
	2022	4 219,0	2 681,9	461,2	263,1	513,6	299,2
	2023	4 250,4	2 666,3	468,5	292,1	537,0	286,5
	2024	5 130,9	3 557,7	478,1	287,1	510,5	297,5
Awaryjne sieci wodociągowej [szt.]	2021	66	17	4	10	21	14
	2022	62	20	4	5	19	14
	2023	56	9	6	10	24	7
	2024	99	16	6	15	22	40

źródło: GUS [data dostępu: 10.10.2025 r.]

5.5.2. Odprowadzanie ścieków

Ścieki z terenu powiatu odprowadzane są do:

- Spółki Wodnej "Łeba";
- Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Łęborku;
- Gminnego Zakładu Usług Komunalnych.

Pod koniec 2024 roku łączna długość sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu łębskiego wynosiła 283,0 km i korzystało z niej 77,8% mieszkańców powiatu (stan na dzień 31.12.2024 r.).

Tabela 29. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu łębskiego

Wskaźnik	Rok	Powiat	Gmina				
			Łębork	Łeba	Cewice	Nowa Wieś Łębska	Wicko
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	2021	255,0	90,6	22,6	73,2	49,6	19,0
	2022	259,5	90,8	22,6	73,2	50,7	22,2
	2023	274,0	91,9	22,6	78,6	58,6	22,3
	2024	283,0	93,3	23,1	84,2	59,2	23,2
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	2021	5 602	2 504	885	868	898	447
	2022	5 742	2 558	890	895	927	472
	2023	5 828	2 575	895	895	997	466
	2024	5 997	2 602	902	945	1 082	466
Ścieki bytowe odprowadzone siecią	2021	2 663,7	1 507,7	523,9	188,0	164,3	279,8
	2022	2 656,8	1 495,8	518,2	195,0	170,4	277,4
	2023	2 462,8	1 212,6	387,5	201,0	423,5	238,2

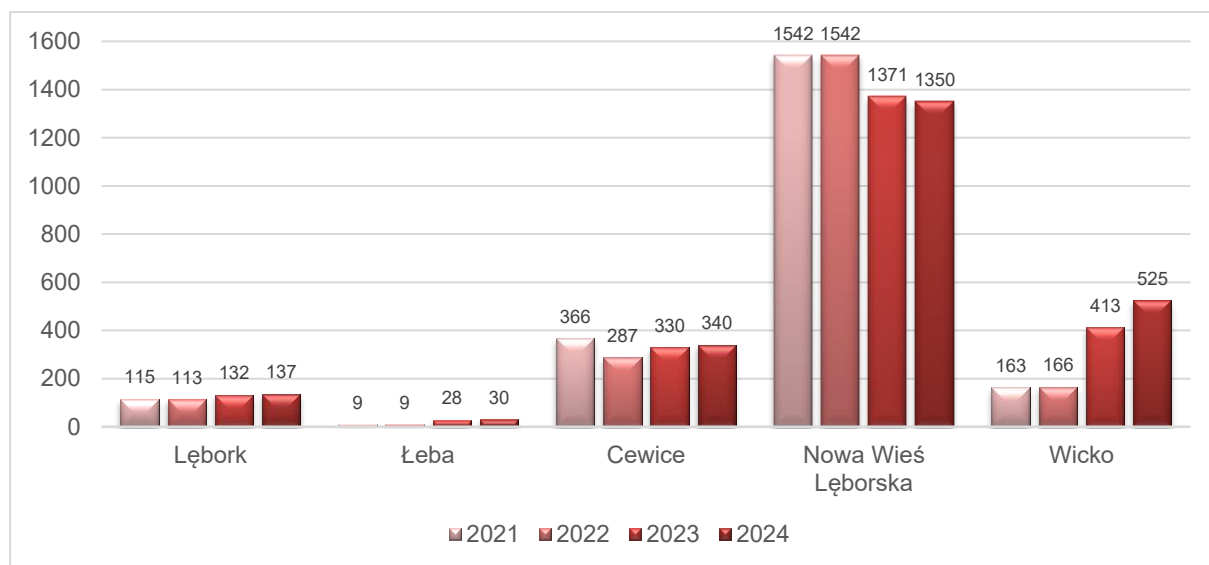
Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Wskaźnik	Rok	Powiat	Gmina				
			Łębork	Łeba	Cewice	Nowa Wieś Łębska	Wicko
kanalizacyjną [dam³]	2024	2 200,4	1 233,4	417,6	230,0	182,0	137,4
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [os.]	2021	49 375	32 417	3 168	5 864	5 644	2 282
	2022	49 341	32 250	3 096	5 899	5 758	2 338
	2023	49 304	32 111	3 020	5 893	5 970	2 310
	2024	49 389	31 927	3 014	5 964	6 189	2 295
Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	2021	77,0	94,3	99,9	78,7	41,7	40,8
	2022	77,2	94,4	99,9	79,1	42,3	42,0
	2023	77,4	94,4	99,9	79,1	43,7	41,8
	2024	77,8	94,5	99,9	79,8	45,3	41,8
Awaryje sieci kanalizacyjnej [szt.]	2021	38	5	5	10	2	16
	2022	53	15	11	5	3	19
	2023	72	3	11	15	2	41
	2024	132	65	7	20	3	37

źródło: GUS [data dostępu: 10.10.2025 r.]

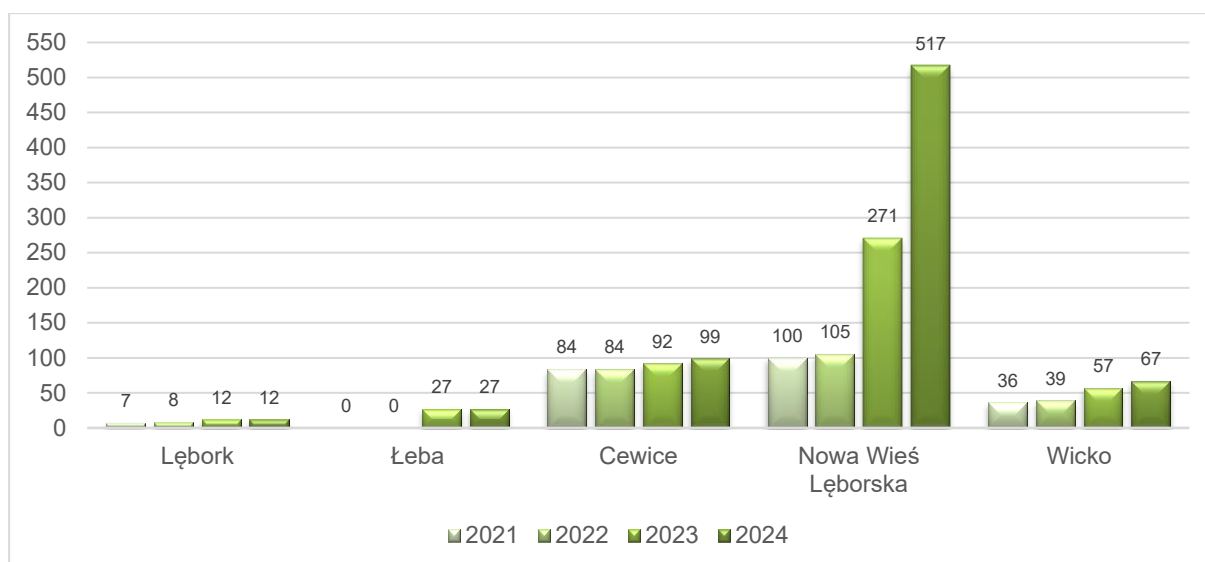
Na terenie powiatu łębskiego część mieszkańców korzysta ze zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Liczbę poszczególnych instalacji przedstawiono na poniższych wykresach.

Według danych GUS, w 2024 roku w powiecie zlokalizowanych było 2 382 zbiorników bezodpływowych oraz 722 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Rysunek 30. Liczba zbiorników bezodpływowych w poszczególnych gminach w latach 2021-2024 na terenie powiatu łębskiego

źródło: GUS [data dostępu: 10.10.2025 r.]

Rysunek 31. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków w poszczególnych gminach w latach 2021-2024 na terenie powiatu łębskiego
źródło: GUS [data dostępu: 10.10.2025 r.]

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych³⁹

Głównym celem KPOŚK jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczonych ścieków na terenie poszczególnych aglomeracji. W Programie wraz z aktualizacjami opracowane zostały szczegółowe potrzeby oraz działania dla aglomeracji o RLM>2 000 w zakresie rozbudowy systemów kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków.

Zgodnie z postanowieniami Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG) (Dz. U. UE L z dnia 30 maja 1991 r.) warunkami koniecznymi do spełnienia przez aglomerację są następujące wymogi:

- I. Wydajność oczyszczalni ścieków w aglomeracjach odpowiada przynajmniej ładunkowi generowanemu na ich obszarze (art. 10 dyrektywy 91/271/EWG).
- II. Standardy oczyszczania ścieków w oczyszczalniach uzależnione są od wielkości aglomeracji. Jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z każdej oczyszczalni jest zgodna z wymaganiami ustawy Prawo wodne i Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. W każdej oczyszczalni zlokalizowanej na terenie aglomeracji powyżej 10 000 RLM wymagane jest podwyższone usuwanie biogenów (art. 4 lub/i 5 dyrektywy 91/271/EWG).
- III. Wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące przynajmniej 98 % poziom obsługi, przy czym pozostałe 2% niezebranego siecią kanalizacyjną ładunku nie może być większe niż 2 000 RLM. Ładunek niezebrany siecią musi być oczyszczany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska jak dla całej aglomeracji (art. 3 dyrektywy 91/271/EWG).

³⁹ Źródło: www.wody.gov.pl

Zgodnie z wymogami prawa oraz interpretacją KE należy tak planować granice aglomeracji, aby w jak największym stopniu cały produkowany przez aglomerację ładunek ścieków był zbierany siecią kanalizacyjną i odprowadzany na oczyszczalnię ścieków albo do końcowego punktu zrzutu ścieków komunalnych. Dlatego w aglomeracjach ujętych w KPOŚK powinien zostać osiągnięty blisko 100% poziom obsługi zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi (% RLM korzystających z systemu kanalizacyjnego). Pozostali mieszkańcy aglomeracji, nieobsługiwani przez zbiorcze systemy kanalizacyjne, powinni korzystać z innych systemów oczyszczania ścieków. Cały ładunek zanieczyszczeń powstających w aglomeracji powinien być doprowadzany do oczyszczalni obsługującej aglomerację albo końcowego punktu zrzutu tych ścieków, a w uzasadnionych przypadkach usuwany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska. Każdy przypadek stosowania systemów indywidualnych do odprowadzania bądź odprowadzania i oczyszczania ścieków z terenu aglomeracji wymagać będzie szczegółowych wyjaśnień. W każdym przypadku jednak oczyszczalnie obsługujące aglomerację powinny być przystosowane do odbioru 100% ładunku zanieczyszczeń powstających w aglomeracji. Jednocześnie zgodnie z wymogami KE zastosowano hierarchię zgodności z artykułami 3, 4, 5 i 10 dyrektywy 91/271/EWG. Oznacza to, że jeżeli aglomeracja nie spełnia wymogu w zakresie ww. warunku wynikającego z art. 3 dyrektywy 91/271/EWG, to uznaje się, że równocześnie nie spełnia pozostałych warunków dyrektywy.

W tabeli poniżej zebrano wszystkie aglomeracje występujące w powiecie łębskim.

Tabela 30. Charakterystyka aglomeracji na terenie powiatu łębskiego

Nazwa aglomeracji	Gminy w aglomeracji	RLM aglomeracji zgodnie z obowiązującą uchwałą	Liczba mieszkańców aglomeracji zameldowana na pobyt stały i czasowy na terenie aglomeracji	Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	Długość istniejącej sieci kanalizacyjnej ogółem (sanitarnej i ogólnospławnej) [km]
Łębork	Łębork, Cewice, Nowa Wieś Łębska	78 020	41 234	40 596	166,30
Łeba	Łeba, Wicko	52 420	4 088	4 063	54,42

źródło: VI AKPOŚK Załącznik nr 3 za 2023 r.

5.5.3. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zmiany zachodzące obecnie w klimacie cechuje zwiększenie się gwałtowności zjawisk pogodowych. Częściej występują także skrajne zjawiska takie jak burze. Wiąże się to z dostarczeniem do sieci kanalizacyjnych dużych ilości wody w krótkim czasie. Infrastruktura może być nieprzygotowana na taką sytuację co może spowodować wydostawanie się wody wraz z zanieczyszczeniami z sieci kanalizacyjnej, zwiększa się ryzyko przerwania sieci elektrycznej oraz pracy pompowni. Fale upałów mogą powodować wzrost intensywności korozji, może wystąpić ryzyko pęknięcia rur na skutek osiadania terenu przez obniżenie poziomu wód gruntowych. Natomiast występowanie bardzo niskich temperatur może skutkować pękaniem rur, a także występowaniem zmniejszonej efektywności oczyszczania z powodu niskiej temperatury ścieków. Również przepustowość oczyszczalni ścieków może być niewystarczająca w przypadku wystąpienia gwałtownych zjawisk pogodowych. Aby zminimalizować efekty takich zjawisk należy brać je pod uwagę już na etapie planowania przedsięwzięć związanych z gospodarką wodno-ściekową.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie gospodarki wodno-ściekowej można zaliczyć wszelkiego rodzaju nieszczelności i awarie sieci kanalizacyjnej powodujące zanieczyszczenie środowiska. Ponadto istnieje zagrożenie przedostania się ścieków przemysłowych do środowiska. Przyczyną mogą być awarie w zakładach przemysłowych oraz awarie podczas transportu ścieków. Przedostawanie się ścieków do środowiska może powodować przedostanie się szkodliwych substancji do gleb, a poprzez spływ powierzchniowy, również do wód. Zagrożenia związane z tymi procesami zostały opisane w rozdziale dotyczącym gospodarowania wodami. Awarie sieci wodociągowej mogą doprowadzić do skażenia wody pitnej co niesie za sobą bezpośrednie zagrożenie zdrowia ludności.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne na terenie powiatu powinny skupić się wokół zwiększenia świadomości mieszkańców na temat roli sieci wodno-kanalizacyjnych w ochronie wód oraz propagowaniu racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi.
Monitoring środowiska	Oceną jakości wód pitnych na terenie powiatu lęborskiego zajmuje się Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna. W celu wykonania takiej oceny wykorzystywane są wyniki próbek pobieranych i badanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną, a także wyniki uzyskane przez producentów wody w ramach prowadzonej kontroli wewnętrznej. Badania jakości ścieków są natomiast prowadzone przez jednostki zarządzające oczyszczalniami ścieków oraz sieciami kanalizacyjnymi, a także przez wytwórców ścieków - w tym zakłady przemysłowe. Kontrolą przestrzegania reżimu jakości oczyszczanych ścieków zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska.

5.5.4. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
rozwój i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej;	awarie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;

5.5.5. Analiza SWOT

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Wysoki udział ludzi korzystających z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. 2. Prace związane z budową i modernizacją sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej.	1. Możliwe niewłaściwe opróżnianie zbiorników bezodpływowych przez mieszkańców tam, gdzie nie ma sieci kanalizacyjnej. 2. Awarie sieci wod-kan. 3. Nadal istniejące zbiorniki bezodpływowe na terenie powiatu.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Kontrola umów i dowodów potwierdzających korzystanie z usług asenizacyjnych. 2. Edukacja ekologiczna mieszkańców ze szczególnym naciskiem na zagadnienia dotyczące prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej. 3. Rozwój nowych technologii w zakresie gospodarowania wodą (np. zamykanie obiegów wody). 4. Rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie powiatu.	1. Rozwój budownictwa jednorodzinnego oraz turystyki, co wywołuje rosnący popyt na wodę pitną. 2. Nieszczelne zbiorniki bezodpływowe. 3. Rozwój stref przemysłowych, co wywołuje coraz większe pobory wody. 4. Zmiany klimatu prowadzące do uszkodzenia infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową (sieci, oczyszczalni ścieków, ujęć wody do spożycia).

5.6. Zasoby geologiczne

5.6.1. Przepisy prawne

Zasady eksploatacji złóż surowców mineralnych zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U.2024.1290 t.j. z późn. zm.). Zgodnie z art. 21 ww. ustawy „działalność w zakresie:

1. Poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1, z wyłączeniem złóż węglowodorów
 2. Wydobywania kopalin ze złóż,
 - 2a. Poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż,
 3. Podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji,
 4. Podziemnego składowania odpadów,
 5. Podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- może być wykonywana po uzyskaniu koncesji.

Art. 22 ww. ustawy opisuje, w jakich przypadkach stosownej koncesji udziela: minister właściwy do spraw środowiska, marszałek lub starosta.

Uzyskanie koncesji nie jest konieczne w przypadku, gdy prowadzone działania służą zaspokojeniu potrzeb własnych osób fizycznych i spełniają odpowiednie warunki, gdyż zgodnie z „art. 4 ust. 1. ustawy przepisów działu III-VIII oraz art. 168-174 nie stosuje się do wydobywania piasków i żwirów, przeznaczonych dla zaspokojenia potrzeb własnych osoby fizycznej, z nieruchomości stanowiących przedmiot jej prawa własności (użytkowania wieczystego), bez prawa rozporządzania wydobytą kopaliną, jeżeli jednocześnie wydobywanie:

1. będzie wykonywane bez użycia środków strzałowych
2. nie będzie większe niż 10 m³ w roku kalendarzowym;
3. nie naruszy przeznaczenia nieruchomości.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy:

ten, kto zamierza podjąć wydobywanie, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany z 7-dniowym wyprzedzeniem na piśmie zawiadomić o tym właściwy organ nadzoru górniczego, określając lokalizację zamierzonych robót oraz zamierzony czas ich wykonywania.

Art. 4 ust. 3 ustawy:

W przypadku naruszenia wymagań określonych w ust. 1 i 2, właściwy organ nadzoru górniczego, w drodze decyzji, ustala prowadzącemu taką działalność opłatę podwyższoną, o której mowa w art. 140 ust. 3 pkt 3.

5.6.2. Stan aktualny

Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie powiatu lęborskiego zestawiono w poniższej tabeli opracowanej na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego.

Tabela 31. Złóża kopalin występujące na terenie powiatu lęborskiego

Kod i ID	Nazwa złoża	Gmina	Kopalina główna	Powierzchnia złoża [ha]	Stan zagospodarowania
KN 20065	Bukowina	Cewice	Piaski i żwiry	0,7638	złożo rozpoznane szczegółowo
TO 17112	Cecenowo	Główny, Wicko	Torfy	389,13	złożo rozpoznane szczegółowo
KN 14382	Cewice I	Cewice	Piaski i żwiry	0,3568	eksploatacja złoża zaniechana
KN 7863	Chocielewko	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	4,00	eksploatacja złoża zaniechana
KN 17751	Darzewo	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	9,91	złożo zagospodarowane
KN 14038	Karwica	Cewice	Piaski i żwiry	1,3940	złożo rozpoznane szczegółowo
KN 6975	Kębłowo	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	4,2239	eksploatacja złoża zaniechana
KN 19614	Kębłowo I	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	1,9989	złożo eksploatowane okresowo
KN 19623	Kębłowo II	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	1,68	złożo eksploatowane okresowo
KN 19916	Kębłowo III	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	1,9992	złożo zagospodarowane
KN 8271	Kębłowo Nowowiejskie	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	1,60	eksploatacja złoża zaniechana
KN 13121	Kębłowo Nowowiejskie I	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	1,99	eksploatacja złoża zaniechana
IB 13484	Kębłowo Nowowiejskie II	Nowa Wieś Lęborska	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	59,0419	złożo zagospodarowane
KN 15948	Kębłowo Nowowiejskie II	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	12,3933	złożo zagospodarowane
KN 17310	Kębłowo Nowowiejskie III	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	4,1962	eksploatacja złoża zaniechana
KN 18142	Kębłowo Nowowiejskie IV	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	16,50	złożo zagospodarowane
KN 18610	Kębłowo Nowowiejskie V	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	14,9953	złożo zagospodarowane
KN 18639	Kębłowo Nowowiejskie VI	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	1,668	eksploatacja złoża zaniechana
KN 11163	Krępkowice	Cewice	Piaski i żwiry	4,16	eksploatacja złoża zaniechana
TO 19040	Leśnice	Nowa Wieś Lęborska	Torfy	22,588	złożo rozpoznane szczegółowo

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Kod i ID	Nazwa złoża	Gmina	Kopalina główna	Powierzchnia złoża [ha]	Stan zagospodarowania
IB 2482	Lębork	Nowa Wieś Lęborska, Lębork	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	18,60	złoże eksploatowane okresowo
IB 2481	Lębork V	Lębork	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	5,29	eksploatacja złoża zaniechana
IB 10456	Lębork VI	Lębork	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	0,49	eksploatacja złoża zaniechana
IB 11926	Lębork VII	Lębork	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	3,79	złoże rozpoznane szczegółowo
KN 16614	Lębork X	Lębork	Piaski i żwiry	1,98	eksploatacja złoża zaniechana
IB 3225	Lędziechowo	Nowa Wieś Lęborska	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	6,50	eksploatacja złoża zaniechana
KN 20082	Lędziechowo II	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	19,2837	złoże rozpoznane szczegółowo
SK 294	Łeba	Wicko, Łeba	Sole kamienne	3 260,00	złoże rozpoznane wstępnie
KN 4996	Łebieniec	Wicko	Piaski i żwiry	2,10	eksploatacja złoża zaniechana
KN 10411	Łebieniec II	Wicko	Piaski i żwiry	4,32	złoże zagospodarowane
KN 18474	Łebieniec III	Wicko	Piaski i żwiry	1,10	złoże rozpoznane szczegółowo
KN 20775	Łebieniec IV	Wicko	Piaski i żwiry	1,9968	złoże zagospodarowane
KN 10975	Łebień	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	0,72	eksploatacja złoża zaniechana
KN 19869	Łebień 2	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	16,2269	złoże rozpoznane szczegółowo
KN 18422	Łebień I	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	2,20	złoże zagospodarowane
IB 2478	Nowa Wieś Lęborska	Nowa Wieś Lęborska	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	121,04	złoże rozpoznane szczegółowo
IB 11924	Nowa Wieś Lęborska II	Nowa Wieś Lęborska	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	27,26	złoże zagospodarowane
KN 21298	Nowa Wieś Lęborska III	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	1,9903	złoże rozpoznane szczegółowo
KN 3938	Oskowo	Cewice	Piaski i żwiry	7,2130	złoże rozpoznane szczegółowo
KN 8270	Oskowo II	Cewice	Piaski i żwiry	4,26	eksploatacja złoża zaniechana
KN 3947	Oskowo III	Cewice	Piaski i żwiry	5,0630	złoże rozpoznane szczegółowo

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Kod i ID	Nazwa złoża	Gmina	Kopalina główna	Powierzchnia złoża [ha]	Stan zagospodarowania
KN 21263	Oskowo V	Cewice	Piaski i żwiry	13,0984	złoże rozpoznane szczegółowo
KN 19895	Pieski	Cewice	Piaski i żwiry	1,9950	złoże zagospodarowane
KN 21111	Pieski I	Cewice	Piaski i żwiry	1,9973	złoże rozpoznane szczegółowo
KN 21696	Pieski II	Cewice	Piaski i żwiry	3,3106	złoże rozpoznane szczegółowo
KN 11300	Podróże	Wicko	Piaski i żwiry	1,4236	eksploatacja złoża zaniechana
KN 12254	Pogorzelice II	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	88,2214	złoże zagospodarowane
KN 12255	Pogorzelice III	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	6,8055	eksploatacja złoża zaniechana
KN 13468	Pogorzelice IV	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	1,6539	złoże eksploatowane okresowo
KN 13636	Pogorzelice V	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	9,3830	złoże zagospodarowane
KR 162	Roszczyce	Wicko	Kredy	82,4828	eksploatacja złoża zaniechana
R 9024	Roszczyce II	Wicko	Kredy	8,6015	eksploatacja złoża zaniechana
KN 17676	Siemirowice	Cewice	Piaski i żwiry	15,8320	złoże eksploatowane okresowo
KN 19897	Siemirowice I	Cewice	Piaski i żwiry	1,9995	złoże zagospodarowane
KN 20938	Siemirowice II	Cewice	Piaski i żwiry	1,3562	złoże zagospodarowane
KN 10496	Ulinia	Wicko	Piaski i żwiry	3,60	eksploatacja złoża zaniechana
KN 18503	Wilkowo Nowowiejskie	Nowa Wieś Lęborska	Piaski i żwiry	13,80	złoże rozpoznane szczegółowo

źródło: <https://midas-app.pgi.gov.pl/ords/r/public/midas/zl-wyszukiwanie>, [data dostępu: 09.10.2025 r.]

Ponadto, z bilansu zasobów zostały skreślone:

- Cewice KN 3933;
- Lębork IX KN 14542;
- Lębork (p.) IB 7782;
- Lębork VIII KN 11299;
- Nowa Wieś Lęborska I IB 6010;
- Oskowo IV KN 19339;
- Pogorzelice KN 3949.

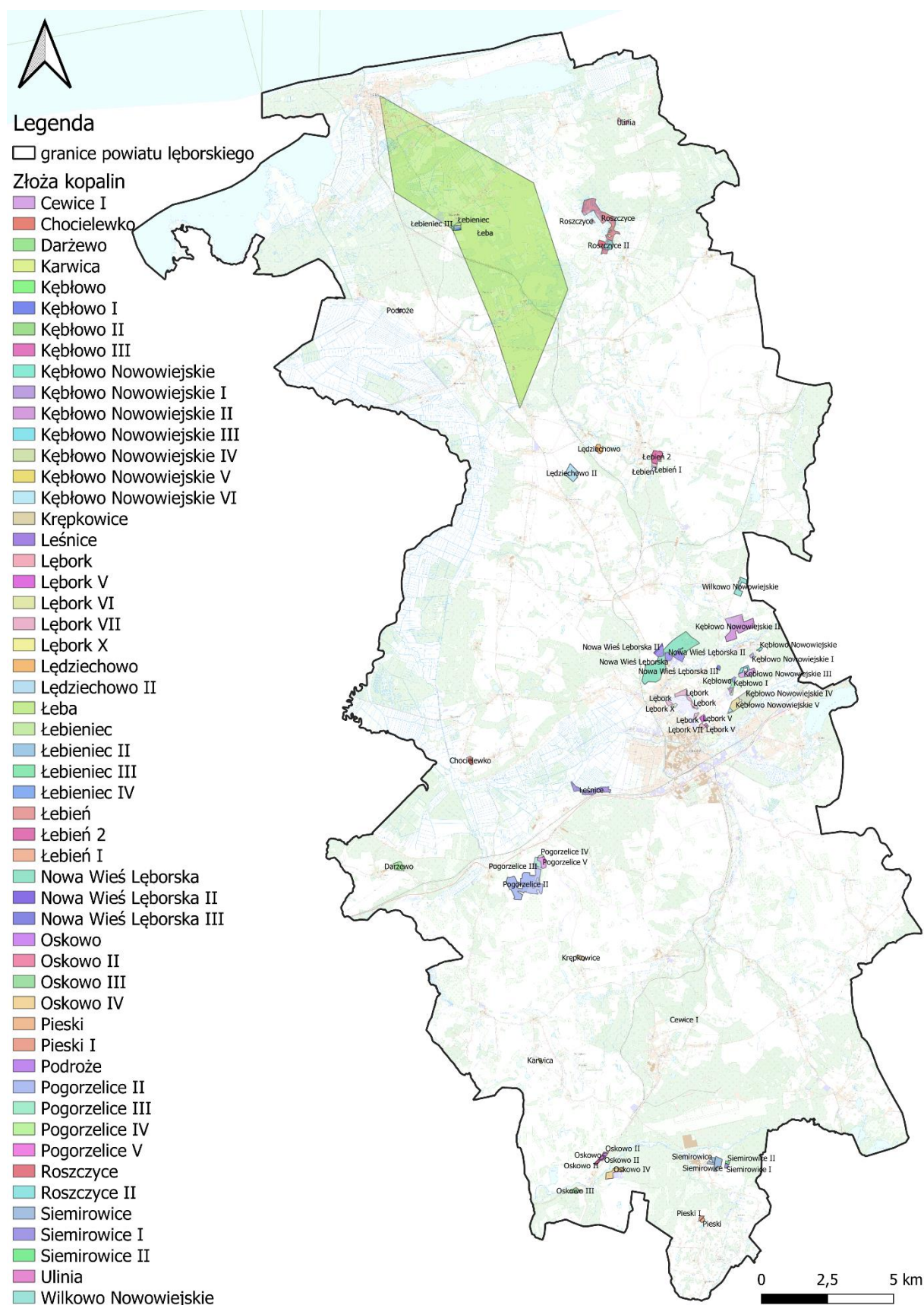
W roku 2024 prowadzono eksploatację złóż na terenie powiatu. Dane zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 32. Zestawienie eksploatacji złóż na terenie powiatu łębskiego

Nazwa złoża	Kopalina	Zasoby		Wydobycie
		geologiczne bilansowe	przemysłowe	
Darzewo	Piaski i żwiry	3 527	3 527	26 tys. t.
Kębłowo III	Piaski i żwiry	496	-	5 tys. t.
Kębłowo Nowowiejskie II	Piaski i żwiry	1 522	827	179 tys. t.
Kębłowo Nowowiejskie IV	Piaski i żwiry	5 296	3 081	58 tys. t.
Kębłowo Nowowiejskie V	Piaski i żwiry	5 783	2 638	474 tys. t.
Łebieniec IV	Piaski i żwiry	502	-	12 tys. t.
Łebień I	Piaski i żwiry	263	263	4 tys. t.
Nowa Wieś Łębska II	Piaski i żwiry	2 531	2 531	56 tys. t.
Pieski*	Piaski i żwiry	477	-	20 tys. t.
Pogorzelice II*	Piaski i żwiry	14 418	14 030	272 tys. t.
Pogorzelice V	Piaski i żwiry	5 770	3 954	31 tys. t.
Siemirowice I	Piaski i żwiry	488	-	2 tys. t.
Siemirowice II	Piaski i żwiry	273	-	16 tys. t.
Kębłowo Nowowiejskie II	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	5 501	4 395	35 mln m ³
Nowa Wieś Łębska II	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	571	571	9 mln m ³

źródła: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r.

Na poniższej mapie przedstawiono lokalizację złóż kopalin na tle powiatu.

Rysunek 32. Lokalizacja złóż kopalin na terenie powiatu lęborskiego

źródło opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

Na terenie powiatu lęborskiego obowiązują koncesje wydane przez Marszałka Województwa. Zestawiono je w poniższej tabeli.

Tabela 33. Wykaz koncesji na wydobywanie kopalin udzielonych przez Marszałka Województwa Pomorskiego na terenie powiatu lęborskiego

Nazwa złoża	Numer złoża	Użytkownik	Data obowiązywania	
			od	do
Chocielewko	3/10	Komunal Express Service Agata Jednać	26.03.2010	31.12.2035
Darzewo	15/2019	GRANIT IP – Machalski Piotr	09.12.2019	31.12.2050
Kębłowo Nowowiejskie II	4/2019	Wienerberger Ceramika Budowlana sp. z o.o.	13.06.2019	13.06.2069
Kębłowo Nowowiejskie II	1/2019	Roman Baranowski Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „AGRA-FARM”	25.03.2019	31.12.2030
Kębłowo Nowowiejskie IV	6/2017	GREMIR sp. z o.o.	19.05.2017	31.12.2036
Kębłowo Nowowiejskie V	2/2018	GREMIR s.c.	27.02.2018	31.12.2026
Lędziechowo II	12/2024	FRONTDEVELOPER.PL Usługi Programistyczne Igor Springer	29.07.2024	01.06.2044
Łebień I	23/2017	P. Ewa Jurgowiak Jubet	15.01.2018	31.12.2047
Oskowo V	17/2024	Żwirownia Oskowo sp. z o.o.	05.12.2024	31.12.2039

źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego

5.6.3. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zmiany klimatu mają również wpływ na wydobywanie surowców. Do negatywnego wpływu zmian klimatycznych na przemysł wydobywczy należą głównie ekstremalne warunki pogodowe – powodzie, wiatry huraganowe, ulewy, deszcze marznące oraz długotrwałe zaleganie pokrywy lodowej. Działania adaptacyjne w sektorze powinny być skupione wokół zagadnień związanych z: • technicznymi i organizacyjnymi sposobami dostosowania infrastruktury, • monitoringiem i wymianą informacji, • podjęciem niezbędnych badań naukowych, • prowadzeniem szkoleń i edukacji.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie gospodarki kopalinami można zaliczyć nielegalne wydobywanie zasobów naturalnych oraz szkody powstające podczas wydobywania surowców.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne dotyczące gospodarki zasobami geologicznymi powinny dotyczyć głównie uświadamiania mieszkańcom powiatu wagi wykorzystania surowców naturalnych oraz związanego w tym, możliwego realnego negatywnego wpływu na środowisko i mieszkańców.

Monitoring środowiska	Organy nadzoru górniczego, w granicach swojej właściwości, wykonują zadania określone w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U.2024.1290 t.j.). Zgodnie z art. 168 ww. organy nadzoru górniczego sprawują nadzór i kontrolę nad ruchem zakładów górniczych, w szczególności w zakresie: 1. bezpieczeństwa i higieny pracy; 2. bezpieczeństwa pożarowego; 3. ratownictwa górniczego; 4. gospodarki złożami kopalin w procesie ich wydobywania; 5. ochrony środowiska i gospodarki złożem, w tym według kryterium wykonywania przez przedsiębiorców obowiązków określonych w odrębnych przepisach lub na ich podstawie; 6. zapobiegania szkodom; 7. budowy i likwidacji zakładu górniczego, w tym rekultywacji gruntów po działalności górniczej.
-----------------------	---

5.6.4. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
-	• ingerencja w środowisko naturalne związana z eksploatacją surowców naturalnych; • część złóż została skreślona z bilansu zasobów;

5.6.5. Analiza SWOT

ZASOBY GEOLOGICZNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Obecność na terenie powiatu udokumentowanych złóż surowców.	1. Ingerencja w środowisko naturalne. 2. Zmiany stosunków wodnych w okolicach miejsc, w których prowadzono prace wydobywcze, 3. Zmiany środowiska glebowego w okolicach miejsca wydobycia zasobów mineralnych;
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Stosowanie najnowszych technologii w czasie eksploatacji zasobów naturalnych, co ma na celu minimalizację wpływu na stosunki wodne oraz środowisko gleby. 2. Zapotrzebowanie na surowce energetyczne. 3. Rekultywacja terenów po zakończeniu wydobycia surowców.	1. Potencjalne konflikty przestrzenne związane z występowaniem obszarów chronionych i cenny turystycznie. 2. Nielegalne wydobycie surowców naturalnych. 3. Degradacja gleb oraz zmiany w stosunkach wodnych towarzyszące wydobyciu kopalin.

5.7. Gleby

5.7.1. Stan aktualny

Rodzaje gleb występujące na terenie powiatu lęborskiego są determinowane przez rodzaj skał na których zostały utworzone, oraz przez warunki glebotwórcze występujące w poszczególnych obszarach powiatu. Na jego terenie można wyróżnić następujące rodzaje gleb:

- Gleby bielcowe – gleby tworzące się na różnego rodzaju piaskach, dochodzi w nich do procesu wymywania niektórych związków chemicznych tworzących minerały co nazywane jest bielcowaniem;
- Gleby płowe - tworzące się na skałach kwaśnych i zasadowych oraz utworach ilowych, posiadają one zróżnicowany na poziomy genetyczny profil;
- Gleby brunatne - powstające na glinach zwałowych oraz piaskach i piaskowcach, można wśród nich wyróżnić:
 - Brunatno – kwaśne, tworzące się na podłożach bogatych w związki fosforu, potasu, wapnia i magnezu;
 - Brunatno – wylugowane, które cechują się wylugowaniem górnej części profilu z kationów zasadowych oraz brakiem zawartości węglanu wapnia, co ogranicza ich żyzność;
- Gleby torfowe – gleby te tworzą się na obszarach o dużej, stałej wilgotności. Zachodzi w nich bagienny proces torfotwórczy związany z przemianami materii organicznej w warunkach beztlenowych i przy dużej wilgotności;
- Gleby torfowo-murszowe – gleby te powstają z torfów przekształconych częściowo lub w całości, w gleby murszowe. Murszenie polega na stopniowej mineralizacji i humifikacji torfu pod wpływem osuszania oraz działania drobnoustrojów;
- Mady – są to gleby tworzące się w wyniku nagromadzenia się materiałów niesionych przez wody rzeczne.

Na terenie powiatu lęborskiego dominują gleby III – VI klasy bonitacyjnej.

Gdzie:

Gleby klasy I – gleby orne najlepsze. Są to gleby położone w dobrych warunkach fizjograficznych, najbardziej zasobne w składniki pokarmowe, posiadają dobrą naturalną strukturę, są łatwe do uprawy (czynne biologicznie, przepuszczalne, przewiewne, ciepłe, wilgotne).

Gleby klasy II – gleby orne bardzo dobre. Mają skład i właściwości podobne (lub nieco gorsze) jak gleby klasy I, jednak położone są w mniej korzystnych warunkach terenowych lub mają gorsze warunki fizyczne, co powoduje, że plony roślin uprawianych na tej klasie gleb, mogą być niższe niż na glebach klasy I.

Gleby klasy III (IIIa i IIIb) – gleby orne średnio dobre. W porównaniu do gleb klas I i II, posiadają gorsze właściwości fizyczne i chemiczne, występują w mniej korzystnych warunkach fizjograficznych. Odznaczają się dużym wahaniem poziomu wody w zależności od opadów atmosferycznych. Na glebach tej klasy można już zaobserwować procesy ich degradacji.

Gleby klasy IV (IVa i IVb) – gleby orne średnie. Plony roślin uprawianych na tych glebach są wyraźnie niższe niż na glebach klas wyższych, nawet gdy utrzymywane są one w dobrej

kulturze rolnej. Są mało przewiewne, zimne, mało czynne biologicznie. Gleby te są bardzo podatne na wahania poziomu wód gruntowych (zbyt podmokłe lub przesuszone).

Gleby klasy V – gleby orne słabe, są ubogie w substancje organiczne, mało żyzne i nieurodzajne, do tej klasy zaliczmy również gleby położone na terenach nie posiadających melioracji albo takich, które do melioracji się nie nadają.

Gleby klasy VI – gleby orne najslabsze. W praktyce nadają się tylko do zalesienia. Posiadają bardzo niski poziom próchnicy. Próba uprawy roślin na glebach tej klasy niesie ze sobą duże ryzyko uzyskania bardzo niskich plonów.

Monitoring Chemizmu Gleb Ornych⁴⁰

Gatunek gleby, który wynika z jej składu granulometrycznego, ma istotne znaczenie dla wielu fizycznych i chemicznych właściwości gleb, w tym odczynu, naturalnej zawartości zanieczyszczeń w glebie oraz pojemności sorpcyjnej gleb, wpływającej bezpośrednio na procesy migracji zanieczyszczeń w środowisku.

Program „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski” stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, piąta tura Monitoringu przypadła na lata 2015-2017 i podobnie jak w poprzednich latach była realizowana przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Środki na realizację programu Monitoringu pochodzą z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Baza danych gromadzonych od 1995 r. w ramach programu „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski” pozwala na określenia stanu jakości gleb, ocenę kierunków jej zmian oraz identyfikację potencjalnych zagrożeń dla funkcji gleb użytkowanych rolniczo, wpisując się w potrzeby działań określonych w Strategii Ochrony Gleb (COM 231, 2006). Do zagrożeń tych należą m.in. ubytek materii organicznej, zanieczyszczenie gleb i zasolenie. Wyniki badań prowadzonych w latach 1995-2020 pozwalają na ocenę jakości gleb i stanu ich zanieczyszczenia w 25 - letniej perspektywie czasowej, w zależności od czynników antropogenicznych, takich jak regionalne zróżnicowanie produkcji rolniczej, jej intensyfikacja, oddziaływanie przemysłu, transportu i urbanizacji, oraz warunków środowiskowych, decydujących o przebiegu procesów glebowych.

Na terenie powiatu łębskiego w ramach sieci monitoringu chemizmu gleb ornych Polski brak jest punktu pomiarowego.

⁴⁰ Źródło: https://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/

Użytkowanie powierzchni ziemi

Struktura agrarna regionu charakteryzuje się znacznym rozdrobnieniem – dominują gospodarstwa małe, o powierzchni do 20 ha, które stanowią aż 86,4% wszystkich gospodarstw rolnych. Takie rozproszenie własności gruntów rolnych wpływa na konieczność prowadzenia działalności z dużym udziałem pracy własnej rolników oraz sprzyja rozwojowi rolnictwa rodzinnego i zrównoważonego. Użytki rolne zajmują 47% powierzchni powiatu, natomiast 38,5% stanowią lasy i zadrzewienia – co świadczy o wysokim stopniu zalesienia, a jednocześnie o dużej bioróżnorodności i potencjale środowiskowym regionu. Ukształtowanie terenu oraz dobre warunki glebowe i klimatyczne umożliwiają prowadzenie produkcji zarówno roślinnej, jak i zwierzęcej.

Podział terenu powiatu lęborskiego według kierunków wykorzystania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 34. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu lęborskiego

				Wartość [ha]
1. Grunty rolne	Użytki rolne	grunty orne	R	20 451
		łąki trwałe	Ł	7 398
		pastwiska trwałe	Ps	3 372
		sady	S	5
		grunty rolne zabudowane	Br	604
		grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	Lzr	351
		grunty pod stawami	Wsr	72
		grunty pod rowami	W	424
	Nieużytki		N	1 317
	Razem			33 994
2. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	las		Ls	29 295
	grunty zadrzewione i zakrzewione		Lz	83
	grunty pod rowami		W	0
	Razem			29 378
3. Grunty zabudowane i zurbanizowane	tereny mieszkaniowe		B	744
	tereny przemysłowe		Ba	247
	inne tereny zabudowane		Bi	418
	zurbanizowane tereny niezabud. lub w trakcie zabudowy		Bp	139
	tereny rekreacyjno-wypoczynkowe		Bz	155
	użytki kopalne		K	60
	Tereny komunikacyjne	drogi	dr	1 724
		tereny kolejowe	Tk	250
		inne tereny komunikacyjne	Ti	25
		grunty przezn. pod budowę dróg pub. lub linii kolejowych	Tp	144
	Razem			3 906

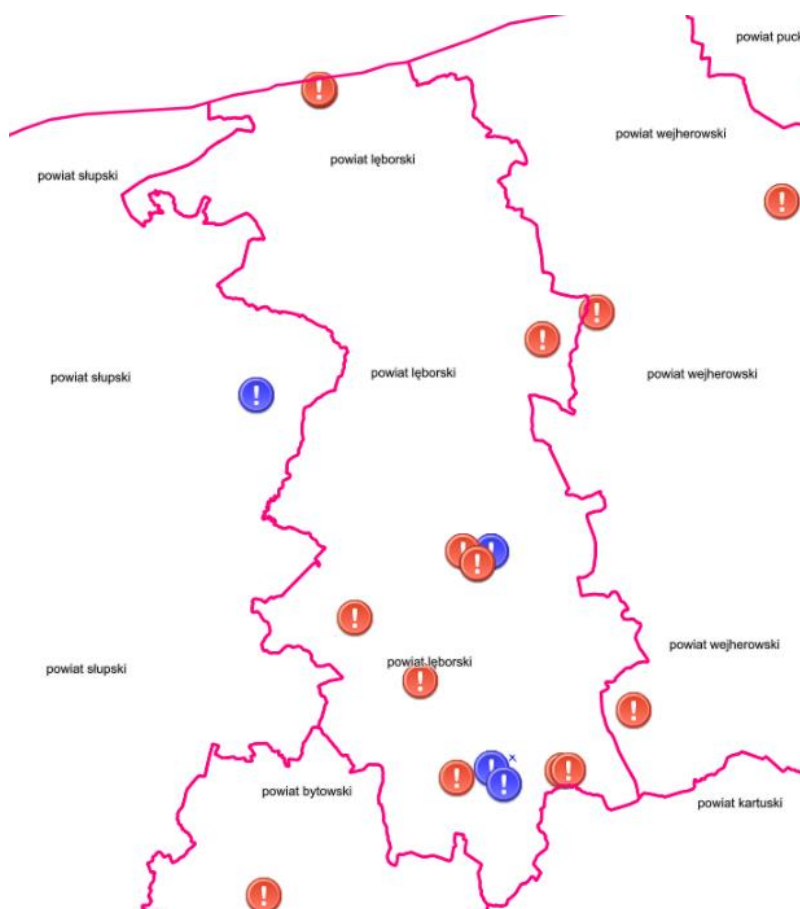
			Wartość [ha]
4. Grunty pod wodami	morskimi wewnętrznymi	Wm	177
	powierzchniowymi płynącymi	Wp	2 800
	powierzchniowymi stojącymi	Ws	56
	Razem		3 033
5. Tereny różne		Tr	442
Suma			70 753

źródło: Geoportal Krajowy [data dostępu: 09.10.2025 r.]

Historyczne zanieczyszczenia środowiska

Zgodnie z art. 101a ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska zanieczyszczenie powierzchni ziemi ocenia się na podstawie przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi. Dopuszczalna zawartość w glebie i w ziemi substancji powodującej ryzyko oznacza zawartość, poniżej której żadna z funkcji pełnionych przez powierzchnię ziemi nie jest znacząco naruszona, z uwzględnieniem wpływu tej substancji na zdrowie ludzi i stan środowiska. Funkcję pełnioną przez powierzchnię ziemi ocenia się na podstawie jej faktycznego zagospodarowania i wykorzystania, chyba że inna funkcja wynika z planu zagospodarowania przestrzennego.

Lokalizację historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz szkód w środowisku przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 33. Lokalizacja historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi i szkód w środowisku na tle powiatu lęborskiego

źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> [data dostępu: 09.10.2025 r.]

Tabela 35. Zestawienie historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi na terenie powiatu łębskiego

Łączna powierzchnia zanieczyszczenia [ha]	Status terenu	Gmina Adres	Obręb	Nr działek	Opis miejsca	Nazwa substancji zanieczyszczającej	Postępowanie administracyjne			Obowiązany do remediacji	
							Data wszczęcia	Podstawa prawna	Znak sprawy	Odpowiedzialność	Podmiot
0,5273	teren, na którym występuje historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi w trakcie remediacji	Łębork, ul. Warszawska	7	409/48, 409/49, 409/10, 409/14	b.d.	Cynk (Zn), Bar (Ba) Arsen (As), Ołów (Pb), Suma węglowodorów C12-C35, składników frakcji oleju, Miedź (Cu), Suma wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych	4.11.2024	b.d.	RDOŚ-Gd-WZS.515.12.2024.KP.5	art. 101h ust. 1 ustawy	władający powierzchnią ziemi
0,65	teren, na którym występuje historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi w trakcie remediacji	Łębork, ul. Warszawska 15, Łębork	7	409/41, 409/42	Teren dawnej gazowni.	b.d.	17.9.2020	art. 61 § 1 i § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego	RDOŚ-Gd-WZS.515.3.2020.LK/MK	art. 101h ust. 1 ustawy	władający powierzchnią ziemi
7,7525	teren, na którym występuje historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi w trakcie remediacji	Cewice, Teren MPS-1 w obrębie JW 4653 w Siemirowicach oraz tereny przyległe	0002	193/2, 193/3, 193/4, 211/10, 494, 495, 194/2, 194/3, 194/4, 212/1, 491, 492, 493, 212/2, 193/8L, 194/6L	JW 4653 w Siemirowicach, teren MPS-1 (magazyn paliw) i tereny przyległe	Suma węglowodorów C6-C12, składników frakcji benzyn, Suma węglowodorów C12-C35, składników frakcji oleju, Toluen, Etylobenzen, Ksylene, Suma węglowodorów C6-C12, składników frakcji benzyn	18.2.2016	art. 61 § 1 k.p.a.	RDOŚ-Gd-WSI-1.511.3.2016.AK.6	art. 101h ust. 1 ustawy	władający powierzchnią ziemi

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Łączna powierzchnia zanieczyszczenia [ha]	Status terenu	Gmina Adres	Obręb	Nr działek	Opis miejsca	Nazwa substancji zanieczyszczającej	Postępowanie administracyjne			Obowiązany do remediacji	
							Data wszczęcia	Podstawa prawna	Znak sprawy	Odpowiedzialność	Podmiot
9,3	teren, na którym występuje historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi w trakcie remediacji	Cewice, na terenie jednostki wojskowej nr 4653 w Siemirowicach	0013	190L, 208/1, 208/2, 208/5, 208/6, 499 500	Teren byłego magazynu paliw i smarów	Suma węglowodorów C6-C12, składników frakcji benzyn, Suma węglowodorów C6-C12, składników frakcji benzyn, Suma węglowodorów C12-C35, składników frakcji oleju, Etylobenzen, Ksyleny, Antracen, Naftalen, Ksyleny, Suma węglowodorów C6-C12, składników frakcji benzyn	24.7.2017	61 kpa, 101l pos	RDOŚ-Gd-WZS.515.8.2017.LK6	art. 101h ust. 1 ustawy	władający powierzchnią ziemi

źródło: RDOŚ w Gdańsku

Tabela 36. Zestawienie szkód w środowisku na terenie powiatu łębskiego

Gmina	Adres	Obręb	Nr działek	Czas wystąpienia		Komponent środowiska, w którym wystąpiło zagrożenie szkodą lub szkoda w środowisku	Opis zdarzenia	Postępowania administracyjne		
				Data	Opis czasu			Status postępowania	Data wszczęcia	Data wykrycia zagrożenia szkodą lub szkody
Cewice	b.d.	Krępkowice	9/7	25.9.2023	b.d.	b.d.	b.d.	postępowanie zawieszone	b.d.	b.d.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Gmina	Adres	Obręb	Nr działek	Czas wystąpienia		Komponent środowiska, w którym wystąpiło zagrożenie szkodą lub szkoda w środowisku	Opis zdarzenia	Postępowania administracyjne		
				Data	Opis czasu			Status postępowania	Data wszczęcia	Data wykrycia zagrożenia szkodą lub szkody
Nowa Wieś Lęborska	Karlikowo Lęborskie 13	Karlikowo Lęborskie	58	22.2.2024	b.d.	powierzchnia ziemi	Zanieczyszczenie gleby powstało w wyniku pożaru, podczas którego doszło do wycieku paliwa.	postępowanie administracyjne w toku	27.3.2024	22.2.2024
Cewice	b.d.	Bukowina	95/2	15.6.2023	b.d.	powierzchnia ziemi	Magazynowanie odpadów (odpadowa tkanka zwierzęca i padlina najprawdopodobniej pochodząca z osadników (po częściowym rozkładzie) z pobliskiej ubojni.	postępowanie administracyjne w toku	20.7.2023	15.6.2023
Cewice	miejsowość Bukowina, gmina Cewice	Bukowina	96/2	b.d.	czerwiec 2023 r.	powierzchnia ziemi	Magazynowanie odpadów (odpadowa tkanka zwierzęca i padlina najprawdopodobniej pochodząca z osadników (po częściowym rozkładzie) z pobliskiej ubojni.	postępowanie administracyjne w toku	20.7.2023	20.6.2023

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Gmina	Adres	Obręb	Nr działek	Czas wystąpienia		Komponent środowiska, w którym wystąpiło zagrożenie szkodą lub szkoda w środowisku	Opis zdarzenia	Postępowania administracyjne		
				Data	Opis czasu			Status postępowania	Data wszczęcia	Data wykrycia zagrożenia szkodą lub szkody
Cewice	b.d.	Cewice	143/2, 421/2	b.d.	grudzień 2019 r.	powierzchnia ziemi	Magazynowanie odpadów tekstylnych.	postępowanie zawieszone	12.8.2022	19.12.2019
Lębork	ul. Słupska 18, Lębork	6	302/107, 302/108	18.4.2019	b.d.	powierzchnia ziemi	Zanieczyszczenie gleby substancjami ropopochodnymi.	postępowanie zawieszone	6.12.2019	18.4.2019
Łeba	ul. Nadmorska 23A, 84-360 Łeba	2 Łeba	78/11	b.d.	b.d.	gatunki chronione, chronione siedliska przyrodnicze	Po realizacji inwestycji dokonano budowy placu zabaw, który częściowo nachodzi na siedlisko przyrodnicze 2130 Nadmorskie wydmy szare.	postępowanie administracyjne w toku	22.2.2023	4.1.2023
Lębork	ul. Słupska 18, Lębork	0005 Lębork	302/17, 302/18 obręb 6	24.4.2019	Na omawianych nieruchomościach prowadzona była nielegalna działalność demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. W toku kontroli WIOŚ w Gdańsku na terenie ww. działek stwierdzono zaolejone plany na powierzchni ziemi spowodowane	powierzchnia ziemi	Na terenie działek 302/107, 302/108 prowadzona była nielegalna działalność demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. W toku kontroli WIOŚ w Gdańsku na terenie ww. działek stwierdzono zaolejone plany na powierzchni ziemi	postępowanie administracyjne w toku	6.12.2019	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Gmina	Adres	Obręb	Nr działek	Czas wystąpienia		Komponent środowiska, w którym wystąpiło zagrożenie szkodą lub szkoda w środowisku	Opis zdarzenia	Postępowania administracyjne		
				Data	Opis czasu			Status postępowania	Data wszczęcia	Data wykrycia zagrożenia szkodą lub szkody
					wyciekami substancji ropopochodnych z demontowanych pojazdów.		spowodowane wyciekami substancji ropopochodnych z demontowanych pojazdów. Do czasu usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich magazynowania postępowanie zostało zawieszone			
Łeba	ul. Nadmorska	0002 Łeba	78/6, 78/7, 78/13, 78/14 obwód 2 Łeba	3.3.2017	b.d.	gatunki chronione, chronione siedliska przyrodnicze	zniszczenie siedliska przyrodniczego 2180 - lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich położonego na terenie działek o numerach geodezyjnych 78/6, 78/7, 78/13, 78/14 obręb Łeba, w gminie Łeba, poprzez wycinkę drzewostanu znajdującego się na ww. działkach	postępowanie administracyjne w toku	13.4.2017	3.3.2017

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Gmina	Adres	Obręb	Nr działek	Czas wystąpienia		Komponent środowiska, w którym wystąpiło zagrożenie szkodą lub szkoda w środowisku	Opis zdarzenia	Postępowania administracyjne		
				Data	Opis czasu			Status postępowania	Data wszczęcia	Data wykrycia zagrożenia szkodą lub szkody
Nowa Wieś Lęborska	Pogorzelice	0018 Nowa Wieś Lęborska	115/1	13.8.2015	b.d.	gatunki chronione	zniszczenie chronionego gatunku minoga strumieniowego podczas prac gruntownych cieku Struga Leśna	prowadzone działania zapobiegawcze lub naprawcze	19.1.2016	13.8.2015
Lębork	Lębork, ul. Słupska 18	0006	302/100, 302/101, 302/102	b.d.	b.d.	powierzchnia ziemi	szkoda polegająca na zanieczyszczeniu substancjami ropopochodnymi terenu działek o numerach 302/100, 302/101 oraz 302/102 obręb 6 przy ulicy Słupskiej 18 w Lęborku	zakończone działania zapobiegawcze lub naprawcze	1.6.2012	9.5.2012

źródło: RDOŚ w Gdańsku

Osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi

Ruchy masowe ziemi są jednymi z najbardziej rozpowszechnionych zjawisk powodujących katastrofy naturalne. Obejmują one różne procesy i zjawiska, których wspólną cechą jest niszczenie struktury skał i gruntu objawiające się jego wyraźnym przemieszczeniem i deformacją pod wpływem siły ciężkości. Ze względu na charakter i tempo procesu wyróżnia się zjawiska: osuwania, spelzływania, odpadania, osiadania i ześlizgiwania się skał. Szybkość osuwania się ziemi jest różna i wynosi od kilku centymetrów do kilku metrów na sekundę. Osuwanie następuje nagle i niespodziewanie, albo jest poprzedzone pewnymi objawami, jak rysy, pęknięcia i szczeliny, otwierające się na granicy obszaru oderwania. Ze względu na wielkość wyróżnia się osuwiska małe, o powierzchni do 1 ha lub duże - powyżej 100 ha, a ze względu na jego głębokość (od powierzchni osuwiska do jego powierzchni odkłucia) płytkie - do 5 m, lub bardzo głębokie, dochodzące do kilkudziesięciu metrów miąższości. Częstym zjawiskiem jest odnawianie się osuwisk na tych samych obszarach.⁴¹

W Polsce do głównych przyczyn powstawania osuwisk należą:

- budowa geologiczna i rzeźba terenu,
- opady atmosferyczne,
- działalność człowieka.

Na obszarze powiatu lęborskiego udokumentowano łącznie 138 osuwisk oraz wyznaczono 55 terenów zagrożonych ruchami masowymi. Najwięcej osuwisk (87) uznano za nieaktywne, ponad połowę mniej (39) za okresowo aktywne, a nieliczne (5) były aktywne w trakcie rejestracji. 7 osuwisk posiada różne strefy aktywności, przy czym dominują tu osuwiska o strefach okresowo aktywnych i nieaktywnych (5). Generalnie ponad 95% osuwisk ma powierzchnie < 1 ha. Rozmieszczenie osuwisk jest zróżnicowane, ale największe ich nagromadzenie występuje w środkowej części powiatu. Ma to z pewnością związek z przebiegiem w tej części powiatu Pradoliny Redy-Łeby, której wysokie zbocza są w wielu odcinkach podatne na rozwój ruchów masowych.

Wszystkie osuwiska w powiecie lęborskim powstały w obrębie utworów czwartorzędowych, przede wszystkim plejstocénskich glin, iłów, mułków i piasków. Są to więc formy asekwentne, a z uwagi na rodzaj materiału koluwalnego – gruntowe (ziemne). Ponad połowa osuwisk powstała w wyniku zsuwu, a kilka form w wyniku spelzływania. Duża część osuwisk posiada bardziej złożoną formę ruchu z dominacją zsuwu w części górnej oraz spływu lub spelzływania w części dolnej.

Zdecydowana większość osuwisk powstała w młodszym holocenie, najprawdopodobniej w okresie ostatnich kilkuset lat. Natomiast część dużych, miejscami silnie zdenudowanych form, do uruchomienia których potrzebny był bardzo silny czynnik sprawczy, miało największe szanse powstać w czasie deglacjacji tego obszaru (czyli we wczesnym holocenie lub późnym plejstocenie). Panujące wówczas warunki, a zwłaszcza brak pokrywy roślinnej na zboczach, duża ilość wód płynących z topniejącego lądolodu oraz kształtującej się już sieci rzecznej, a także gwałtowne zmiany temperatury w krótkich okresach czasu, sprzyjały rozwojowi ruchów masowych na dużą skalę. Materiał koluwalny złożony jest w przewadze z glin i iłów z domieszką materiału detrytycznego (piaszczystego). Szacowane miąższości koluwiów (oparte na doświadczeniu geologów kartujących oraz parametrach morfometrycznych skarp głównych i form wewnątrzsuwiskowych) wahają się na ogół między 3-6 m, ale w przypadku

⁴¹ Źródło: <https://www.gov.pl/web/klimat/osuwiska>

większych osuwisk mogą dochodzić do 8-15 m. Na żadnym z osuwisk nie wykonywano prac wiertniczych pozwalających na dokładne oszacowanie głębokości powierzchni poślizgu i miąższości koluwium.

Tereny zagrożone ruchami masowymi to obszary obejmujące zbocza/stoki na których stwierdzono obecność płytkiego spełzowania lub małe zsuwy. W niektórych przypadkach w obrębie wyznaczonych terenów zagrożonych znajdują się udokumentowane osuwiska. Generalnie morfologia terenów zagrożonych jest dość nierówna, miejscami może przypominać morfologię silnie zdenudowanych lub zmienionych przez człowieka osuwisk. Podstawowymi kryteriami przy wyznaczaniu tych terenów były kryteria geomorfologiczne, geologiczne i hydrogeologiczne, a w mniejszym stopniu antropogeniczne. Tereny zagrożone ruchami masowymi to obszary, w których nie można wykluczyć rozwoju osuwisk w przyszłości, zwłaszcza przy zaistnieniu korzystnych warunków meteorologicznohydrograficznych (intensywne opady lub gwałtowne roztopy pokrywy śnieżnej połączone z wezbraniem w dolinach rzecznych).⁴²

5.7.2. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Efektom przewidywanych zmian klimatycznych będzie wzrost częstotliwości oraz intensywności susz co będzie miało negatywny wpływ na gleby oraz rolnictwo. Wymagane będzie zintensyfikowane nawadnianie terenów dotkniętych suszami. Do działań adaptacyjnych będzie można zaliczyć wsparcie inwestycyjne gospodarstw oraz szkolenia i doradztwo technologiczne a także doskonalenie systemu tworzenia i zarządzania rezerwami żywności, materiału siewnego i paszy na wypadek nieurodzaju.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń gleb można zaliczyć brak stosowania tzw. „dobrych praktyk rolniczych”, awarie w zakładach przemysłowych, zanieczyszczenia powstające podczas ruchu komunikacyjnego, odprowadzanie ścieków do gleby oraz gromadzenie odpadów na dzikich wysypiskach.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne dotyczące rolnictwa oraz zagospodarowania gleb powinny dotyczyć tematów takich jak dobre praktyki rolnicze, ochrona gleb, bezpieczne stosowanie środków ochrony roślin, nawozów oraz ograniczanie erozji gleb. Szkolenia poruszające tematy rolnicze organizowane są przez Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Gdańsku. Organizowane są tam szkolenia dla rolników obejmujące zagadnienia takie jak: nowe rozwiązania chroniące środowisko w gospodarstwach rolnych, pozyskiwaniu dofinansowań na wymianę źródeł ciepła, rolnictwa ekologicznego oraz tematykę rolnictwa przyjaznego środowisku. W szkoleniach tych mogą brać udział zainteresowani właściciele gospodarstw rolnych.
Monitoring środowiska	Monitoringiem jakości gleb zajmuje się Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gdańsku oraz Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach.

⁴² Źródło: Rejestr osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi dla Powiatu Lęborskiego, Słupsk 2021/2023 r.

5.7.3. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
-	zubażanie się warstwy glebowej przez intensywne wykorzystywanie rolnicze;

5.7.4. Analiza SWOT

GLEBY	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Użytki rolne stanowiące dużą część obszaru powiatu.	1. Występowanie szkód w środowisku oraz historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi na terenie powiatu. 2. Przewaga gleb o średniej jakości bonitacyjnej. 3. Istnienie wyrobisk powstających przy wydobywaniu surowców mineralnych;
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Zwiększenie świadomości ekologicznej rolników i mieszkańców. 2. Ograniczenie użycia chemicznych środków ochrony roślin oraz nawozów sztucznych. 3. Zalesianie gleb o niskim potencjale rolnym. 4. Przeciwdziałanie zakwaszeniu gleb poprzez wapnowanie. 5. Rekultywacja terenów zdegradowanych lub zdewastowanych. 6. Wdrażanie zasad dobrej praktyki rolniczej.	1. Nieprawidłowe praktyki rolnicze. 2. Degradacja gleb. 3. Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powierzchni ziemi. 4. Zmiany klimatyczne powodujące m.in. przesuszanie gruntów. 5. Przesuszanie gruntów spowodowane działalnością górniczą.

5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

5.8.1. Gospodarowanie odpadami komunalnymi

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2030

Plany gospodarki odpadami opracowywane są dla osiągnięcia celów założonych w polityce ekologicznej Unii Europejskiej. W przepisach krajowych obowiązek opracowania planu gospodarki odpadami wynika z art. 34 ustawy o odpadach. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2030 został opracowany zgodnie z polityką unijną, krajową i regionalną wpisując się w strategiczne dokumenty przyjęte na poziomie krajowym i wojewódzkim.

Organy administracji publicznej opracowują plany gospodarki odpadami, które wspierają działania zmierzające do osiągnięcia celów i spełnienia wymagań wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej, w szczególności z:

- Dyrektywy 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (Dz. U. WE L 365 z 31.12.1994, str. 10, z późn. zm.; Dz. U. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 13, str. 349);
- Dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz. U. WE L 182 z 16.07.1999, str. 1, z późn. zm.; Dz. U. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 228);
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy (Dz. U. UE L 312 z 22.11.2008, str. 3).

Zgodnie z ustawą o odpadach, plany gospodarki odpadami sporządza się dla osiągnięcia celów założonych w polityce ochrony środowiska, oddzielenia tendencji wzrostu ilości wytwarzanych odpadów i ich wpływu na środowisko od tendencji wzrostu gospodarczego kraju, wdrażania hierarchii sposobów postępowania z odpadami oraz zasady samowystarczalności i bliskości, a także utworzenia i utrzymania w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 17 Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.) wprowadzono następującą hierarchię sposobów postępowania z odpadami:

1. zapobieganie powstawaniu odpadów,
2. przygotowanie do ponownego użycia,
3. recykling,
4. inne procesy odzysku,
5. unieszkodliwianie.

Zgodnie z ustawowo przyjętą hierarchią sposobów postępowania z odpadami, zapobieganie ich powstaniu jest najlepszą praktyką zmierzającą do minimalizacji niekorzystnego oddziaływania odpadów na środowisko i zdrowie ludzi, a co za tym idzie do zrównoważonego wykorzystania zasobów. Zapobieganie powstawaniu odpadów to zastosowanie odpowiednich środków, nim dana substancja, materiał lub produkt staną się odpadem, zatem powinno być ono ukierunkowane na kompleksową poprawę działalności gospodarczej, uwzględniającą efekty ekologiczne, ekonomiczne oraz społeczne.

Na terenie powiatu łębskiego zlokalizowana jest jedna instalacja komunalna - Zakład Zagospodarowania Odpadów „Czysta Błękitna Kraina” Sp. z o.o., Czarnówko 34, 84-351 Nowa Wieś Łębska.

5.8.2. Odpady wytwarzane na terenie powiatu łębskiego

Odpady komunalne

Odpady komunalne na terenie powiatu łębskiego powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak: obiekty użyteczności publicznej (ośrodki zdrowia, szkoły) oraz infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, usługi). Są to także odpady z terenów otwartych, takie jak: odpady z koszy ulicznych, zmiotki, odpady z placów targowych. Odpady komunalne z terenu powiatu odbierane są w postaci nieselektywnej (zmieszanej) oraz selektywnej.

Masę odpadów komunalnych wytworzonych w ciągu roku oraz masę wytworzonych odpadów przez jednego mieszkańca w ostatnich latach prezentuje poniższa tabela.

Tabela 37. Odpady komunalne wytworzone w ciągu roku oraz masa wytworzonych odpadów przez jednego mieszkańca w latach 2021-2024 na terenie powiatu łębskiego

Gmina	Odpady komunalne wytworzone w ciągu roku				Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca [kg]			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Łębork	13 017,63	12 536,29	12 033,64	13 243,69	378	366	353	391
Łeba	3 733,31	4 470,76	3 608,00	3 924,81	1 158	1 428	1 178	1 296
Cewice	2 064,24	2 009,29	2 013,21	2 136,07	278	270	270	285
Nowa Wieś Łębska	4 592,63	5 265,01	4 543,87	4 614,07	341	388	333	337
Wicko	2 138,63	2 074,89	2 038,70	2 203,17	379	372	368	401
Powiat	25 546,44	26 356,24	24 237,42	26 121,81	398	412	380	411

źródło: GUS [data dostępu: 09.10.2025 r.]

Na terenie powiatu łębskiego można zauważyć wyraźne zróżnicowanie w ilości odpadów komunalnych przypadających na jednego mieszkańca w poszczególnych gminach powiatu łębskiego. Różnice te mogą wynikać z poziomu urbanizacji, świadomości ekologicznej mieszkańców, systemów zbiórki odpadów, a także czynników sezonowych (np. ruch turystyczny).

Masę odpadów zebranych z podziałem na frakcje w latach 2021-2024 z terenu powiatu łębskiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Tabela 38. Masa odpadów zebranych selektywnie oraz zmieszanych [t] w latach 2021-2024 z terenu powiatu lęborskiego

		Jednostka miary	2021	2022	2023	2024
ogółem	ogółem	t	11 069,95	11 409,75	10 309,01	11 536,63
	z gospodarstw domowych	t	10 591,48	10 972,74	9 849,85	10 888,61
	z innych źródeł	t	478,47	437,01	459,16	648,02
papier i tektura	ogółem	t	782,36	902,30	870,17	988,51
	z gospodarstw domowych	t	730,93	835,94	788,35	824,21
	z innych źródeł	t	51,43	66,36	81,82	164,30
szkło	ogółem	t	1 458,04	1 732,14	1 399,54	1 470,03
	z gospodarstw domowych	t	1 357,87	1 618,42	1 293,50	1 331,56
	z innych źródeł	t	100,17	113,72	106,04	138,47
tworzywa sztuczne	ogółem	t	401,22	384,92	394,59	15,27
	z gospodarstw domowych	t	397,42	374,73	392,77	14,38
	z innych źródeł	t	3,80	10,19	1,82	0,89
metale	ogółem	t	6,16	0,00	0,00	0,00
	z innych źródeł	t	6,16	0,00	0,00	0,00
tekstylia	ogółem	t	1,02	0,00	0,00	2,56
	z gospodarstw domowych	t	1,02	0,00	0,00	1,52
	z innych źródeł	t	0,00	0,00	0,00	1,04
niebezpieczne	ogółem	t	0,02	0,12	0,10	0,00
	z gospodarstw domowych	t	0,02	0,12	0,10	0,00
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne razem	ogółem	t	67,10	73,61	55,68	50,95
	z gospodarstw domowych	t	65,23	72,59	54,61	45,95
	z innych źródeł	t	1,87	1,02	1,07	5,00
wielkogabarytowe	ogółem	t	875,87	992,76	702,66	846,66

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

		Jednostka miary	2021	2022	2023	2024
	z gospodarstw domowych	t	833,16	962,43	670,69	808,42
	z innych źródeł	t	42,71	30,33	31,97	38,24
biodegradowalne	ogółem	t	4 311,53	4 570,41	4 030,19	5 129,07
	z gospodarstw domowych	t	4 236,75	4 505,69	3 977,87	5 009,61
	z innych źródeł	t	74,78	64,72	52,32	119,46
baterie i akumulatory razem	ogółem	t	0,00	0,06	0,06	0,00
	z gospodarstw domowych	t	0,00	0,06	0,06	0,00
opakowania wielomateriałowe	ogółem	t	75,78	0,78	0,00	0,00
	z innych źródeł	t	75,78	0,78	0,00	0,00
zmieszane odpady opakowaniowe	ogółem	t	2 366,77	2 442,52	2 277,26	2 844,01
	z gospodarstw domowych	t	2 247,70	2 294,55	2 122,66	2 663,43
	z innych źródeł	t	119,07	147,97	154,60	180,58
pozostałe	ogółem	t	724,08	310,13	578,76	189,57
	z gospodarstw domowych	t	721,38	308,21	549,24	189,53
	z innych źródeł	t	2,70	1,92	29,52	0,04
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne - niebezpieczne	ogółem	t	59,05	68,21	38,18	39,26
	z gospodarstw domowych	t	57,48	67,19	37,42	34,26
	z innych źródeł	t	1,57	1,02	0,76	5,00
Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku		t	14 476,49	14 946,49	13 928,41	14 585,18

*usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji

źródło: GUS [data dostępu: 09.10.2025 r.]

W ostatnich latach na terenie powiatu łębskiego odnotowano systematyczny wzrost ilości odpadów komunalnych zbieranych selektywnie. Wzrost ten świadczy o poprawie świadomości ekologicznej mieszkańców, a także o doskonaleniu systemu selektywnej zbiórki.

Na terenie powiatu łębskiego obserwuje się spadek ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Zjawisko to jest pozytywnym sygnałem świadczącym o rozwijającej się selektywnej zbiórce, poprawie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz skuteczności lokalnych systemów gospodarowania odpadami.

Zmniejszenie udziału frakcji zmieszanej pozwala na efektywniejsze wykorzystanie instalacji MBP, ogranicza koszty unieszkodliwiania i zbliża powiat do realizacji wymogów unijnych w zakresie recyklingu i ograniczenia składowania.

Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)

Na terenie powiatu łębskiego funkcjonują Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) dostępne dla mieszkańców gmin objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Znajdują się one w:

- Łęborku przy ul. Żeromskiego 6B;
- Łebie przy ul. Wspólnej 1;
- Cewicach przy ul. Zielonej 47;
- Zakładzie Zagospodarowania Odpadów „Czysta Błękitna Kraina” w Czarnówku 34 (gm. Nowa Wieś Łębska).

Poziomy recyklingu

Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów nałożyła na kraje członkowskie konieczność osiągnięcia poziomu ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Dla Polski od wyznaczonych terminów została wprowadzona 4-letnia derogacja. Poziomy na poszczególne lata oraz sposób ich obliczania były określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w 2020 r. wynosił 35%.

Zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1648 ze zm.) od roku 2021, gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

- 45% wagowo – za rok 2024;
- 55% wagowo – za rok 2025;
- 56% wagowo – za rok 2026;
- 57% wagowo – za rok 2027;
- 58% wagowo – za rok 2028;
- 59% wagowo – za rok 2029;
- 60% wagowo – za rok 2030;
- 61% wagowo – za rok 2031;
- 62% wagowo – za rok 2032;
- 63% wagowo – za rok 2033;

- 64% wagowo – za rok 2034;
- 65% wagowo – za rok 2035 i za każdy kolejny rok.

Zgodnie z Analizami stanu gospodarki odpadami komunalnymi gminy osiągnęły następujące poziomy w 2024 roku:

- gm. Lębork: 36,29%;
- gm. Łeba: 28,84%;
- gm. Cewice: 37,32%;
- gm. Nowa Wieś Lęborska: 50%;
- gm. Wicko: 64%.

Nie wszystkie Gminy osiągnęły odpowiednie poziomy.

Natomiast poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania kształtowały się następująco w 2024 r.:

- gm. Lębork: 17,95%;
- gm. Łeba: 58,71%;
- gm. Cewice: 33,64%;
- gm. Nowa Wieś Lęborska: 44%;
- gm. Wicko: 55,54 %.

Maksymalny poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wynosi 35 %.

Tylko gmina Lębork i Cewice osiągnęły wymagany poziom.

Dzikie wysypiska

Pod pojęciem likwidacji dzikich wysypisk rozumie się czynności związane z usunięciem wskazanego miejsca zalegania odpadów komunalnych, gruzu i odpadów remontowych, odpadów wielkogabarytowych, odpadów zielonych czy odpadów stanowiących pozostałości po sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. W myśl art. 3 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – likwidacją dzikich wysypisk zajmuje się gmina.

Dane dotyczące dzikich wysypisk z ostatnich lat zamieszczono w poniższej tabeli.

Tabela 39. Dzikie wysypiska na terenie powiatu lęborskiego

Dzikie wysypiska	Jednostka miary	2021	2022	2023	2024
powierzchnia istniejących - stan w dniu 31 grudnia	m ²	8 810	1 825	9 085	9 036
zlikwidowane - w ciągu roku	szt.	21	13	20	12
odpady komunalne zebrane podczas likwidacji dzikich wysypisk - w ciągu roku	t	15,0	5,5	401,1	76,8

źródło: GUS [data dostępu: 09.10.2025 r.]

Odpady przemysłowe

W poniższych tabelach zestawiono podmioty posiadające decyzje z zakresu gospodarowania odpadami na terenie powiatu lęborskiego wydane przez Starostę Lęborskiego.

Tabela 40. Podmioty posiadające pozwolenie na zbieranie odpadów na terenie powiatu.

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres podmiotu	Adres źródła emisji	Okres trwania pozwolenia
1.	Przedsiębiorstwa Handlowego „RESTAL” Jarosław Wenta	ul. Wrzosowa 17, 83-342 Kamienica Królewska	teren działki nr 146/2 obr. Cewice	22.02.2033 r.
2.	RECYKLING – SUROWCE WTÓRNE S.C. Tadeusz Jesień, Sławomir Jesień	ul. Grunwaldzka 38, 84-351 Nowa Wieś Lęborska	ul. Grunwaldzka 38, 84-351 Nowa Wieś Lęborska	12.03.2030 r.
3.	P.W. „MICHEL” Michał Kropski	ul. Grunwaldzka 38s, 84-351 Nowa Wieś Lęborska	ul. Grunwaldzka 38s, 84-351 Nowa Wieś Lęborska	20.08.2034 r.
4.	NOVA-PLAST Piotr Sekreta	ul. Weterynaryjna 5, 84-300 Lębork	ul. Weterynaryjna 5, 84-300 Lębork	30.03.2026 r.
5.	POL-DRÓG GDAŃSK Sp. z o. o.	ul. Wawelskiej 106, 64-920 Piła	Teren działki nr 7/4 obr. Kębłowo Nowowiejskie, gm. Nowa Wieś Lęborska	18.02.2034 r.
6.	P.W. „OSKAR” Kamila Lica	ul. Gdańska 36, 84-300 Lębork	ul. Gdańska 36, 84-300 Lębork	26.12.2034 r.
7.	Usługi Transportowo-Sprzętowe Mariusz Czesław Babij,	Lubowidz 16A, 84-300 Lębork	Teren działki nr 30/28 i 30/29, obr. 13 w Lęborku	04.01.2034 r.
8.	Zakład Zagospodarowania Odpadów „Czysta Błękitna Kraina” Sp. z o.o.	Czarnówko 34, 84-351 Nowa Wieś Lęborska	Czarnówko 34, 84-351 Nowa Wieś Lęborska	11.05.2032 r.

źródło: Starostwo Powiatowe w Lęborku

Tabela 41. Podmioty posiadające pozwolenie na przetwarzanie odpadów na terenie powiatu

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres podmiotu	Adres źródła emisji	Okres trwania pozwolenia
1.	PW ENERGIE ODNAWIALNE Sp. z o.o.	Poraj 5, 84-352 Wicko	Działki nr 2/2, 3/6, 646/5, 668/11, 668/12, 668/20, 668/23, 668/24, 669/15, 680, 280/1, 111/21, obręb Wicko, gm. Wicko, 460/5, 460/6, 458/21,	28.05.2033 r.

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres podmiotu	Adres źródła emisji	Okres trwania pozwolenia
			625, 225, obręb Charbrowo, gm. Wicko, 43/27, obręb Kopaniewo, gm. Wicko, 118, obręb Białogarda, gm. Wicko, 144/3, 144/4, 144/5 obręb Maszewko, gm. Wicko, 249, 250, 210 obręb Redkowice, gm. Nowa Wieś Lęborska, 106/7, 106/8 obręb Janowiczki, gm. Nowa Wieś Lęborska	
2.	CENTRUM ZDROWEGO WŁOSA – gab. trychologii MONIKA HARŁUKOWICZ-ZIEGERT	ul. Węgrzynowicza 5A/1, 84-300 Lębork	Oskowo 7b, 84-312 Cewice	06.08.2033 r.
3.	BUDIMEX SPÓŁKA AKCYJNA	ul. Siedmiogrodzka 9, 01-204 Warszawa	teren działki nr 23/19 obręb 0010 w Lęborku	31.12.2025 r.
4.	BUDIMEX SPÓŁKA AKCYJNA	ul. Siedmiogrodzka 9, 01-204 Warszawa	teren działek objętych decyzją nr 1zrid/2023/MCH z dnia 12.01.2023 r.	09.04.2026 r.
5.	Przedsiębiorstwo Usług Technicznych INTERCOR Sp. z o.o.	ul. Okólna 10, 42-400 Zawiercie	teren działek nr 17/2 obręb Leśnice; nr 83/3-L obręb Leśnice, nr 239/2 obręb Pogorzelice, nr 228/17 obręb Darzewo, gm. Nowa Wieś Lęborska	01.04.2026 r.
6.	Przedsiębiorstwo Usług Technicznych INTERCOR Sp. z o.o.	ul. Okólna 10, 42-400 Zawiercie	teren działki nr 35/1, obręb Leśnice, gm. Nowa Wieś Lęborska	31.12.2026 r.

źródło: Starostwo Powiatowe w Lęborku

Tabela 42. Podmioty posiadające pozwolenie na wytwarzanie z przetwarzaniem odpadów na terenie powiatu

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres podmiotu	Adres źródła emisji	Okres trwania pozwolenia
1.	PW ENERGIE ODNAWIALNE Sp. z o.o.	Poraj 5, 84-352 Wicko	Teren biogazowni zlokalizowanej na działce nr 370/4 obr. Wrzeście, gm. Wicko	27.08.2033 r.

źródło: Starostwo Powiatowe w Lęborku

Tabela 43. Podmioty posiadające pozwolenie na zbieranie i przetwarzanie odpadów na terenie powiatu

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres podmiotu	Adres źródła emisji	Okres trwania pozwolenia
1.	Przedsiębiorstwo „MAXBRUK” Jacek Marcisz	84-351 Pogorszewo 15/5	teren działki nr 23/26, obr. 10 w Lęborku przy ul. Majkowskiego	07.11.2033 r.

źródło: Starostwo Powiatowe w Lęborku

Marszałek Województwa Pomorskiego wydał następujące decyzje:

- Decyzja marszałka znak DROŚ-SO.7243.27.2016.EB z dnia 20.12.2016 r. - pozwolenie na wytwarzanie odpadów z uwzględnieniem odpowiednich wymagań przewidzianych dla zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów — udzielone dla Punktu Skupu Surowców Wtórnych Jadwiga Bandzmer, Radosław Bandzmer s.c. 84-300 Lębork, ul. Pionierów 13; zmienione decyzją marszałka znak DROŚ-SO.7243.11.2017.EB z dnia 12.04.2017 r.
- Decyzja marszałka znak DROŚ-S.7244.76.2023/KL z dnia 28.03.2025 r., w której udzielono firmie RUBEN Sp. z o.o., ul. Królewska 34, 83-342 Kamienica Królewska, zezwolenia na zbieranie odpadów w Kamieńcu, na działce o numerze ewid. 421/2 obręb Cewice.
- Decyzja marszałka znak DROŚ-S.7244.10.2020/EZ z dnia 10.10.2022 r. zmieniająca decyzję Starosty Lęborskiego znak OŚ.6233.14.2013 z dnia 04.11.2013 r., w której udzielono zezwolenia na przetwarzanie odpadów dla Spółki Wodnej „Łeba”, ul. Wspólna 1, 84-360 Łeba, na terenie działki nr 914 i 915, obręb 1, przy ul. Wspólnej 1 w m. Łeba.

Odpady w postaci wyrobów zawierających azbest

Programy usuwania odpadów zawierających azbest z terenu gmin powiatu lęborskiego zostały opracowane i wdrożone ze względu na narastający problem bezpiecznego dla środowiska i kosztownego procesu unieszkodliwiania tych niebezpiecznych odpadów. Funkcjonowanie programów otwiera drogę do starania się o dofinansowanie działań związanych z demontażem, transportem i składowaniem (unieszkodliwieniem) wyrobów azbestowych dzięki m.in. temu, że wraz z aktualną inwentaryzacją szacuje koszty stopniowego usuwania wyrobów azbestowych.

Celem każdego programu jest bezpieczne usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z obszaru gmin powiatu łębskiego. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację zadań określonych w Programach, takich jak:

- Zwiększenie zakresu wiedzy mieszkańców na temat azbestu, jego bezpiecznego użytkowania i usuwania (likwidacja przyzwolenia społecznego na nielegalne zachowania związane z azbestem – nieuprawniony demontaż i wyrzucanie eternitu m.in. do lasów);
- Stworzenie właściwych warunków do wdrożenia obowiązujących przepisów prawnych oraz dobrych praktyk związanych z wyrobami azbestowymi;
- Stworzenie mechanizmów zapewniających mieszkańcom pomoc finansową podczas usuwania i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych w całym okresie działania programu;
- Skuteczny monitoring powstawania odpadów azbestowych i gospodarki nimi;
- Stworzenie systemu dotowania usuwania azbestu.

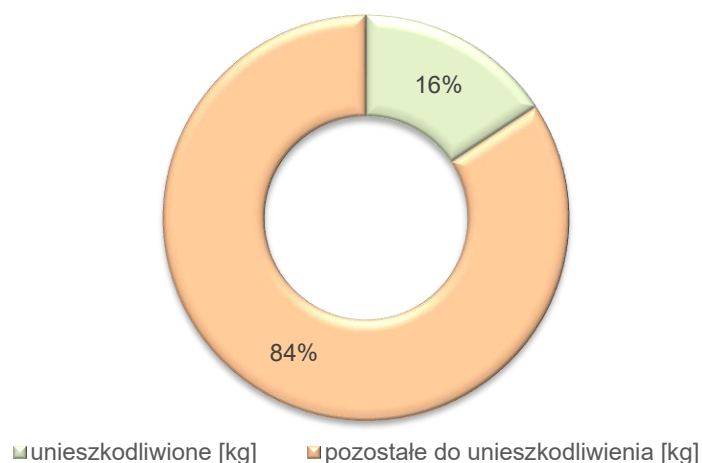
Materiały zawierające azbest występują przede wszystkim jako pokrycia dachowe na budynkach mieszkalnych i budynkach gospodarczych (stodoły, wiaty, garaże, altany) oraz w rurach i złączach azbestowo-cementowych. Wyroby zawierające azbest składowane są także na posesjach mieszkańców i działkach gruntowych.

Ilości wyrobów zawierających azbest zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 44. Ilość azbestu zinwentaryzowanego, unieszkodliwionego oraz pozostałego do unieszkodliwienia na terenie gmin powiatu łębskiego

Jednostka terytorialna	Ilość azbestu		
	Zinwentaryzowanego [kg]	Unieszkodliwionego [kg]	Pozostałego do unieszkodliwienia [kg]
Łębork	810 605	200 795	609 810
Łeba	111 064	57 514	53 550
Cewice	1 039 566	163 716	875 850
Nowa Wieś Łębska	1 974 672	420 841	1 553 830
Wicko	1 540 136	19 920	1 520 216
Powiat	5 476 042	862 787	4 613 256

źródło: bazaazbestowa.gov.pl, stan na 09.10.25 r.

Rysunek 34. Stosunek ilości unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest do pozostałych do unieszkodliwienia z terenu powiatu łębskiego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bazy Azbestowej, stan na 09.10.2025 r.

Na terenie analizowanego powiatu, udało się unieszkodliwić tylko 16% zinwentaryzowanych odpadów zawierających azbest.

Na ten sam dzień, dla województwa pomorskiego, poziom usunięcia azbestu kształtuje się na poziomie 23%.

5.8.3. Zapobieganie powstawaniu odpadów

Wspólny System Segregacji Odpadów (WSSO)

W dniu 1 lipca 2017 r. wszedł w życie Wspólny System Segregacji Odpadów (WSSO), zgodnie z którym odpady są zbierane w sposób określony w ówczynie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2019 r. poz. 2028)⁴³.

Realizowana na terenie powiatu łębskiego gospodarka odpadami komunalnymi nakierowana jest na tworzenie warunków właściwego zbierania odpadów w sposób selektywny oraz zagospodarowania odpadów, zapewniających osiągnięcie określonych przepisami poziomów recyklingu i odzysku oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz.U. z 2021 r. poz. 906) pojemniki oraz worki do zbierania poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych oznaczone powinny być w następujący sposób:

- 1) papier – odpady z papieru, w tym odpady z tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury, zbiera się w pojemnikach lub workach koloru niebieskiego, oznaczonych napisem „Papier”;
- 2) szkło – odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła, zbiera się w pojemnikach lub workach koloru zielonego, oznaczonych napisem „Szkło”;
- 3) metale, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe – odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady z tworzyw sztucznych, w tym odpady

⁴³Akt zastąpiony rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. poz. 906)

opakowaniowe z tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe, zbiera się w pojemnikach lub workach koloru żółtego, oznaczonych napisem „Metale i tworzywa sztuczne”;

- 4) bioodpady - zbiera się w pojemnikach lub workach koloru brązowego, oznaczonych napisem „BIO”.

Gospodarka o obiegu zamkniętym – nowe wytyczne Komisji Europejskiej

2 grudnia 2015 r. Komisja Europejska przedstawiła pakiet dotyczący budowania gospodarki o obiegu zamkniętym (tzw. *circular economy*). Idea gospodarki o obiegu zamkniętym polega na zamknięciu cyklu życia produktu, który w ujęciu linearnym oznacza sekwencję: produkcja - użytkowanie - usunięcie odpadu (ujęcie zwane "od kołyski do grobu" – ang. "from cradle to grave"). Zamykając cykl życia otrzymujemy zaś sekwencję: produkcja – użytkowanie – wykorzystanie odpadu w kolejnym cyklu produkcyjnym (ujęcie zwane "od kołyski do kołyski" – ang. "from cradle to cradle"). Istotą tego podejścia jest wykorzystanie odpadów powstałych w cyklu życia produktu i tym samym ograniczenie zużycia surowców, zmniejszenie ilości składowanych odpadów oraz zwiększenie strumienia odpadów wykorzystywanych w ramach odzysku i recyklingu.

Poprzez wdrożenie proponowanych rozwiązań planuje się na terenie poszczególnych gmin całego kraju m.in. osiągnięcie do 2035 r. poziomu 65% w zakresie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Strumień odpadów przeznaczonych do składowania ma wynieść do 2035 r. maksymalnie 10%. Zagadnienia te uwzględnia zarówno *Krajowy plan gospodarki odpadami 2028*, jak również *Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2030*. W celu wdrożenia gospodarki odpadami w obiegu zamkniętym zostały już uruchomione fundusze na pilotażowe programy, których celem jest upowszechnienie doświadczeń we wdrażaniu gospodarki odpadami o obiegu w *Krajowym planie gospodarki odpadami 2028* wyznaczono następujące kierunki działań w zakresie powstawania odpadów oraz kształtowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi:

- 1) Stosowanie działań na rzecz ZPO komunalnych m.in. przez: promowanie ponownego użycia produktów, tworzenie punktów napraw produktów, promowanie wytwarzania i użytkowania produktów o wydłużonym okresie użytkowania, tworzenie punktów ponownego użycia przy PSZOK-ach lub innych miejscach ogólnodostępnych dla społeczności lokalnej;
- 2) monitorowanie składu morfologicznego odpadów komunalnych, w tym fizycznych i chemicznych właściwości odpadów;
- 3) organizowanie i prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych na szczeblu zarówno ogólnokrajowym, jak i gminnym, mających na celu między innymi: podnoszenie świadomości i wiedzy społeczeństwa w zakresie ZPO, właściwe postępowanie z odpadami, promowanie prawidłowego sposobu postępowania z odpadami oraz korzyści z tego wynikających;
- 4) zapewnienie finansowania w obszarze ZPO w zakresie podnoszenia świadomości i wiedzy społeczeństwa;
- 5) zwiększenie dostępności PSZOK-ów dla mieszkańców;
- 6) zwiększenie efektywności prowadzenia selektywnego zbierania „u źródła”, w tym również komunalnych odpadów ulegających biodegradacji;
- 7) zagospodarowanie bioodpadów w biogazowniach rolniczych lub we własnym zakresie np. w kompostownikach przydomowych, również na terenach z zabudową jednorodzinną;

- 8) tworzenie przez jednostki samorządu terytorialnego zachęt w zakresie zagospodarowywania bioodpadów w przydomowych kompostownikach (finansowanie lub współfinansowanie zakupu kompostowników);
- 9) budowa lub modernizacja instalacji recyklingu zgodnie z określonym zakresem zapotrzebowania, w tym instalacji do fermentacji bioodpadów z wytworzeniem biometanu, energii elektrycznej, ciepłej, chłodu;
- 10) modernizacja instalacji MBP w kierunku przetwarzania odpadów selektywnie zbieranych; po modernizacji część mechaniczna w tych instalacjach powinna służyć do efektywnego sortowania odpadów zebranych selektywnie u źródła, natomiast część biologiczna powinna być wykorzystywana do fermentacji lub kompostowania zbieranych selektywnie bioodpadów i odpadów zielonych;
- 11) zmniejszenie ilości kierowanych do składowania odpadów komunalnych oraz pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych, które nie nadają się do przygotowania do ponownego użycia lub recyklingu, przez zagospodarowanie tych odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami w innych procesach odzysku, w tym przez termiczne przekształcanie z odzyskiem energii;
- 12) zapewnienie wysokiej automatyzacji linii sortowniczych w celu maksymalizacji odzysku surowcowego;
- 13) zapewnienie finansowania przedsięwzięć niwelujących zapotrzebowanie na obiekty i instalacje do zagospodarowania odpadów komunalnych, o których mowa w załączniku nr 2 do KPGO 2028, ze szczególnym uwzględnieniem instalacji do fermentacji bioodpadów;
- 14) zapewnienie finansowania przedsięwzięć w zakresie modernizacji instalacji przetwarzających odpady komunalne i pochodzące z przetworzenia odpadów komunalnych, w tym odpady ulegające biodegradacji selektywnie zebrane, w celu zapewnienia wysokich standardów ochrony środowiska ich funkcjonowania;
- 15) w przypadku odpadów żywności preferowanie technologii fermentacji z wytworzeniem biometanu, energii elektrycznej, ciepłej, chłodu, a dla pozostałych odpadów i przy mniejszych wydajnościach technologii tlenowych;
- 16) kontynuacja zapewnienia bezpiecznego składowania odpadów powstałych po przetwarzaniu odpadów, w tym stabilizatu, które nie mogą zostać poddane innym procesom przetwarzania, w tym recyklingowi; budowa składowisk lub ich rozbudowa powinna zostać ograniczona wyłącznie do potrzeb wynikających z ilości odpadów wytwarzanych w instalacjach do przetwarzania odpadów komunalnych i odpadów, dla których nie ma innej możliwości przetwarzania;
- 17) monitorowanie i kontrola przez gminy funkcjonowania systemów gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym ograniczanie nielegalnego składowania odpadów komunalnych;
- 18) poprawa jakości zbieranych i gromadzonych danych w BDO.

5.8.4. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Wpływ gwałtownych zjawisk pogodowych oraz ich efektów należy mieć na uwadze podczas wybierania lokalizacji oraz projektowania obiektów typu PSZOK oraz składowisk odpadów.
----------------------------	--

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Większość nadzwyczajnych zagrożeń środowiska dotyczących gospodarki odpadami, jest związana ze składowiskami odpadów. Można do nich zaliczyć przedostawanie się odpadów poza miejsce wyznaczone do ich składowania, ruchy masowe ziemi a także samozapłon gazów składowiskowych.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne dotyczące gospodarki powinny dotyczyć zagadnień, takich jak prawidłowa gospodarka odpadami, w tym przede wszystkim zapobieganie powstawaniu odpadów, znaczenie segregacji odpadów oraz obejmować akcje, takie jak „Sprzątanie Świata”.
Monitoring środowiska	Monitoringiem składowisk odpadów zajmują się jednostki zarządzające takimi instalacjami oraz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku, który zajmuje się działalnością kontrolną.

5.8.5. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
- sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest; - prowadzenie działań mających na celu zapobieganie powstawaniu odpadów; - wzrost udziału odpadów selektywnie zebranych w ogólnym strumieniu odpadów.	- nadal niska świadomość społeczeństwa w zakresie należytego postępowania z odpadami; - wzrost masy wytwarzanych odpadów komunalnych; - nadal pojawiające się dzikie wysypiska odpadów.

5.8.6. Analiza SWOT

GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- Systematyczne usuwanie wyrobów zawierających azbest. - Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnych.	- Niewystarczająca świadomość ekologiczna społeczeństwa w temacie gospodarki odpadami. - Wciąż istniejące wyroby azbestowe na terenie powiatu. - Występujące dzikie wysypiska odpadów. - Problemy z przestrzeganiem zasad prawidłowej segregacji odpadów przez mieszkańców powiatu. - Nie wszystkie gminy osiągnęły wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oraz poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Intensyfikacja działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie zwiększenia świadomości społeczeństwa na temat należytego gospodarowania odpadami. - Dalszy rozwój systemu gospodarki odpadami komunalnymi poprzez wzrastający udział masy odpadów zbieranych selektywnie. - Zwiększenie stopnia odzysku materiałów ze strumienia odpadów komunalnych. - Możliwość pozyskania dotacji na cele usuwania i unieszkodliwiania materiałów zawierających azbest. - Likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów.	- Nieprzepisowe składowanie odpadów. - Spalanie odpadów w przydomowych kotłowniach. - Zmiany prawne powodujące konieczność ciągłego dostosowywania się instalacji zagospodarowania odpadów oraz trudności organizacyjne i finansowe z tym związane. - Wciąż otwarty obieg gospodarki odpadami.

5.9. Zasoby przyrodnicze

Realizując zadania zawarte w niniejszym Programie Ochrony Środowiska należy uwzględnić ochronę gatunkową roślin i zwierząt, wynikającą z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478 z późn. zm.) mającą na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu okazów gatunków oraz ich siedlisk i ostoi. Wymagane jest również przestrzeganie zapisów ww. ustawy, dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów w odniesieniu do ww. gatunków oraz wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, zwłaszcza:

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2022 r. poz. 2380 z późn. zm.);
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).

5.9.1. Formy ochrony przyrody

Na terenie powiatu lęborskiego występują następujące formy ochrony przyrody:

- Słowiński Park Narodowy
- Obszary Natura 2000:
 - *Białe Błoto,*
 - *Dolina Łupawy,*
 - *Górkowski Las,*
 - *Karwickie Źródłiska,*
 - *Mierzeja Sarbska,*
 - *Ostoja Słowińska,*
 - *Pobrzeże Słowińskie,*
 - *Przybrzeżne wody Bałtyku,*
 - *Łebskie Bagna*
- Obszary Chronionego Krajobrazu:
 - *Nadmorski,*
 - *Pradoliny Redy-Łeby,*
 - *Wzgórz Lęborskie,*
- Rezerваты przyrody:
 - *Czarne Bagno,*
 - *Karwickie Źródłiska,*
 - *Las Górkowski,*
 - *Mierzeja Sarbska,*
 - *Nowe Wicko,*
 - *Olszowe Źródłiska,*
 - *Łebskie Bagno,*
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy *Rynna Kamienicka,*
- 19 użytków ekologicznych,
- 124 pomników przyrody.

Ogółem, obszary prawnie chronione zajmują ok.30,84 % powierzchni powiatu lęborskiego.

Tabela 45. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu lęborskiego

	jednostka	2021	2022	2023	2024
ogółem	ha	19 531,61	21 781,86	21 812,44	21 819,45
parki narodowe	ha	2 710,31	2 710,31	2 710,31	2 710,31
rezerваты przyrody	ha	670,12	670,12	670,12	683,67
rezerваты i pozostałe formy ochrony przyrody na obszarach chronionego krajobrazu	ha	15,10	33,57	33,57	47,12
użytki ekologiczne	ha	30,35	30,35	60,93	67,94
obszary chronionego krajobrazu	ha	16 131,00	18 399,72	18 399,72	18 399,72
użytki ekologiczne	ha	30,35	30,35	60,93	67,94

źródło: GUS [data dostępu: 01.10.2025 r.]

Park Narodowy

Zgodnie z art. 8 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody Park narodowy obejmuje obszar wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na którym ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe. Park narodowy tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów.

Charakterystykę Parku Narodowego na omawianym terenie zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 46. Charakterystyka Parku Narodowego na terenie powiatu lęborskiego

Nazwa	Słowiński Park Narodowy
Data utworzenia	1967-01-01
Powierzchnia [ha]	32 744,03
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 września 1966 r. w sprawie utworzenia Słowińskiego Parku Narodowego
Dane pozostałych aktów prawnych	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 marca 2004 r. w sprawie Słowińskiego Parku Narodowego
Gminy	Wicko, Łeba
Powierzchnia otuliny [ha]	30 220,00
Czy obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego?	Tak
Dane dokumentu o ustanowieniu ochrony międzynarodowej	Rezerwat Biosfery UNESCO "Man and the Biosphere", 1997

Nazwa	Słowiński Park Narodowy
	Obszar wodno-błotny wyznaczony na mocy Konwencji Ramsarskiej, 1995
Czy obowiązuje plan ochrony?	Nie
Czy obowiązują zadania ochronne?	Tak Zarządzenie Nr 31 Ministra Środowiska z dnia 18 czerwca 2013 r. w sprawie zadań ochronnych dla Słowińskiego Parku Narodowego
Powierzchnia ochrony ścisłej (z aktu) [ha]	5 327,03
Powierzchnia ochrony czynnej (z aktu) [ha]	26 952,67
Powierzchnia ochrony krajobrazowej (z aktu) [ha]	464,33

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> [data dostępu: 10.10.2025 r.]

Największą atrakcją Słowińskiego Parku Narodowego są wydmy. Piaszczyste połacie zajmują większą część Mierzei Gardneńsko-Łebskiej. Jest to największy obszar wędrującego piasku w Europie Środkowej. Wyrzucany przez morze piasek, schnie na plaży, a wiatr przenosi go w głąb lądu. Wydmy dzielimy na białe i szare. Białe – są młodsze i przez to mniej zarośnięte, szare są starsze i w dużej części zarośnięte przez roślinność. Największy obszar wydmy białej znajduje się na mierzei Łebskiej i jest to około 500 ha piasku i ciągle się powiększa kosztem północnego brzegu jeziora Łebsko. Najbardziej aktywne wydmy poruszają się rocznie z prędkością do 10 m.

Ważne dla SPN są także jeziora szczególnie Łebsko (trzecie co do wielkości jezioro w Polsce) i Gardno (ósmie miejsce w rankingu). Geneza ich powstania jest skomplikowana – ale obecnie naukowcy twierdzą, że powstały gdy wody podziemne się podniosły i zalały tereny obecnych jezior, do wyraźniejszego oddzielenia od morza przyczyniły się także wędrujące piaski. Jeziora są płytkie, w dużej części zarośnięte trzcinami co zapewnia spokój licznyim zwierzętom szczególnie ptakom.

Na terenie Parku występują zbiorowiska: wydmowe, torfowiskowe, łąkowe i leśne z czego 10% to bory. Odnaleźć tu można naturalne ciągi sukcesyjne, od roślin pionierskich pojawiających się na plażach do typowych nadmorskich borów bażynowych. Pionierskim gatunkiem trawy rozpoczynającej sukcesję na plażach i pomiędzy wydmami jest piaskownica zwyczajna, za nią wchodzi większa wydmuchrzyca piaskowa, turzyce, a następnie krzewy i porosty. Ostatnim etapem ekspansji roślinności jest występujący na piaskach i wydmach szarych bór bażynowy.

Na grząskim podłożu w Parku rosną olsy z paprociami i krzewami czarnej porzeczki, bór bagienny mieszany z wrzoścem tworzącym wrzosowiska oraz buczyna pomorska z kostrzewą leśną w runie.

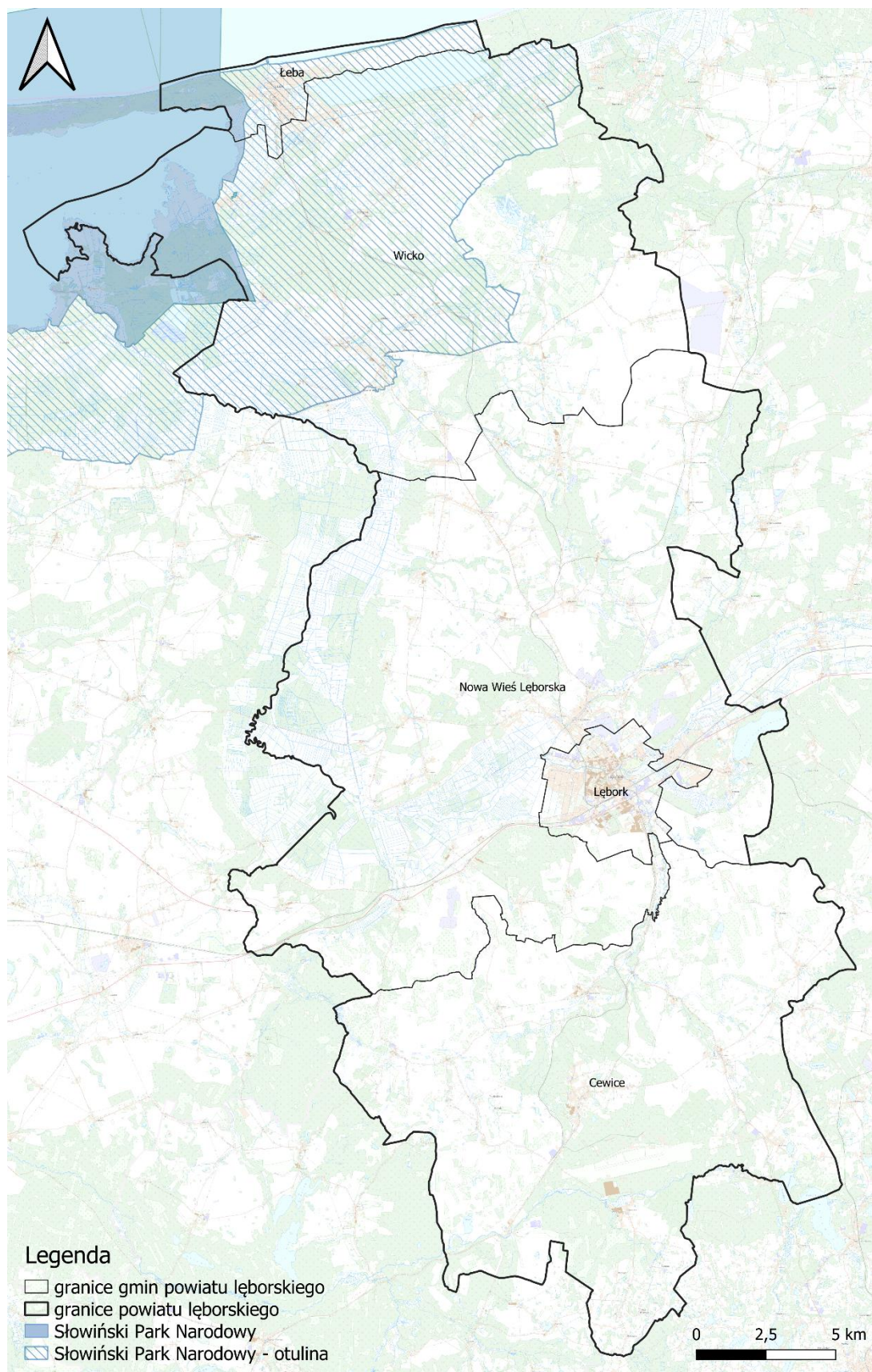
Ogółem w Parku występuje około 920 gatunków roślin naczyniowych, 165 gatunków mszaków, 500 gatunków glonów, 430 gatunków grzybów, z których 77 jest objętych ochroną ścisłą, a 15 częściową. Należą do nich między innymi: widłak torfowy, mikołajek nadmorski, zimozioł północny, rosiczka okrągłolistna, storczykowate, turzyca piaskowa, długosz królewski, poryblin

jeziorny, malina moroszka. Ta ostatnia to relikw połodowcowy, który ma tu największe w Polsce stanowisko.

Z grzybów chronionych występują: smardz, purchawica olbrzymia, szmaciak gałęzisty i sromotnik bezwstydný. Ponadto występuje tu około 500 gatunków glonów, a kilkadziesiąt ma tu swoje jedyne stanowisko.

Najważniejszymi zwierzętami Parku są ptaki. Sklasyfikowano tu około 260 gatunków ptactwa z czego połowa to ptactwo wodne i błotne. Dla ochrony miejsc lęgowych na jeziorach Łebsko i Gardno utworzono ściśle rezerwaty: Rezerwat przyrody Gackie i Żarnowskie Łęgi, Klukowe Łęgi, Gardnieńskie Łęgi i Ciemińskie Błota. Podczas jesiennych i wiosennych przelotów przelatują tędy gatunki z północy, a niektóre zimują. Na brzegach jezior gniazda swe zakładają łabędzie, mewy, kaczki, perkozy, łyski i rybitwy. Na bagnach bytują bataliony, bekasy, kuliki, czaple i żurawie. Natomiast w lasach można spotkać bielika, rybołowa i sowy – m.in. puchacza. W lasach gnieźdzą się również bardziej pospolite ptaki jak myszołów, sikora, kruk czy dzięcioł.

W Parku żyją również owady na czele z rzadkimi motylami, chrząszczami i skoczogonkami, z płazów znajdziemy ropuchy i żaby, natomiast gady reprezentują jaszczurki, padalec i żmija zygzakowata. Z ssaków większych zobaczymy tutaj łosia, jelenia, sarnę, daniela i dziką, natomiast z małych lisa, gronostaja, jenota, borsuka, wydrę, piżmaka oraz bobra. Do osobliwości świata zwierzęcego należy zaliczyć pojawiające się tutaj od czasu do czasu foki i morświny.

Rysunek 35. Park Narodowy na tle granic powiatu lęborskiego
źródło: GDOŚ, opracowanie własne

Obszary Natura 2000

Obszar utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO),
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO),
- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty.

Obszar Natura 2000 może obejmować część lub całość obszarów i obiektów objętych innymi formami ochrony przyrody (z wyjątkiem ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów).⁴⁴

Tabela 47. Charakterystyka obszarów Natura 2000 na terenie powiatu lęborskiego

Nazwa	Kod obszaru	Rodzaj ochrony	Data wyznaczenia		Powierzchnia [ha]	Gminy powiatu lęborskiego	Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Dane pozostałych aktów prawnych
			przez KE	w Polsce				
Białe Błoto	PLH 220002	Dyrektywa siedliskowa	2008-01-15	2018-05-12	43,42	Cewice	Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 marca 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Białe Błoto (PLH220002)
Dolina Łupawy	PLH 220036	Dyrektywa siedliskowa	2009-02-13	2023-11-23	5 508,63	Cewice	Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 października 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Łupawy (PLH220036)

⁴⁴ Źródło: <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/1391,pojecie.html>

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Nazwa	Kod obszaru	Rodzaj ochrony	Data wyznaczenia		Powierzchnia [ha]	Gminy powiatu łębskiego	Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Dane pozostałych aktów prawnych
			przez KE	w Polsce				
							(notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE)	
Górkowski Las	PLH 220045	Dyrektywa siedliskowa	2009-02-13	2017-07-07	99,30	Wicko	Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 31 maja 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Górkowski Las (PLH220045)
Karwickie Źródłiska	PLH 220071	Dyrektywa siedliskowa	2011-02-08	2022-03-17	371,78	Cewice	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE)	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 18 lutego 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Karwickie Źródłiska (PLH220071)
Mierzeja Sarbska	PLH 220018	Dyrektywa siedliskowa	2008-01-15	2018-05-25	1 926,67	Wicko, Łeba	Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 marca 2018 r. w sprawie	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 16 lipca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Mierzeja Sarbska (PLH220018)

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Nazwa	Kod obszaru	Rodzaj ochrony	Data wyznaczenia		Powierzchnia [ha]	Gminy powiatu lęborskiego	Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Dane pozostałych aktów prawnych
			przez KE	w Polsce				
							specjalnego obszaru ochrony siedlisk Mierzeja Sarbska (PLH220018)	
Ostoja Słowińska	PLH 220023	Dyrektywa siedliskowa	2008-01-15	2021-08-11	32 955,30	Wicko, Łeba	Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE)	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Słowińska (PLH220023)
Pobrzeże Słowińskie	PLB 220003	Dyrektywa ptasia	-	2004-11-05	21 819,43	Wicko, Łeba	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków
Przybrzeżne wody Bałtyku	PLB9 90002	Dyrektywa ptasia	-	2004-11-05	194 626,73	Łeba	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków
Łebskie Bagna	PLH 220040	Dyrektywa siedliskowa	2009-02-13	2021-12-16	211,47	Nowa Wieś Lęborska	Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE)	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 19 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Łebskie Bagna (PLH220040)

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> [data dostępu: 10.10.2025 r.]

Tabela 48. Plany zadań ochronnych obszarów Natura 2000 na terenie powiatu lęborskiego

Nazwa	Wyznaczenie	Zmiana
Białe Błoto	Zarządzenie nr 18/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 27 maja 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Białe Błoto PLH220002	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 11 lipca 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Białe Błoto PLH220002
Dolina Łupawy	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 4 grudnia 2019 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Łupawy PLH220036	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 13 stycznia 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Łupawy PLH220036
Górkowski Las	-	-
Karwickie Źródłiska	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 10 stycznia 2020 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Karwickie Źródłiska"	-
Mierzeja Sarbska	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 8 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Mierzeja Sarbska PLH220018	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 19 stycznia 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Mierzeja Sarbska PLH220018
Ostoja Słowińska	-	-
Pobrzeże Słowińskie	-	-
Przybrzeżne wody Bałtyku	-	-
Łebskie Bagna	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łebskie Bagna PLH220040	-

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> [data dostępu: 10.10.2025 r.]

Tabela 49. Siedliska i gatunki chronione obszarów Natura 2000 na terenie powiatu lęborskiego

Nazwa	Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru	Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG
Białe Błoto	7110	-
Dolina Łupawy	3140, 3150, 3260, 3270, 6410, 6430, 6510, 7140, 7150, 7220, 7230, 9110, 9130, 9160, 9190, 91D0, 91E0, 91F0	<i>Castor fiber</i> , <i>Cobitis taenia</i> , <i>Lampetra fluviatilis</i> , <i>Lampetra planeri</i> , <i>Lutra lutra</i> , <i>Salmo salar</i> , <i>Triturus cristatus</i>
Górkowski Las	91D0	-
Karwickie Źródłiska	7140, 7220, 9110, 9130, 9160, 9190, 91D0, 91E0	-
Mierzeja Sarbska	1150, 2110, 2120, 2130, 2140, 2170, 2180, 2190, 4010, 7140, 9190, 91D0	<i>Anisus vorticulus</i> , <i>Halichoerus grypus</i> , <i>Linaria loeselii</i>
Ostoja Słowińska	1150, 1170, 1210, 1330, 2110, 2120, 2130, 2140, 2170, 2180, 2190, 3110, 3150, 3160, 3260, 6410, 6430, 6510, 7110, 7120, 7140, 9110, 9160, 9190, 91D0, 91E0	<i>Alosa fallax</i> , <i>Aspius aspius</i> , <i>Canis lupus</i> , <i>Castor fiber</i> , <i>Cobitis taenia</i> , <i>Halichoerus grypus</i> , <i>Lampetra fluviatilis</i> , <i>Lampetra planeri</i> , <i>Leucorrhinia pectoralis</i> , <i>Linaria loeselii</i> , <i>Luronium natans</i> , <i>Lutra lutra</i> , <i>Misgurnus fossilis</i> , <i>Ophiogomphus cecilia</i> , <i>Osmoderma eremita</i> , <i>Pelecus cultratus</i> , <i>Petromyzon marinus</i> , <i>Phocoena phocoena</i> , <i>Rhodeus amarus</i> , <i>Salmo salar</i> , <i>Triturus cristatus</i>
Pobrzeże Słowińskie	-	<i>Aegolius funereus</i> , <i>Anas penelope</i> , <i>Anas platyrhynchos</i> , <i>Anser albifrons</i> , <i>Anser fabalis</i> , <i>Aquila chrysaetos</i> , <i>Aquila pomarina</i> , <i>Asio flammeus</i> , <i>Aythya ferina</i> , <i>Botaurus stellaris</i> , <i>Bubo bubo</i> , <i>Calidris alpina</i> , <i>Caprimulgus europaeus</i> , <i>Charadrius hiaticula</i> , <i>Circus aeruginosus</i> , <i>Circus pygargus</i> , <i>Crex crex</i> , <i>Cygnus cygnus</i> , <i>Dryocopus martius</i> , <i>Egretta alba</i> , <i>Ficedula parva</i> , <i>Grus grus</i> , <i>Haliaeetus albicilla</i> , <i>Lullula arborea</i> , <i>Mergus albellus</i> , <i>Mergus merganser</i> , <i>Milvus milvus</i> , <i>Motacilla citreola</i> , <i>Pandion haliaetus</i> , <i>Pernis apivorus</i> , <i>Philomachus pugnax</i> , <i>Pluvialis apricaria</i> , <i>Porzana porzana</i> , <i>Sterna albifrons</i> , <i>Sterna hirundo</i>
Przybrzeżne wody Bałtyku	-	<i>Alca torda</i> , <i>Cephus grylle</i> , <i>Clangula hyemalis</i> , <i>Gavia arctica</i> , <i>Gavia stellata</i> , <i>Larus argentatus</i> , <i>Larus canus</i> , <i>Melanitta fusca</i> , <i>Melanitta nigra</i>
Łebskie Bagna	3160, 7110, 7120, 7140, 91D0	

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> [data dostępu: 10.10.2025 r.]

PLH220002 Białe Błoto

Obszar stanowi otoczone lasem torfowisko kotłowe, położone w krajobrazie sandrowym. W centralnej, wypiętrzającej się części torfowiska dominuje roślinność wysokotorfowiskowa. Stosunkowo dużą powierzchnię zajmują zbiorowiska dolinkowe.

Obszar w części zajęty jest przez siedlisko z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Doskonale zachowało się typowo wykształcone torfowisko kotłowe z cennymi zbiorowiskami roślinnymi i bardzo dużymi populacjami rzadkich i ginących gatunków torfowiskowych. Można tu obserwować czynny proces torfotwórczy.

PLH220036 Dolina Łupawy

Obszar obejmuje doliny rzek Łupawy i Bukowiny od wypływu z jez. Jasień. W granicach obszaru występują: naturalne, głębokie koryta rzeczne Łupawy i Bukowiny- źródłiska i niewielkie potoki (dopływy); rozległe obszary łągu o podgórskim charakterze *Carici remotae-Fraxinetum* na zboczach doliny; jak również grądy dębowo-grabowe *Stellario-Carpinetum* w wielu wąwozach oraz buczyny *Luzulo-Fagetum* i *Asperulo-Fagetum* podmokłe łąki, torfowiska przejściowe i wysokie, oraz dystroficzne jeziora w bezodpływowych obszarach.

Obszar chroni 14 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Są to jednocześnie ważne siedliska fauny, niezwykle tu bogatej. Dodatkową wartość stanowią: górski i podgórski charakter rzeki, jedno z największych skupisk źródeł na Pomorzu, duże kompleksy łągów o podgórskim charakterze, liczne rzadkie i zagrożone gatunków roślin z Polskiej Czerwonej Księgi- bardzo liczna populacja słodkowodnego glonu *Hildenbrandtia rivularis*, świadcząca o czystości wód, cenne gatunki ryb łososiowatych, siedliska ptaków drapieżnych oraz ptaków wodno-błotnych i terenów łąk, malowniczy krajobraz z rozległymi kompleksami lasów.

PLH220045 Górkowski Las

Rezerwat przyrody obejmujący silnie zniekształcony kompleks boru i brzeziny bagiennej, porastający dawne torfowisko typu bałtyckiego w dolinie Łeby.

W obszarze siedlisko 91D0 (Bory i lasy bagienne) występuje w dwóch podtypach, tj: brzeziny bagienne (91D0-1), sosnowy bór bagienny (91D0-2). Reprezentatywność siedliska 91D0 na rozpatrywanym obszarze określono jako znaczącą na podstawie materiałów zamieszczonych w PZO obszaru Górkowski Las (R. Stańko - 2011). Stan zachowania siedliska określono jako zły. Zaobserwowano wyraźny ubytek siedliska. W skali całego obszaru elementem dodatkowo wpływającym na zły stan siedliska jest wysoki udział świerka, w tym znacznej wielkości płatów - monokultur. Wszystkie płaty siedliska poza potorfiami i rowami melioracyjnymi pozbawione są warstwy torfowców. Na powierzchni całego obszaru występuje bardzo mocno zmineralizowana warstwa powierzchniowa torfów (mursz) o miąższości niekiedy 1 m. Siedlisko zachowane w średnim stanie lub częściowo zdegradowane. W warstwie roślin zielnych pojawia się grupa gatunków borowych, z których do najliczniejszych należą borówka czarna i siódmaczek leśny, brak natomiast gatunków charakterystycznych dla brzeziny bagiennej takich jak bagno zwyczajne czy borówka pijanica. W obszarze odnotowano pojedyncze płaty widłaka jałowcowatego - takson typowy dla zespołu brzeziny bagiennej. Ponadto w płatach wyraźnie zaznacza się udział nerecznicy krótkoostnej, śmiałka pogiętego, szczawika zajęczego, jeżyn oraz mchów *Pseudoscleropodium purum* i *Polytrichum commune*. Najlepiej wykształcone i zachowane brzeziny bagienne występują w granicach wydzielenia 252 d oraz 252 k. Liczne fragmenty brzeziny charakteryzują się znaczącym udziałem wierzb w warstwie

krzewów tj. wierzby uszatej i szarej. Runo, dzięki obecności welnianki pochwowatej, trzęślicy modrej i torfowców *Sphagnum palustre*, *S. fimbriatum*, *S. capillifolium*, *S. magellanicum*, ma lekko zaznaczającą się kępowo-dolinkową strukturę (źródło: Kujawa-Pawlaczyk i inni 2006). Możliwość renaturyzacji/odtworzenia: poprawa stanu zachowania siedliska poprzez poprawę warunków wodnych. Dane na podstawie których dokonano oceny zawarte zostały w PZO obszaru Górkowski Las (R. Stańko - 2011). Na podstawie powyższych kryteriów oraz przesłanek zawartych w PZO obszaru Górkowski Las (Klub Przyrodników - 2011) nadano ocenę ogólną: C. Zajęty procent pow. siedliska wynosi ok. 66,62% powierzchni obszaru. Względna powierzchnia siedliska wynosi ok. 0,1% (wg. PGL LP 2007 r.) zasobów powierzchni siedliska w kraju.

PLH220071 Karwickie Źródłiska

Obszar ze źródłiskami dającymi m.in. początek rzece Unieszyńce. Częściowo leśny teren, z obecnością siedlisk przyrodniczych oraz licznymi źródłami, zasilającymi strumienie płynące kilkoma rynnami. Najcenniejszym obiektem jest cyrk źródłiskowy wraz z otoczeniem, powstały w wyniku erozji wstecznej, z intensywnym wypływem wód podziemnych spod stromych zboczy. Kopułę źródłiskową zajmuje dawne torfowisko, obecnie porożcinane przez strumienie i pokryte przez płat zbiorowiska w typie łągu jesionowo-olszowego. Zbocza zajmują fitocenozы zespołów leśnych: kwaśnej buczyny niżowej, żyznej buczyny niżowej oraz grądu subatlantyckiego. W dolinach z ciekami obecne są płaty łągów; część terenów leśnych zajmuje rozległy płat kwaśnej dąbrowy. Teren jest bogaty w szereg gatunków roślin i niektórych zwierząt rzadkich i chronionych oraz wykazuje wysokie walory krajobrazowe.

Dobrze zachowany kompleks źródłiskowy, zajęty przez zbiorowisko łągowe i otoczony przez buczynę, z bogatym zestawem rzadkich i chronionych gatunków roślin. Obecność wielu innych źródeł, dających początek drobnym ciekom oraz zatorfionych zagłębień.

PLH220018 Mierzeja Sarbska

Obszar obejmuje wąską mierzeję między Bałtykiem a krytodepresyjnym Jeziorem Sarbsko, a ponadto samo jezioro, które jest jednym z 11 występujących w Polsce słonawowodnych jezior przybrzeżnych. Ostoja stanowi unikatowy kompleks wydm wałowych i parabolicznych (w części ruchomych) z roślinnością stanowiącą kompleks zbiorowisk wydm białych, wydm szarych i wrzosowisk bażynowych, oraz zróżnicowanych wilgotnościowo borów bażynowych. Zagłębienia międzywydmowe są wypełnione płytkim torfem. Wykształcają się na nich unikatowe zbiorowiska roślinne wilgotnych zagłębień, m. in. zarośla woskownicy, przygielkowiska, mokre wrzosowiska wierzbowo-wrzościowe, mające w Polsce zanikające, nieliczne stanowiska. Oprócz dominujących borów bażynowych, występują tu bory bagienne, olsy i brzeziny bagienne. Znaczna część obszaru (ok. 30% powierzchni) jest chroniona jako rezerwat przyrody "Mierzeja Sarbska".

Obszar obejmuje przybrzeżne Jezioro Sarbsko będące siedliskiem priorytetowym 1150 (laguny), wąską mierzeję stanowiącą unikatowy kompleks wydm wałowych i parabolicznych oraz zróżnicowanych wilgotnościowo borów bagiennych. Jest to jeden z nielicznych na polskim wybrzeżu, poza Słowińskim Parkiem Narodowym, fragment mierzei z wydмами ruchomymi, w ramionach, których występują niekiedy deflacyjne z bardzo rzadkimi zbiorowiskami torfowiskowymi i napiaskowymi. Wzrost tego terenu podnoszą bogate florystycznie wilgotne zagłębienia międzywydmowe, w tym zarośla z woskownicą europejską *Myrica gale*, prawnie chronionym gatunkiem atlantyckim, który w Polsce jest generalnie rzadki. Cennym elementem są dobrze wykształcone nadmorskie bory bażynowe na wydmach.

Wydmy obszaru skupiają populację Inicy wonnej *Linaria loeselii*, a w jeziorze Sarbsko znajduje się jedno z nielicznych w Polsce stanowisk zatoczka łamliwego *Anisus vorticulus*. Wyjątkowo licznie reprezentowane są populacje gatunków roślin naczyniowych oraz zwierząt zagrożonych i prawnie chronionych w Polsce. Obszar charakteryzuje się wybitnymi walorami krajobrazowymi.

PLH220023 Ostoja Słowińska

Obszar chroni krajobraz i różnorodność form morfologicznych obserwowanych na Mierzei Gardneńsko-Łebskiej, w tym unikatowe barchany nadmorskie (do 40 m n.p.m., wędrujące w tempie 3-10 m rocznie), dwa największe słonawe przymorskie jeziora: Łebsko (7140 ha, maks. gł. 6,3 m) oraz Gardno (2468 ha, maks. gł. 2,6 m) wraz z przylegającymi łąkami, torfowiskami, lasami i borami bagiennymi. Łącznie, w skład obszaru wchodzi: główny kompleks Słowińskiego PN (wraz z włączonymi do parku w 2004 r. wodami morskimi), kompleks Rowokół i koryto rzeki Łupawy łączącej Rowokół z głównym kompleksem. W zagłębieniach międzywydmowych, zwanych polami deflacyjnymi, obserwowana jest pierwotna sukcesja roślinna, przebiegająca od inicjalnych zbiorowisk psammofilnych po bor bażynowy.

Obszar zajmują dobrze zachowane, wykształcone typowo i na dużych powierzchniach, siedliska charakterystyczne dla terenów nadmorskich, w tym 26 typów siedlisk znajduje się na Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. W obszarze stwierdzono stanowiska wielu rzadkich i zagrożonych gatunków, w tym 23 z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG (w tym 8 gatunków ryb, a także jedną z bogatszych w Polsce populację Inicy wonnej (również gatunku z Załącznika II tej Dyrektywy) i wiele objętych ochroną prawną roślin naczyniowych. Z tego terenu podawane są także interesujące gatunki bezkręgowców, m. in. pijawek *Hirudinae*: *Haementeria costata*, *Haemopsis sanguisuga*, *Piscicola geometra* i pajęczaków *Arachnidae*: *Arctosa* sp., *Dolomedes fimbriatus*. Chroniony tu jest unikatowy krajobraz ruchomych wydym. Morska część obszaru jest siedliskiem morświna.

Jest to ważna ostoja ptasia o randze europejskiej E 09 (Słowiński PN). Obszar wpisany na listę obszarów Konwencji Ramsar, znajduje się też w obrębie Słowińskiego Rezerwatu Biosfery.

Występuje co najmniej 28 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 11 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: bielik (PCK), orzeł przedni (PCK), rybołów (PCK), puchacz (PCK), biegus zmienny (schinzii) (PCK), sieweczka obrożna (PCK); w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występuje błotniak łąkowy, kormoran czarny.

W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrownego (C2 i C3) następujących gatunków ptaków: bielaczek (c. 2%), Żuraw (>3%), gęś zbożowa (>4%) i nurogęś; w stosunkowo dużych zagęszczeniach (C7) występują gęś białoczelna i świstun.

PLB220003 Pobrzeże Słowińskie

Obszar chroni krajobraz i różnorodność form morfologicznych obserwowanych na Mierzei Gardneńsko-Łebskiej, w tym unikatowe barchany nadmorskie (do 40 m n.p.m., wędrujące w tempie 3-10 m rocznie), dwa największe słonawe przymorskie jeziora: Łebsko (7140 ha, maks. gł. 6,3 m) oraz Gardno (2468 ha, maks. gł. 2,6 m) wraz z przylegającymi łąkami, torfowiskami, lasami i borami bagiennymi. Łącznie, w skład obszaru wchodzi: główny

kompleks Słowińskiego PN (wraz z włączonymi do parku w 2004 r. wodami morskimi), kompleks Rowokół i koryto rzeki Łupawy łączącej Rowokół z głównym kompleksem. W zagłębieniach międzywydmowych, zwanych polami deflacyjnymi, obserwowana jest pierwotna sukcesja roślinna, przebiegająca od inicjalnych zbiorowisk psammofilnych po bór bażynowy.

Jest to ważna ostoja ptasia o randze europejskiej E 09 (Słowiński PN). Obszar wpisany na listę obszarów Konwencji Ramsar; znajduje się też w obrębie Słowińskiego Rezerwatu Biosfery. Występuje tu co najmniej 55 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 15 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C6) następujących gatunków ptaków: występuje bielik (PCK), orzeł przedni (PCK), puchacz (PCK), sieweczka obrożna (PCK), kania ruda (PCK), lelek i pliszka cytrynowa.

PLB990002 Przybrzeżne wody Bałtyku

Obejmuje wody przybrzeżne Bałtyku o głębokości od 0 do 20 m. Jej granice rozciągają się na odcinku 200 km, poczynając od nasady Półwyspu Helskiego, a na Zatoce Pomorskiej kończąc. Dno morskie jest nierówne, deniwelacje sięgają 3 m.

Ostoją ptasia o randze europejskiej E 80. Na obszarze zimują w znaczących ilościach 2 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG: nur czarnoszyi i nur rdzawoszyi (C7). W okresie zimy występuje powyżej 1% populacji szlaku wędrówkowego (C3) lodówki, co najmniej 1% nurnika i uhli.

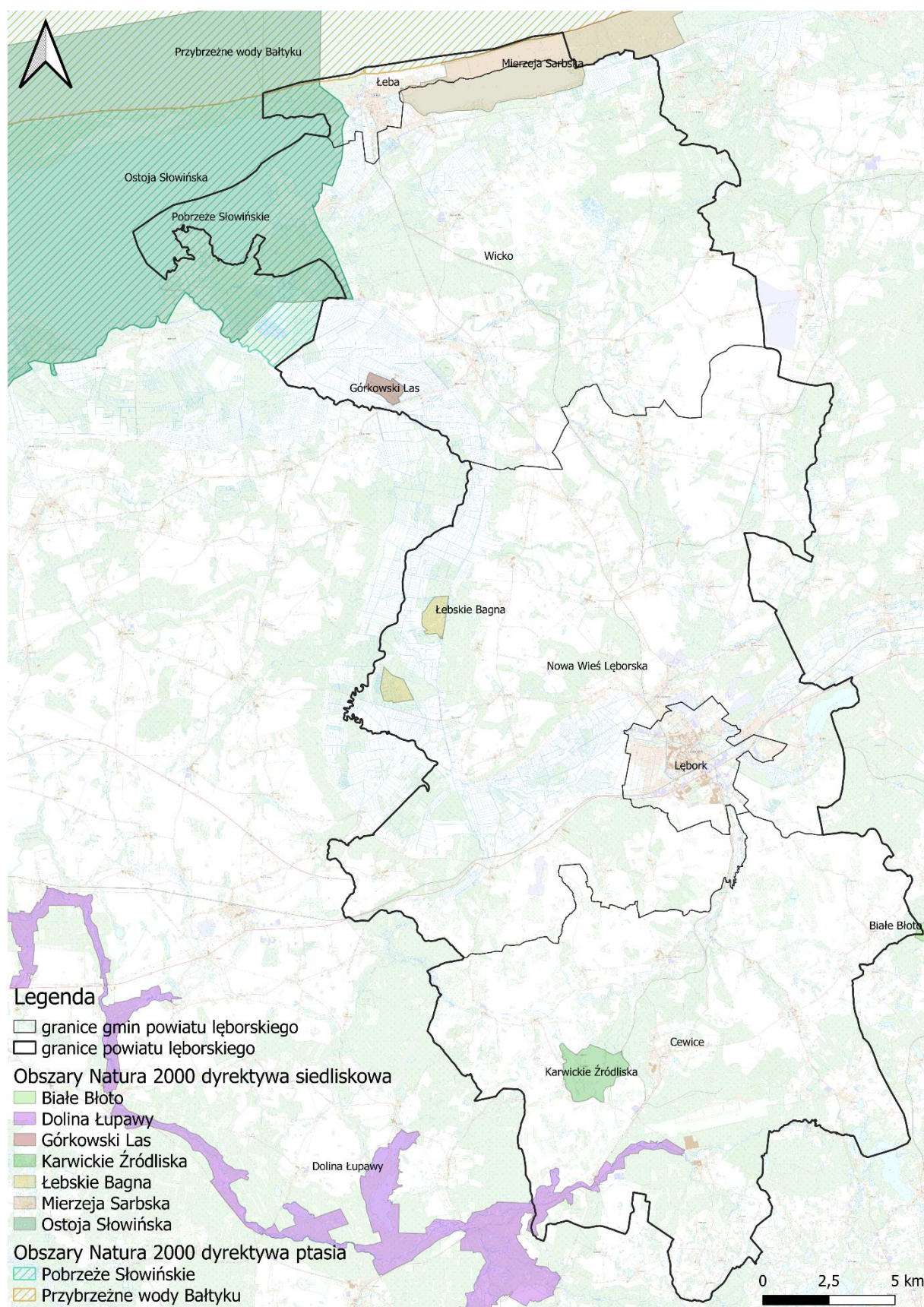
W faunie bentosowej dominują drobne skorupiaki. Rzadko obserwowane są duże ssaki morskie - foki szare *Phoca hispida* i obrączkowane *Halichoerus grypus* oraz morświny *Phocaena phocaena*.

PLH220040 Łebskie Bagna

Obszar obejmuje dwa torfowiska bałtyckie (Czarne Bagno i Łebskie Bagno) położone w dolinie Łeby, w kompleksie zmeliorowanych torfowisk niskich. Każde z torfowisk częściowo, lecz w różnym stopniu, jest zdegradowane wskutek wieloletnich odwodnień, eksploatacji torfu, pożarów i zalesiania. Wierzchowiny torfowisk w części otwarte: na Łebskim Bagnie fragmenty żywego torfowiska wysokiego w stanie zastoju oraz bardzo dobrze regenerujące zbiorowiska mszarne w dobrze uwodnionych wyrobiskach poeksploatacyjnych.

Na Czarnym Bagnie zupełny brak nienaruszonych mszarów wysokotorfowiskowych. Zbocza kopułów obu torfowisk opalone przez bory bagienne ze spontanicznym lub nasadzanym drzewostanem. Ważne miejsce występowania torfowisk wysokich (siedliska 7110 i 7120) oraz borów i lasów bagiennych (91D0). Ciekawa stratygrafia i ekologia torfowiska. Łącznie stwierdzono tu występowanie 5 siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Na poniższym rysunku przedstawiono lokalizację Natura 2000 na tle powiatu lęborskiego.

Rysunek 36. Obszary natura 2000 na tle granic powiatu lęborskiego
źródło: GDOŚ, opracowanie własne

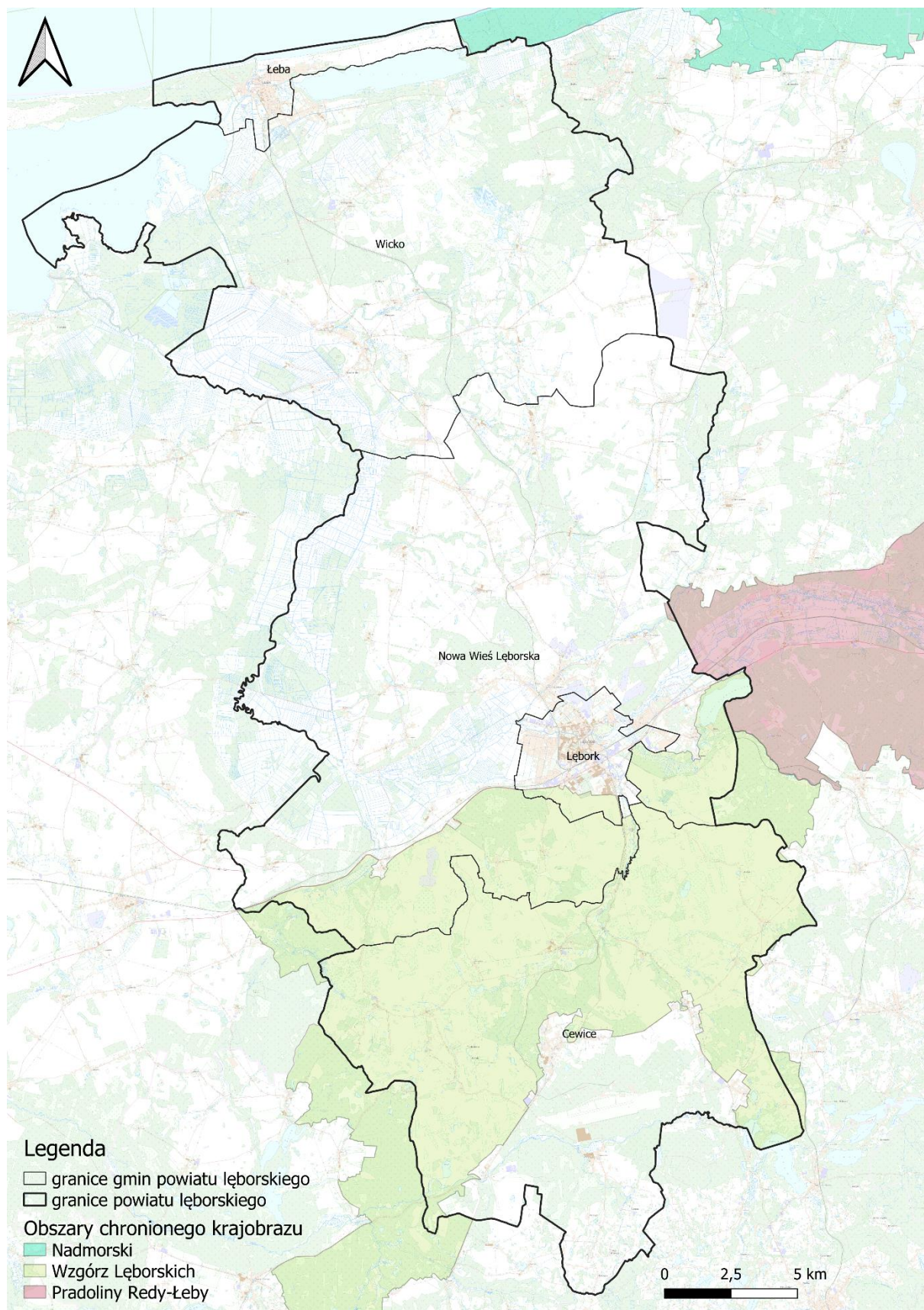
Obszary chronionego krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych (art. 23 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Podstawowe informacje dotyczące obszaru zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 50. Charakterystyka obszarów chronionego krajobrazu znajdujących się na terenie powiatu lęborskiego

Nazwa	Gminy powiatu lęborskiego	Data wyznaczenia	Powierzchnia [ha]	Akt prawny	Ochrona międzynarodowa
Nadmorski	Wicko, Łeba	1994-12-10	14 940,00	Rozporządzenie Nr 5/94 z dnia 8 listopada 1994 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu, określenia granic parków krajobrazowych i wyznaczenia wokół nich otulin oraz wprowadzenia obowiązujących w nich zakazów i ograniczeń Uchwała Nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim	NIE
Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Lęborskich	Lębork, Nowa Wieś Lęborska, Cewice	1981-01-01	23 960,01	Uchwała Nr X/42/81 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Słupsku z dnia 8 grudnia 1981 r. dotycząca utworzenia Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi" oraz obszarów krajobrazu chronionego Uchwała nr 526/XLI/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórz Lęborskich	NIE
Pradoliny Redy-Łeby	Nowa Wieś Lęborska	1994-12-10	19 516,00	Rozporządzenie Nr 5/94 z dnia 8 listopada 1994 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu, określenia granic parków krajobrazowych i wyznaczenia wokół nich otulin oraz wprowadzenia obowiązujących w nich zakazów i ograniczeń Uchwała Nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim	NIE

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> [data dostępu: 10.10.2025 r.]

Rysunek 37. Obszary chronionego krajobrazu na tle granic powiatu lęborskiego
źródło: GDOŚ, opracowanie własne

Rezerваты przyrody

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi (art. 13 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Podstawowe informacje dotyczące rezerwatu przyrody występującego na terenie powiatu lęborskiego zostały przedstawione w poniższych tabelach.

Tabela 51. Charakterystyka rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie powiatu lęborskiego

Nazwa	Data uznania	Powierzchnia [ha]	Powierzchnia otuliny [ha]	Rodzaj, typ i podtyp rezerwatu	Typ i podtyp ekosystemu	Gmina	Opis celów ochrony
Czarne Bagno	2006-05-11	102,86	102,86	torfowiskowy biocenotyczny i fizjocenotyczny biocenoz naturalnych i półnaturalnych	torfowiskowy (bagienny) torfowisk wysokich	Nowa Wieś Lęborska	Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie fragmentów rozległego torfowiska wysokiego typu bałtyckiego z występującymi na nim ekosystemami mszarnymi, wrzosowiskowymi, bagiennymi, wodnymi i leśnymi.
Karwickie Źródłiska	2007-08-16	3,22	41,71	leśny biocenotyczny i fizjocenotyczny biocenoz naturalnych i półnaturalnych	różnych ekosystemów mozaiki różnych ekosystemów	Cewice	Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie obszaru źródłiskowego wraz z otaczającym lasem oraz z charakterystycznymi, rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin.
Las Górkowski	1984-07-01	99,30	320,11	leśny biocenotyczny i fizjocenotyczny biocenoz naturalnych i półnaturalnych	leśny i borowy lasów nizinnych	Wicko	Celem ochrony jest zachowanie i regeneracja boru bagiennego i lasów bagiennych na złożu torfowym oraz populacji cennych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.
Mierzeja Sarbska	1976-12-15	546,95	-	nie określono w akcie prawnym	nie określono w akcie prawnym	Wicko, Łeba	Celem ochrony jest zachowanie naturalnych nawydmowych i bagiennych zbiorowisk roślinnych, wykształconych w specyficznych warunkach wąskiej mierzei nadmorskiej.
Nowe Wicko	1984-07-01	24,45	83,75	leśny biocenotyczny i fizjocenotyczny biocenoz naturalnych i półnaturalnych	różnych ekosystemów lasów i torfowisk	Wicko	Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ekosystemów lasów bagiennych, szuwarów i torfowisk wykształconych w miejscu zławdowiałego zbiornika wodnego wraz z liczną populacją woskownicy europejskiej <i>Myrica gale</i> .

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Nazwa	Data uznania	Powierzchnia [ha]	Powierzchnia otuliny [ha]	Rodzaj, typ i podtyp rezerwatu	Typ i podtyp ekosystemu	Gmina	Opis celów ochrony
Olszowe Źródłiska	2024-12-26	13,55	73,04	torfowiskowy biocenotyczny i fizjocenotyczny biocenoz naturalnych i półnaturalnych	różnych ekosystemów lasów i torfowisk	Cewice	Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie obszaru źródłiskowego z charakterystycznymi dla torfowisk źródłiskowych biocenozami oraz otaczającymi ten obszar lasami bukowymi wraz z ich bogactwem biocenotycznym.
Łebskie Bagno	2006-05-11	111,54	119,83	torfowiskowy biocenotyczny i fizjocenotyczny biocenoz naturalnych i półnaturalnych	torfowiskowy (bagienny) torfowisk wysokich	Nowa Wieś Lęborska	Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie torfowiska wysokiego typu bałtyckiego z występującymi na nim ekosystemami mszarnymi, wrzosowiskowymi i leśnymi.

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> [data dostępu: 10.10.2025 r.]

Tabela 52. Akty prawne dot. rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie powiatu lęborskiego

Nazwa	Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Dane pozostałych aktów prawnych	Czy obowiązuje plan ochrony?	Czy obowiązują zadania ochronne?
Czarne Bagno	Rozporządzenie Nr 50/06 Wojewody Pomorskiego z dnia 3 kwietnia 2006 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Czarne Bagno"	-	Rozporządzenie Nr 28/07 Wojewody Pomorskiego z dnia 22 października 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Czarne Bagno"	NIE
Karwickie Źródłiska	Rozporządzenie Nr 24/2007 Wojewody Pomorskiego z dnia 9 lipca 2007 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Karwickie Źródłiska”	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 6 grudnia 2019 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Karwickie Źródłiska”	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 10 stycznia 2020 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Karwickie Źródłiska”	NIE

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Nazwa	Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Dane pozostałych aktów prawnych	Czy obowiązuje plan ochrony?	Czy obowiązują zadania ochronne?
Las Górkowski	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 18 maja 1984 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 14 listopada 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Las Górkowski”	Rozporządzenie Nr 26/07 Wojewody Pomorskiego z dnia 8 października 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Las Górkowski"	NIE
Mierzeja Sarbska	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 10 listopada 1976 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody	-	Zarządzenie nr 6/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Mierzeja Sarbska" Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 7 stycznia 2015 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Mierzeja Sarbska" Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 1 lutego 2018 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Mierzeja Sarbska" 4Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 6 marca 2025 roku w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Mierzeja Sarbska" Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 2 lipca 2025 roku zmieniające	NIE

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

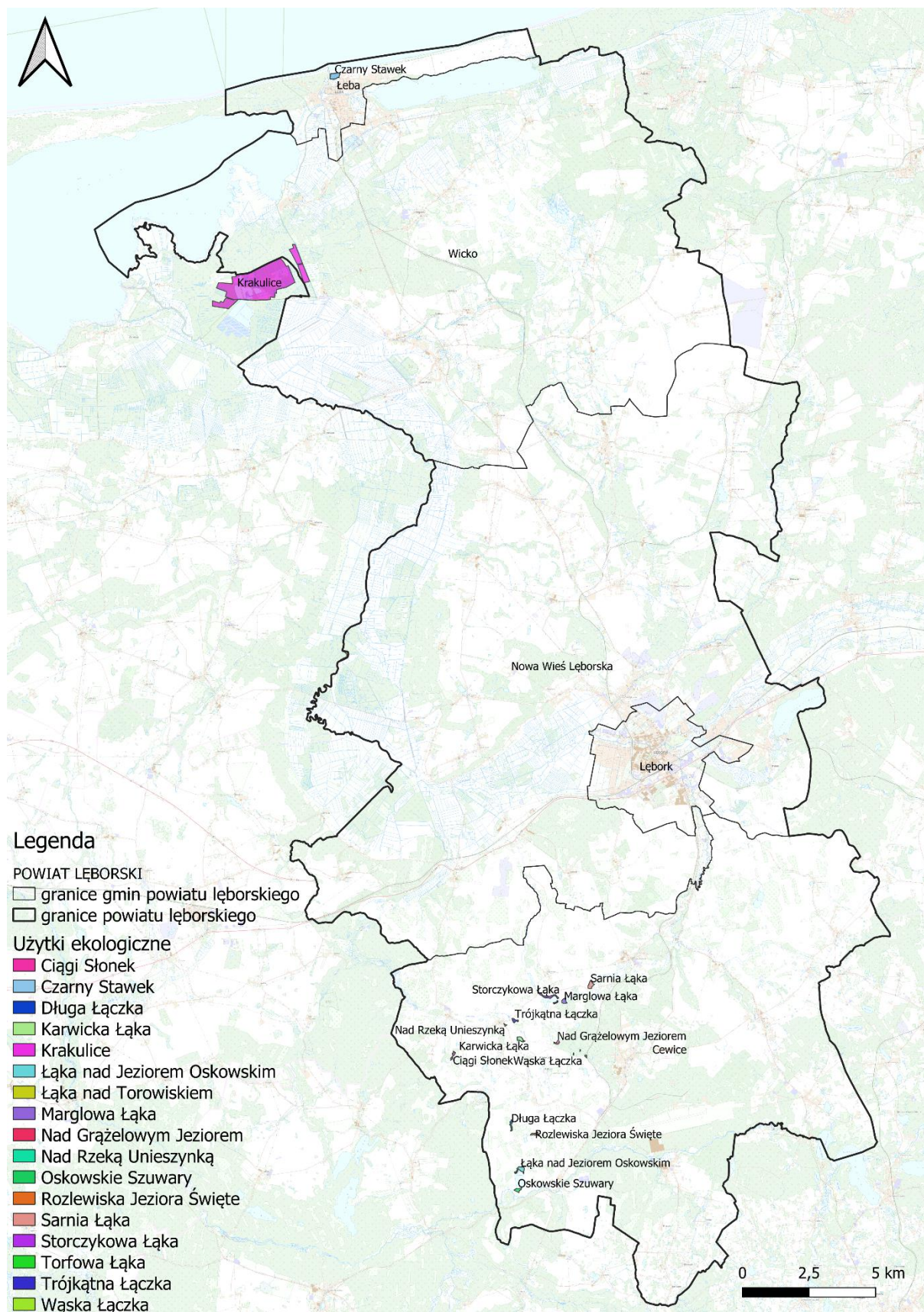
Nazwa	Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Dane pozostałych aktów prawnych	Czy obowiązuje plan ochrony?	Czy obowiązują zadania ochronne?
			zarządzenie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Mierzeja Sarbska	
Nowe Wicko	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 18 maja 1984 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Nowe Wicko”	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 11 stycznia 2024 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Nowe Wicko”	NIE
Olszowe Źródłiska	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 4 grudnia 2024 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Olszowe Źródłiska”	-	NIE	NIE
Łebskie Bagno	Rozporządzenie Nr 51/06 Wojewody Pomorskiego z dnia 3 kwietnia 2006 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Łebskie Bagno"	-	Rozporządzenie Nr 32/07 Wojewody Pomorskiego z dnia 19 grudnia 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Łebskie Bagno"	NIE

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> [data dostępu: 10.10.2025 r.]

Użytki ekologiczne

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania się lub miejsca sezonowego przebywania (art. 42 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Użytki ekologiczne znajdujące się na terenie powiatu lęborskiego przedstawiono na poniższej grafice.

Rysunek 38. Rezerваты przyrody oraz użytek ekologiczny na tle granic powiatu lęborskiego
źródło: GDOŚ, opracowanie własne

Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej lub nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie (art. 40 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

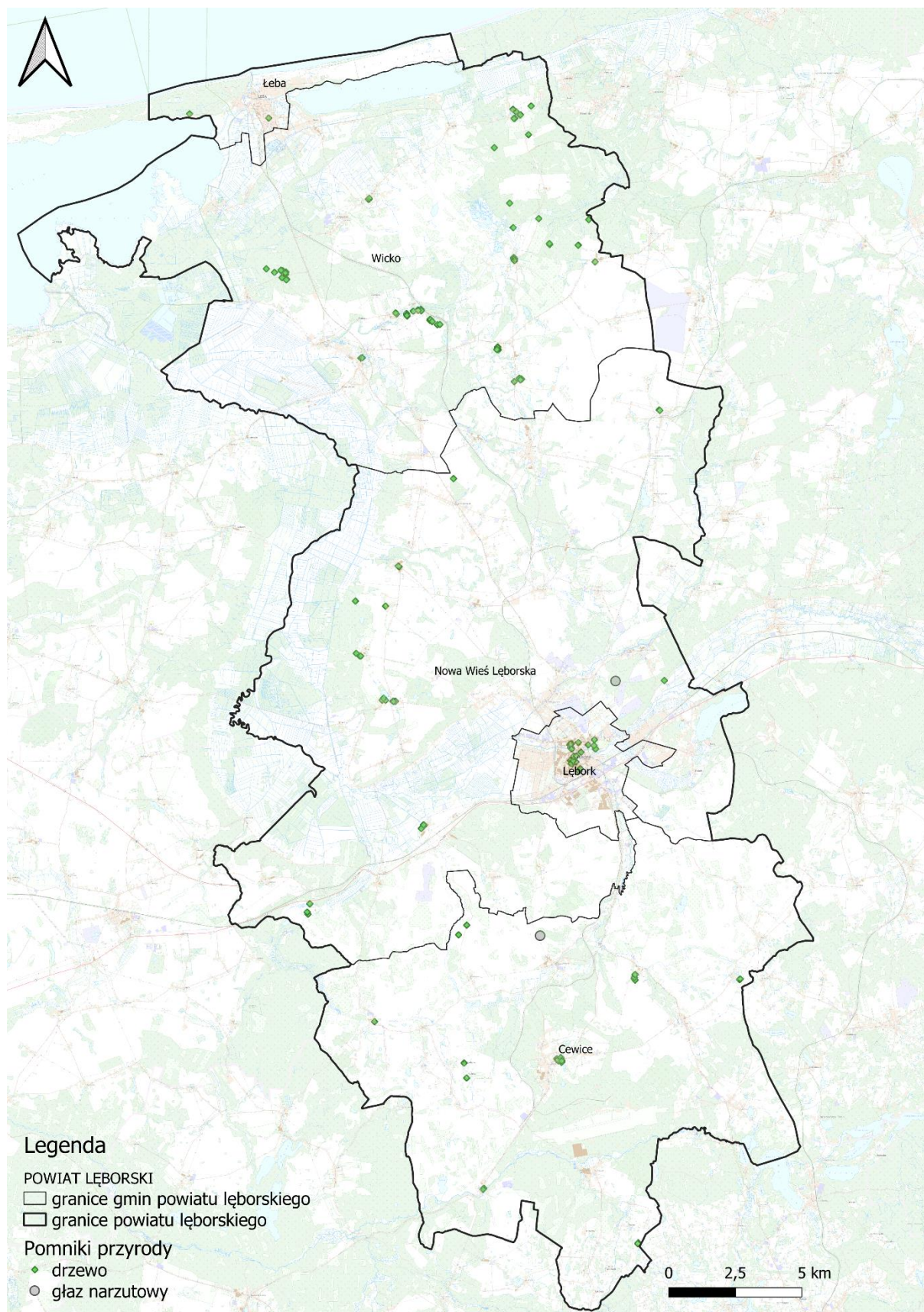
Na terenie powiatu lęborskiego zlokalizowane są 124 pomniki przyrody⁴⁵- dwa głazy narzutowe, a pozostałe to drzewa.

Wśród gatunków drzew występują:

- Buk pospolity (Buk zwyczajny) - *Fagus sylvatica*;
- Dąb szypułkowy - *Quercus robur*;
- Lipa drobnolistna - *Tilia cordata*;
- Dąb bezszypułkowy - *Quercus petraea*;
- Jesion wyniosły - *Fraxinus excelsior*;
- Klon pospolity (Klon zwyczajny) - *Acer platanoides*;
- Brzoza brodawkowata (Brzoza zwisła) - *Betula pendula*;
- Grab zwyczajny (Grab pospolity) - *Carpinus betulus*;
- Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - *Aesculus hippocastanum*;
- Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - *Pinus sylvestris*;
- Cis pospolity - *Taxus baccata*;
- Kasztan jadalny - *Castanea sativa*;
- Klon srebrzysty - *Acer saccharinum*;
- Modrzew europejski - *Larix decidua*;
- Wierzba biała - *Salix alba*;
- Daglezja zielona (*Jedlica Douglasa*) - *Pseudotsuga menziesii*;
- Dąb - *Quercus sp.*;
- Klon jawor (Jawor) - *Acer pseudoplatanus*;
- Lipa - *Tilia sp.*;
- Lipa szerokolistna - *Tilia platyphyllos*;
- Platan klonolistny - *Platanus xacerifolia* (*Platanus xhispanica*);
- Wiąz górski - *Ulmus glabra* (*Ulmus montana*, *Ulmus scabra*).

Ich lokalizacje przedstawiono na poniższym rysunku.

⁴⁵CRFOP, dostęp: 10.10.2025 r.

Rysunek 39. Pomniki przyrody na tle powiatu lęborskiego
źródło opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

5.9.2. Grunty leśne i tereny zieleni

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych na terenie powiatu łębskiego wynosi 29 392,42 ha, co daje lesistość na poziomie 40,5%, przy średniej krajowej kształtującej się na poziomie 29,7%. Największym stopniem zalesienia cieszy się gmina Cewice (60,5%).

Strukturę gruntów leśnych zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 53. Struktura gruntów leśnych na terenie powiatu łębskiego

Struktura	jednostka	2021	2022	2023	2024
Powierzchnia gruntów leśnych ogółem	ha	29 386,60	29 404,80	29 362,69	29 392,42
Lesistość	%	40,4	40,5	40,4	40,5
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	28 109,66	28 127,86	28 085,75	28 115,48
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	27 969,49	27 988,85	27 941,85	27 971,71
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	27 272,30	27 292,77	27 238,26	27 267,78
Grunty leśne prywatne ogółem	ha	1 276,94	1 276,94	1 276,94	1 276,94
Powierzchnia lasów	ha	29 386,60	29 404,80	29 362,69	29 392,42
Lasy publiczne ogółem	ha	28 109,66	28 127,86	28 085,75	28 115,48
Lasy prywatne ogółem	ha	1 276,94	1 276,94	1 276,94	1 276,94
Sadzenie drzew	szt.	255	491	568	614
Sadzenie krzewów	szt.	195	237	1 592	783

źródło: GUS [data dostępu: 10.10.2025 r.]

Lasy znajdujące się na obszarze powiatu łębskiego są zarządzane przez Nadleśnictwo Cewice, Nadleśnictwo Łębork oraz Nadleśnictwo Strzebielno.

Na terenie powiatu łębskiego występują następujące typy siedliskowe lasu:

- Bór świeży – powstaje na glebach rdzawych oraz bielcowych. W drzewostanie dominują sosny z domieszkami świerka, brzozy brodawkowej oraz jodły. Podszycie najczęściej tworzą jałowce, dęby bezszypułkowe oraz jarzęby, natomiast runo złożone jest z mchów, borówki czernicy oraz roślin wierzchlinowatych.
- Bór bagienny – występuje na torfach wysokich, w nieodwadnianych nieckach lub na obszarze zarastających jezior. Główny drzewostan tworzy sosna z domieszkami brzozy omszonej oraz świerka. W skład runa borów mieszanych bagiennych wchodzi rośliny bagienne oraz turzyce. Mogą tu też występować elementy arktyczne takie jak brzoza karłowata oraz niska, wierzba borówkolistna, oraz lapońska i zimoziół.
- Bór suchy – występuje na glebach bielcowych lub bielcach właściwych, które wytworzyły się na piaskach i żwirach z cienką warstwą próchnicy. Można je spotkać w miejscach gdzie wody gruntowe występują na głębokości większej niż 4 m. W drzewostanie dominują sosny z domieszkami brzoza brodawkowej. Podszycie tworzą jałowce, natomiast runo jest dość ubogie.

- Bór mieszany świeży – występuje na dość ubogich glebach bielicowych oraz rdzawych utworzonych na piaskach i żwirach w czasie procesów akumulacyjnych. Do gatunków głównych tego siedliska leśnego zalicza się sosny oraz świerki. Domieszkowo mogą także występować: buk, dęby, lipy, brzozy, jodły oraz modrzewie. W podszyciu napotyka się jałowce, jarzęby, leszczyny, kruszyny, trzmieliny oraz wiciokrzew pomorski. W skład runa borów mieszanych świeżych wchodzi: borówka czernica, konwalia majowa, konwalijka dwulistna, malina kamionka, kłosownica leśna czy orlica pospolita.
- Bór mieszany wilgotny – występuje na obszarach będących pod wpływem wód gruntowych, często w pobliżu boru wilgotnego. Tworzy się na glebach bielicowych oglejonych a także na glebach murszowych oraz torfowych. Główny drzewostan tworzą sosny oraz świerki z domieszkami dębu, topoli, osiki oraz jodły. W podszyciu napotyka się jałowce, jarzęby, leszczyny oraz kruszyny. W skład runa borów mieszanych wilgotnych wchodzi m.in.: borówka czernica, konwalia majowa, konwalijka dwulistna, malina kamionka, orlica pospolita, szczawik zajęczy czy bagno.
- Bór mieszany bagienny – występuje na torfach wysokich i przejściowych, które zostały odwodnione (niski poziom wód gruntowych). Główny drzewostan tworzą sosny oraz świerki z domieszkami brzozy omszonej. W podszyciu napotyka się kruszyny oraz wierzby krzewiaste. W skład runa borów mieszanych bagiennych wchodzi rośliny bagienne oraz turzyce.
- Las świeży – zajmuje siedliska żyzne oraz bardzo żyzne. Tworzy się na glebach brunatnych oraz płowych. Główny drzewostan tworzy dąb szypułkowy, buk, świerk oraz jodła z domieszkami modrzewia, lipy, klonu, jawora, osiki oraz grabu. W podszyciu napotyka się leszczynę, trzmielinę, kruszynę, jarzab, głóg, dereń, porzeczkę alpejską oraz bez czarny. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez rośliny kwitnące wiosną – przed drzewostanem. Jest to spowodowane zwartym drzewostanem i mniejszą ilością słońca przedostającego się do niższych partii lasu.
- Las wilgotny - zajmuje siedliska żyzne i bardzo żyzne, wilgotne. Tworzy się na glebach brunatnych, murszowo-torfowych, murszowatych, gruntowo-glejowych oraz niektórych czarnych ziemiach. Główny drzewostan tworzy dąb szypułkowy oraz jesion z domieszkami wiąz, klonu, jawora, lipy, osiki oraz grabu. W podszyciu napotyka się kruszynę, leszczynę, czeremchę, jarzab, bez czarny, bez koralowy, porzeczkę czarną, dereń, trzmielinę oraz kalinę koralową. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez wysokie byliny, w tym dużą ilość roślin azotolubnych takich jak pokrzywy.
- Las mieszany świeży – występuje na glebach brunatnych oraz płowych, rzadziej na bielicach i glebach rdzawych. Główny drzewostan tworzy sosna, dąb, buk, świerk oraz jodła z domieszkami modrzewia, brzozy, osiki, lipy oraz klonu. W podszyciu napotyka się trzmielin, jarzab, leszczynę, kruszynę, wiciokrzew, głóg oraz dereń. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez kombinację roślin charakterystycznych dla lasów mieszanych oraz borów mieszanych.
- Las mieszany wilgotny – występuje na średniożyźnych i wilgotnych siedliskach, często w obniżeniach terenu, w których zalegać mogą wody gruntowe. Tworzy się na glebach bielicowych oglejonych, brunatnych a także na glebach murszowych oraz zdegradowanych czarnych ziemiach. Główny drzewostan tworzy sosna, dąb szypułkowy, świerk oraz jodła. W podszyciu napotyka się jarzab, leszczynę, kruszynę oraz czeremchę. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez rośliny wilgociolubne.
- Las mieszany bagienny – zajmuje siedliska żyzne i wilgotne, często wokół zarastających zbiorników wodnych. Tworzy się na torfach przejściowych. Główny drzewostan tworzy

sosna, świerk, brzoza omszona oraz olsza czarna. Powyższe gatunki mogą być również domieszkami, w zależności od gatunku dominującego. W podszyciu napotyka się jarząb, jałowec, kruszynę oraz łożę. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez rośliny wilgociolubne charakterystyczne dla siedlisk torfowych wraz z roślinnością borową.

- Ols – zajmuje siedliska bagienne z płytkimi wodami gruntowymi, często występuje w dolinach rzecznych oraz wokół jezior. Tworzy się na torfach niskich. Główny drzewostan tworzy olsza czarna z domieszkami jesionu, brzozy omszonej oraz świerka. W podszyciu napotyka się kruszynę, leszczynę, czeremchę, jarząb, bez czarny oraz czarna porzeczka. Charakterystyczną cechą runa lasów olsowych jest występowanie roślin typowych dla lasów (mchy, paprocie) oraz roślin szuwarowych.
- Ols jesionowy – zajmuje tereny zalewane o utrudnionym odpływie wody, przez co występują tam procesy zabagnienia gleby. Tworzy się on na glebach kwaśnych lub zasadowych z dużą zawartością substancji organicznych. Główny drzewostan tworzy jesion oraz olsza z domieszkami wiązu i brzozy. Skład podszycia jest bardzo podobny do Olsów. W olsach jesionowych dodatkowo występują chmiel zwyczajny, śledziennica skrętolistna, kozłek lekarski
- Lasy łęgowe – związane są z siedliskami wilgotnymi, na których występują okresowe zalewy. Zazwyczaj porastają doliny rzek. Trzon drzewostanu tworzą topole, jesiony, wiązy i dęby.

5.9.3. Korytarze ekologiczne

Korytarze ekologiczne to formacje umożliwiające migracje licznych gatunków zwierząt, roślin a nawet grzybów między siedliskami. Tworzone są przez liniowe pasy lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami. Korytarz ekologiczny powinien umożliwiać migracje w celu realizacji przynajmniej jednej z potrzeb:

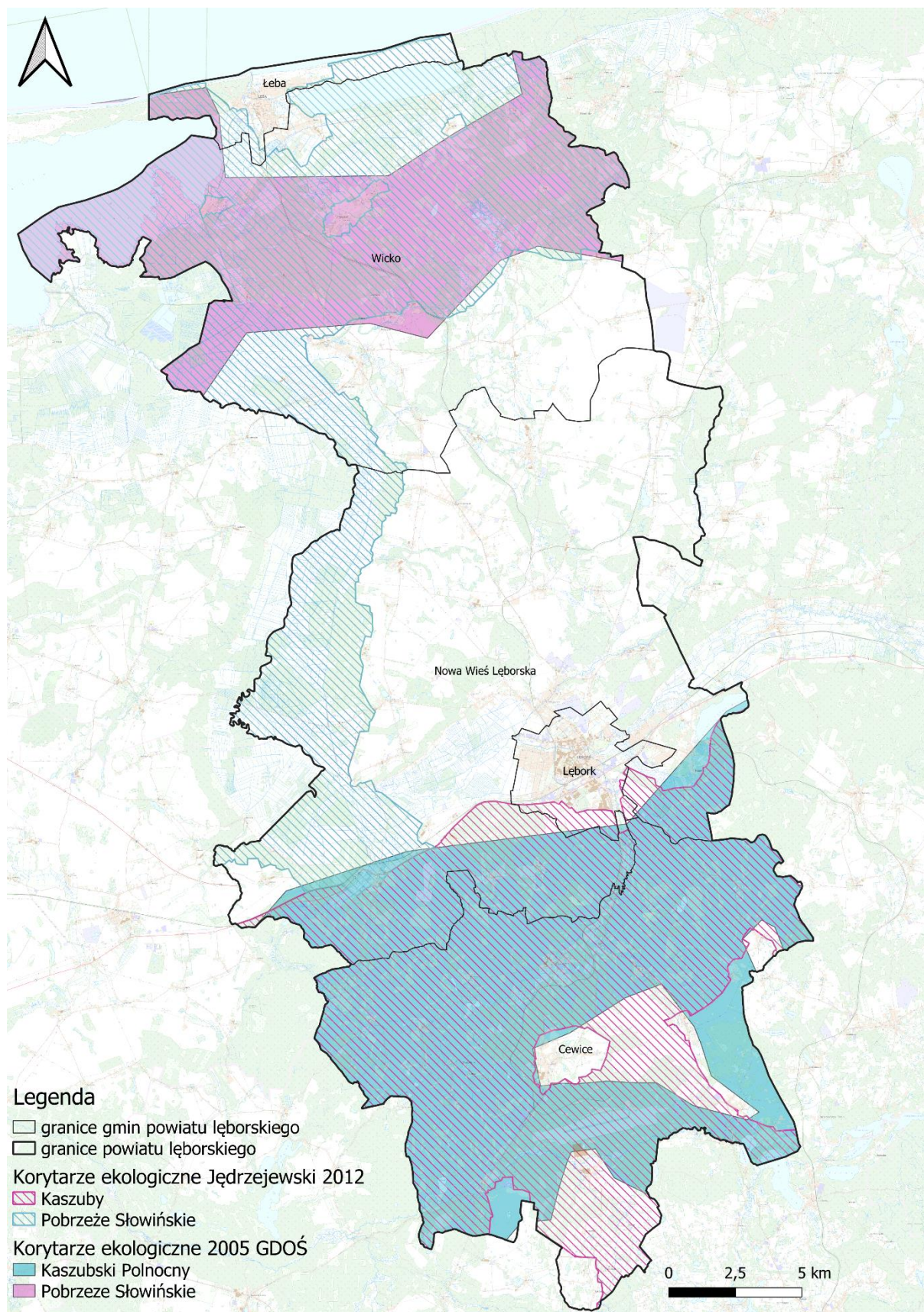
- przemieszczanie się w ramach dobowej aktywności, np. w celu szukania pożywienia,
- migracje sezonowe następujące cyklicznie raz ze zmianami pór roku,
- rozproszenie się (dyspersję) młodych osobników,
- przemieszczanie się w odpowiedzi na niekorzystne zmiany w siedlisku, np. zmiany klimatyczne,
- przemieszczanie się w ramach mieszania się populacji, np. w czasie godów.⁴⁶

Przez teren powiatu lęborskiego przebiegają następujące korytarze ekologiczne:

- Pobrzeże Słowińskie;
- Kaszubski Północny.

Przebieg korytarzy ekologicznych przez powiat lęborski zobrazowano na poniższym rysunku.

⁴⁶ Źródło: <http://natura2000.fwie.pl/index.php/korytarz-ekologiczny>

Rysunek 40. Korytarze ekologiczne przebiegające przez teren powiatu lęborskiego
źródło opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://korytarze.pl/mapa/mapa-korytarzy-ekologicznych-w-polsce>

5.9.4. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zmiany klimatu mają także bezpośredni wpływ na florę oraz faunę. Wpływają one na zasięg występowania poszczególnych gatunków, ich cykle rozrodcze i interakcje ze środowiskiem naturalnym, a w przypadku roślin także na okresy wegetacji. Ocieplenie się klimatu spowoduje migracje gatunków – gatunki preferujące chłodniejsze temperatury zostaną wyparte przez gatunki ciepłolubne. Część tych gatunków będzie uznana za gatunki inwazyjne wypierające rodzimą florę i faunę. Przekształcenia siedlisk na skutek zmian klimatycznych mogą dotknąć także warunków wodnych – obniżenie się poziomu wód gruntowych może spowodować stopniowy zanik siedlisk o dużej wilgotności. Najważniejszym elementem adaptacji do zmian klimatycznych będzie, w przypadku siedlisk, zachowanie bioróżnorodności oraz zrównoważona gospodarka leśna uwzględniająca zmiany klimatyczne oraz ich efekty. Kluczowym elementem będzie utrzymanie obszarów wodno-błotnych oraz ich odtwarzanie w miejscach posiadających odpowiednie warunki. W ramach adaptacji do zmian klimatu zaleca się: – utrzymanie zagrożonych siedlisk i ich odtwarzanie wszędzie tam, gdzie jest to możliwe – dotyczy to szczególnie obszarów wodno-błotnych, – regulowanie wpływu klimatu poprzez wykorzystywanie odpowiednich ekosystemów, – wpływ na mikroklimat przez zachowanie oraz tworzenie nowych zalesień i obszarów zielonych, – zwiększanie naturalnej retencji wodnej, – uwzględnianie zagrożeń związanych ze zmianami klimatycznymi w dokumentach planistycznych, – odpowiednia gospodarka leśna, z naciskiem na odpowiedni dla siedliska skład gatunkowy.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, mających wpływ na zasoby przyrodnicze, można zaliczyć: • ekstremalne zjawiska pogodowe – huraganowe wiatry, ulewę, susze powodujące straty w siedliskach; • ekstremalne pożary stanowiące zagrożenie dla ekosystemów lądowych; • pojawienie się nowych wysoce zjadliwych patogenów; • niekontrolowane rozprzestrzenianie się obcych gatunków inwazyjnych.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne powinny uświadamiać mieszkańców, jak wartościowe są zasoby środowiska występujące na terenie powiatu. Można to osiągnąć m.in. poprzez edukację w szkołach oraz tworzenie ścieżek edukacyjnych. Edukacja ekologiczna w szkołach, dotycząca zagadnień związanych z ochroną przyrody odbywa się poprzez odpowiednie programy edukacyjne. Ochrona przyrody jest dziedziną interdyscyplinarną i obejmuje zagadnienia dotyczące przedmiotów takich jak geografia, biologia, chemia oraz fizyka. Do działań, które należy wdrożyć na terenie powiatu należy kontynuacja działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie: • roli zasobów przyrodniczych, leśnych i zieleni w procesie adaptacji i łagodzenia skutków zmian klimatu;

	• ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego oraz walorów krajobrazowych regionu; • ograniczeń i zasad udostępniania obszarów objętych ochroną prawną; • wdrażania działań w zakresie ekoturystyki i turystyki zrównoważonej; • korzyści wdrażania pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych; • konieczności przeciwdziałania ubożeniu różnorodności biologicznej w prywatnych ogrodach oraz na terenach zieleni zarządzanych przez gminy; • uświadamiania mieszkańcom oraz zarządom nieruchomości zagrożeń wynikających z wprowadzania do środowiska gatunków obcych, w tym inwazyjnych oraz konieczności podejmowania działań eliminujących te gatunki.
Monitoring środowiska	Stan zasobów przyrodniczych monitorowany jest przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w ramach Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego w Polsce. Celem ZMŚP jest dostarczenie danych do określania aktualnego stanu środowiska oraz w oparciu o wieloletnie cykle obserwacyjne, przedstawienie krótko i długookresowych przemian środowiska w warunkach zmian klimatu i narastającej antropopresji. Uzyskane wyniki z prowadzonych obserwacji stanowią podstawę do sporządzenia prognoz krótko i długoterminowych rozwoju środowiska przyrodniczego oraz przedstawienia kierunków zagrożeń i sposobów ich przeciwdziałania.

5.9.5.Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• systematyczne nasadzenia drzew i krzewów; • monitoring stanu gatunków i siedlisk na obszarach Natura 2000; • wrastająca wiedza społeczeństwa na temat obszarów chronionych; • wzrost powierzchni obszarów chronionych;	• wzrost presji turystycznej na obszary chronione;

5.9.6. Analiza SWOT

ZASOBY PRZYRODNICZE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Występowanie obszarów chronionych na terenie powiatu. 2. Duże zróżnicowanie gatunkowe i siedliskowe, a także występowanie wielu gatunków chronionych oraz specyficznych siedlisk.	1. Przekształcanie środowiska związane z działalnością człowieka. 2. Napływ zanieczyszczeń spoza granic powiatu. 3. Presja urbanistyczna wywierana przez człowieka na obszary chronione. 4. Niepełny stopień opracowania planów ochrony dla obszarów objętych ochroną. 5. Presja związana z rolnictwem, zabudową mieszkaniową, zagrodową, usługową oraz wytwarzaniem zanieczyszczeń wywierana na środowisko przyrodnicze, w tym na obszary chronione.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Uwzględnianie obszarów chronionych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. 2. Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców. 3. Ochrona i rozwój lasów poprzez realizację założeń Planów Urządzania Lasów. 4. Wsparcie dla projektów związanych ze zwiększaniem retencji.	1. Wzrost presji człowieka na środowisko. 2. Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną przyrody. 3. Pożary. 4. Zmiany klimatyczne powodujące, m.in. degradację siedlisk (przede wszystkim hydrogenicznym). 5. Ekspansja gatunków obcych, w tym inwazyjnych

5.10. Zagrożenia poważnymi awariami

5.10.1. Stan aktualny

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) mówiąc o:

- a) „poważnej awarii - rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”.
- b) „poważnej awarii przemysłowej – rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie”.

Obejmują one takie rodzaje zdarzeń jak:

1. Pożary na dużych obszarach, pożary długo trwające, a także pożary towarzyszące awariom z udziałem materiałów niebezpiecznych, które powodują zniszczenie lub zanieczyszczenie środowiska;
2. Awarie i katastrofy w zakładach przemysłowych, transporcie, rozładunku i przeładunku materiałów niebezpiecznych i innych substancji, powodujących zanieczyszczenie środowiska;
3. Awarie budowli hydrotechnicznych, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska;
4. Klęski żywiołowe, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska.

Na terenie powiatu lęborskiego nie występują Zakłady Zwiększonego Ryzyka (ZZR), oraz Zakłady Dużego Ryzyka (ZDR). Istnieją dwa zakłady zaliczone do pozostałych potencjalnych sprawców poważnych awarii tj. Farm Frites Poland S.A. zlokalizowany w Lęborku przy ul. Abrahama 13 oraz FHU "AB" Adam Bugajski zlokalizowany w Łebie przy ul. Wybrzeże 11.

Zagrożenie spowodowania poważnej awarii wynikać może także z transportu substancji niebezpiecznych. Dotyczy to np. paliw płynnych, które przewożone są praktycznie po wszystkich drogach, gdzie zlokalizowane są stacje paliw płynnych.

W okresie od 1.01.2020 r. do 8.04.2025 r. w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym kontrolowano tylko zakład Farm Frites Poland S.A. Kontrole przeprowadzono w 2021 r. oraz w 2024 r. Kontrola przeprowadzona w 2024 r. wykazała naruszenie przepisów ochrony środowiska. Nie wydano decyzji administracyjnych.

Na terenie powiatu lęborskiego w ostatnich latach doszło do dwóch poważnych awarii, które miały miejsce 17.06.2022 r. oraz 22.02.2024 r. i polegały odpowiednio na wycieku z kutra substancji ropopochodnej do kanału portowego w Łebie oraz na pożarze magazynku na paliwo i wycieku do gleby substancji ropopochodnych ze zbiorników z olejem napędowym w Karlikowie Lęborskim.

5.10.2. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zmiany klimatu mają wpływ na zagrożenie poważnymi awariami. Ekstremalne zjawiska atmosferyczne takie jak zbyt wysokie temperatury powietrza, burze, wichury czy ulewy mogą doprowadzić do awarii urządzeń na terenie zakładów przemysłowych. Ponadto bodźce te mogą zwiększyć ryzyko wystąpienia wypadków oraz awarii podczas przewożenia substancji niebezpiecznych ciągami komunikacji samochodowej oraz kolejowej. Aby zmniejszyć ryzyko wpływu zmian klimatycznych na ryzyko wystąpienia poważnych awarii przemysłowych należy zaadaptować procedury przewozu substancji niebezpiecznych oraz funkcjonowania instalacji przemysłowych a także brać czynniki klimatyczne pod uwagę przy budowie dróg oraz instalacji przemysłowych.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, należą w tej kategorii, głównie awarie pojazdów przewożących substancje niebezpieczne, awarie w zakładach przemysłowych oraz ryzyko zagrożenia gwałtownymi zjawiskami pogodowymi oraz pożarami. W celu ich uniknięcia należy brać pod uwagę, możliwość nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, na etapie projektowania oraz budowy dróg oraz należy usprawnić systemy kontroli bezpieczeństwa instalacji oraz środków transportu substancji niebezpiecznych. Należy również na terenach zakładów przemysłowych projektować systemy do odpowiedniego zabezpieczania magazynowanych substancji niebezpiecznych.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne powinny uświadamiać mieszkańców, jak postępować w razie wystąpienia poważnej awarii oraz jak zmniejszyć jej skutki.
Monitoring środowiska	Zakłady o dużym oraz zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej kontrolowane są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku oraz przez Państwową Straż Pożarną. Transport substancji niebezpiecznych jest natomiast nadzorowany przez funkcjonariuszy: Policji, Inspekcji Transportu Drogowego oraz Straży Pożarnej.

5.10.3. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• prowadzone kontrole w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym;	• wzrastające zapotrzebowanie na paliwa płynne i gazowe; • wzrost natężenia ruchu pojazdów oraz zwiększenie przewozów substancji i preparatów niebezpiecznych; • dwie poważne awarie w ostatnich latach.

5.10.4. Analiza SWOT

ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Na terenie powiatu lęborskiego nie funkcjonują ZDR oraz ZZR. 2. Prowadzone kontrole w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym.	1. Funkcjonujący potencjalni sprawcy awarii przemysłowych. 2. Poważne awarie w ostatnich latach. 3. Obecność dróg, którymi mogą być transportowane substancje niebezpieczne. 4. Zwiększenie natężenia ruchu na drogach oraz zapotrzebowania na transport paliw oraz materiałów niebezpiecznych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Opracowanie metod postępowania na wypadek wystąpienia zdarzeń kwalifikowanych jako poważne awarie. 2. Kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych. 3. Możliwość finansowania zakupu środków oraz sprzętu niezbędnego do usuwania skutków poważnych awarii ze środków krajowych i zewnętrznych.	1. Możliwość wystąpienia poważnej awarii. 2. Zdarzenia losowe przy ciągach komunikacyjnych (wypadki, rozszczelnienia).

6. Syntetyczny opis realizacji dotychczasowego Programu Ochrony Środowiska

W celu przeanalizowania aktualności celów wyznaczonych w dotąd obowiązującym Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego dokonano przeglądu Raport o stanie Powiatu Lęborskiego za ostatnie dwa lata.

W 2023 r. zrealizowano m.in.:

- dokumentację projektową - Przebudowa drogi powiatowej nr 1322G od granicy Gminy Miasto Lębork do m. NWL, łącznie z przebudową skrzyżowania do m. Kębłowo (rondo);
- przebudowę drogi powiatowej nr 1303G na odcinku drogi wojewódzkiej nr 214 do m. Żarnowska;
- przebudowę drogi powiatowej nr 1320G od DK 6 (m. Pogorzelice) do m. Unieszyno - DP 1320G od km 0+000 do km 5+800;
- przebudowę drogi powiatowej nr 1309G na odcinku od m. Łebień do m. Garczegorze - DP 1309G od km 13+350 do km 17+550;
- dokumentację projektową - Przebudowa drogi powiatowej nr 1312G - na odcinku od m. Łebień do m. Rekowo Lęborskie;
- przebudowę drogi powiatowej nr 1328G o długości 0,995 km w m. Siemirowice;
- przebudowę drogi powiatowej nr 1325G – na odcinku od m. Lębork do m. Małoszyce – DP 1325 od km 6+450 do km 7+700;
- przebudowę drogi powiatowej 1309G Łebień-Garczegorze o długości 400 m";
- przebudowę drogi powiatowej nr 1316G w m. Nowa Wieś Lęborska ul. Młynarska - wykonanie utwardzonego pobocza;
- przebudowę drogi powiatowej nr 1312G w m. Lędziechowo - wykonanie utwardzonego pobocza na wysokości dz. 17/37;
- dokumentację projektową - Przebudowa ul. Wichrowej w Cewicach;
- wpłaty na rzecz Lęborskiego Związku Powiatowo -Gminnego, w celu zabezpieczenia udziału własnego na zadanie pn. "Przebudowa drogi powiatowej nr 1322G od granicy Gminy Miasto Lębork";
- termomodernizacja Powiatowego Urzędu Pracy w Lęborku;
- dofinansowanie zakupu lekkiego samochodu operacyjnego dla KP Państwowej Straży Pożarnej;
- zakup lekkiego samochodu operacyjnego dla KP PSP w Lęborku;
- dofinansowanie zakupu średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Krępie Kaszubskiej;
- dofinansowanie zakupu średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Łebun;
- dofinansowanie zakupu średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Łebieńcu;
- modernizację węzła cieplnego ze zmianą lokalizacji;

W 2024 r. zrealizowano m.in.:

- budowę wyniesionego przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 1183G w miejscowości Redkowiec;

- budowę wyniesionego przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 1302G w miejscowości Nowęcín;
- przebudowę drogi powiatowej nr 1321G o długości 0,995 km na odcinku Karwica – Lesiaki;
- przebudowę drogi powiatowej nr 1304G o długości 0,995 km na odcinku Krakulice – Charbrowo;
- przebudowę drogi powiatowej nr 1318G w km od 2+600 do km 4+350 Karlikowo Lęborskie - Rekowo Lęborskie;
- przebudowę drogi powiatowej nr 1322G w obrębie skrzyżowania z drogą powiatową nr 1316G;
- przebudowę drogi powiatowej nr 1322G na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska;
- dokumentację projektową - Przebudowa drogi powiatowej nr 1183G - na odcinku od m. Redkowice do m. NWL od km 9+400 do 16+300;
- dokumentację projektową - Przebudowa drogi powiatowej nr 1312G o długości ok. 0,500 km w m. Gęś;
- przebudowę drogi powiatowej nr 1318G w miejscowości Rekowo Lęborskie poprzez budowę ciągu dla pieszych;
- przebudowę mostu na rzece Łebie w ciągu drogi powiatowej w m. Mosty;
- przebudowę drogi powiatowej nr 1310G od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1183G do m. Chocielewko;
- przebudowę drogi powiatowej nr 1310G od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1183G do m. Chocielewko - II etap;
- przebudowę drogi powiatowej nr 1312 G na odcinku od m. Łebień do m. Rekowo Lęborskie – od km 4+740 do 9+200;
- dokumentację projektową – Przebudowa drogi powiatowej nr 1327G na odcinku Łebunia – Popowo w km 2+455 do km 3+450;
- dokumentację projektową – Przebudowa drogi powiatowej nr 1324G ulica Zielona w Cewicach, polegająca na budowie wyniesionego przejścia dla pieszych w obrębie ulicy Topolowej (ok. 200m);
- dokumentację projektową – Przebudowa drogi powiatowej nr 1302G w m. Nowęcín, polegająca na budowie wyniesionego przejścia dla pieszych w obrębie skrzyżowania z ulicą Wczasową (ok. 200 m);
- dokumentację projektową – koncepcja przebudowy drogi powiatowej nr 1302G Nowęcín – Szczenurze w km 1+500 do km 4+900;
- dokumentację projektową – koncepcja przebudowy drogi powiatowej nr 1306G Sarbsk – Ulinia w km 7+500 do km 10+300;
- dokumentację projektową - Przebudowa DP 1324G ul. Zielona Cewice, budowa wyniesionego przejścia dla pieszych;
- przebudowę drogi powiatowej nr 1322G od granicy Miasto Lębork - udział własny zadania realizowanego przez LZPG;
- dokumentację niezbędną do aplikowania o środki w ramach FEP 2021-2027 MOBILNOŚĆ - Rozwój infrastruktury dla transportu niezmotoryzowanego obejmujący inwestycję w drogo rowerowe, ciągi pieszce i pieszorowerowe wraz z zatokami postojowymi na terenie MOF Lębork wzdłuż DK6;
- przyłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej budynku przy ul. Okrzei 8 w Lęborku;
- dokumentację projektową - Termomodernizacja DPS 2;

- wsparcie finansowe dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Lęborku na budowę i montaż paneli fotowoltaicznych;
- dofinansowanie zakupu lekkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Redkowicach;
- dofinansowanie zakupu średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Tawęcinie;
- dofinansowanie zakupu cysterny gaśniczej dla OSP w Nowej Wsi Lęborskiej;
- dofinansowanie zakupu pojazdu typu specjalnego lekkiego rozpoznawczo-ratowniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Lęborku;

W 2023 r. rozpoczęto prace nad przedsięwzięciem pt. „Utworzenie i wsparcie funkcjonowania nadmorskiego Branżowego Centrum Umiejętności z dziedziny energetyki odnawialnej (wiatrowej) realizującego koncepcję centrów doskonałości zawodowej (CoVEs)” w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

W dniu 09.10.2023 r. Powiat Lęborski podpisał umowę dot. objęcia przedsięwzięcia wsparciem z Planu Rozwojowego z Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji, która działa w imieniu Ministra Edukacji i Nauki. W ramach ww. przedsięwzięcia w dniu 12 września 2023 r. podpisano umowę o partnerstwie dot. wspólnej realizacji przedsięwzięcia pomiędzy Powiatem Lęborskim a Partnerami:

- 1) Polskie Towarzystwo Morskiej Energetyki Wiatrowej z siedzibą w Gdańsku;
- 2) Orlenem Spółką akcyjną z siedzibą w Płocku;
- 3) WINDHUNTER ACADEMY Spółką z o.o. z siedzibą w Koszalinie.

Zgodnie z danymi Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku, mieszkańcy aktywnie korzystają z dofinansowań oferowanych w ramach programu „Czyste Powietrze”.

- wymiana źródła ciepła:
 - w 2022 roku udzielono 243 dofinansowań,
 - w 2023 roku – 199,
 - w 2024 roku – 149.
- instalacje fotowoltaiczne:
 - w 2022 roku udzielono 32 dofinansowania,
 - w 2023 roku – 35,
 - w 2024 roku – 16.
- termomodernizacja budynków:
 - w 2022 roku udzielono 55 dofinansowań,
 - w 2023 roku – 64,
 - w 2024 roku – 69.

Ponadto, WFOŚiGW w Gdańsku udzielił następujących dofinansowań:

- edukacja ekologiczna: Budowa Leśnej Ścieżki Przyrodniczo-Rekreacyjnej "Przyjaciel Lasu" (Beneficjent umowy: Skarb Państwa Państwowe Gospodarstwo Leśne - Lasy Państwowe Nadleśnictwo Cewice, siedziba Nadleśnictwa znajduje się w Cewicach w powiecie lęborskim, Czarna Dąbrówka - gmina wiejska, powiat bytowski);
- edukacja ekologiczna: Organizacja uczniowskiego pikniku ekologicznego w Szkole Podstawowej im. A. Mickiewicza w Łebie (Beneficjent umowy: Gmina Miejska Łeba);

- edukacja ekologiczna: Utworzenie EkoPracowni w Szkole Podstawowej w Szczenurzy (Beneficjent umowy: Gmina Wicko);
- edukacja ekologiczna: "Poczuj przyrodę wszystkimi zmysłami" Realizacja programu edukacji ekologicznej Nadleśnictwa Lębork z wykorzystaniem niezbędnej infrastruktury (Beneficjent: Skarb Państwa Państwowe Gospodarstwo Leśne - Lasy Państwowe Nadleśnictwo Lębork, Wicko).

W poniższej tabeli zestawiono pozostałe dofinansowania udzielone przez WFOŚiGW w Gdańsku.

Tabela 54. Wykaz dofinansowań na terenie powiatu lęborskiego w szt.

Kategoria	Ilość dofinansowań w danym roku			Dodatkowy opis
	2022	2023	2024	
Wapniowanie gleb	36	19	16	Realizacja zadań w ramach Programu "Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie Dofinansowanie ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW i ze środków WFOŚiGW w Gdańsku
Edukacja ekologiczna	0	2	0	Realizacja zadań w ramach Programu Priorytetowego "Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej" część 1) Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej na lata 2022-2025. Konkurs z zakresu edukacji ekologicznej na ekoPracownie - zielone serce szkoły. Dofinansowanie ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW
Inne - Usuwanie wyrobów zawierających azbest	0	3	0	Realizacja zadania w ramach Programu Priorytetowego "Ogólnopolski program finansowania wyrobów zawierających azbest". Konkurs pn. "Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu województwa pomorskiego (edycja 2022)". Dofinansowanie ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW i ze środków WFOŚiGW w Gdańsku
Inne - Podniesienie gotowości bojowej OSP poprzez doposażenie jednostek w niezbędny sprzęt i wyposażenie	14	4	0	Realizacja zadań w ramach naboru wniosków "Florek - wsparcie dla OSP". Program priorytetowy "Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych. Część 2) Dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych" Dofinansowanie ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW i ze środków WFOŚiGW w Gdańsku
Inne - Zakup lekkiego/średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Ochotniczych	0	4	2	Realizacja zadań w ramach Naboru Ogólnego. Dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Gdańsku - 2 szt. Realizacja zadań w ramach naboru wniosków "Florian - wsparcie dla OSP". Program priorytetowy "Ogólnopolski program finansowania służb

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Kategoria	Ilość dofinansowań w danym roku			Dodatkowy opis
	2022	2023	2024	
Straże Pożarnych w województwie pomorskim				ratowniczych. Część 1) Dofinansowanie zakupu specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego w akcjach ratunkowych. Dofinansowanie ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW i ze środków WFOŚiGW w Gdańsku
Mikroinstalacje fotowoltaiczna	6	4	4	Realizacja zadań w ramach Naboru Ogólnego - dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Gdańsku - 2 szt. Realizacja zadań w ramach Programu priorytetowego "Agroenergia. Część 1) Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii - dofinansowanie ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW
Inne - Poprawa efektywności energetycznej budynku wielorodzinnego i wymiana nieefektywnych źródeł ciepła	1	2	5	Realizacja zadań w ramach Programu priorytetowego "Ciepłe mieszkanie". Dofinansowanie ze środków NFOŚiGW
Inne - Mała Retencja	1	10	26	Realizacja zadań w ramach Programu priorytetowego "Moja Woda". Dofinansowanie ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW
Inne - Gospodarka ściekowa (kanalizacja/oczyszczalnia ścieków)	0	1	0	Realizacja zadania w ramach Naboru Ogólnego. Dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Gdańsku.
Inne - Budowa biogazowni rolniczej	1	0	0	Realizacja zadania w ramach Naboru Ogólnego. Dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Gdańsku.

źródło: WFOŚiGW w Gdańsku

7. Zidentyfikowane problemy środowiskowe na terenie powiatu łębskiego

W poniższej tabeli przedstawiono największe problemy środowiskowe odnotowywane w ostatnich latach na terenie powiatu łębskiego z podziałem na poszczególne komponenty.

Tabela 55. Najważniejsze problemy na terenie powiatu łębskiego w zakresie poszczególnych komponentów środowiska

Stan aktualny	Cel poprawy – działania naprawcze
Ochrona klimatu i jakości powietrza	
— Wciąż występujące na terenie powiatu tradycyjne, nie ekologiczne źródła ciepła, w których spalane są paliwa niskiej jakości. — Występowanie liniowych i punktowych źródeł zanieczyszczeń. — Emisja zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych. — Niska efektywność energetyczna starszych budynków mieszkaniowych. — Wzrost ilości samochodów powodujących emisję spalin. — Wciąż niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców.	– Stopniowe zastąpienie ogrzewania węglowego, bardziej ekologicznym systemem (ciepło systemowe, gaz, OZE). – Zwiększenie świadomości mieszkańców powiatu na temat zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem powietrza. – Rozwój oraz popularyzacja ekologicznych środków transportu. – Ekologiczne zarządzanie energią w gminnych budynkach użyteczności publicznej. – Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.
Zagrożenia hałasem	
– Nadmierny poziom hałasu na terenach położonych wzdłuż dróg. – Niedostateczna ilość zabezpieczeń akustycznych wzdłuż dróg wojewódzkich. – Drogi wymagające modernizacji. – Możliwość wystąpienia hałasu związanego z działalnością gospodarczą;	– Ograniczenie nadmiernych poziomów hałasu wzdłuż dróg. – Poprawa przepustowości dróg, wyprowadzenie ruchu tranzytowego z terenów mieszkalnych. – Stosowanie cichych nawierzchni oraz zabezpieczeń akustycznych. – Remonty dróg.
Pola elektromagnetyczne	
– Lokalizacja potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w bezpośredniej bliskości zabudowy mieszkaniowej. – Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej i elektroenergetycznej zwiększający ryzyko wzrostu natężenia pól elektromagnetycznych.	– Utrzymanie promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowym niskim poziomie. – Konieczność wykonywania pomiarów w miejscu przebywania ludzi.
Gospodarowanie wodami	
– Zły stan wód JCWP, w obrębie których leży powiat. – Brak oceny niektórych JCWP.	– Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych. – Objęcie monitoringiem wszystkich JCWP.

Stan aktualny	Cel poprawy – działania naprawcze
Narażenie na suszę a także na występowanie powodzi i podtopień.	- Wsparcie dla projektów związanych ze zwiększaniem retencji. - Zwiększenie ochrony przeciwpowodziowej.
Gospodarka wodno-ściekowa	
- Możliwe niewłaściwe opróżnianie zbiorników bezodpływowych przez mieszkańców tam, gdzie nie ma sieci kanalizacyjnej. - Awarie sieci wod-kan. - Nadal istniejące zbiorniki bezodpływowe na terenie powiatu.	- Budowa sieci kanalizacyjnej i podłączanie do sieci nowych odbiorców tam, gdzie jest to możliwe. - Modernizacje sieci wod-kan. - Systematyczne kontrole zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków.
Zasoby geologiczne	
- Ingerencja w środowisko naturalne. - Zmiany stosunków wodnych w okolicach miejsc, w których prowadzono prace wydobywcze, - Zmiany środowiska glebowego w okolicach miejsca wydobycia zasobów mineralnych;	Stosowanie najnowszych technologii w czasie ewentualnej eksploatacji zasobów naturalnych.
Gleby	
- Występowanie szkód w środowisku oraz historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi na terenie powiatu. - Przewaga gleb o średniej jakości bonitacyjnej. - Istnienie wyrobisk powstających przy wydobyciu surowców mineralnych;	- Rekultywacja gruntów. - Rezygnacja ze szkodliwej chemii w rolnictwie. - Edukacja rolników w zakresie dobrych praktyk rolniczych.
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	
- Niewystarczająca świadomość ekologiczna społeczeństwa w temacie gospodarki odpadami. - Wciąż istniejące wyroby azbestowe na terenie powiatu. - Występujące dzikie wysypiska odpadów. - Problemy z przestrzeganiem zasad prawidłowej segregacji odpadów przez mieszkańców powiatu. - Nie wszystkie gminy osiągnęły wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oraz poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.	- Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w temacie gospodarki odpadami. - Usunięcie wyrobów azbestowych. - Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk. - Zwiększenie stopnia odzysku materiałów ze strumienia odpadów komunalnych.
Zasoby przyrodnicze	
Przekształcanie środowiska związane z działalnością człowieka.	Identyfikacja i ochrona terenów cennych przyrodniczo.

Stan aktualny	Cel poprawy – działania naprawcze
– Napływ zanieczyszczeń spoza granic powiatu. – Presja urbanistyczna wywierana przez człowieka na obszary chronione. – Niepełny stopień opracowania planów ochrony dla obszarów objętych ochroną. – Presja związana z rolnictwem, zabudową mieszkaniową, zagrodową, usługową oraz wytwarzaniem zanieczyszczeń wywierana na środowisko przyrodnicze, w tym na obszary chronione.	– Gospodarka przestrzenna uwzględniająca obszary cenne przyrodniczo. – Ochrona drzewostanu. – Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców. – Sporządzenie Planów Zadań Ochronnych dla obszarów chronionych.
Zagrożenia poważnymi awariami	
– Funkcjonujący potencjalni sprawcy awarii przemysłowych. – Poważne awarie w ostatnich latach. – Obecność dróg, którymi mogą być transportowane substancje niebezpieczne. – Zwiększenie natężenia ruchu na drogach oraz zapotrzebowania na transport paliw oraz materiałów niebezpiecznych.	– Minimalizacja skutków ewentualnych zdarzeń klasyfikowanych jako poważne awarie. – Kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych. – Możliwość finansowania zakupu środków oraz sprzętu niezbędnego do usuwania skutków poważnych awarii ze środków krajowych i zewnętrznych. – Kontrole zakładów w celu zapobiegania poważnych awarii.

źródło: opracowanie własne

8. Najważniejsze sukcesy środowiskowe na terenie powiatu lęborskiego

W poniższej tabeli przedstawiono największe sukcesy środowiskowe odnotowywane w ostatnich latach na terenie powiatu lęborskiego z podziałem na poszczególne komponenty.

Tabela 56. Najważniejsze sukcesy środowiskowe na terenie powiatu lęborskiego w zakresie poszczególnych komponentów środowiska

Uwarunkowania lub podjęte działania w przeszłości	Stan aktualny	Zadania mające na celu utrzymanie dobrego stanu
Ochrona klimatu i jakości powietrza		
– Szereg prowadzonych działań zmierzających do obniżenia zanieczyszczeń powietrza pochodzących z niskiej emisji, takie jak: zastąpienie ogrzewania węglowego bardziej ekologicznym systemem (np. ciepło systemowe, gaz, OZE) w budynkach, termomodernizacje budynków, modernizacje kotłowni opartych na spalaniu węgla; – Coraz większe zainteresowanie mieszkańców montażem instalacji odnawialnych źródeł energii; – Rozbudowa sieci gazowniczej; – Rozwój publicznego transportu;	– Brak przekroczeń zanieczyszczeń w strefie pomorskiej – 218,997 km sieci gazowej; – 342 przystanków autobusowych; – 77,6 km dróg dla rowerów;	– Kontynuacja wymiany źródeł ciepła, minimalizujących emisje zanieczyszczeń powietrza, w tym przede wszystkim eliminujących wykorzystanie węgla; – Rozwój oraz promocja odnawialnych źródeł energii oraz technologii do magazynowania energii; – Dalsza termomodernizacja budynków; – Zwiększanie dostępności komunikacji zbiorowej; – Kontynuacja działalności kontrolnej, edukacja ekologiczna; – Budowa sieci gazowniczej;
Zagrożenia hałasem		
– Systematyczne prace związane z ograniczeniem nadmiernego hałasu – remonty, modernizacje, przebudowy dróg; – Monitoring hałasu drogowego;	– -	– Modernizacje sieci drogowej; – Wykorzystywanie technik i technologii ograniczania emisji hałasu do środowiska i jego tłumienia; – Monitoring hałasu drogowego;
Pola elektromagnetyczne		
– Stały monitoring poziomu pól elektromagnetycznych; – Stopniowo wzrastająca świadomość ekologiczna	– Brak przekroczeń poziomu promieniowania PEM na terenie powiatu;	– Prawidłowa lokalizacja urządzeń emitujących PEM oraz stały monitoring

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Uwarunkowania lub podjęte działania w przeszłości	Stan aktualny	Zadania mające na celu utrzymanie dobrego stanu
mieszkańców w zakresie zagrożenia PEM;		poziomu promieniowania elektromagnetycznego;
Gospodarowanie wodami		
– Stały monitoring wód powierzchniowych i podziemnych;	– Prowadzony monitoring JCWP i JCWPd, w obrębie których leży powiat łębski; – Utrzymany stan dobry JCWPd;	– Budowa i rozbudowa zbiorników małej retencji; – Dalsza edukacja społeczeństwa dotycząca racjonalnego użytkowania zasobów wodnych;
Gospodarka wodno-ściekowa		
– Systematyczne prace związane z rozbudową sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie powiatu; – Budowa, rozbudowa i usprawnianie funkcjonowania oczyszczalni ścieków; – Budowa i rozbudowa ujęć wód oraz stacji uzdatniania wód;	– 95,0% ludności korzystającej z sieci wodociągowej; – 77,8% ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej;	– Dalszy rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej;
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów		
– Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnych; – Budowa, rozbudowa PSZOK; – Usuwanie wyrobów azbestowych;	– Funkcjonujące PSZOKi na terenie powiatu;	– Racjonalna gospodarka odpadami; – Edukacja ekologiczna mieszkańców na temat prawidłowej gospodarki odpadami; – Dalsze usuwanie wyrobów zawierających azbest.
Zasoby przyrodnicze		
– Systematyczne działania na rzecz ochrony zasobów przyrodniczych; – Nasadzenia drzew i krzewów;	– 21 819,45 ha powierzchni obszarów prawnie chronionych; – Cenne obszary przyrodnicze – wyznaczone m.in. obszary Natura 2000; – Korytarze ekologiczne przebiegające przez teren powiatu;	– Dalsze utrzymanie terenów zieleni i terenów cennych przyrodniczo;

9. Cele Programu Ochrony Środowiska, zadania i ich finansowanie

9.1. Wyznaczone cele i zadania

W ramach *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037* wyznaczono następujące cele w zależności od obszaru interwencji.

OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

CEL: Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.

ZAGROŻENIA HAŁASEM

CEL: Poprawa klimatu akustycznego w powiecie.

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

CEL: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.

GOSPODAROWANIE WODAMI

CEL: Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią.

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

CEL: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej.

ZASOBY GEOLOGICZNE

CEL: Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.

GLEBY

CEL: Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu.

GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

CEL: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu.

ZASOBY PRZYRODNICZE

CEL: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.

ZAGROŻENIA POWAZNYMI AWARIAMI

CEL: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.

Cele niniejszego Programu zostały wyznaczone na podstawie:

- zdefiniowanych zagrożeń i problemów dla poszczególnych komponentów środowiska;
- możliwości finansowych;
- celów dokumentów wyższego szczebla (poziom krajowy i wojewódzki);
- celów dokumentów lokalnych (funkcjonujących na terenie powiatu).

Zadania wyznaczone w ramach kierunków interwencji zostały podzielone na:

- zadania własne: są to zadania, których wykonawcą jest jednostka samorządu, dla której utworzony został dokument.
- zadania monitorowane: zadania wyznaczone dla innych jednostek, organów oraz instytucji. Ich realizacja jest monitorowana przez jednostkę samorządu, dla której utworzony został dokument.

Działania obejmują również zagadnienia mitygacji i adaptacji do zmian klimatu.

9.2. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ dla powiatu lęborskiego

Tabela 57. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ dla powiatu lęborskiego

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródła danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2032 r.]				
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	Zanieczyszczenia, dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego w strefie pomorskiej <i>RWMŚ</i>	-	zgodnie z obowiązującymi normami	OP.1. Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza m.in. poprzez przejście na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	OP.1.1. Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza	monitorowane: <i>RWMŚ</i>	-
		Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych ogółem [t/r] <i>GUS</i>	127 091	<127 091		OP.1.2. Opracowanie i aktualizacja <i>Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe</i>	monitorowane: Gminy	-
		Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych ogółem [t/r] <i>GUS</i>	16	<16		OP.1.3. Prowadzenie sprawozdawczości programów ochrony powietrza (pop) i planów działań krótkoterminowych (pdk)	własne: Powiat Lęborski monitorowane: Gminy	-
		Długość czynnej sieci gazowej ogółem [m] <i>PSG Sp. z o.o.</i>	218 997	218 997		OP.1.4. Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych	własne: Powiat Lęborski monitorowane: gminy, właściciele i zarządcy nieruchomości, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	-
		Korzystający z sieci gazowej w % ogółu ludności [%] <i>GUS</i>	51,2	>51,2		OP.1.5. Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych	monitorowane: Straż Miejska, Policja, Gminy	-
						OP.1.6. Rozbudowa i modernizacja sieci gazowej oraz podłączanie budynków indywidualnych do sieci gazowej	monitorowane: <i>PSG Sp. z o.o.</i> , właściciele budynków	brak środków finansowych, brak opłacalności ekonomicznej

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa <i>źródło danych</i>	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2032 r.]				
		Liczba przystanków autobusowych [szt.] <i>GUS</i>	342	>342	OP.2. Rozwój i modernizacja transportu zbiorowego w kierunku transportu przyjaznego dla środowiska; wspieranie ekologicznych form transportu - budowa dróg dla rowerów	OP.2.1. Poprawa systemu komunikacji publicznej, w tym wymiana taboru komunikacji publicznej na pojazdy ekologiczne, budowa i przebudowa chodników, zatok autobusowych, postojowych	monitorowane: Gminy, zarządcy dróg, zarządzający komunikacją publiczną	brak środków finansowych
		Długość dróg dla rowerów [km] <i>GUS</i>	77,6	>77,6		OP.2.2. Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	własne: Powiat Lęborski	brak środków finansowych
							monitorowane: Gminy, zarządcy dróg	
						OP.2.3. Czyszczenie powierzchni jezdni na mokro w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym	własne: Powiat Lęborski	-
		monitorowane: zarządcy dróg						
		OP.3. Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami	OP.3.1. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych	własne: Powiat Lęborski	brak środków finansowych			
				monitorowane: Gminy, zarządcy budynków				
		OP.3.2. Promowanie oraz stosowanie budownictwa niskoenergetycznego i pasywnego	monitorowane: Gminy, zarządcy budynków	brak środków finansowych				
OP.4. Rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia	OP.4.1. Instalacja energooszczędnego oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej	własne: Powiat Lęborski	brak środków finansowych, jednorazowy wysoki wydatek					
		monitorowane: Gminy						

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2032 r.]				
					budynków i dróg publicznych	OP.4.2. Modernizacja oświetlenia ulicznego – zmniejszenie zużycia energii i poprawa jakości i ujednolicenia barwy oświetlenia	monitorowane: Gminy	brak środków finansowych, jednorazowy wysoki wydatek
					OP.5. Rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii i adaptacja do zmian klimatu	OP.5.1. Wprowadzenie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów stwarzających warunki do stosowania OZE	monitorowane: Gminy	nieobjęcie wszystkich terenów dokumentacją planistyczną
						OP.5.2. Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	monitorowane: Gminy, mieszkańcy, przedsiębiorstwa	-
						OP.5.3. Zwiększenie obszarów zieleni na terenach zurbanizowanych	monitorowane: Gminy	-
						OP.5.4. Zwiększanie retencji wód na terenach zurbanizowanych	monitorowane: Gminy	-
					OP.6. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	OP.6.1. Prowadzenie kampanii edukacyjnych promujących rozwiązania przyczyniające się do podnoszenia świadomości mieszkańców i poprawy jakości powietrza, dotyczące m.in.: wymiany źródeł ciepła, termomodernizacji budynków, prowadzenia kontroli przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej i uchwał dotyczących programów ochrony powietrza, promocji ruchu pieszego i rowerowego, korzystania z transportu publicznego	własne: Powiat Łębski	brak zainteresowania społecznego
							monitorowane: Gminy, Samorząd Województwa, organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2032 r.]				
II ZAGROŻENIA HAŁASEM	Poprawa klimatu akustycznego	Liczba osób narażonych na ponadnormatywny hałas w województwie wg wskaźnika: - L_{DWN} - L_N [os.] <i>Strategiczne mapy hałasu i programy ochrony przed hałasem, RWMŚ</i>	b.d.	0	ZH.1. Ochrona przed hałasem	ZH.1.1. Monitoring hałasu na terenie powiatu łębskiego	monitorowane: RWMŚ	brak punktów pomiarowych wyznaczonych na terenie powiatu
						ZH.1.2. Uspokojenie ruchu na terenach zurbanizowanych, poprzez wprowadzenie ograniczeń prędkości	monitorowane: Gminy, zarządcy dróg	brak środków finansowych, brak wystarczającej wiedzy
						ZH.1.3. Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu (ciche nawierzchnie, ekrany akustyczne)	monitorowane: Gminy, zarządcy dróg	brak środków finansowych oraz odpowiedniej infrastruktury
						ZH.1.4. Planowanie przestrzenne uwzględniające politykę walki z hałasem	monitorowane: Gminy	-
						ZH.1.5. Sporządzanie map akustycznych dla terenów, dla których istnieje obowiązek prawny	monitorowane: zarządzający drogami, liniami kolejowymi	-
					ZH.2. Zmniejszenie hałasu	ZH.2.1. Działania mające na celu poprawę stanu nawierzchni dróg	własne: Powiat Łębski monitorowane: zarządcy dróg	brak środków finansowych
						ZH.2.2. Rozwój i usprawnienie systemów transportu o obniżonej emisji hałasu	monitorowane: gminy, zarządzający drogami, liniami kolejowymi	-
					ZH.3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	ZH.3.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego	własne: Powiat Łębski monitorowane: Gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	brak zainteresowania społecznego

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2032 r.]				
III POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	Liczba punktów pomiarowych, na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego [szt.] RWMS	0	0		PEM.1.1. Monitoring poziomów pól elektromagnetycznych	monitorowane: GIOŚ, podmioty zobowiązane do prowadzenia pomiarów	brak objęcia terenu powiatu punktami monitoringu PEM
					PEM.1. Ograniczenie niekorzystnego oddziaływania pól elektromagnetycznych	PEM.1.2. Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi	monitorowane: Gminy	nieobjęcie wszystkich terenów dokumentacją planistyczną
						PEM.1.3. Prowadzenie i aktualizacja rejestru zgłoszeń źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	własne: Powiat Lęborski	-
					PEM.2. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	PEM.2.1. Przebudowa, modernizacja i rozwój sieci energetycznej oraz infrastruktury zapewniającej zaopatrzenie w energię elektryczną	monitorowane: Energia Operator, PSE	brak środków finansowych
					PEM.3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	PEM.3.1. Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM	monitorowane: Gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	brak zainteresowania społecznego

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwen- cji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa <i>źródło danych</i>	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2032 r.]				
IV GOSPODAROWANIE WODAMI	Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodziami	Udział JCWP o stanie/ potencjale dobrym i bardzo dobrym [%] <i>RWMS</i>	0	100	GW.1. Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego, minimalizacja ryzyka powodziowego	GW.1.1. Podejmowanie działań wspierających ochronę przed powodzią	monitorowane: PGW Wody Polskie (RZGW i Zarządy Zlewni), Gminy	bariery techniczne, brak środków finansowych
		Udział JCWPd o dobrym stanie chemicznym i ilościowym [%] <i>RWMS</i>	100	100		GW.1.2. Działania inwestycyjne i utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi	monitorowane: właściciele gruntów, Gminne Spółki Wodne, PGW Wody Polskie	-
						GW.1.3. Zimowe i letnie utrzymanie drożności wód	monitorowane: PGW Wody Polskie (RZGW)	-
						GW.1.4. Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami	monitorowane: Gminy	-
					GW.2. Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ochrona zasobów wody poprzez zwiększenie małej retencji	GW.2.1. Realizacja Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych	monitorowane: PGW WP, Gminy, ODR, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, PGL LP, użytkownicy gruntów leśnych, właściciele urządzeń melioracyjnych, rolnicy	brak środków finansowych
						GW.2.2. Budowa i rozwój małej retencji i mikroretencji a także błękitnej i zielonej infrastruktury, w tym realizacja programów dotacyjnych	monitorowane: właściciele i zarządcy nieruchomości, WFOŚiGW, PGW WP, Gminy	brak zainteresowania społecznego

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródła danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2032 r.]				
					GW.3. Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych	GW.3.1. Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach PMS oraz udostępnianie wyników tego monitoringu	monitorowane: RWMŚ, PIG-PIB	-
						GW.3.2. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty, posiadające pozwolenia wodnoprawne na szczególnie korzystanie z wód, warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	monitorowane: WIOŚ, PGW WP	brak środków finansowych
						GW.3.3. Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody m.in. poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego	monitorowane: rolnicy, Gminy, ARiMR, ODR, WIOŚ	brak środków finansowych, brak zainteresowania rolników
						GW.3.4. Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	monitorowane: Gminy	-
					GW.4. Optymalizacja zużycia wody	GW.4.1. Ograniczenie zużycia wody w tym w gospodarce komunalnej, przemyśle i rolnictwie (np. recyrkulacja wody, zamykanie obiegu wody)	monitorowane: Gminy, przedsiębiorstwa, przedsiębiorstwa wodociągowe, mieszkańcy, rolnicy	opór społeczny, brak środków finansowych
					GW.5. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	GW.5.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód oraz protekcji przed powodzią i suszą	monitorowane: Gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, PGW WP	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2032 r.]				
						GW.5.2. Promowanie katalogu działań i zadań służących minimalizowaniu następstw suszy (np. zbieranie deszczówki, łąki kwietne zamiast trawników, zwiększanie powierzchni terenów zielonych w miastach i na wsi, wprowadzania i utrzymania zadrzewień śródpolnych i przydrożnych)	monitorowane: PGW Wody Polskie, gminy, placówki oświatowe	-
						GW.5.3. Prowadzenie działań edukacyjnych propagujących mikroinstalacje do gromadzenia i przetrzymywania wody	monitorowane: PGW Wody Polskie, gminy, placówki oświatowe	-
V GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej [km] GUS	494,0	>494,0	GWS.1. Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodno- ściekowej	GWS.1.1. Rozbudowa i modernizacja ujęć wody oraz stacji uzdatniania wody	monitorowane: Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	-
		Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [%] GUS	95,0	>95,0		GWS.1.2. Budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja systemów wodociągowych	monitorowane: Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	-
		Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km] GUS	283,0	>283,0		GWS.1.3. Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej	monitorowane: Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	-
		Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [%] GUS	77,8	>77,8		GWS.1.4. Budowa, rozbudowa oraz modernizacja oczyszczalni ścieków	monitorowane: Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	-

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2032 r.]				
		Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.] GUS	722	< 722		GWS.1.5. Wsparcie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, dla których budowa sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadniona ekonomicznie lub technicznie	monitorowane: Gminy, właściciele i zarządcy nieruchomości, WFOŚiGW	-
		Liczba zbiorników bezodpływowych [szt.] GUS	2 382	< 2 382		GWS.1.6. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrola szczelności tych zbiorników	monitorowane: Gminy	brak zasobów kadrowych
						GWS.1.7. Ograniczanie ilości zużywanej wody poprzez zamykanie obiegów wody oraz recyrkulację wody w zakładach przemysłowych	monitorowane: przedsiębiorstwa	-
						GWS.1.8. Identyfikacja alternatywnych miejsc poboru wody do spożycia	monitorowane: Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	-
					GWS.2. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	GWS.2.1. Monitoring gospodarki wodno-ściekowej (badania wód, ścieków, odcieków, wizualizacja, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków)	monitorowane: WIOŚ, PGW WP, Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	-
					GWS.3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	GWS.3.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków oraz oszczędnym korzystaniem z wód	monitorowane: Gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2032 r.]				
VI ZASOBY GEOLOGICZNE	Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.	Liczba udokumentowanych złóż surowców [szt.] <i>PIG-PIB</i>	64	64	ZG.1. Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin oraz ograniczanie presji na środowisko, związanej z eksploatacją kopalin i prowadzeniem prac poszukiwawczych	ZG.1.1. Ograniczenie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów, poprzez prowadzenie systematycznych kontroli	monitorowane: OUG	-
		Wydobycie surowców mineralnych [tys. t] <i>Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce, 2024, PIG-PIB</i>	1 155 tys. t. piasków i żwirów 44 mln m ³ surowców ilastych ceramiki budowlanej	brak możliwości określenia wartości szacunkowych		ZG.1.2. Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż i kontrola realizacji ich warunków	własne: Powiat Lęborski monitorowane: Samorząd Województwa, OUG, Minister Klimatu i Środowiska	-
VII GLEBY	Ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu	Udział powierzchni gruntów rolnych w stosunku do powierzchni całego powiatu [ha] <i>Starostwo Powiatowe</i>	48	48	GL.1. Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi	GL.1.1. Monitoring jakości gleb	monitorowane: RWMŚ, IUNG w Puławach, OSChR	brak punktów pomiarowych wyznaczonych na terenie powiatu
						GL.1.2. Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz dobrych praktyk rolniczych	monitorowane: ODR, ARiMR, KOWR	brak zainteresowania rolników
						GL.1.3. Przeciwdziałanie zasklepieniu gleb przez stosowanie odpowiednich rozwiązań przy planowaniu Inwestycji (np. powierzchni półprzepuszczalnych), a także zapewnienie odpowiednich powierzchni biologicznie czynnych	monitorowane: Gminy i jednostki podległe JST	
					GL.2. Rekultywacja terenów zdegradowanych	GL.2.1. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	własne: Powiat Lęborski monitorowane: władający powierzchnią ziemi, sprawcy	brak środków finansowych, brak zaangażowania właścicieli gruntów

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka	
		Nazwa <i>źródło danych</i>	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2032 r.]					
						GL.2.2. Identyfikacja i prowadzenie wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń oraz szkód w środowisku	własne: Powiat Lęborski	nieobjęcie w wykazie wszystkich terenów	
					GL.3. Zapobieganie ruchom masowym ziemi i ich skutkom	GL.3.1. Identyfikacja, monitoring osuwisk oraz uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w aktualizowanych dokumentach planistycznych	własne: Powiat Lęborski	-	
					GL.4. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	GL.4.1. Szkolenia rolników w zakresie stosowania środków ochrony roślin i nawożenia	monitorowane: ODR, ARiMR	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych	
VIII GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca [kg] GUS	411	< 411	GO.1. Racjonalna gospodarka odpadami	GO.1.1. Prowadzenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz selektywnej zbiórki odpadów	monitorowane: Gminy, przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	-	
		Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów [%] GUS	44,2	>44,2			GO.1.2. Przeprowadzanie kontroli instalacji posiadających pozwolenia na zbieranie, przetwarzanie i wytwarzanie odpadów	własne: Powiat Lęborski	-
								monitorowane: WIOŚ	
							GO.1.3. Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie gminy i regulaminu utrzymania czystości i porządku	monitorowane: Gminy	-
							GO.1.4. Osiągnięcie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	monitorowane: Gminy	niedostateczna świadomość społeczna
							GO.1.5. Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk odpadów	monitorowane: PGL LP, Gminy	-

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa <i>źródło danych</i>	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2032 r.]				
						GO.1.6. Rozwój punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych	monitorowane: Gminy	-
					GO.2. Gospodarka odpadami zawierającymi azbest	GO.2.1. Sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest	monitorowane: Gminy, mieszkańcy	-
					GO.3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	GO.3.1. Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła” oraz edukacja w zakresie minimalizacji produkcji odpadów	monitorowane: Gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych
						GO.3.2. Działania ukierunkowane na promocję, współpracę, wymianę doświadczeń i edukację w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym	monitorowane: Gminy, jednostki naukowe, instytucje szkoleniowe	możliwy brak zainteresowania inwestorów podjęciem inwestycji
IX ZASOBY PRZYRODNICZE	Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu	Liczba ustanowionych planów ochrony/ planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 <i>RDOŚ, CRFOP</i>	5	9	ZP.1. Ochrona krajobrazu, różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów	ZP.1.1. Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym z uwzględnieniem korytarzy ekologicznych	monitorowane: RDOŚ, Gminy	konflikty społeczne i przestrzenne, brak objęcia wszystkich terenów dokumentami planistycznymi
		Powierzchnia terenów chronionych [ha] <i>GUS</i>	21 819,45	≥ 21 819,45		ZP.1.2. Obejmowanie prawną ochroną obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych	monitorowane: Ministerstwo Środowiska, Samorząd Województwa, RDOŚ, Gminy	-
						ZP.1.3. Monitoring obszarów chronionych oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków	monitorowane: RDOŚ	brak środków finansowych

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2032 r.]				
		Liczba pomników przyrody [szt.] CRFOP	124	≥ 124		ZP.1.4. Pielęgnacja i konserwacja pomników przyrody	monitorowane: Gminy	brak środków finansowych
						ZP.1.5. Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków obcych w tym inwazyjnych	monitorowane: Samorząd Województwa, RDOŚ, gminy, PGL LP, organizacje pozarządowe, zarządcy nieruchomości, zarządzający drogami	brak środków finansowych, niska skuteczność metod stosowanych w eliminacji gatunków inwazyjnych
						ZP.1.6. Poprawa stanu siedlisk i gatunków - wdrażanie działań ochronnych	monitorowane: Samorząd Województwa, RDOŚ, PGL LP, organizacje pozarządowe, wszystkie podmioty wyznaczone w planach ochrony i planach zadań ochronnych	brak środków finansowych
						ZP.1.7. Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów	monitorowane: Gminy	-
						ZP.1.8. Działania zwiększające retencję oraz wspierające zachowanie naturalnych warunków hydrologicznych na terenach podmokłych, w dolinach rzek oraz w jeziorach	monitorowane: Samorząd Województwa, PGL LP, RDOŚ, gminy, organizacje pozarządowe, właściciele i zarządcy nieruchomości	brak środków finansowych, presja zabudowy, komunikacyjna i turystyczna na terenach przeznaczonych do zwiększania naturalnej retencji

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa <i>źródło danych</i>	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2032 r.]				
		Lesistość [%] <i>GUS</i>	40,5	≥ 40,5		ZP 1.9. Kontynuacja prac nad opracowaniem i zatwierdzeniem planów ochrony dla obszarów Natura 2000, obszarów chronionego krajobrazu oraz rezerwatów przyrody	monitorowane: RDOŚ, Samorząd Województwa	brak środków finansowych
					ZP.2. Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych	ZP.2.1. Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa	własne: Powiat Lęborski	brak środków finansowych
						ZP.2.2. Rozwój systemu monitoringu środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci), inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu	monitorowane: PGL LP, nadleśnictwa, Straż Pożarna, właściciele lasów	-
						ZP.2.3. Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych	monitorowane: nadleśnictwa, właściciele lasów	brak środków finansowych
						ZP.2.4. Zmiana struktury wiekowej i składu gatunkowego drzewostanów w celu zwiększenia różnorodności genetycznej i biologicznej	monitorowane: nadleśnictwa	brak środków finansowych
						ZP.2.5. Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej	własne: Powiat Lęborski	brak zainteresowania właścicieli gruntów przystąpieniem do programów zalesieniowych
							monitorowane: właściciele gruntów, PGL LP	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa <i>źródło danych</i>	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2032 r.]				
					ZP.3. Zarządzanie ruchem turystycznym w sposób zrównoważony	ZP.3.1. Budowa i modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej w celu ukierunkowania ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo	własne: Powiat Łęborski	brak środków finansowych
						monitorowane: Samorząd Województwa, PGL LP, RDOŚ, Gminy		
					ZP.4. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	ZP.4.1. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody	własne: Powiat Łęborski	-
							monitorowane: Samorząd Województwa, PGL LP, RDOŚ, gminy, organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne	
						ZP.4.2. Rozwój sieci przyrodniczych ścieżek dydaktycznych wraz z ośrodkami edukacji ekologicznej	monitorowane: PGL LP, gminy, RDOŚ, organizacje pozarządowe	brak środków finansowych, akty wandalizmu i zniszczenie infrastruktury
XZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii [szt.] <i>WIOŚ</i>	1	0	ZPA.1. Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	ZPA.1.1. Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, badań przyczyn, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii)	monitorowane: WIOŚ, przedsiębiorstwa, Straż Pożarna, Policja	-
						ZPA.1.2. Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom, a także rozbudowa OSP	własne: Powiat Łęborski	brak środków finansowych
							monitorowane: Gminy, WIOŚ, PWIS, WFOŚiGW, PSP	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2032 r.]				
						ZPA.1.3. Zapobieganie lub usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku	monitorowane: sprawcy awarii, PSP, RDOŚ	-
					ZPA.2. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	ZPA.2.1. Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców	własne: Powiat Lęborski monitorowane: Gminy, służby interwencyjne, WIOŚ, Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego	-

* Należy wskazać, czy zadanie należy do zadań własnych samorządu (zadania finansowane w całości lub w części ze środków budżetowych i pozabudżetowych będących w dyspozycji powiatu) bądź czy jest zadaniem monitorowanym (zadania, które są finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych – będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla krajowego (centralnego), bądź instytucji działających na terenie powiatu, lecz podlegających bezpośrednio organom centralnym)

źródło: Program ochrony środowiska dla Województwa Pomorskiego, opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych od Urzędów, Instytucji i przedsiębiorstw

9.3. Harmonogram realizacji zadań własnych Powiatu Lęborskiego wraz z ich finansowaniem

Tabela 58. Harmonogram realizacji zadań własnych Powiatu Lęborskiego wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	OP.1.3. Prowadzenie sprawozdawczości <i>programów ochrony powietrza</i> (pop) i <i>planów działań krótkoterminowych</i> (pdk)	Powiat Lęborski	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	realizacja zależna od dostępnych środków
	OP.1.4. Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych	Powiat Lęborski	według kosztorysów							Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	OP.2.2. Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Powiat Lęborski	według kosztorysów							Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	OP.2.3. Czyszczenie powierzchni jezdni na mokro w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym	Powiat Lęborski	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							Budżet Powiatu	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	OP.3.1. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych	Powiat Lęborski	według kosztorysów							Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
	OP.4.1. Instalacja energooszczędnego oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej	Powiat Łębski	według kosztorysów							Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	OP.6.1. Prowadzenie kampanii edukacyjnych promujących rozwiązania przyczyniające się do podnoszenia świadomości mieszkańców i poprawy jakości powietrza, dotyczące m.in.: wymiany źródeł ciepła, termomodernizacji budynków, prowadzenia kontroli przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej i uchwał dotyczących programów ochrony powietrza, promocji ruchu pieszego i rowerowego, korzystania z transportu publicznego	Powiat Łębski	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
ZAGROŻENIA HAŁASEM	ZH.2.1. Działania mające na celu poprawę stanu nawierzchni dróg	Powiat Łębski	4 812	według kosztorysów						Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	ZH.3.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego	Powiat Łębski	koszty w ramach zadań własnych							Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	PEM.1.3. Prowadzenie i aktualizacja rejestru zgłoszeń źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	Powiat Łębski	koszty w ramach zadań własnych							Budżet Powiatu	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
ZASOBY GEOLOGICZNE	ZG.1.2. Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż i kontrola realizacji ich warunków	Powiat Łębski	koszty w ramach realizacji zadań zleconych							budżet Powiatu	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
GLEBY	GL.2.1. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	Powiat Łębski	w zależności od inwestycji							budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja w przypadku wystąpienia potrzeby
	GL.2.2. Identyfikacja i prowadzenie wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń oraz szkód w środowisku	Powiat Łębski	koszty w ramach zadań własnych							budżet Powiatu	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GL.3.1. Identyfikacja, monitoring osuwisk oraz uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w aktualizowanych dokumentach planistycznych	Powiat Łębski	koszty w ramach zadań własnych							budżet Powiatu	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU	GO.1.2. Przeprowadzanie kontroli instalacji posiadających pozwolenia na zbieranie, przetwarzanie i wytwarzanie odpadów	Powiat Łębski	koszty w ramach zadań własnych							budżet Powiatu	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZP.2.1. Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa	Powiat Łębski	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							budżet Powiatu	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	ZP.2.5. Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej	Powiat Łębski	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	-
	ZP.3.1. Budowa i modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej w celu ukierunkowania ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo	Powiat Łębski	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	-
	ZP.4.1. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody	Powiat Łębski	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	ZPA.1.2. Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom, a także rozbudowa OSP	Powiat Łębski	w zależności od inwestycji							Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja w przypadku wystąpienia potrzeby
	ZPA.2.1. Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców	Powiat Łębski	koszty w ramach zadań własnych							Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności

źródło: opracowanie własne oraz na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej

9.4. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Tabela 59. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	OP.1.1. Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza	RWMŚ	koszty w ramach zadań własnych							budżet RWMŚ	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	OP.1.2. Opracowanie i aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	Gminy	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							budżet Gmin	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
	OP.1.3. Prowadzenie sprawozdawczości programów ochrony powietrza (pop) i planów działań krótkoterminowych (pdk)	Gminy	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							budżet Gmin	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	OP.1.4. Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych	gminy, właściciele i zarządcy nieruchomości, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	800	178	według kosztorysów					budżet mieszkańców, przedsiębiorstw, spółdzielni, wspólnot mieszkaniowych, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	OP.1.5. Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych	Straż Miejska, Policja, Gminy	koszty w ramach zadań własnych							budżet Policji, Straży Miejskiej i Gmin	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	OP.1.6. Rozbudowa i modernizacja sieci gazowej oraz podłączanie budynków indywidualnych do sieci gazowej	PSG Sp. z o.o., właściciele budynków	według kosztorysów							budżet PSG i mieszkańców, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	OP.2.1. Poprawa systemu komunikacji publicznej, w tym wymiana taboru komunikacji publicznej na pojazdy ekologiczne, budowa i przebudowa chodników, zatok autobusowych, postojowych	Gminy, zarządcy dróg, zarządzający komunikacją publiczną	według kosztorysów							budżet zarządców dróg, Gmin, zarządców komunikacji, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
	OP.2.2. Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszko-rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Gminy, zarządcy dróg	142	według kosztorysów						budżet Gmin, zarządców dróg, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	OP.2.3. Czyszczenie powierzchni jezdni na mokro w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym	zarządcy dróg	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów						budżet zarządców dróg	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności	
	OP.3.1. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych	Gminy, zarządcy budynków	1 500	według kosztorysów						budżet Gmin, zarządców budynków i mieszkańców	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	OP.3.2. Promowanie oraz stosowanie budownictwa niskoenergetycznego i pasywnego	Gminy, zarządcy budynków	koszty w ramach zadań własnych						Budżet Gmin, zarządców budynków, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków	
	OP.4.1. Instalacja energooszczędnego oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej	Gminy	według kosztorysów						Budżet Gmin, placówek oświatowych	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków	
	OP.4.2. Modernizacja oświetlenia ulicznego – zmniejszenie zużycia energii i poprawa jakości i ujednolicenia barwy oświetlenia	Gminy	według kosztorysów						Budżet Gmin, zarządców dróg, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
	OP.5.1. Wprowadzenie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów stwarzających warunki do stosowania OZE	Gminy	koszty w ramach zadań własnych							Budżet Gmin	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	OP.5.2. Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	mieszkańcy, Gminy, przedsiębiorstwa	600	według kosztorysów						budżet Gmin, mieszkańców, przedsiębiorstw, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	OP.5.3. Zwiększenie obszarów zieleni na terenach zurbanizowanych	Gminy	według kosztorysów							budżet Gmin, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	OP.5.4. Zwiększanie retencji wód na terenach zurbanizowanych	Gminy	według kosztorysów							budżet Gmin, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
	OP.6.1. Prowadzenie kampanii edukacyjnych promujących rozwiązania przyczyniające się do podnoszenia świadomości mieszkańców i poprawy jakości powietrza, dotyczące m.in.: wymiany źródeł ciepła, termomodernizacji budynków, prowadzenia kontroli przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej i uchwał dotyczących programów ochrony powietrza, promocji ruchu pieszego i rowerowego, korzystania z transportu publicznego	Gminy, Samorząd Województwa, organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							budżet Gmin, budżet samorządu województwa, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
ZAGROŻENIA HAŁASEM	ZH.1.1. Monitoring hałasu na terenie powiatu łębskiego	RWMŚ	koszty w ramach zadań własnych							budżet RWMŚ	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	ZH.1.2. Uspokojenie ruchu na terenach zurbanizowanych, poprzez wprowadzenie ograniczeń prędkości	Gminy, zarządcy dróg	koszty w ramach zadań własnych							budżet Gmin, budżet zarządców dróg	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	ZH.1.3. Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu (ciche nawierzchnie, ekrany akustyczne)	Gminy, zarządcy dróg	zależności od inwestycji zaplanowanych w programach ochrony przed hałasem							budżet Gmin, budżet zarządców dróg	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
	ZH.1.4. Planowanie przestrzenne uwzględniające politykę walki z hałasem	Gminy	koszty w ramach zadań własnych							budżet Gmin	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	ZH.1.5. Sporządzanie map akustycznych dla terenów, dla których istnieje obowiązek prawny	zarządcy dróg, zarządcy linii kolejowych	koszty w ramach zadań własnych							budżet zarządców dróg, budżet zarządzających liniami kolejowymi	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	ZH.2.1. Działania mające na celu poprawę stanu nawierzchni dróg	zarządcy dróg	6 558	według kosztorysów						budżet Gmin, budżet ZDP, budżet ZDW, budżet GDDKiA, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	ZH.2.2. Rozwój i usprawnienie systemów transportu o obniżonej emisji hałasu	Gminy, zarządzający drogami, liniami kolejowymi	według kosztorysów							budżet Gmin, budżet zarządzających drogami, liniami kolejowymi	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	ZH.3.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego	Gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							budżet Gmin, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, zarządców dróg, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	PEM.1.1. Monitoring poziomów pól elektromagnetycznych	RWMŚ	koszty w ramach zadań własnych							budżet RWMŚ	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	PEM.1.2. Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi	Gminy	koszty w ramach zadań własnych							budżet Gmin	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	PEM.2.1. Przebudowa, modernizacja i rozwój sieci energetycznej oraz infrastruktury zapewniającej zaopatrzenie w energię elektryczną	Energa Operator, PSE	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów							budżet przedsiębiorstwa	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	PEM.3.1. Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM	Gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							budżet Gmin, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
GOSPODAROWANIE WODAMI	GW.1.1. Podejmowanie działań wspierających ochronę przed powodzią	PGW Wody Polskie (RZGW i Zarządy Zlewni), Gminy	w zależności od inwestycji							budżet PGW Wody Polskie (RZGW i Zarządów Zlewni), budżet Gmin,	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	GW.1.2. Działania inwestycyjne i utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi	właściciele gruntów, Gminne Spółki Wodne, PGW Wody Polskie	w zależności od inwestycji							budżet właścicieli gruntów, Gminnych Spółek Wodnych	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
	GW.1.3. Zimowe i letnie utrzymanie drożności wód	PGW Wody Polskie (RZGW)	w zależności od inwestycji							budżet RZGW i zarządców zlewni	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GW.1.4. Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami	Gminy	koszty w ramach zadań własnych							budżet Gmin	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GW.2.1. Realizacja Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych	PGW WP, Gminy, ODR, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, PGL LP, użytkownicy gruntów leśnych, właściciele urządzeń melioracyjnych, rolnicy	w zależności od inwestycji							budżet RZGW, budżet Gmin, budżet ODR, budżet przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, budżet PGL LP, użytkownicy gruntów leśnych, właściciele urządzeń melioracyjnych, budżet rolników	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	GW.2.2. Budowa i rozwój małej retencji i mikroretencji a także błękitnej i zielonej infrastruktury, w tym realizacja programów dotacyjnych	właściciele nieruchomości, WFOŚiGW, PGW WP, Gminy	w zależności od inwestycji							budżet Gmin, WFOŚiGW, budżet właścicieli nieruchomości	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	GW.3.1. Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach PMŚ oraz udostępnianie wyników tego monitoringu	RWMŚ, PIG-PIB	koszty w ramach zadań własnych							budżet RWMŚ, budżet PIG-PIB	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
	GW.3.2. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty, posiadające pozwolenia wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód, warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	WIOŚ, PGW WP	w zależności od inwestycji							budżet WIOŚ i zarządców zlewni	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GW.3.3. Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody m.in. poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego	rolnicy, Gminy, ARiMR, ODR, WIOŚ	w zależności od inwestycji							budżet rolników, Gmin, ARiMR, ODR	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GW.3.4. Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Gminy	koszty w ramach zadań własnych							budżet Gmin	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GW.4.1. Ograniczenie zużycia wody w tym w gospodarce komunalnej, przemyśle i rolnictwie (np. recyrkulacja wody, zamykanie obiegu wody)	Gminy, przedsiębiorstwa, przedsiębiorstwa wodociągowe, mieszkańcy, rolnicy	w zależności od inwestycji							budżet Gmin, przedsiębiorstw, budżet mieszkańców i rolników	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	GW.5.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód oraz protekcji przed powodzią i suszą	Gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, PGW WP	koszty w ramach zadań własnych							budżet Gmin, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, RZGW, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
	GW.5.2. Promowanie katalogu działań i zadań służących minimalizowaniu następstw suszy (np. zbieranie deszczówki, łąki kwietne zamiast trawników, zwiększanie powierzchni terenów zielonych w miastach i na wsi, wprowadzania i utrzymania zadrzewień śródpolnych i przydrożnych)	PGW Wody Polskie, gminy, placówki oświatowe	w zależności od zakresu kampanii							PGW Wody Polskie, gminy, powiaty, placówki edukacyjne	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
	GW.5.3. Prowadzenie działań edukacyjnych propagujących mikroinstalacje do gromadzenia i przetrzymywania wody	PGW Wody Polskie, gminy, placówki oświatowe	w zależności od zakresu kampanii							PGW Wody Polskie, gminy, powiaty, placówki edukacyjne	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	GWS.1.1. Rozbudowa i modernizacja ujęć wody oraz stacji uzdatniania wody	Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	-	2 500	2 500		w zależności od inwestycji		budżet Gmin, budżet przedsiębiorstw, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków	
	GWS.1.2. Budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja systemów wodociągowych	Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	w zależności od inwestycji							budżet Gmin, budżet przedsiębiorstw, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	GWS.1.3. Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej	Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	1 000	-	3 000		w zależności od inwestycji		budżet Gmin, budżet przedsiębiorstw, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
	GWS.1.4. Budowa, rozbudowa oraz modernizacja oczyszczalni ścieków	Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	w zależności od inwestycji							budżet Gmin, budżet przedsiębiorstw, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	GWS.1.5. Wsparcie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, dla których budowa sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadniona ekonomicznie lub technicznie	Gminy, właściciele nieruchomości, WFOŚiGW	w zależności od inwestycji							budżet Gmin, budżet właścicieli nieruchomości, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	GWS.1.6. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrola szczelności tych zbiorników	Gminy	koszty w ramach zadań własnych							budżet Gmin, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	GWS.1.7. Ograniczanie ilości zużywanej wody poprzez zamykanie obiegów wody oraz recyrkulację wody w zakładach przemysłowych	przedsiębiorstwa	w zależności od inwestycji							budżet przedsiębiorstw	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	GWS.1.8. Identyfikacja alternatywnych miejsc poboru wody do spożycia	Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	koszty w ramach zadań własnych							budżet Gmin, budżet przedsiębiorstwa kanalizacyjne	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	GWS.2.1. Monitoring gospodarki wodno-ściekowej (badania wód, ścieków, odcieków, wizualizacja, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków)	WIOŚ, PGW WP, Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	koszty w ramach zadań własnych							budżet WIOŚ, PGW WP, Gmin, przedsiębiorstw	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
	GWS.3.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków oraz oszczędnym korzystaniem z wód	Gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	koszty w ramach zadań własnych							budżet Gmin, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, przedsiębiorstw, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
ZASOBY GEOLOGICZNE	ZG.1.1. Ograniczenie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów, poprzez prowadzenie systematycznych kontroli	OUG	koszty w ramach zadań własnych							budżet OUG	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	ZG.1.2. Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż i kontrola realizacji ich warunków	Samorząd Województwa, OUG, Minister Klimatu i Środowiska	koszty w ramach realizacji zadań zleconych							budżet Samorządu Województwa, budżet OUG, budżet Minister Klimatu i Środowiska	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
GLEBY	GL.1.1. Monitoring jakości gleb	IUNG w Puławach, GIOŚ, OSChR	koszty w ramach realizacji zadań zleconych							budżet IUNG, GIOŚ i OSChR	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GL.1.2. Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz dobrych praktyk rolniczych	ODR, ARiMR, KOWR	koszty w ramach zadań własnych							budżet ODR, ARiMR, KOWR	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
	GL.1.3. Przeciwdziałanie zasklepianiu gleb przez stosowanie odpowiednich rozwiązań przy planowaniu Inwestycji (np. powierzchni półprzepuszczalnych), a także zapewnienie odpowiednich powierzchni biologicznie czynnych	Gminy i jednostki podległe JST	koszty w ramach zadań własnych							budżet gmin i jednostek podległych JST	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GL.2.1. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	władający powierzchnią ziemi lub inni sprawcy zanieczyszczenia	w zależności od inwestycji							budżet władających powierzchnią bądź sprawców zanieczyszczeń	zadanie inwestycyjne, realizacja w przypadku wystąpienia potrzeby
	GL.4.1. Szkolenia rolników w zakresie stosowania środków ochrony roślin i nawożenia	ODR, ARIMR	koszty w ramach zadań własnych							budżet ODR, ARiMR, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU	GO.1.1. Prowadzenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz selektywnej zbiórki odpadów	Gminy, przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	koszty w ramach zadań własnych							budżet Gmin, przedsiębiorstw	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GO.1.2. Przeprowadzanie kontroli instalacji posiadających pozwolenia na zbieranie, przetwarzanie i wytwarzanie odpadów	WIOŚ	koszty w ramach zadań własnych							budżet WIOŚ	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
	GO.1.3. Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie gminy i regulaminu utrzymania czystości i porządku	Gminy	koszty w ramach zadań własnych							budżet Gmin	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GO.1.4. Osiągnięcie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	Gminy	koszty w ramach zadań własnych							budżet Gmin	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GO.1.5. Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk odpadów	PGL LP, Gminy	koszty w ramach zadań własnych							budżet PGL LP, Gmin	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GO.1.6. Rozwój punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Gminy	4 351	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów						budżet Gmin	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	GO.2.1. Sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest	Gminy, mieszkańcy	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							budżet Gmin, budżet mieszkańców, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GO.3.1. Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła” oraz edukacja w zakresie minimalizacji produkcji odpadów	Gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	koszty w ramach zadań własnych							budżet Gmin, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
	GO.3.2. Działania ukierunkowane na promocję, współpracę, wymianę doświadczeń i edukację w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym	Gminy, jednostki naukowe, instytucje szkoleniowe	w zależności od zakresu prowadzonej kampanii							budżet Gmin, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZP.1.1. Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym z uwzględnieniem korytarzy ekologicznych	Gminy, RDOŚ	koszty w ramach zadań własnych							budżet Gmin, RDOŚ	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	ZP.1.2. Obejmowanie prawną ochroną obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych	Ministerstwo Środowiska, Samorząd Województwa, RDOŚ, Gminy	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							budżet Ministerstwa, RDOŚ	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	ZP.1.3. Monitoring obszarów chronionych oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków	RDOŚ	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							budżet RDOŚ	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	ZP.1.4. Pielęgnacja i konserwacja pomników przyrody	Gminy	koszty w ramach zadań własnych							budżet Gmin	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	ZP.1.5. Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków obcych w tym inwazyjnych	Samorząd Województwa, RDOŚ, Gminy, PGL LP, organizacje pozarządowe, zarządcy nieruchomości, zarządzający drogami	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							budżet Gmin, PGL LP, PGW WP	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
	ZP.1.6. Poprawa stanu siedlisk i gatunków - wdrażanie działań ochronnych	Samorząd Województwa, RDOŚ, PGL LP, organizacje pozarządowe, wszystkie podmioty wyznaczone w planach ochrony i planach zadań ochronnych	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							budżet Samorządu Województwa, budżet RDOŚ, budżet Parków Narodowych, PGL LP, budżet organizacji pozarządowych	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	ZP.1.7. Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów	Gminy	zgodnie z budżetem jednostek lub kosztami inwestycji							budżet Gmin, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	ZP.1.8. Działania zwiększające retencję oraz wspierające zachowanie naturalnych warunków hydrologicznych na terenach podmokłych, w dolinach rzek oraz w jeziorach	Samorząd Województwa, PGL LP, RDOŚ, gminy, organizacje pozarządowe, właściciele i zarządcy nieruchomości	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							budżet Samorządu Województwa, PGL LP, budżet RDOŚ, budżet gmin, budżet organizacji pozarządowych, właścicieli i zarządców nieruchomości	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	ZP 1.9. Kontynuacja prac nad opracowaniem i zatwierdzeniem planów ochrony dla obszarów Natura 2000, obszarów chronionego krajobrazu oraz rezerwatów przyrody	RDOŚ, Samorząd Województwa	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							budżet gmin, budżet właścicieli gruntów	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
	ZP.2.2. Rozwój systemu monitoringu środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci), inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu	PGL LP, nadleśnictwa, Straż Pożarna, właściciele lasów	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							budżet PGL LP, Nadleśnictw, Straży Pożarnej, właścicieli lasów	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	ZP.2.3. Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych	nadleśnictwa, właściciele lasów	koszty w ramach zadań własnych							budżet nadleśnictw, właścicieli lasów	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	ZP.2.4. Zmiana struktury wiekowej i składu gatunkowego drzewostanów w celu zwiększenia różnorodności genetycznej i biologicznej	nadleśnictwa	koszty w ramach zadań własnych							budżet nadleśnictw	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	ZP.2.5. Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej	właściciele gruntów, PGL LP	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							budżet właścicieli gruntów	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	ZP.3.1. Budowa i modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej w celu ukierunkowania ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo	Samorząd Województwa, PGL LP, RDOŚ, Gminy	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							budżet Samorządu Województwa, budżet Parków Narodowych, budżet PGL LP, budżet RDOŚ, budżet Gmin	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
	ZP.4.1. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody	Samorząd Województwa, PGL LP, RDOŚ, gminy, organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów							budżet nadleśnictw, Gmin, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
	ZP.4.2. Rozwój sieci przyrodniczych ścieżek dydaktycznych wraz z ośrodkami edukacji ekologicznej	PGL LP, gminy, RDOŚ, organizacje pozarządowe	158	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów						budżet nadleśnictw	zadanie realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	ZPA.1.1. Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, badań przyczyn, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii)	WIOŚ, przedsiębiorstwa, Straż Pożarna, Policja	koszty w ramach zadań własnych							budżet WIOŚ, przedsiębiorstw, Straży Pożarnej oraz Policji, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
	ZPA.1.2. Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom, a także rozbudowa OSP	Gminy, WIOŚ, PWIS, WFOŚiGW, PSP	260	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów						budżet Gmin, WIOŚ, PWIS, WFOŚiGW, fundusze krajowe i UE, PSP	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	ZPA.1.3. Zapobieganie lub usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku	sprawcy awarii, PSP, RDOŚ	koszty w ramach zadań własnych							budżet sprawców awarii, PSP, RDOŚ	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł)*							Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2029-2032		
	ZPA.2.1. Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców	Gminy, służby interwencyjne, WIOŚ, Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego	koszty w ramach zadań własnych							budżet Gmin, WIOŚ, służb interwencyjnych, Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania

źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletnich Prognoz Finansowych oraz informacji uzyskanych od Urzędów, Instytucji i przedsiębiorstw

10. System realizacji Programu Ochrony Środowiska

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania Programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów Programu oraz ograniczy negatywne oddziaływanie na środowisko planowanych zadań. Sformułowanie zasad zarządzania środowiskiem stanowi więc podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych. Zarządzanie Programem to sukcesywna realizacja następujących zadań:

1) Wdrożenie Programu i jego realizacja, a w szczególności:

- koordynacja przebiegu wdrażania i realizacji,
- bieżąca ocena realizacji i aktualizacja celów,
- raporty na temat wykonania Programu.

2) Edukacja ekologiczna:

- utworzenie systemu edukacji ekologicznej,
- udostępnienie informacji o stanie środowiska,
- publikacja informacji o stanie środowiska.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- W czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych.
- Stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych.
- Maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.
- Odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji oraz czas inwestycji uwzględniający zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.
- Minimalizacja negatywnych oddziaływań inwestycji infrastrukturalnych wymaga (oczywiście nie jest to konieczne w przypadku każdej inwestycji) wcześniejszych terenowych inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego. Inwentaryzacja pozwoli na precyzyjne dostosowanie ogólnych zaleceń do realiów danego zadania inwestycyjnego i uniknięcie spowodowania znaczących szkód w środowisku przyrodniczym i wiążących się z tym komplikacji w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji.
- W przypadku prac termomodernizacyjnych budynków czy remontów elewacji bądź pokrycia dachowego budynków należy przeprowadzić inwentaryzację ornitologiczną i chiropterologiczną.
- Wykorzystanie rozwiązań technologicznych umożliwiających zachowanie istniejących stosunków wodnych.
- Ograniczenie na etapie planowania i wykonawstwa wycinki drzew i krzewów oraz naruszania cennych siedlisk.
- W przypadku braku możliwości nienaruszenia siedlisk rzadkich/chronionych gatunków, należy wziąć pod uwagę możliwość przeniesienia populacji.
- Nie należy prowadzić robót budowlanych w okresie lęgowym, jeśli na obszarze inwestycji lub w jej pobliżu gniazdują ptaki.
- W przypadku istotnego zagrożenia hałasem, mogącego płoszyć chronione gatunki zwierząt w okresie rozrodczym (i/lub powodujące ponadnormatywną emisję na terenach mieszkaniowych), należy rozważyć zastosowanie ekranów.

10.1. Współpraca z interesariuszami

Podczas tworzenia niniejszego dokumentu pozyskano dane od:

- Starostwa Powiatowego w Lęborku,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego,
- Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie,
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku,
- Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie,
- Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Gdańsku,
- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Gdańsku,
- Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie,
- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku,
- Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku,
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Gdańsku,
- Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie,
- Okręgowego Urzędu Górniczego w Gdańsku,
- Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Gdańsku,
- Zarządu Dróg Wojewódzkich w Gdańsku,
- Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o.,
- Nadleśnictw,
- Urzędów Gmin powiatu lęborskiego,
- zakładów wodno-kanalizacyjnych.

W ramach opracowanego dokumentu wyznaczono zadania własne Starostwa Powiatowego w Lęborku oraz monitorowane, za których współrealizację odpowiedzialni będą m.in.:

- Mieszkańcy powiatu,
- Gminy powiatu lęborskiego;
- Przedsiębiorcy prowadzący działalność na terenie powiatu lęborskiego,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku,
- PGW WP – RZWG Gdańsku;
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku,
- Zarządcy dróg,
- Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.,
- Okręgowy Urząd Górniczy,
- Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- Zarządcy nieruchomości wielorodzinnych,
- Placówki oświatowe i organizacje pozarządowe na terenie powiatu lęborskiego,
- Wspólnoty mieszkaniowe,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych,
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza,
- Policja, straż pożarna,
- przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne, zakłady wodno-kanalizacyjne.

10.2. Edukacja ekologiczna

Prowadzenie edukacji ekologicznej we współczesnym świecie wymaga zintegrowanego podejścia do zagadnień ochrony środowiska. Zagadnienia w zakresie edukacji ekologicznej powinny obejmować szeroko pojętą dbałość o klimat, a także kwestie działań adaptacyjnych w zakresie najistotniejszych obszarów interwencji. Odbiorcy treści informacyjno-edukacyjnych mają coraz większe wymagania, którym można sprostać wykorzystując ogólnodostępny wachlarz sposobów prowadzenia edukacji ekologicznej. Zagadnienia i problemy edukacji ekologicznej można rozpatrywać w różnych kontekstach i aspektach:

- jako podstawowy obszar edukacji prowadzonej na wszystkich szczeblach edukacji formalnej i nieformalnej,
- w kwestii konsumenckiej tj. w odniesieniu do cyklu życia produktów i świadomości ekologicznej konsumentów,
- jako element zarządzania środowiskiem i wdrażania opracowanych polityk, planów i strategii,
- jako praktyka społeczna.

Dla różnych obszarów edukacji trudne jest ustanowienie priorytetów edukacyjnych, gdyż powinny one być traktowane kompleksowo i równolegle, choćby z uwagi na fakt, że ochrona środowiska jest zagadnieniem interdyscyplinarnym, a wszystkie obszary interwencji wzajemnie się przenikają. Edukacja przez wieloaspektowe i interdyscyplinarne podejście: uświadamia na problemy i zagrożenia środowiskowe, uświadamia ich przyczyny i skutki, uczy metod ich rozwiązywania oraz odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze, a także mobilizuje do czynnego podejmowania działań (osobistych i grupowych) na rzecz ochrony środowiska naturalnego.

Warunkiem niezbędnym w realizacji celów *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037* jest świadomość ekologiczna mieszkańców. Ścieżka edukacyjna to zestaw treści i umiejętności o istotnym znaczeniu wychowawczym, których realizacja może odbywać się w ramach nauczania przedmiotów (bloków przedmiotowych) lub w postaci odrębnych zajęć.

Celami ogólnymi edukacji ekologicznej są:

- 1) Uświadamianie zagrożeń środowiska przyrodniczego, występujących w miejscu zamieszkania.
- 2) Budzenie szacunku do przyrody.
- 3) Rozumienie zależności istniejących w środowisku przyrodniczym.
- 4) Zdobycie umiejętności obserwacji zjawisk przyrodniczych i ich opisu.
- 5) Poznanie współzależności człowieka i środowiska.
- 6) WYROBIE NIE poczucia odpowiedzialności za środowisko.
- 7) Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska.

W realizacji Programu ważne jest:

- 1) Prowadzenie lekcji terenowych: obserwacji i prostych badań w terenie;
- 2) Preferowanie metod aktywizujących uczniów, takich jak: praca z mapą w terenie, zbieranie danych i ich opracowanie, dyskusje, debaty, wywiady, reportaże, ankietowanie, podejmowanie decyzji – metodą drzewa decyzyjnego, tworzenie „banków pomysłów”, metaplanów itp.;

- 3) Porównywanie zjawisk, procesów, problemów występujących w najbliższej okolicy z podobnymi i odmiennymi w innych regionach, krajach, kontynentach;
- 4) Stosowanie różnorodnych skal przestrzennych prowadzących do porównywania i odróżniania zjawisk, procesów, przyczyn i skutków;
- 5) Wykorzystywanie na lekcjach danych liczbowych, tabel, map, wykresów, zdjęć, rycin w celu kształcenia umiejętności interpretacji zawartych w nich informacji;
- 6) Organizowanie wspólnych, wcześniej zaprojektowanych przez uczniów działań w najbliższym środowisku, prowadzących do pozytywnych zmian;
- 7) Ukazywanie pozytywnej działalności człowieka w środowisku jako dróg właściwego i realnego rozwiązywania problemów ekologicznych;
- 8) Głoszenie idei, haseł proekologicznych, które są zgodne z własnymi czynami;
- 9) Integrowanie i korelowanie treści nauczania w obrębie różnych przedmiotów i bloków przedmiotowych.

W ramach zadań ciągłych Starostwa Powiatowego prowadzi się działania edukacyjne mieszkańców poprzez zamieszczanie na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Lęborku bazy danych z zakresu odnawialnych źródeł energii (OZE). Na ww. stronie zamieszczane są ogólne informacje na temat OZE, w tym możliwości pozyskania środków finansowych na realizację projektów energooszczędnych związanych z ograniczaniem zanieczyszczenia powietrza i rozwojem odnawialnych źródeł energii.

W ramach otrzymanych od Marszałka Województwa Pomorskiego środków stanowiących wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska w 2024 roku ww. środki przeznaczone na Termomodernizację budynku Starostwa Powiatowego w Lęborku. W ramach tego zadania planowana jest realizacja inwestycji pn.: Renowacja zabytkowego budynku Starostwa Powiatowego w Lęborku oraz modernizacja infrastruktury edukacyjnej wraz z wyposażeniem placówek oświatowych", poprzez wykonanie robót budowlanych pn. „Termomodernizacja budynku ZSO nr 1 w Lęborku”.

Ponadto realizowane są akcje cykliczne ze środków pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska pn.:

1. Walka ze szrotówkiem kasztanowcowiaczkiem jest to akcja dotycząca zlecenia usługi polegającej na wykoszeniu trawy wokół drzew, zgrabienia liści oraz ich wywozu z terenu: Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 przy ul. Dygasińskiego - 18 kasztanowców; Zespołu Szkół Mechaniczno- Informatycznych przy ul. Marcinkowskiego – 3 kasztanowce; Starostwa Powiatowego w Lęborku przy ul. Czołgistów 5 – 6 kasztanowców /razem 27 drzew/, w ramach ochrony kasztanowców przed szkodnikiem szrotówkiem kasztanowcowiaczkiem.
2. Czyszczenie rzeki Łeby z odpadów mechanicznych.

„Błękit Rzeki Dobrem Krainy – Czyszczenie rzeki Łeby z odpadów mechanicznych.

Akcja organizowana przez Lokalną Organizację Turystyczną „Ziemia Lęborska – Łeba” polegająca na oczyszczaniu rzeki Łeby z odpadów mechanicznych na odcinku blisko 50 km oraz na jej dopływie – rzece Okalicy. Celem akcji jest utrzymanie wód pstrągowo-łososiowatych w czystości oraz poprawa wizerunku regionu, jako Czystej Błękitnej Krainy. Coroczne zbieranie śmieci z rzeki i jej okolic prowadzone jest od 2008 r. Do tej pory wyławiano z rzeki najprzeróżniejsze przedmioty, niezliczoną ilość butelek, puszek i plastikowych opakowań oraz opony, elementy karoserii i fotele samochodowe, części sprzętu AGD, czy stare wózki dziecięce. W sumie w 2024 r. zebrano ponad 1 tonę nieczystości. Przedsięwzięcie,

przeprowadzone w ramach ogólnopolskiego projektu "Operacja Czysta Rzeka", zorganizowała LOT "Ziemia Łębska - Łeba", Starostwo Powiatowe w Łęborku oraz Zarząd Powiatowy Związku Ochotniczych Straży Pożarnych we współpracy z Urzędem Miejskim w Łęborku, urzędami gminnymi w Nowej Wsi Łębskiej i Wicku, ośrodkami kultury z Głównicy i Nowej Wsi Łębskiej, Zakładem Zagospodarowania Odpadów w Czarnówku, Sołectwem Krępa Kaszubska, Kołem Gospodyń Wiejskich z Krępy Kaszubskiej, Kołem Przewodników PTTK w Łęborku, Kołem Turystyki Kwalifikowanej PTTK "Kahel Klub II" w Łęborku oraz firmą FAMILYday. W ramach tzw. czynu społecznego brzegi Łeby porządkowało blisko 200 osób – w większości strażaków z jednostek ochotniczych straży pożarnych z Łęborka i Łeby oraz terenu gminy Nowa Wieś Łębska i Wicko, członków łębskich kół zrzeszonych w PTTK, przedstawicieli PZW Koła "Marzenie" ze Zdrzewna, jak również podmiotów z gminy Głównica i osób indywidualnych – niezrzeszonych oraz przedstawicieli Urzędu Miejskiego w Łęborku. Zebrane nieczystości firma REMONDIS Sp. z o.o. Oddział Łębork przewiozła na teren Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Czarnówku. W ramach Akcji Czyszczenia Rzeki Łeby LOT „Ziemia Łębska – Łeba” wykonała ulotki promocyjne.

3. Forum Sołtysów Powiatu Łębskiego

Powiat Łębski integruje społeczność wiejską poprzez organizację Forum sołtysów, które stwarza możliwość do propagowania właściwych postaw proekologicznych. W czasie spotkań z sołtysami poruszone są zagadnienia dotyczące gospodarowania wodami i utrzymania urządzeń wodnych oraz zasad związanych z ochroną powietrza i zapobiegania smogowi, OZE, zmian klimatu, szerokokorozumianej tematyki dotyczącej ochrony środowiska.

4. Powiatowy Konkurs "Żyjmy Ładniej",

Corocznie organizowany jest Powiatowego Konkursu "Żyjmy Ładniej". Rozstrzygnięcie i wręczenie nagród odbyło się dnia 8 września 2024 roku podczas XXIV Dożynek Powiatowych w Cewicach, gm. Cewice. Konkurs organizowany pod patronatem Starosty Łębskiego rozgrywany jest w dwóch kategoriach: posesja rolnicza i nierolnicza. Osoby zainteresowane, w terminie do 31 maja składają wypełnione deklaracje do właściwego urzędu gminy. Po wytypowaniu posesji przez komisje gminne, powiatowa komisja konkursowa rozpoczyna lustracje z dniem 15 czerwca. Celem konkursu jest ochrona i poprawa wartości krajobrazu przyrodniczego oraz kulturowego powiatu łębskiego, co ma wpłynąć na poprawę jakości życia mieszkańców powiatu łębskiego. Ponadto celem konkursu jest podniesienie atrakcyjności wypoczynkowej miejscowości powiatu, estetyzacja wsi, integracja mieszkańców i promocja regionu.

5. Całoroczna ochrona wód przed kłusownictwem i zanieczyszczeniami

Uchwałą nr V/34/99 Rady Powiatu Łębskiego z dnia 30 marca 1999 roku wyrażono zgodę na utworzenie Społecznej Straży Rybackiej przez Polski Związek Wędkarski – Zarząd Okręgu w Słupsku. Zadaniem Społecznej Straży Rybackiej jest sprawowanie kontroli przestrzegania ustawy o rybactwie śródlądowym i przepisów wydanych na jej podstawie w ścisłym współdziałaniu z Państwową Strażą Rybacką i Policją oraz innymi jednostkami i organizacjami działającymi na rzecz ochrony wód, mienia społecznego, ochrony przyrody i przestrzegania prawa.

W ramach całorocznej ochrony wód przed kłusownictwem i zanieczyszczeniami Powiat Łębski udziela dotacji Społecznej Straży Rybackiej z budżetu Powiatu Łębskiego na sprzęt i umundurowanie niezbędne do realizacji zadania tj. ochrony wód przed zanieczyszczeniem

i eliminacji kłusownictwa na wodach powiatu lęborskiego oraz umożliwienie swobodnej migracji ryb łososiowatych do odbycia tarła naturalnego. Dofinansowanie przyczynia się także do zwiększenia bezpieczeństwa strażników Społecznej Straży Rybackiej.

Cykliczne działania prowadzone na terenie powiatu lęborskiego prowadzone przez Nadleśnictwo Lębork:

- coroczna wiosenna akcja sadzenia lasu z udziałem dzieci i młodzieży szkół z terenu powiatu lęborskiego, przedstawicieli władz samorządowych oraz różnych instytucji;
- coroczna organizacja wystawy edukacyjnej w trakcie obchodów „Lęborskich Dni Jakubowych” - oferta z zakresu edukacji przyrodniczej skierowana do mieszkańców i turystów.

10.3. Sprawozdawczość

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) Starosta Powiatu Lęborskiego co 2 lata przedstawia Radzie Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska. Po przedstawieniu ww. raportu Radzie, należy przekazać go do organu wykonawczego województwa.

10.4. Monitoring realizacji Programu

W celu przedstawienia stopnia realizacji Programu Ochrony Środowiska oraz zobrazowania zmian zachodzących w środowisku na terenie powiatu lęborskiego, należy posługiwać się wyznaczonymi wskaźnikami monitoringu. Wskaźniki te determinują wyznaczone zadania, których realizacja przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie powiatu lęborskiego.

Kontrola realizacji Programu Ochrony Środowiska wymaga oceny zarówno stopnia realizacji celów i zadań, jak i terminowości ich wykonania. Istotne znaczenie ma tu również analiza rozbieżności pomiędzy założeniami a realizacją.

Ocena realizacji Programu polega na monitorowaniu zmian w wielu wzajemnie powiązanych strefach. System monitorowania w celu uzyskiwania kompatybilnych informacji w skali regionu powinien uwzględniać następujące działania:

- zebranie danych liczbowych,
- uporządkowanie, przetworzenie, analiza zebranych danych,
- przygotowanie raportu,
- analiza porównawcza,
- aktualizacja POŚ.

W celu kontroli nad terminową realizacją zadań określonych w niniejszym Programie zaleca się dokonywanie analizy realizacji zadań Programu z uwzględnieniem mierników zestawionych w poniższej tabeli.

Tabela 60. Wskaźniki monitoringu Program Ochrony Środowiska dla powiatu lęborskiego

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2037 r.]
Ochrona klimatu i jakości powietrza					
1.	Zanieczyszczenia, dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego w strefie pomorskiej	-	RWMŚ	-	zgodnie z obowiązującymi normami
2.	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych ogółem	[t/r]	GUS	127 091	<127 091
3.	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych ogółem	[t/r]	GUS	16	<16
4.	Długość czynnej sieci gazowej ogółem	m	GUS	218 997	>218 997
5.	Korzystający z sieci gazowej w % ogółu ludności	%	GUS	51,2	> 51,2
6.	Liczba przystanków autobusowych	szt.	GUS	342	>342
7.	Długość dróg dla rowerów	km	GUS	77,6	>77,6
Zagrożenie hałasem					
8.	Liczba osób narażonych na ponadnormatywny hałas drogowego w województwie wg wskaźnika: - LDWN - LN	os.	Strategiczne mapy hałasu i programy ochrony przed hałasem, RWMŚ	b.d.	0

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2037 r.]
Promieniowanie elektromagnetyczne					
9.	Liczba punktów pomiarowych, na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego	szt.	RWMŚ	0	0
Gospodarowanie wodami					
10.	Udział JCWP o stanie/ potencjale dobrym i bardzo dobrym	%	RWMŚ	0	100
11.	Udział JCWPd o dobrym stanie chemicznym i ilościowym	%	RWMŚ	100	100
Gospodarka wodno-ściekowa					
12.	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej	km	GUS	494,0	>494,0
13.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	%	GUS	95,0	>95,0
14.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	GUS	283,0	>283,0
15.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	%	GUS	77,8	>77,8
16.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	GUS	722	< 722
17.	Liczba zbiorników bezodpływowych	szt.	GUS	2 382	< 2 382
Zasoby geologiczne					
18.	Liczba udokumentowanych złóż surowców	szt.	PIG – PIB	64	64

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2031
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2032-2037

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2037 r.]
19.	Wydobycie surowców mineralnych	tys. t	Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce	1 155 tys. t. piasków i żwirów 44 mln m ³ surowców ilastych ceramiki budowlanej	_47
Gleby					
20.	Udział powierzchni gruntów rolnych w stosunku do powierzchni całego powiatu	ha	Starostwo Powiatowe	48	48
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów					
21.	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca	kg	GUS	411	<411
22.	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	%	GUS	44,2	>44,2
Zasoby przyrodnicze					
23.	Liczba ustanowionych planów ochrony/ planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	szt.	RDOŚ, CRFOP	5	9
24.	Powierzchnia terenów chronionych	ha	GUS	21 819,45	≥ 21 819,45
25.	Liczba pomników przyrody	szt.	CRFOP	124	≥ 124
26.	Lesistość	%	GUS	40,5	≥ 40,5
Zagrożenia poważnymi awariami					
27.	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii	szt.	WIOŚ	1	0

źródło: opracowanie własne na podstawie danych zewnętrznych

⁴⁷ brak możliwości określenia wartości szacunkowych

W tabeli poniżej przedstawiono harmonogram wdrażania Programu Ochrony Środowiska Powiatu Lęborskiego obejmujący wyżej opisane, cykliczne działania. Harmonogram ten ma charakter ramowy. Możliwe są jego modyfikacje – np. częstsza weryfikacja listy przedsięwzięć lub wcześniejsza aktualizacja programu – w zależności od zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także od oceny postępów w zakresie osiągnięcia celów programu.

Tabela 61. Harmonogram wdrażania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2026-2037

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Realizacja celów i kierunków działań na lata 2026-2037	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Raporty z realizacji programu			X		X		X		X		X	
Opracowanie Programu Ochrony Środowiska				X			X			X		

źródło: opracowanie własne

10.5. Źródła finansowania

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych.

Dla jednostek samorządowych dostępnymi sposobami finansowania inwestycji są:

- środki własne,
- kredyty i pożyczki udzielane w bankach komercyjnych,
- kredyty i pożyczki preferencyjne udzielane przez instytucje wspierające rozwój gmin,
- dotacje państwowe z funduszy krajowych i zagranicznych,
- emisja obligacji.

10.6.1. Fundusze krajowe

Wszelkie działania związane z ochroną środowiska i ekologią są wspierane finansowo poprzez różne krajowe i zagraniczne fundusze ekologiczne oraz programy a także środki własne inwestorów.

Do publicznych funduszy ochrony środowiska w Polsce zalicza się:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW),
- Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest głównym źródłem finansowania w Polsce inwestycji proekologicznych (finansowanie inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej) - obszarów ważnych z punktu widzenia procesu dostosowawczego do standardów i norm Unii Europejskiej. Narodowy Fundusz działa od 1 lipca 1989 roku, a powstał na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska.

Celem działalności Narodowego Funduszu jest finansowe wspieranie inwestycji ekologicznych oznaczeniu i zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym oraz zadań lokalnych, istotnych z punktu widzenia potrzeb środowiska.

Dystrybucja środków finansowych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej odbywa się w ramach następujących dziedzin:

- ochrona powietrza,
- ochrona wód i gospodarka wodna,
- ochrona powierzchni ziemi,
- ochrona przyrody i krajobrazu oraz leśnictwo,
- geologia i górnictwo,
- edukacja ekologiczna,
- państwowy Monitoring Środowiska,
- programy międzydziedzinowe,
- nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
- ekspertyzy i prace badawcze.

W Narodowym Funduszu stosowane są trzy formy dofinansowywania:

- finansowanie pożyczkowe (pożyczki udzielane przez NF, kredyty udzielane przez banki ze środków NF, konsorcja, czyli wspólne finansowanie NF z bankami, linie kredytowe ze środków NF obsługiwane przez banki),
- finansowanie dotacyjne (dotacje inwestycyjne, dotacje nie inwestycyjne, dopłaty do kredytów bankowych, umorzenia),
- finansowanie kapitałowe (obejmowanie akcji i udziałów w zakładanych bądź już istniejących spółkach w celu osiągnięcia efektu ekologicznego).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska ma bardzo istotne znaczenie dla ochrony środowiska i gospodarki kraju, ponieważ:

- finansuje ochronę środowiska,
- uruchamia środki innych inwestorów,
- stymuluje nowe inwestycje,
- wspomaga tworzenie nowych miejsc pracy,
- jest ważny dla zrównoważonego rozwoju.

Szczegółowy zakres działalności NFOŚiGW, lista programów i przedsięwzięć priorytetowych, kryteria i zasady udzielania wsparcia finansowego, a także wzory wniosków i procedury ich rozpatrywania dostępne są w oficjalnym serwisie internetowym: www.nfosigw.gov.pl oraz w siedzibie Funduszu w Warszawie przy ul. Konstruktorskiej 3a.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku to samodzielna instytucja finansowa, powołana do wspierania przedsięwzięć w dziedzinie ekologii. Realizując swoją misję, Fundusz koncentruje się na:

- wspieraniu działań proekologicznych podejmowanych przez administrację publiczną, przedsiębiorców, instytucje i organizacje pozarządowe,
- zarządzaniu środkami europejskimi ukierunkowanymi na ochronę środowiska i gospodarkę wodną.

Realizacja zadań statutowych WFOŚiGW odbywa się zgodnie z corocznie uchwalanym planem pracy. Wsparcie finansowe realizowane jest poprzez udzielanie pożyczek i dotacji na zadania realizowane w następujących komponentach środowiska:

- ochrona wód,
- ochrona atmosfery,
- gospodarka wodna,
- ochrona powierzchni ziemi,
- ochrona przyrody,
- monitoring środowiska,
- nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
- edukacja ekologiczna.

Szczegółowe informacje na temat działalności WFOŚiGW w Gdańsku można znaleźć na stronie internetowej funduszu www.wfos.gdansk.pl lub pod nr telefonu: 58 743 18 31 lub 58 743 18 00 oraz siedzibie funduszu.

Rządowy Fundusz Inwestycyjny Polski Ład

Rządowy Fundusz Polski Ład to Program Inwestycji Strategicznych, który ma na celu dofinansowanie projektów inwestycyjnych realizowanych przez gminy, powiaty i miasta lub ich związki w całej Polsce. To Program, który jest zbudowany wokół głównych założeń Polskiego Ładu. Założenia Programu Inwestycji Strategicznych:

- pobudzenie aktywności inwestycyjnej jednostek samorządu terytorialnego,
- rozwój lokalnej przedsiębiorczości,
- poprawa warunków życia obywateli,
- powstanie nowych miejsc pracy,
- wsparcie zrównoważonego rozwoju,
- efektywne zaangażowanie sektora finansowego.

Program obejmuje ponad 30 obszarów gospodarki, w tym m.in.: inwestycje w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną, modernizację źródeł ciepła na zeroemisyjne, czy w gospodarowanie odpadami, a także inwestycje społeczne tj. żłobki, przedszkola czy ścieżki rowerowe. Przekazane fundusze mają na celu wspomaganie ochrony środowiska naturalnego. Obejmą one „zielone” inwestycje i programy wspierające obywateli oraz dążące do poprawy jakości środowiska w Polsce.

Fundusze Unii Europejskiej

Podstawowym dokumentem, który określa współpracę UE z Polską, jest Umowa Partnerstwa (UP). To uzgodniona z Komisją Europejską strategia wykorzystania Funduszy Europejskich, którymi są: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+) oraz Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST). Wspólna polityka rybołówstwa obejmuje Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR). Dokument, jakim jest Umowa Partnerstwa, określa cele i sposób inwestowania funduszy unijnych z polityki spójności, na którą w przyszłej perspektywie będziemy mieli **72,2 miliarda euro**, oraz środków z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji o wartości **3,8 miliarda euro**. Łącznie to około **76 miliardów euro**.

Polityka spójności na lata 2021-27 ma obejmować następujące fundusze: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+) oraz Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST). Wspólna polityka rybołówstwa obejmuje Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury (EFMRA). Fundusze te wzajemnie się uzupełniają.

- **Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego** służy wzmacnianiu spójności gospodarczej i społecznej Unii Europejskiej. Ma on łagodzić dysproporcje w rozwoju europejskich regionów i zmniejszać braki w zakresie rozwoju regionów znajdujących się w najmniej korzystnej sytuacji.
- **Fundusz Spójności** służy redukowaniu dysproporcji gospodarczych i społecznych oraz promowaniu zrównoważonego rozwoju. W jego ramach realizowane są strategiczne projekty w obszarach ochrony środowiska i transportu, w tym transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T).
- **Europejski Fundusz Społeczny+** ma być głównym narzędziem UE służącym zwiększaniu spójności społecznej i gospodarczej, odpowiadaniu na wyzwania rynku pracy i wyzwania społeczne oraz stymulowaniu zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez inwestowanie w kapitał ludzki. EFS+ będzie obejmować obecnie rozproszone instrumenty: EFS, Inicjatywę na rzecz osób młodych (YEI), Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) oraz Europejski Program na rzecz Zatrudnienia i Innowacji Społecznych (EaSI).

Proponowane fundusze polityki spójności będzie uzupełniał Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Jest on częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji. Celem FST jest łagodzenie skutków społecznych i ekonomicznych transformacji energetycznej.

Aby realizować założenia Umowy Partnerstwa, potrzebujemy programów krajowych i regionalnych. Określają one priorytetowe obszary wsparcia i wyznaczają konkretne działania.

Podobnie jak w latach 2014-2020 również w nowej rozpoczynającej się perspektywie około 60% funduszy z polityki spójności trafi do programów realizowanych na poziomie krajowym. Pozostałe 40% otrzymają programy regionalne, zarządzane przez marszałków województw.

Znamy już podział środków na poszczególne programy krajowe:

- **Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS)** – następca Programu Infrastruktura i Środowisko (POLiŚ). Program przyczyni się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska oraz przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu. FEnIKS wesprze również inwestycje transportowe oraz

dofinansuje ochronę zdrowia i dziedzictwo kulturowe. Planowany budżet to: ponad 25 mld euro.

- **Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG)** – program jest kontynuacją dwóch wcześniejszych programów: Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 (POIG) oraz Inteligentny Rozwój 2014-2020 (POIR). FENG będzie wspierał realizację projektów badawczo-rozwojowych, innowacyjnych oraz takich, które zwiększają konkurencyjność polskiej gospodarki. Z programu będą mogli skorzystać m.in. przedsiębiorcy, instytucje z sektora nauki, konsorcja przedsiębiorstw oraz instytucje otoczenia biznesu, w szczególności ośrodki innowacji. Planowany budżet to ok 7,9 mld euro.
- **Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)** - następca Programu Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Główne obszary działania FERS to: praca, edukacja, zdrowie oraz dostępność. Program będzie wspierał projekty z zakresu: poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.
- **Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC)** - jest następcą programu Polska Cyfrowa (POPC), który w latach 2014-2020 wspierał cyfryzację w Polsce. FERC będzie koncentrował się przede wszystkim na: zwiększeniu dostępu do ultraszybkiego internetu szerokopasmowego, udostępnieniu zaawansowanych e-usług pozwalających w pełni na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców, zapewnieniu cyberbezpieczeństwa w ramach nowego dedykowanego obszaru interwencji, rozwoju gospodarki opartej na danych, wykorzystującej najnowsze technologie cyfrowe, rozwoju współpracy międzysektorowej na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, wsparciu rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla jednostek samorządu terytorialnego (jst) i przedsiębiorców. Planowany budżet FERC to ok. 2 mld euro.
- **Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW)** – nowy program dla makroregionu Polski Wschodniej będzie koncentrował się na czterech głównych obszarach: wzmocnienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, energia i ochrona klimatu, spójna sieć transportowa i zwiększenie dostępności transportowej oraz aktywizacja kapitału społecznego, rozwój turystyki i usługi uzdrowiskowe. W puli FEPW jest ok. 2,5 mld euro.
- **Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE)** – program ma trzy główne priorytety: skuteczne instytucje, skuteczni beneficjenci i skuteczna komunikacja. Środki z Pomocy Technicznej zostaną przeznaczone m.in. na: szkolenia dla beneficjentów korzystających z Funduszy Europejskich, rozwój krajowego systemu informatycznego umożliwiającego aplikowanie i rozliczanie projektów unijnych, działania informacyjno-promocyjne zwiększające wiedzę o Funduszach w Polsce. Budżet programu wyniesie 0,5 mld euro.
- **Fundusze Europejskie na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FEST)** – 4,4 mld euro
- **Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ)** – 0,475 mld euro;
- **Fundusze Europejskie dla Rybactwa** – 0,5 mld euro;

- **Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej** – 0,56 mld euro;
- **Regionalne Programy Operacyjne.**

Spis tabel

Tabela 1. Dane demograficzne powiatu lęborskiego	16
Tabela 2. Liczba ludności powiatu lęborskiego w latach 2015-2024	16
Tabela 3. Rodzaje zanieczyszczeń oraz źródła zanieczyszczeń powietrza	32
Tabela 4. Skutki zanieczyszczeń powietrza dla środowiska i organizmów żywych	33
Tabela 5. Podstawowe dane techniczne dotyczące sieci gazowej na terenie powiatu lęborskiego.....	35
Tabela 6. Wykaz podmiotów posiadających aktualne pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza.....	36
Tabela 7. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych	38
Tabela 8. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo).	39
Tabela 9. Długość dróg dla rowerów [km] na terenie powiatu lęborskiego	43
Tabela 10. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza	47
Tabela 11. Kryteria klasyfikacji stref ze względu na ochronę zdrowia ludzi w zakresie: SO ₂ , NO ₂ , CO, C ₆ H ₆ , PM ₁₀ , PM _{2,5} , Pb, As, Cd, Ni, B(a)P i O ₃	47
Tabela 12. Kryteria dodatkowej klasyfikacji stref dla ozonu (O ₃) ze względu na ochronę zdrowia ludzi (w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego - do osiągnięcia w 2020 roku).....	49
Tabela 13. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy pomorskiej	50
Tabela 14. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.	52
Tabela 15. Wartości stężeń średniorocznych na terenie powiatu lęborskiego.....	53
Tabela 16. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu	64
Tabela 17. Liczba zarejestrowanych pojazdów w powiecie lęborskim w latach 2021-2024...65	
Tabela 18. Charakterystyka punktu pomiarowego wraz z wynikami pomiaru hałasu kolejowego.	69
Tabela 19. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności.	73
Tabela 20. Charakterystyka punktów pomiarowych oraz wyniki z przeprowadzonych na terenie powiatu lęborskiego pomiarów	78
Tabela 21. Wykaz rzek na terenie powiatu lęborskiego	80
Tabela 22. Kanały na terenie powiatu lęborskiego.....	81
Tabela 23. Jeziora w granicach powiatu lęborskiego.....	82
Tabela 24. Wykaz JCWP, na obszarze których leży powiat lęborski.....	84
Tabela 25. Ocena stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie powiatu lęborskiego na podstawie oceny stanu GIOŚ za okres 2014-2019 oraz 2019-2024	92
Tabela 26. Charakterystyka JCWPd na terenie powiatu lęborskiego	100
Tabela 27. Kompleksowa ocena stanu JCWPd na terenie powiatu lęborskiego	107
Tabela 28. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu lęborskiego.....	110
Tabela 29. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu lęborskiego	111
Tabela 30. Charakterystyka aglomeracji na terenie powiatu lęborskiego	114
Tabela 31. Złoża kopalin występujące na terenie powiatu lęborskiego	118
Tabela 32. Zestawienie eksploatacji złóż na terenie powiatu lęborskiego	121
Tabela 33. Wykaz koncesji na wydobywanie kopalin udzielonych przez Marszałka Województwa Pomorskiego na terenie powiatu lęborskiego.....	123
Tabela 34. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu lęborskiego.....	127
Tabela 35. Zestawienie historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi na terenie powiatu lęborskiego.....	129
Tabela 36. Zestawienie szkód w środowisku na terenie powiatu lęborskiego	130

Tabela 37. Odpady komunalne wytworzone w ciągu roku oraz masa wytworzonych odpadów przez jednego mieszkańca w latach 2021-2024 na terenie powiatu łębskiego	139
Tabela 38. Masa odpadów zebranych selektywnie oraz zmieszanych [t] w latach 2021-2024 z terenu powiatu łębskiego.....	140
Tabela 39. Dzikie wysypiska na terenie powiatu łębskiego.....	143
Tabela 40. Podmioty posiadające pozwolenie na zbieranie odpadów na terenie powiatu...144	
Tabela 41. Podmioty posiadające pozwolenie na przetwarzanie odpadów na terenie powiatu	144
Tabela 42. Podmioty posiadające pozwolenie na wytwarzanie z przetwarzaniem odpadów na terenie powiatu.....	146
Tabela 43. Podmioty posiadające pozwolenie na zbieranie i przetwarzanie odpadów na terenie powiatu.....	146
Tabela 44. Ilość azbestu zinwentaryzowanego, unieszkodliwionego oraz pozostałego do unieszkodliwienia na terenie gmin powiatu łębskiego	147
Tabela 45. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu łębskiego	154
Tabela 46. Charakterystyka Parku Narodowego na terenie powiatu łębskiego.....	154
Tabela 47. Charakterystyka obszarów Natura 2000 na terenie powiatu łębskiego	158
Tabela 48. Plany zadań ochronnych obszarów Natura 2000 na terenie powiatu łębskiego	161
Tabela 49. Siedliska i gatunki chronione obszarów Natura 2000 na terenie powiatu łębskiego	162
Tabela 50. Charakterystyka obszarów chronionego krajobrazu znajdujących się na terenie powiatu łębskiego.....	168
Tabela 51. Charakterystyka rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie powiatu łębskiego.....	171
Tabela 52. Akty prawne dot. rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie powiatu łębskiego.....	172
Tabela 53. Struktura gruntów leśnych na terenie powiatu łębskiego.....	179
Tabela 54. Wykaz dofinansowań na terenie powiatu łębskiego w szt.	192
Tabela 55. Najważniejsze problemy na terenie powiatu łębskiego w zakresie poszczególnych komponentów środowiska	194
Tabela 56. Najważniejsze sukcesy środowiskowe na terenie powiatu łębskiego w zakresie poszczególnych komponentów środowiska	197
Tabela 57. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ dla powiatu łębskiego.....	200
Tabela 58. Harmonogram realizacji zadań własnych Powiatu Łębskiego wraz z ich finansowaniem	216
Tabela 59. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem.....	220
Tabela 60. Wskaźniki monitoringu Program Ochrony Środowiska dla powiatu łębskiego	245
Tabela 61. Harmonogram wdrażania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Łębskiego na lata 2026-2037	248

Spis rysunków

Rysunek 1. Powiat łębski w podziale na gminy.....	8
Rysunek 2. Położenie powiatu na tle województw	9
Rysunek 3. Położenie powiatu łębskiego na tle mezoregionów	11
Rysunek 4. Średnie temperatury, opady oraz prędkość wiatru występujące na terenie powiatu łębskiego.....	12
Rysunek 5. Róża wiatrów powiatu łębskiego.....	12
Rysunek 6. Roczna zmiana temperatury na terenie powiatu łębskiego	13
Rysunek 7. Roczna zmiana opadów na terenie powiatu łębskiego.....	14
Rysunek 8. Scenariusze zmian klimatu w powiecie łębskim	15
Rysunek 9. Udział ludności w poszczególnych gminach powiatu łębskiego	17

Rysunek 10. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem.....	17
Rysunek 11. Układ dróg na terenie powiatu łębskiego	41
Rysunek 12. Układ torów kolejowych przebiegających przez teren powiatu łębskiego	42
Rysunek 13. Podział województwa pomorskiego na strefy ochrony powietrza	46
Rysunek 14. Lokalizacja stacji pomiarowych na terenie województwa pomorskiego	50
Rysunek 15. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie pomorskim w 2023 roku	51
Rysunek 16. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla O ₃ , określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi, w województwie pomorskim w 2024 roku.	52
Rysunek 17. Strefy energetyczne warunków wiatrowych.....	55
Rysunek 18. Lokalizacja turbin wiatrowych na tle powiatu łębskiego.....	56
Rysunek 19. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu	58
Rysunek 20. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski.....	59
Rysunek 21. Mapa nasłonecznienia Polski.....	59
Rysunek 22. Napowietrzne linie elektroenergetyczne na tle powiatu łębskiego	75
Rysunek 23. Stacje bazowe telefonii komórkowej na terenie powiatu łębskiego.....	76
Rysunek 24. Wody powierzchniowe na tle powiatu łębskiego	83
Rysunek 25. JCWP wraz z zlewniami w zasięgu których znajduje się powiat łębski.....	85
Rysunek 26. Mapa zagrożenia powodziowego od rzek powiatu łębskiego	87
Rysunek 27. Mapa zagrożenia powodziowego od rzek powiatu łębskiego	88
Rysunek 28. Klasy łącznego zagrożenia suszą na tle powiatu łębskiego	90
Rysunek 29. Lokalizacja JCWPd w zasięgu których leży powiat łębski	101
Rysunek 30. Liczba zbiorników bezodpływowych w poszczególnych gminach w latach 2021-2024 na terenie powiatu łębskiego	112
Rysunek 31. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków w poszczególnych gminach w latach 2021-2024 na terenie powiatu łębskiego	113
Rysunek 32. Lokalizacja złóż kopalin na terenie powiatu łębskiego.....	122
Rysunek 33. Lokalizacja historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi i szkód w środowisku na tle powiatu łębskiego	128
Rysunek 34. Stosunek ilości unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest do pozostałych do unieszkodliwienia z terenu powiatu łębskiego	148
Rysunek 35. Park Narodowy na tle granic powiatu łębskiego.....	157
Rysunek 36. Obszary natura 2000 na tle granic powiatu łębskiego	167
Rysunek 37. Obszary chronionego krajobrazu na tle granic powiatu łębskiego	169
Rysunek 38. Rezerваты przyrody oraz użytek ekologiczny na tle granic powiatu łębskiego	176
Rysunek 39. Pomniki przyrody na tle powiatu łębskiego	178
Rysunek 40. Korytarze ekologiczne przebiegające przez teren powiatu łębskiego.....	182